

Maastricht University

Jaarverslag 2019

Universiteit Maastricht

Inhoudsopgave

1	Verslag van het College van Bestuur	4
2	De Universiteit Maastricht - leidende thema's uit het Strategisch Programma	8
2.1	Organisatiestructuur	10
2.2	Missie, visie en strategie Universiteit Maastricht	10
2.3	Strategie 'Community at the CORE'	11
2.4	Kerncijfers	13
3	De Universiteit Maastricht in verslaggevingsjaar 2019	14
3.1	Kwaliteitszorg en innovatie aan de UM	16
3.1.1	Algemeen	16
3.1.2	Kwaliteit van onderwijs	16
3.1.3	Kwaliteit van onderzoek	19
3.1.4	Kwaliteit van internationalisering	22
3.2	Kwaliteitsafspraken	23
3.2.1	Voortgang kwaliteitsafspraken 2019	23
3.2.2	Verantwoording inzet studievoorschotmiddelen 2019	25
3.2.3	Betrokkenheid medezeggenschap	26
3.3	Studenten en alumni	26
3.3.1	Instroom	26
3.3.2	Van student en stad naar studentenstad	26
3.3.3	Ontwikkeling studentenhuysvesting	27
3.3.4	Vluchtelingen	27
3.3.5	Disability support	27
3.3.6	International Student Helpdesk en International Student Ambassador Programme	27
3.3.7	Student Project Team	28
3.3.8	Profileringsfonds	28
3.3.9	Alumni	29
3.3.10	Student Employability	30
3.4	Internationale universiteit	30
3.4.1	International Classroom	30
3.4.2	UM Taalbeleid 2018-2021	31
3.4.3	Internationale en joint- en double degree-opleidingen	32
3.4.4	Maastricht, Working on Europe	32
3.4.5	YUFE	32
3.4.6	Partner netwerken en internationale samenwerkingen	33
3.4.7	Samenwerking met de Universiteit van York	34
3.4.8	UM-Campus Brussel	34
3.4.9	Euregionale samenwerkingen	34
3.4.10	Maastricht School of Management	34
3.5	Regionale samenwerking	35
3.5.1	Algemeen	35
3.5.2	Voortbouwen aan Brightlands: Brightlands 2020-2026	35
3.5.3	Convenant Brightlands Sciences+	35
3.5.4	Brightsite	36
3.5.5	Kennis-As	36
3.5.6	Impact	39
3.5.7	Patenten, licenties en spin-offs	40
3.6	Ontwikkeling en verdere uitbouw van Science+	40
3.6.1	Algemeen	40
3.6.2	Onderwijs	40
3.6.3	Onderzoeksprofilering	40
3.6.4	Sectorplannen Social Sciences and Humanities (SSH) en Bèta en Techniek	41
3.6.5	Ontwikkeling Data Sciences	42
3.7	Duurzame universiteit	43
3.7.1	Algemeen	43
3.7.2	Onderwijs	43
3.7.3	Onderzoek	43
3.7.4	Bedrijfsvoering	43
3.7.5	Studentinitiatieven	44
3.7.6	Initiatieven van derden waarin UM participeert	45
3.7.7	Duurzaam gedrag van medewerkers en studenten	45
3.8	Bedrijfsvoering	45
3.8.1	Personeelsbeleid	45
3.8.2	ICT	47
3.8.3	Additionele toelichting betreffende de cyberweerbaarheid van de UM	49
3.8.4	Facility Services	50
3.9	Medezeggenschap en inspraak	52
3.10	UM en financieel resultaat	52
3.10.1	Beleid ten aanzien van beleggen en belenen	52
3.10.2	Kasstromen en liquiditeitspositie	53
3.10.3	Uitzettingen, beleggingen en leningen	53
3.10.4	Financieringsstructuur en vermogenspositie	55
3.10.5	Overige kengetallen	56
3.10.6	Analyse jaarcijfers ten opzichte van de begroting	56
3.11	UM en continuïteit & compliance	57
3.12	UM en helderheidsaspecten	68
3.13	Declaraties leden College van Bestuur	69
4	Jaarrekening	70
	Inleiding	72
	Geconsolid. en enkelvoudige balans (na winstbestemming)	77
	Geconsolid. en enkelvoudige staat van baten en lasten	78
	Geconsolid. en enkelvoudig kasstroomoverzicht	79
	Toelichting op de balans	81
	Materiële vaste activa	81
	Financiële vaste activa	82
	Vlottende activa	85
	Eigen vermogen	87
	Voorzieningen	88
	Langlopende schulden	90
	Kortlopende schulden	90
	Overzicht doelsubsidies	91
	Niet in de balans opgenomen regelingen	92
	Gebeurtenissen na balansdatum	92
	Toelichting op de staat van baten en lasten	93
	Rijksbijdrage	93
	College- en examengelden	94
	Baten werk in opdracht van derden	94
	Overige baten	95
	Personele lasten	96
	Afschrijvingen	103
	Huisvestingslasten	103
	Overige instellingslasten	104
	Financiële baten en lasten en resultaat deel.	105
	Overzicht honorarium onafh. accountant	106
	Overzicht verbonden partijen	106
5	Verslag Raad van Toezicht UM 2019	110
6	Overige gegevens	116
6.1	Voorstel bestemming exploitatiesaldo	118
6.2	Vaststelling en goedkeuring	118
6.3	Controleverklaring van de onafh. accountant	119
Bijlage 1. Toelichting kwaliteitsafspraken UM 2019		128
Woordenlijst en afkortingenlijst		136
Colofon		139

Verslag van het College van Bestuur

Koersvast is een prima typering voor het verslagjaar 2019. De internationaal voor universiteiten herkenbare trend 'Think global, act local' vult de UM op heel eigen wijze en vooral passend bij de Limburgse grensregio in. Onderzoek en onderwijs sluiten waar mogelijk aan bij de aard en de behoeften van de omgeving. Zo komen economische, sociale en culturele samenwerkingen tot stand en raken regio en universiteit steeds nauwer verweven. Vanuit die verbondenheid bouwt de universiteit verder aan haar Europese en globale profilering. Dat doen we al 30 jaar. Met recht mag de UM zich ondertussen dan ook de Europese universiteit van Nederland noemen (the gateway to and from Europe). Een universiteit die de ruimte biedt regionaal het verschil te maken en internationaal het voortouw te nemen in de doorontwikkeling van het Europese hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

We blijven op koers als het gaat om onze inzet gericht op de doorontwikkeling van de vier Brightlands campussen. Daarbij nodigen we het bedrijfsleven niet uit onze kant op te komen, maar brengen we de wetenschap met ondersteuning van de regionale overheid naar de locaties waar bedrijven en organisaties gevestigd zijn. Sterke partners zijn daarbij een belangrijke schakel om economisch het verschil te maken, talent naar de regio te lokken en nieuwe bedrijvigheid van de grond te laten komen. BASF trad in 2019 toe als belangrijke kernpartner van de Brightlands campus in Venlo. De bestaande samenwerking met TNO werd regio breed versterkt en samen worden nieuwe mogelijkheden verkend.

Ook de uitbouw van ons onderwijs en onderzoek in sciences gaat onverminderd door. We spelen in op een brede maatschappelijke vraag, maar ook op de behoeften en noden van de regio. Juist versterking van het bèta-segment binnen de universiteit is bepalend voor de doorontwikkeling en toekomstperspectief van medische zorg en de life sciences. De komst van deeltjesfysica-onderzoek en de bouw van de ETPathfinder, het prototype van de Einstein Telescoop, is een verdere versterking. Hiermee ondersteunt de universiteit de ambitie van Nederland voor de komst van de Einstein Telescoop. De aankoop van het pand aan de Paul Henri Spaaklaan als centrale locatie voor de Faculteit Sciences & Engineering past bij de ambitie die we hebben. In 2019 zetten we belangrijke stappen voor de start van de bachelor Business Engineering (aanvang september 2020). De voorbereidingen voor een bacheloropleiding Circular Engineering maken dat we straks in die discipline het talent kunnen gaan opleiden waar breed, maar zeker ook in de regio om wordt gevraagd.

Een ander belangrijk en groeiend aandachtsgebied is data science. De samenleving vraagt om verdieping en verbreding van onze kennis over de digitale samenleving. Zeker hier komt onze visie op het optimaliseren van wetenschappelijke kennis door alfa, bèta en gamma te combineren als geen ander tot uiting. Technologie vraagt namelijk ook om maatschappelijke inpassing. Alleen dan is nieuwe technologie snel en relevant toepasbaar. We noemen dat science+. De in 2019 met succes gestarte bachelor Digital Society sluit naadloos aan bij deze benaderingswijze.

Is het dan alleen maar focussen op de regio? Nee, het gaat zeker voor ons om de combinatie met een internationale positionering. Ook op dat gebied hebben we niet stilgezeten. Hoewel het altijd een gevaar is belangrijke stappen voorwaarts te vergeten, mogen een drietal initiatieven niet onvermeld blijven. In 2019 zijn we samen met de Gemeente Maastricht en de Provincie Limburg gestart met het programma Maastricht, Working on Europe. Binnen dit programma bundelt de universiteit haar ruim voorhanden zijnde wetenschappelijke kennis gericht op Europa, om zowel kritisch als opbouwend bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van ons continent. Op termijn willen wij de regio een living lab laten zijn voor het Europa van de toekomst. Daarnaast hebben we als penvoerder samen met acht andere Europese universiteiten en een aantal maatschappelijke instellingen initiatief genomen op de oproep vanuit Brussel om te gaan werken aan de totstandkoming van daadwerkelijk multinationale Europese universiteiten. De Europese commissie beoordeelde YUFE (Young Universities for the Future of Europe) als beste netwerkinitiatief. Met dit initiatief gaan we de komende jaren werken aan het versterken van de concurrentiepositie van het Europese hoger onderwijs dat meer en meer onder druk komt te staan door de slagkracht vanuit Amerika en Azië. Ten slotte kwam in 2019 de goedkeuring voor de start van de bacheloropleiding Global Studies. In deze bachelor wordt de kennis van alle UM-faculteiten gebundeld om studenten vanuit een zo breed mogelijk perspectief op te leiden om straks bij te dragen aan de oplossing van de grote, maatschappelijke en wereldwijd geldende vraagstukken.

Zo gingen we welgemoed en tevreden, terugkijkend op een bewogen maar ook krachtig 2019, het kerstreces in. Op de valreep van het jaar werden we echter getest. Niet op onze koersvastheid, maar op weerbaarheid en saamhorigheid. Op 23 december ging het mis. We werden overvallen door cybercriminelen die in geen tijd alle windows systemen wisten te gijzelen. We konden niet anders dan ons hele IT-landschap op slot zetten. Vanaf het begin was het duidelijk voor welke enorme opdracht we stonden. Alles werd in het werk gesteld om het onderwijs in januari weer mogelijk te maken. Het belang van continuïteit in het onderwijs voor onze studenten en staf stond voorop. Tegelijk namen we ons voor transparant te zijn, de lessen die we leerden te delen en aldus de ontwrichtende werking van cybercriminaliteit hoger op de publieke agenda te krijgen. De inzet van vele UM-ers was hartverwarmend en maakte dat we inderdaad, zij het met de nodige beperkingen, het onderwijs begin januari weer konden starten.

We zijn trots op de prestatie die is geleverd. We waarderen het geduld dat onze hele academische gemeenschap heeft getoond. Natuurlijk betreuren we ten zeerste dat we het losgeld hebben moeten betalen, maar er was geen andere mogelijkheid. De schade voor studenten en staf zou anders niet te overzien zijn. Desondanks was het een duivels dilemma. Beseffend dat de strijd tegen cybercriminaliteit een soort wapenwedloop is, die door vele individuele organisaties niet is bij te houden, hebben wij alles in het werk gesteld om andere instellingen te helpen. Vanuit kwetsbaarheid hebben we al onze energie erin gestoken om het maatschappelijke debat vooruit te helpen. De vele steunbetuigingen die we ondertussen hebben ontvangen voor de manier waarop we deze crisis hebben bestreden en de lessen hebben gedeeld, doen goed. De getoonde weerbaarheid en tomeloze inzet van medewerkers uit vele, uiteenlopende disciplines sterkt ons in de gedachte dat we een hechte gemeenschap zijn, die goed in staat is invulling te geven aan de koers die we hebben gekozen.

De recente uitbraak van het Coronavirus is verontrustend en de UM volgt de aanbevelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en het reisbeleid van het ministerie van Buitenlandse Zaken zorgvuldig op en past haar bedrijfsvoering hierop aan met gepaste maatregelen. De volledige impact van de gevolgen is nog niet duidelijk, maar de situatie wordt nauwlettend gemonitord. Het beschermen van de gezondheid en het welzijn van onze studenten en medewerkers heeft de hoogste prioriteit. De UM doet alles om de continuïteit van de organisatie te waarborgen en om de primaire en ondersteunende processen zo goed mogelijk door te laten lopen.

We concentreren ons als vanzelf weer op onze koers en richten onze energie op de initiatieven waar we voortvarend mee zijn gestart. Dat alles gebaseerd op het devies 'Think global, act local', maar dan wel op de voor ons altijd onderscheidende wijze.

Maastricht, 08 juli 2020

College van Bestuur

Voorzitter
Rector Magnificus
Vicevoorzitter

prof.dr. M.A. Paul
prof. dr R.M.Letschert
dr. N.J.M.P. Bos

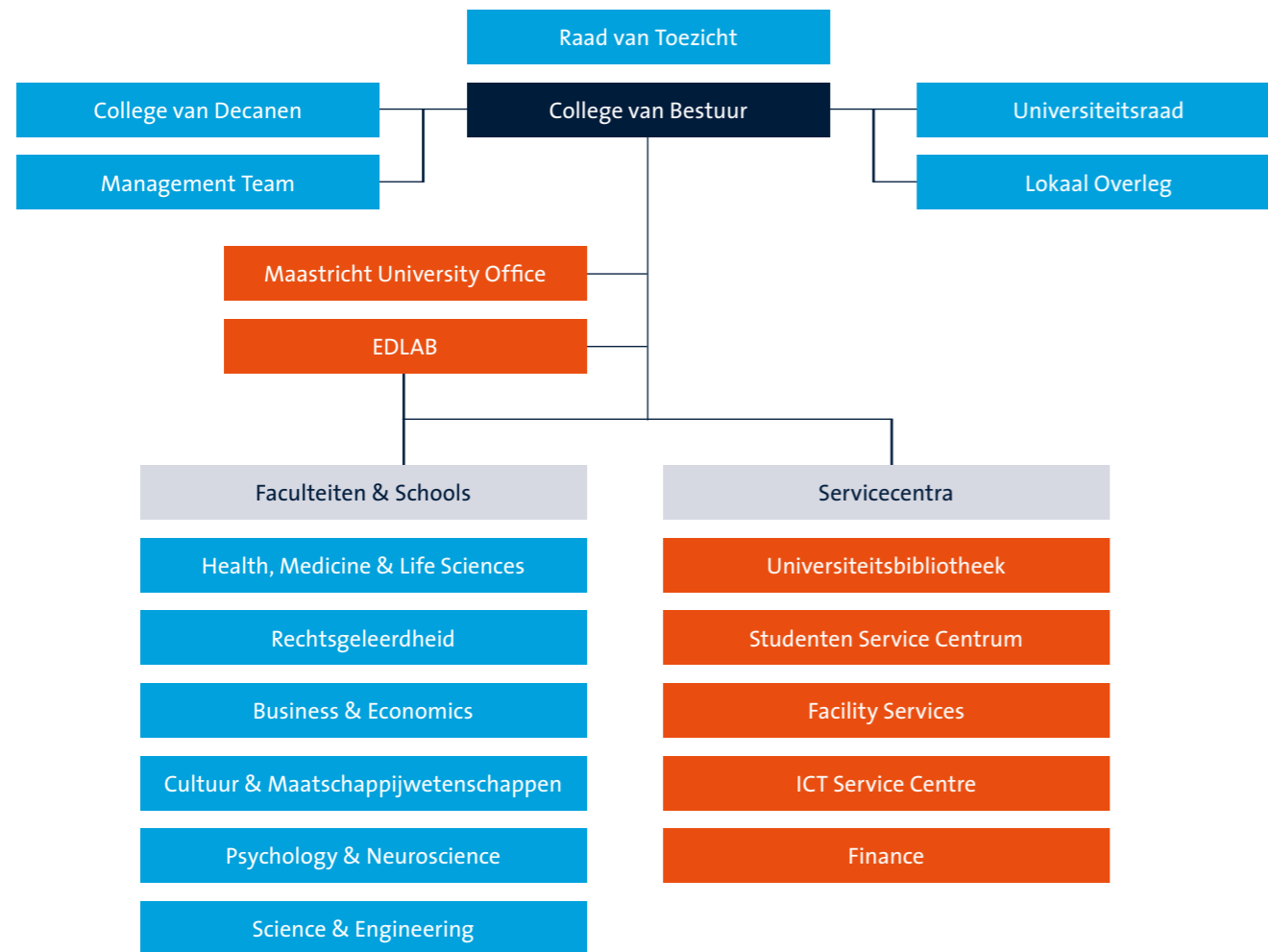

**De Universiteit
Maastricht
leidende thema's
uit het Strategisch
Programma**

2

2.1 Organisatiestructuur

2.2 Missie, visie en strategie Universiteit Maastricht

Universiteit Maastricht (UM) is een jonge universiteit in het hart van Europa, met een Europese signatuur en een brede blik op de wereld. De UM wil een open en inclusieve academische gemeenschap bieden met een goede balans tussen Nederlandse, Europese en niet-Europese studenten, waarbij lokale, Europese en mondiale thema's aan bod komen in onderwijs en onderzoek. De kern van de missie van de UM is studenten van over de hele wereld de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan kleinschalig, probleemgestuurd onderwijs (PGO) in een internationale en interculturele setting. De universiteit streeft continu naar het verbeteren en innoveren van onderwijs en onderzoek om optimale impact te hebben op de samenleving. Door de combinatie van PGO met het onderwijsconcept International Classroom, waarin de ontwikkeling van interculturele competenties centraal staat, en een focus op employability voor de regionale, nationale en internationale arbeidsmarkt, worden studenten voorbereid op het leven en werken in een steeds veranderende samenleving.

Als inclusieve universiteit is de UM een stimulerend ecosysteem voor onderzoekers uit verschillende wetenschappelijke domeinen en culturen die samen een inspirerende omgeving creëren waar studenten worden opgeleid tot academisch denkende professionals en verantwoordelijke burgers. Het fundamenteel en toegepast onderzoek van de zes faculteiten van de UM levert binnen het kader van de drie universiteits-brede onderzoeksthema's 'Kwaliteit van Leven', 'Leren & Innoveren' en 'Europa en een Globaliserende wereld' een bijdrage aan het analyseren en oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken. Om verdere invulling te geven aan de ambitie om een open, innovatieve en duurzame universiteit te zijn wil de UM deze aandachtsgebieden versterken. Belangrijke speerpunten zijn het stimuleren en steunen van (intern en extern) talent, de uitbouw van science & engineering en de implementatie van open science. In 2018-2019 is verder geïnvesteerd in het thema 'Europa en een globaliserende wereld'.

In deze context is een tripartiet programma van de UM, gemeente Maastricht en provincie Limburg onder de naam 'Maastricht, Working on Europe' ontwikkeld. In 2018 is een universiteitsbrede interfacultaire onderzoeksagenda gelanceerd, in 2019 zijn vijf calls uitgezet en in 2020 en verder zal er via dit onderzoeksprogramma verder worden ingezet op de versterking en uitbreiding van het reeds zeer sterke en vooraanstaande UM-onderzoek over Europa. Met de recente toekenning van een grote Europese subsidie voor een door de UM aangestuurde alliantie van jonge universiteiten (YUFE) wordt het Europese profiel van de UM verder op de kaart gezet. De alliantie van de YUFE-universiteit onder leiding van de UM heeft als doel om geleidelijk aan uit te groeien tot één Europese universiteit. Op het gebied van leren en innoveren vindt veel onderzoek plaats, sterk verspreid over faculteiten en op veel verschillende domeinen. De taskforce 'Learning & Innovation' is opgericht om meer samenhang en zichtbaarheid te creëren op het gebied van leren en innoveren. Zo heeft de taskforce in 2019 een conferentie georganiseerd om wetenschappers met elkaar en met de praktijk in contact te brengen. In het najaar van 2019 volgde een visiedocument en in 2020 wordt verder gebouwd aan de Learning & Innovation community. Binnen het thema 'Kwaliteit van Leven' heeft de afgelopen jaren verbreding en verdieping plaatsgevonden, onder andere in het kader van Kennis-As projecten als LINK en De Gezonde basisschool van de toekomst (zie paragraaf 3,5,5 voor meer informatie over de Kennis-As). Het Kennis-As project De Gezonde Basisschool van de toekomst zal in 2020 de onderzoeksresultaten bekend maken. Ook in de samenwerking met het

Maastrichtse academische ziekenhuis onder de naam Maastricht UMC+ zijn stappen gezet. In het voorjaar van 2019 heeft de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) het plan 'Onderzoek en innovatie met en voor de gezonde regio' opgesteld. Dit plan is erop gericht dat UMC's, als academische motor in de regio, netwerken opzetten voor een gezonde regio. In dit kader zet Maastricht UMC+ zich in voor het gezamenlijk met de UM opzetten van een (regionaal) netwerk en het ontwikkelen van een onderzoeks- en innovatieagenda voor en met partijen in de regio. Tijdens het Preuvenemint 2019 in Maastricht heeft de kick-off netwerkbijeenkomst 'Het Maastricht UMC+ met en voor de gezonde regio; In Limburg zetten wij de trend' plaatsgevonden. De Academische Werkplaats Ouderenzorg Zuid-Limburg (AWO-ZL) is een goed voorbeeld hiervan. AWO-ZL is een samenwerkingsverband tussen zeven zorgorganisaties voor langdurige ouderenzorg en drie kennisinstellingen. Doel is om via wetenschappelijk onderzoek bij te dragen aan de verbetering van: 1) de kwaliteit van leven van ouderen, 2) kwaliteit van zorg en 3) kwaliteit van het werk.

Van oorsprong werkt de UM over de grenzen heen, met een bijzondere focus op de Euregio Maas-Rijn, waar onderwijs en onderzoek internationaal met elkaar worden verbonden, maatschappelijke vraagstukken in de volle breedte worden onderzocht en de arbeidsmarkt door triple-helix samenwerking wordt versterkt. Maatschappelijke vraagstukken in de regio kunnen in de volle breedte worden onderzocht. Dit alles heeft een stimulerend en innoverend effect op het onderwijs en onderzoek en op de impact die de UM wil genereren, waarbij de Brightlands campussen een centrale rol spelen.

2.3 Strategie 'Community at the CORE'

In 2017 is het strategisch programma 'Community at the CORE' (2017-2021) van start gegaan. De UM heeft haar missie en strategie geconcretiseerd in de volgende doelen:

- Een **voorbeeldfunctie** vervullen als academische gemeenschap die wederzijds respect, democratische beginselen en transparantie als uitgangspunten hanteert;
- Een **inclusieve omgeving** bieden, waarin studenten en medewerkers zich thuis voelen;
- Studenten uit de regio, Nederland, Europa en de rest van de wereld een **stimulerende onderwijsomgeving** bieden op basis van de beginselen van probleemgestuurd onderwijs en de 'International Classroom';
 - Uitermate **inzetbare en hooggeschoolde alumni** afleveren, voor vooraanstaande functies in uiteenlopende vakgebieden op de Nederlandse, Euregionale en internationale arbeidsmarkt;
- Een **open onderzoek klimaat** creëren dat in directe verbinding staat met het onderwijsproces en wordt gekarakteriseerd door fundamentele en toegepaste benaderingen, gericht op zowel speciale aandachtsgebieden als interdisciplinariteit;
- Een zinvolle bijdrage leveren door op basis van **hoogkwalitatief onderzoek en innovatie**, te zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke problemen en uitdagingen;
- **'Triple-helix' hotspots** creëren op de Brightlands campussen die fungeren als de drijvende kracht voor de Euregionale en Europese ontwikkeling.

DE VIER KERNWAARDEN VAN DE MISSIE EN STRATEGIE VAN DE UM

- Een vernieuwer zijn op het gebied van onderwijs en onderzoek, door introductie van de CORE-filosofie;
- Een inclusieve aanpak hanteren en de deuren openen voor alle studenten en medewerkers die bij het profiel van de UM passen en de kernwaarden van de UM onderschrijven;
- Sociale verantwoordelijkheid serieus nemen door verbanden te leggen tussen de UM en de samenleving, van lokaal tot mondiaal niveau;
- Een duurzame instelling zijn in de breedste zin van het woord.

CORE

CORE staat voor Collaborative Open Research Education en vormt de kern van de strategie van de UM. CORE staat voor onderwijs en onderzoek die open, innovatief, multidisciplinair en creatief zijn en samen worden vormgegeven. Door middel van het creëren en faciliteren van intensieve interactie tussen medewerkers en studenten en tussen de UM en haar omgeving beoogt het een nauwere verbinding met onderwijs en onderzoek mogelijk te maken. De visie van CORE wordt erkend in MUSE, de Maastricht University Student Experience. MUSE heeft als algemene doelstelling studenten in staat te stellen een waardevolle beleving in Maastricht te geven die bijdraagt aan hun academische, persoonlijke en professionele ontwikkeling. Actief lerend in kleine groepen, vaak in een zeer internationale omgeving, kunnen studenten hun studiebeleving verrijken door bijvoorbeeld deel te nemen aan een excellentieprogramma of door mee te doen aan de activiteiten waarmee ze worden voorbereid op hun toekomstige loopbaan of door lid te worden van een studievereniging. Bovendien ontwikkelen studenten vaardigheden die nodig zijn in een verder globaliserende wereld in de vorm van Global Citizenship Education (zie paragraaf 3.1.1 voor meer informatie over Global Citizenship Education). Daarnaast helpt de UM studenten om een gezonde balans in het leven te houden of te vinden door langs verschillende kanalen begeleiding en ondersteuning te bieden. Dit is een gebied dat een verdere impuls en specifieke aandacht nodig heeft, aangezien het aantal (landelijke) studenten dat een hoge mate van druk en stress ondervindt, toeneemt. Enkele onderdelen van MUSE zijn voortgekomen uit het strategisch programma 'Community at the CORE' en andere zijn onderdeel van de kwaliteitsafspraken (zie paragraaf 3.2.1).

Met CORE speelt de UM in op de behoefte aan een integrale benadering van maatschappelijke vraagstukken. Het onderzoek aan de UM binnen het kader van de drie universiteitsbrede onderzoeksthema's levert een bijdrage aan een integrale benadering van en het oplossen van deze maatschappelijke vraagstukken. De UM heeft de ambitie om onderzoeksresultaten te vertalen naar economische en/of maatschappelijke waarde. In lijn met CORE zal de UM onder meer hieraan bijdragen door het openstellen van onderzoeksresultaten voor een breed publiek. De beginselen van open access en open science helpen de UM haar regionale, nationale en internationale banden met de omgeving te versterken. De UM streeft ernaar om een FAIR (Findable, Accessible, Interoperable and Reusable) universiteit te zijn in 2023. Dit biedt de mogelijkheid om kennis en relevante informatie te verspreiden voor belanghebbenden buiten de academische wereld. In lijn met CORE stond voor de UM de verdere ontwikkeling van de kwaliteitsprocessen van onderwijs in het jaar 2019 centraal. Begin 2019 heeft de UM de toekenning ontvangen van de Instellingstoets Kwaliteitszorg (NVAO), de 'Certificate for Quality in Internationalisation' (European Consortium for Accreditation in higher education, ECA) en de Kwaliteitsafspraken (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, OCW). Het Nederlandse-Vlaamse Accreditatieorgaan (NVAO) heeft de onderwijskwaliteit en –cultuur aan de UM als zeer positief beoordeeld en de minister van OCW positief geadviseerd over de kwaliteitsafspraken. In brede zin wordt er steeds gewerkt aan de verbetering van het UM-kwaliteitszorgsysteem. Onderdeel daarvan is de hernieuwde aandacht voor de (ontwikkeling van) kwaliteitscultuur van de UM middels projecten en initiatieven die zorgen voor de verankering van kwaliteitszorg. De UM hecht veel waarde aan inspraak voor studenten en medewerkers bij de totstandkoming van gedragen beleid en initiatieven.

Tabel 1. Overzicht van MUSE-projecten

UM-brede projecten	Kwaliteitsafspraken	Projecten in opstart
Student Employability	Well-being	Digital Proficiency
Student Applicant Journey	Global Citizenship Education & Maastricht Credits for Extra Curricular Activities	Learning & Innovation
Technology and Education	Teacher Professionalization	
EDview	Vision Group Assessment	
First Year Retention & Student Persistence		

2.4 Kerncijfers

	2019	2018	2017	2016	2015
Personeel (fte)					
Personeelsopbouw per 31 december					
Wetenschappelijk personeel (WP)	2.235	2.153	2.098	2.018	1.922
Ondersteunend personeel (OBP)	1.632	1.560	1.511	1.477	1.401
	3.866	3.713	3.609	3.495	3.323
Medisch specialisten	62	61	59	54	54
Totaal UM inclusief medisch specialisten	3.929	3.775	3.668	3.549	3.378
WP (fte, op basis van UFO)					
- Hoogleraar	213	201	189	145	146
- UHD	214	196	189	222	199
- UD	394	383	376	355	333
- Docenten	277	266	260	250	249
- Onderzoekers	320	306	311	305	295
- Promovendi	809	791	763	701	666
- Overig WP (waaronder studentassistenten, WP zonder UFO-classificatie)	7	10	9	40	34
Onderwijs					
Inschrijvingen per 1 oktober:					
Aantal	18.990	18.086	17.464	16.861	16.761
% buitenlandse inschrijvingen	54%	53%	52%	51%	49%
Aantal diploma's¹⁾:					
Bachelor	2.794	2.810	2.611	2.595	2.529
Master	3.066	2.917	2.888	2.828	2.933
	5.860	5.727	5.499	5.423	5.462
Onderzoek					
Aantal promoties:	337	359	335	342	357
Baten in opdracht van derden (geconsolideerd):					
2 ^e geldstroomopbrengsten	20.038	17.064	15.973	16.702	18.945
3 ^e geldstroomopbrengsten	74.847	74.766	66.048	61.533	67.601
Financiën (enkelvoudig)					
Financiële kengetallen:					
Exploitatieresultaat (x € 1.000)	-1.404	9.333	9.264	1.999	9.602
Vermogen in vaste activa (x € 1.000)	245.765	224.486	223.318	232.259	229.414
Eigen vermogen (x € 1.000)	234.717	236.121	226.788	217.524	215.525
Totaal liquide middelen (x € 1.000)	107.907	96.726	96.505	82.124	83.037
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	0,56	0,60	0,59	0,58	0,58
Current ratio	1,08	1,25	1,18	1,06	1,11

¹⁾ Aantal diploma's 2019 betreft realisatiecijfers collegejaar 2018-2019

De Universiteit Maastricht in verslaggevings- jaar 2019

3

3.1 Kwaliteitszorg en innovatie aan de UM

3.1.1 Algemeen

De kern van goede zorg voor kwaliteit is de kwaliteitscultuur. De UM streeft ernaar een kwaliteitscultuur te realiseren waarbinnen:

- mensen ruimte voelen voor het geven en ontvangen van feedback;
- mensen werken in een omgeving met een hoge mate van betrokkenheid van staf en student;
- mensen zich bevinden in een omgeving waarin begrip wordt getoond voor elkaars standpunten en er goede banden zijn tussen staf en studenten.

Begin 2019 heeft de UM de toekenning ontvangen van de Instellingstoets Kwaliteitszorg (NVAO), de Certificate for Quality in Internationalisation (CeQInt) en de Kwaliteitsafspraken (Ministerie OCW). Het Nederlandse-Vlaamse Accreditatieorgaan (NVAO) heeft de onderwijskwaliteit en -cultuur aan de UM als zeer positief beoordeeld. De aanbevelingen uit de audits die aan deze toekenningen vooraf gingen worden in de komende jaren opgepakt, bijvoorbeeld:

- Het audit panel gaf de aanbeveling om een universiteitsbrede visie voor toetsing te ontwikkelen die past bij de onderwijsfilosofie van de UM. De UM deelt dit voornemen en heeft dit opgenomen als onderdeel van de Kwaliteitsafspraken. Naar verwachting zal deze visie in voorjaar 2020 publiek worden en daarna begint de implementatiefase.
- Daarnaast wordt op aanbevelen uit de audits gewerkt aan het verbeteren van de management informatievoorziening. Het panel stelde vast dat deze uitgebreider kan, verbeterd kan worden qua betrouwbaarheid op sommige gebieden en voornamelijk dat de gebruikersvriendelijkheid en de (snelle) beschikbaarheid van gegevens voor managers en bestuurders beter kan. Eind 2019 is er een pilot met het systeem Power BI gestart om te bezien wat de mogelijkheden zijn binnen dit systeem en hoe dit kan passen bij de veranderingen in het concern systeem van de UM. In 2020 moeten hierin keuzes worden gemaakt, waarvoor de resultaten van de pilot worden gebruikt.
- Ook luidt een constatering uit de audits dat er heel goed wordt afgestemd binnen de organisatie; staf en studenten worden daadwerkelijk betrokken. Projecten worden grotendeels geëvalueerd en bijgesteld waar nodig.

3.1.2 Kwaliteit van onderwijs

De UM biedt innovatieve academische bachelor- en masteropleidingen van hoge kwaliteit, waarbij instructiemethoden worden gebruikt die gericht zijn op actief leren evenals het ontwikkelen van academische onderzoeksvaardigheden gekoppeld aan een academische en professionele houding. De UM wil haar studenten optimaal voorbereiden voor de regionale, nationale en de in toenemende mate globaliserende internationale arbeidsmarkt. Maastricht University Student Experience (MUSE), onderdeel van het strategisch programma 'Community at the CORE', staat hierbij centraal. Kwaliteit is een onderdeel van het dagelijkse werk binnen de UM. De afgelopen jaren is innovatie binnen de UM gelieerd aan kwaliteitsverbetering. In deze paragraaf wordt een aantal aansprekende projecten en ontwikkelingen rond kwaliteitszorg belicht. Een belangrijk onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem is de accreditatie van het onderwijs dat aan de UM wordt aangeboden. Deze paragraaf biedt tevens een overzicht van de opleidingen die in 2019 accreditaties hebben afgerond.

Kwaliteitsafspraken

Sinds 2018 ontvangen universiteiten de zogenaamde studievoorschotmiddelen. In 2018-2019 heeft de UM Kwaliteitsafspraken opgesteld in antwoord op het verzoek van het Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) om gerichte plannen te maken voor de besteding van de studievoorschotmiddelen. Deze afspraken bestrijken het tijdsbestek 2019-2024. De afspraken hebben betrekking op 6 overkoepelende thema's binnen onderwijs:

1. intensief en kleinschalig onderwijs;
2. meer en betere studentbegeleiding;
3. studiesucces;
4. onderwijsdifferentiatie;
5. passende voorzieningen;
6. professionele ontwikkeling van docenten.

De UM heeft in nauwe samenspraak met de facultaire en universitaire medezeggenschap besloten de middelen te verdelen over deze 6 thema's. De bevindingen van de instellingstoets kwaliteitszorg zijn tevens verwerkt in de Kwaliteitsafspraken en worden daarmee integraal opgepakt. Een uitgebreide verantwoording en toelichting over de voortgang van de Kwaliteitsafspraken wordt conform afspraak met het Ministerie OCW opgenomen in het jaarverslag van de UM – zie hoofdstuk 3, paragraaf 2. Hieronder worden twee projecten verder uitgelicht, zijnde Global Citizenship Education (thema 4) en Continuing Professional Development (thema 6).

Onderwijsvernieuwing

Innovatie van het onderwijs is een belangrijke manier om de kwaliteit en relevantie van het onderwijsaanbod op peil te houden. Hiervoor is in 2015 EDLAB, het UM-instituut voor onderwijsinnovatie, opgericht. Op 23 mei 2019 is EDLAB gevisiteerd door een extern panel van deskundigen en positief beoordeeld. EDLAB vertaalt onderzoeksresultaten op het gebied van onderwijs naar de onderwijsfilosofie van de UM. Een mooi voorbeeld hiervan is het EDview project. Hiernaast verzorgt EDLAB ook de coördinatie van de excellentieprogramma's PREMIUM en de Honours+ en trainingen voor medewerkers en docenten. In 2019 is een Comenius Leadership Fellow-beurs toegekend voor het Global Citizenship Education project en is het Continuing Professional Development-programma centraal van start gegaan. Tevens is een praktische gids gepubliceerd voor docenten om individuele bijdragen van studenten in groepswerk te beoordelen en er lopen verscheidene projecten op het gebied van PBL-onderwijs, onder meer ILO's en Information Literacy.

EDview

EDview richt zich op de doorontwikkeling en innovatie van het PGO-systeem binnen de UM. In 2019 heeft EDview zich gefocust op het implementeren van de resultaten van het EDview onderzoek uit 2017-2018 en zijn diverse projecten bepaald. Het EDview onderzoek heeft vier kernwaarden voor PGO gedefinieerd: Constructive, Contextual, Collaborative & Self-directed. Een van de projecten richt zich op het zichtbaar maken van deze kernwaarden in alle communicatieuitingen van de UM (van pr-materiaal tot trainingsmateriaal voor studenten en staf). Daarnaast initieert EDview een project dat gericht is op teacher communities. Een onderzoeksproject zal verkennen in welke mate en in welke vormen flexibilisering van het onderwijs mogelijk is, zonder de vier kernwaarden van PGO aan te tasten. In 2020 zal EDLAB de uitvoering van de aanbevelingen verder implementeren. Bij alle te initiëren projecten zal EDview in nauw contact blijven met andere onderwijsinitiatieven.

Global Citizenship Education

Om belangrijke 21e-eeuwse aspecten als globale betrokkenheid en sociale verantwoordelijkheid te stimuleren heeft EDLAB het Global Citizenship Education (GCE)-project, onderdeel van de kwaliteitsafspraken, gestart om de (potentie van) globale burgerschapsvorming binnen het onderwijs te onderzoeken. In 2019 heeft Herco Fonteyn een Comenius Leadership Fellow-beurs gewonnen met het project Global Citizenship dat bestaat uit drie pijlers: reflectie op de aard van mondiaal burgerschap en de contextualisering ervan, integratie van Global Citizenship Education in curricula door nieuwe elementen toe te voegen en betere ondersteuning voor en erkenning van buitenschoolse activiteiten die studenten helpen om mondiaal burgerschapscompetenties te ontwikkelen. UM richt zich binnen dit thema op het vinden van de juiste manier om de principes van Global Citizenship Education op een natuurlijke manier onderdeel te laten worden van het onderwijs binnen de UM – zie voor meer informatie paragraaf 3.2.1 Voortgang kwaliteitsafspraken 2019 onder thema 4 Onderwijsdifferentiatie.

Continuing Professional Development

In 2019 is het Continuing Professional Development (CPD)-programma, onderdeel van de kwaliteitsafspraken, centraal van start gegaan. Het programma biedt de mogelijkheid voor docenten om diverse activiteiten te ondernemen om de onderwijskwaliteit te verbeteren zoals een training over toetsing, supervisie van studenten en coaching. Het CPD-coördinatieteam werkt samen om het toekomstige CPD-aanbod op facultair en centraal niveau verder te ontwikkelen. De opzet en inhoud van een CPD-systeem is ook vastgelegd in de kwaliteitsafspraken met het ministerie van OCW – zie voor meer informatie paragraaf 3.2.1 Voortgang kwaliteitsafspraken 2019 onder thema 6 Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit).

Het toetsen van de individuele bijdrage van studenten in groepswerk

Groepswerk is een veel toegepaste en nuttige onderwijsactiviteit op de UM. Docenten willen leren hoe ze beter inzicht krijgen in de individuele bijdrage van studenten in groepswerk en de dynamiek van groepen in het algemeen. EDLAB heeft in samenwerking met een interdisciplinaire groep van experts een praktische gids ontwikkeld en gepubliceerd die inzicht geeft in groepswerk in de leeromgeving van de UM.

International Intended Learning Outcomes

De UM gaat de formulering van internationaal beoogde leerresultaten (ILO's) op cursusniveau verbeteren en expliciet onderdeel maken van het PBL-onderwijs. Het project levert een beoordeling op van de huidige stand van zaken en waargenomen hindernissen van ILO's aan de UM en biedt een leidraad voor cursus coördinatoren en onderwijsdirecteuren over hoe ILO's opgesteld en getoetst kunnen worden.

Information Literacy

De enorme hoeveelheid informatie hedendaags, in een grote verscheidenheid aan vormen, vraagt studenten om een breed scala aan competenties te verwerven en toe te passen om zich een weg te kunnen banen door deze 'information jungle'. Dergelijke competenties omvatten kritisch denken, metacognitieve vaardigheden, probleemoplossende aanpak en digitale vaardigheden. Educatie van informatievaardigheden is tevens sterk verweven met de filosofie van PBL. Dit project is gericht op het ontwerpen van innovatieve informatievaardigheden zodat studenten beter in staat zijn om actief te leren hoe ze kunnen identificeren welke aanvullende informatie ze nodig hebben om een probleem of vraag op te lossen, waar ze informatie kunnen vinden en op welke wijze ze informatiebronnen kunnen evalueren om het probleem op te lossen.

PREMIUM

PREMIUM is het Honours-programma van de UM voor hoog presterende, gemotiveerde masterstudenten. Studenten voeren samen in een interdisciplinair team een project uit voor een externe klant. In 2018-2019 is het aantal studenten dat zich voor het PREMIUM programma heeft aangemeld gestegen naar 166. Na selectie zijn er uiteindelijk 142 studenten toegelaten, waarvan 133 studenten het programma succesvol hebben afgerond. Gemiddeld werd PREMIUM door studenten met een 8.4 beoordeeld. In 2019 heeft het programma zich verder ontwikkeld. Zo is er een PREMIUM alumni netwerk opgezet en worden evenementen voor alumni georganiseerd en zogenaamde PREMIUM pop-up events worden aangeboden op locaties buiten de UM.

Comenius beurzen

Het Comeniusprogramma van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) stelt professionals in het hoger onderwijs in staat om hun visie op onderwijs en ideeën voor onderwijsinnovaties in de praktijk te brengen. In 2019 heeft één docent van de UM een Comenius Teaching Fellow-beurs ontvangen, 2 docenten een Comenius Senior Fellow-beurs en één docent een Comenius Leadership Fellow-beurs. In tabel 2 is een overzicht opgenomen van de docenten en de thema's van de toegekende projecten.

Tabel 2. Comenius beurzen in 2019

Docenten	Prijs	Thema's
Gijs van Dijck (FL)	Comenius Teaching Fellow	Case Law Analytics
Herco Fonteijn (FPN)	Comenius Leadership Fellow	Global Citizenship
Hans Savelberg (FHML)	Comenius Senior Fellowship	To kill two Birds with one Stone. Learning and Teaching Communities to support autonomous, related and competent students and teachers.
Michael Capalbo (FPN)	Comenius Senior Fellowship	Personalized Assessment. Promoting self-directed learning in large-cohort multiple-choice exams

Verbetering kwaliteitszorg onderwijslogistiek

Eind 2018 is een start gemaakt met het verder ontwikkelen van het kwaliteitszorgsysteem rondom onderwijslogistiek. In afstemming met faculteiten en het Studenten Service Centrum (SSC) is gestart met de doorontwikkeling van het proces in het onderwijslogistieke domein van 'Aanmelden en Inschrijven', 'Disability Support' en 'Graad- en inschrijfbekostiging'. Zo zijn binnen de verschillende domeinen verbeterpunten gedefinieerd en opgepakt op het gebied van communicatie en informatievoorziening, implementatie, privacy en processen en systemen. Medio 2019 is het project Student Applicant Journey gestart. Het project heeft tot doel de best passende opleiding te bieden aan de best passende student voor die opleiding. Daarvoor dient het aanmeldproces snel, eenvoudig, transparant en verbindend te zijn. Hiertoe worden nieuwe aanmeldprocessen ontwikkeld inclusief een digitale omgeving waarin de student en medewerkers continu inzicht hebben in de status van het proces. Twee concrete voorbeelden voor aanpassingen in het aanmeldproces 2020/2021 zijn de VWO fast track voor Nederlandse kandidaten met een geverifieerd VWO diploma die zich aanmelden voor een bacheloropleiding zonder nadere vooropleidingseisen en de live chat van de Service Desk van het SSC die per 1 oktober 2019 live is gegaan.

Figuur 3. Geformuleerde prioriteiten voor het Student Applicant Journey project

Prioriteiten

- Duidelijkheid over status aanmelding (ontvangen, juist, tijdig?)
- Goede informatie één plek (single source of truth)
- Info over wie mij kan helpen om mijn probleem op te lossen
- Verbindend
- Snel
- Hoe gaat mijn leven in Maastricht eruit zien?

Opleidingsaccreditaties

Een belangrijk onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem is de accreditatie van het onderwijs dat aan de UM wordt aangeboden. In tabel 4 is een overzicht opgenomen van de opleidingen die in 2019 een accreditatie hebben afgerond.

Tabel 4. Afgeronde accreditaties in 2019

Bachelor
European Law School
Rechtsgeleerdheid
Fiscaal Recht
Gezondheidswetenschappen
Psychologie
Master
European Law School
Fiscaal Recht
International and European Tax Law
International Laws
Recht en Arbeid
Globalisation and Law
Forensica, Criminologie en Rechtspleging
Nederlands Recht
Advanced Master in Intellectual Property Law and Knowledge Management LL.M. ¹
Advanced Master in Intellectual Property Law and Knowledge Management M.Sc. ²
Psychology
Mental Health
Epidemiology
Healthcare Policy, Innovation and Management
Health Education and Promotion
Health Food Innovation Management
Work, Health and Career
Sustainability Science and Policy ³
Media Studies

¹ In 2019 is een aanvraag voor naamswijziging in Advanced Master Intellectual Property Law and Knowledge Management LL.M./M.Sc. ingediend en goedgekeurd door het NVAO.

² Idem.

³ In 2018 is een aanvraag voor naamswijziging in Sustainability Science, Policy and Society ingediend en in 2019 goedgekeurd door het NVAO.

Tabel 5. Opleidingen waarvoor her-accreditatie is ingediend in 2019

Een aantal opleidingen heeft in 2019 een her-accreditatie ingediend waarvan de afronding in 2020 wordt verwacht.

Bachelor
European Public Health
Master
Global Health
Governance and Leadership in European Public Health
Forensic Psychology

Tabel 6. Te her-accrediteren opleidingen in 2020

In 2020 zal een aantal opleidingen een aanvraag bestaande opleidingen indienen bij het NVAO, waar voorbereidingen zijn getroffen in 2019.

Bachelor
European Studies
Cultuurwetenschappen
Data Science and Knowledge Engineering
Master
European Public Affairs
European Studies
European Studies on Society, Science and Technology
Kunst- & Cultuurwetenschappen
Artificial Intelligence
Data Science for Decision Making
Biobased Materials
Cognitive and Clinical Neuroscience (research)

3.1.3 Kwaliteit van onderzoek**Onderzoeksvisitaties**

De kwaliteit van het onderzoek aan de UM wordt regelmatig kritisch tegen het licht gehouden. Zo wordt het onderzoek dat aan de faculteiten en onderzoeksinstituten plaatsvindt elke zes jaar beoordeeld door een commissie van externe deskundigen in het betreffende wetenschapsdomein op basis van het Standard Evaluation Protocol (SEP 2015-2021).

In 2018 is de Onderzoeksschool SHE (School of Health Professions Education) van FHML samen met het Interuniversitaire Centrum voor Onderwijswetenschappen (ICO) gevisiteerd en beoordeeld over de periode 2012-2017. Het evaluatierapport van deze onderzoeksvisite is in 2019 gepubliceerd. Eind 2019 is de Onderzoeksschool CARIM (School for Cardiovascular Diseases) gevisiteerd en beoordeeld over de periode 2013-2018. Beide onderzoeksscholen van FHML zijn beoordeeld van zeer goed tot wereldwijd toonaangevend (zie tabel 7).

Tabel 7. Overzicht van beoordeelde onderzoekseenheden

Onderzoekseenheid	Onderwerp	Beoordeling
CARIM	Onderzoekskwaliteit	Zeer goed
	Maatschappelijke relevantie	Wereldwijd toonaangevend
	Toekomstbestendigheid	Zeer goed
SHE	Onderzoekskwaliteit	Wereldwijd toonaangevend
	Maatschappelijke relevantie	Wereldwijd toonaangevend
	Toekomstbestendigheid	Zeer goed

Naar verwachting wordt het nieuwe SEP voor de periode 2021-2027 begin 2020 vastgesteld door de VSNU, NWO en KNAW. Dit nieuwe protocol zal in 2021 in werking treden. De eerste eenheden die beoordeeld gaan worden conform het nieuwe SEP zijn de faculteit SBE en de onderzoeksscholen NUTRIM en MHeNs van FHML.

Graduate Schools

Binnen de UM wordt continu gekeken of de kwaliteit van processen en procedures verbeterd kan worden. Zo is eind 2018 begonnen met het Graduate Schools project. Hierin wordt de kwaliteitszorg van onderzoek voor promovendi geoptimaliseerd. Dit project heeft in 2019 geleid tot een aantal concrete verbeteringen op dit gebied. Er is bijvoorbeeld een universiteitsbrede plagiaatcheck-service (genaamd: similarity check) ingevoerd waarmee promovendi (maar ook alle andere onderzoekers aan de UM) artikelen en proefschriften kunnen controleren op het juist citeren van artikelen. Tevens is in 2019 begonnen met een pilot om de beoordelingsprocedure van proefschriften te verbeteren aan de hand van uniforme beoordelingsformulieren. Een andere ontwikkeling is dat de impactparagraaf (opvolger van de valorisatieparagraaf) aangepast wordt en meer gericht zal zijn op impact in brede zin, waaronder academische en maatschappelijke impact en wetenschapscommunicatie. In het kader van het Graduate Schools project zal in 2020 een verdere kwaliteitsoptimalisatie plaatsvinden. Er wordt gewerkt aan een voorstel voor een

verplicht centraal opleidingsprogramma voor alle nieuwe promovendi (intern en extern). Dit wordt ondersteund door de huidige individuele opleidingsprogramma's van de graduate schools en onderzoeksinstituten. Het centraal opleidingsprogramma zal bestaan uit drie basiscurssussen met betrekking tot de volgende thema's: Open Science, Wetenschappelijke Ethiek & Integriteit en Impact & Wetenschapscommunicatie. Het programma heeft als doel om de promovendi te informeren over huidige wetgeving (o.a. Algemene Verordening Gegevensbescherming, AVG) en relevante onderwerpen en ontwikkelingen in de academische wereld, een basisniveau van kennis en competenties te garanderen, persoonlijke ontwikkeling te stimuleren en betere arbeidsperspectieven te bieden voor een carrière binnen en buiten de academische wereld. Al deze kwaliteitsoptimalisaties zullen in 2020 in het promotiereglement worden ingebed.

Promoties

In 2019 vonden 337 promoties plaats aan de UM waarvan 12 cum laude. Dit aantal is vergelijkbaar met de afgelopen jaren. In tabel 8 is de verdeling van de promoties over de verschillende faculteiten weergegeven. Van de 337 promoties waren er 5 interdisciplinair (i.e. samenwerking tussen meerdere faculteiten) en 13 promoties waren in samenwerking met een buitenlandse universiteit: 1 joint promotie en 12 double promoties.

Tabel 8. Overzicht van het aantal promoties in 2019 per faculteit

Faculteit	Aantal promoties
FASoS	8
FL	21
FHML	211
FHML/FPN	1
FHML/FSE	1
FPN	26
FPN/FHML	1
FPN/FHML/SBE	1
FSE	10
SBE	56
SBE/FHML	1
Totaal	337

Per 1 januari 2020 krijgen alle gepromoveerde Universitair Hoofdocenten (UHD's 1 en 2) met een aanstelling bij de UM het ius promovendi (i.e. promotierecht). Hierdoor kunnen ze als promotor worden aangewezen bij alle nieuwe promotietrajecten die starten vanaf 2020. Met deze beleidswijziging ontstaan er meer kansen voor jonge, talentvolle wetenschappers om zich te profileren als promotor en komt er meer erkenning en krediet voor diegene die daadwerkelijk verantwoordelijk is voor de begeleiding.

Wervingskracht

In 2019 waren 13 wetenschappers van de UM succesvol binnen de vernieuwingsimpuls van NWO. Acht wetenschappers hebben een VENI Beurs, vier een VIDJ beurs en één wetenschapper heeft een VICI beurs verworven. Drie van de vier VIDJ beurzen zijn voor wetenschappers van FHML waarover in het kader meer informatie is opgenomen. In 2019 is een Zwaartekrachtsubsidie toegekend door NWO en het Ministerie van OCW aan het consortium onder de titel 'New Science of Mental Disorders' onder leiding van prof. dr. Anita Jansen. Binnen het Europese subsidieprogramma Horizon2020 heeft de UM in 2019 tot nu toe het hoogste aantal honoreringen in een jaar binnengehaald. In totaal werden 34 aanvragen gehonoreerd met een totale contractwaarde van M€ 108. Hiertoe horen onder andere vier individual fellowships en vijf interactive training network aanvragen binnen de Marie-Curie Skłodowska Actions, één synergy en één consolidator ERC grant. De UM is coördinator van een vijftal van deze projecten. 17 Aanvragen bevinden zich nog in de evaluatiefase.

Dr. Shane Ellis, FHML/M41:

'De functie van lichaamseigen vetten nader bekeken'

Vetten zijn overal en spelen een essentiële rol in gezondheid en ziekte. De functie van vetten wordt bepaald door zowel hun locatie in weefsel als hun chemische structuur. Dit project zal nieuwe imaging methoden ontwikkelen om vetten zichtbaar te maken en tegelijkertijd op ongekend detailniveau hun structuur te bestuderen.

Dr. Werend Boesmans, FHML:

'Gliacellen in de darm – architecten van het enterisch zenuwstelsel'

De neurale circuits van het enterisch zenuwstelsel, het brein dat gelegen is in de darmwand en gastro-intestinale functie reguleert, ogen erg complex en zijn daarom moeilijk te doorgronden. Ik zal deze netwerken trachten te ontrafelen en zal onderzoeken wat de rol is van enterische gliacellen in hun ontstaan en onderhoud.

Onderzoeksprijzen en benoemingen

De (externe) erkenning van het hoogwaardig onderzoek dat aan de UM plaatsvindt valt ook in 2019 terug te zien in verschillende prijzen en benoemingen. In 2019 heeft prof. dr. Raf de Bont de prestigieuze KNAW Dr. Hendrik Muller prijs ontvangen voor zijn vernieuwende bijdrage aan de wetenschaps- en milieugeschiedenis. De prijs voor de beste kennisbenutting in de natuurkunde, de NWO Natuurkunde Valorisatie Prijs, is in 2019 gegaan naar prof. dr. Ron Heeren. Dr. Veerle Melotte was de winnaar van de vierde Klokhuis Wetenschapsprijs (NTR) met haar onderzoek 'Hersenen in je buik?'. Met zijn werk voor de totstandkoming van het nationaal preventieakkoord was prof. dr. Onno van Schayck, hoogleraar Preventieve Geneeskunde aan de UM, één van de zes laatste kandidaten voor de Huibregtsprijs. Dr. Alie de Boer was een van de vijf finalisten van de New Scientist Wetenschapstalent 2019. Verder zijn prof. dr. Valentina Mazzucato, hoogleraar Globalisation & Development aan de UM, en prof. dr. Kiran Patel, hoogleraar European and Global History, benoemd als lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Hilde Verbeek is in 2019 gekozen als nieuw lid van De Jonge Akademie.

Open Science

De UM is ervan overtuigd dat het bij haar taak als publieke universiteit hoort om openheid en toegang te garanderen van onderzoek en onderzoeksmaterialen voor wetenschap en maatschappij. De UM onderschrijft dan ook de principes van Open Science. Open Science is een wereldwijde beweging in het wetenschappelijk veld die leidt tot meer openheid op vele fronten.

In 2019 heeft de UM haar open science beleid geformuleerd. Het gaat daarin onder meer vrije online toegang tot wetenschappelijke publicaties, voor iedereen (open access). Maar ook dat onderzoeksdata zoveel mogelijk vindbaar, toegankelijk, combineerbaar en herbruikbaar zijn. Ook het betrekken van burgers bij onderzoek en het delen van onderwijsmaterialen zijn voorbeelden van een andere wetenschappelijke aanpak. Daarnaast is het streven academici niet langer vooral te beoordelen op aantallen wetenschappelijke publicaties en verworven beurzen, maar op basis van het complete takenpakket van academici anno 2019. Dit houdt in dat ook onderwijsactiviteiten, leiderschapskwaliteiten en maatschappelijke impact in de toekomst meewegen in de beoordeling van iemands kwaliteit en prestaties. De UM heeft op 25 oktober 2019 de San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) ondertekend gedurende een UM 'Open Science' evenement in het kader van de Internationale Open Access Week. Hiermee onderschrijft de UM het belang van het anders gaan erkennen en waarderen van wetenschappers (zie voor

meer informatie over het landelijke project 'Erkennen en waarderen' paragraaf 3.8.1). Met het UM Open Science event is een start gemaakt met de opzet van een Open Science Community binnen de UM.

De UM spant zich in om te werken aan de realisatie van het overheidsbeleid dat alle wetenschappelijke publicaties die gefinancierd worden met publiek geld, in 2020 100% open access beschikbaar moeten zijn. De Nederlandse universiteiten, waaronder de UM, hebben begin 2019 besloten om open access een extra impuls te geven door de pilot Taverne te starten. In wederzijdse afstemming met de onderzoeker wordt de uitgeversversie van korte wetenschappelijke publicaties na 6 maanden beschikbaar gemaakt via de repository van de universiteit. De VSNU zal vanaf 1 januari 2020 het gebruik van het Taverne-amendement breed gaan uitrollen binnen de aangesloten universiteiten. De UM is in 2019 over de helft met 52% open access peer reviewed publicaties in vooraanstaande wetenschappelijke tijdschriften. De UM ziet in 'Green Open Access' een manier om meer publicaties open access te maken en heeft op 28 februari 2019 een 'Green Open Access' -beleid aangenomen.

De UM heeft zich geëngagementeerd om te werken volgens de principes van FAIR (Findable, Accessible, Interoperable and Reusable). In 2023 wil de UM volledig FAIR zijn. Zie paragraaf 3.8.2 ICT- I-Research voor meer informatie.

Het Maastricht Platform for Community-Engaged Research (MPCER), gelanceerd op 3 oktober 2019, is een voorbeeld ter bevordering van de Citizen Science branche van Open Science.

De UM werkt samen met andere universiteiten in een landelijk project voor open leermaterialen over anatomie. De minister van OCW wil met deze stimuleringsregeling docenten prikkelen om open leermaterialen te delen en hergebruiken. De universiteitsbibliotheken in Nederland wisselen leermaterialen uit voor het trainen van studenten in het omgaan met wetenschappelijke informatie.

In 2019 zijn er nieuwe afspraken met uitgeverij met lees- en publicatiemogelijkheden gemaakt om publicaties direct publiek te maken. Het gaat onder meer om Wiley, Springer en Sage waar wetenschappers in (bijna) alle journals open access kunnen publiceren.

Wetenschappelijke integriteit en ethiek

De UM wil wetenschappelijke integriteit waarborgen en ethisch verantwoorde keuzes maken in het onderzoek. Vanaf 1 oktober 2018 is de nieuwe Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit van kracht. Deze code wordt onderschreven door alle Nederlandse universiteiten, de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), NWO en de Vereniging Hogescholen (VH). In lijn met deze nieuwe gedragscode heeft de UM in 2018 het Platform voor Onderzoeksethiek en Integriteit (Platform REI) geïnstalleerd. Dit platform richt zich op het creëren van bewustwording en openheid en adviseert in de vormgeving van het UM-beleid op het gebied van wetenschappelijk ethiek en integriteit. In 2019 heeft het Platform REI in samenwerking met Studium Generale twee events georganiseerd, namelijk een lecture over ethiek en integriteit op 1 april en een theatervoorstelling genaamd The ConScience App op 6 juni. In samenwerking met de Universiteitsbibliotheek is op 18 november een event georganiseerd over FAIR data: handling research data ethically and with integrity. Tevens is een PREMIUM-project opgezet waar studenten hebben onderzocht op welke wijze

onderzoeksethiek en wetenschappelijke integriteit geïntegreerd zijn in de UM bachelor- en masterprogramma's. Een ander initiatief van het Platform REI is promovendi in 2020 te vragen om na de verdediging van het proefschrift officieel te beloven volgens de beginselen van wetenschappelijke integriteit te werk te gaan. Tot slot is een call uitgezet voor het indienen van onderzoeksprojecten met betrekking tot wetenschappelijke ethiek en integriteit.

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit onderzoekt klachten en brengt daarover advies uit aan het College van Bestuur (CvB). In 2019 heeft de commissie over één casus advies uitgebracht; dit advies is opgevolgd door het CvB. Geen van de betrokken partijen heeft over dit besluit advies gevraagd aan het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). De casus is behandeld op grond van de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018. Daarnaast heeft de Commissie Wetenschappelijke Integriteit één ingediende klacht niet ontvankelijk verklaard. Dit advies is overgenomen door het CvB.

Ethiek

Voor de ethische toetsing van wetenschappelijk onderzoek zijn binnen de UM verschillende commissies ingesteld. Het WMO-plichtige onderzoek (Wet Medisch wetenschappelijk Onderzoek met mensen) van FHML en FPN wordt getoetst door de Medisch Ethische Toetsingscommissie (METC). Voor niet WMO-plichtig onderzoek zijn er drie ethische toetsingscommissies: één voor FHML (FFML-REC), één voor FPN (ERCPN) en één voor de vier binnenstadfaculteiten (ERCIC). Om goede samenwerking tussen deze ethische commissies te bevorderen is in 2018 de UM Onderzoeksethiek Commissie (UM-REC) ingesteld. De UM-REC fungeert als platform waar ervaringen en best practices van de verschillende ethische commissies worden gedeeld. UM-REC behandelt overkoepelende ethische kwesties die vanwege vereisten van de subsidieverstreker of vanwege een breed karakter niet door de facultaire ethische commissie kunnen worden afgehandeld.

3.1.4 Kwaliteit van internationalisering

In 2019 heeft de UM formeel het Certificate for Quality Assurance in Internationalisation (CeQuInt) van het European Consortium for Accreditation (ECA) ontvangen. Dit volgde na een integrale institutionele toetsing door een onafhankelijk panel van het NVAO van de kwaliteit van internationalisering aan de UM aan de hand van vijf kwaliteitsparameters:

1. Voorgenomen internationalisering (visie, strategie en plannen). UM ontving hiervoor de hoogste beoordeling van 'excellent'.
2. Actieplannen (doelen). UM ontving opnieuw de beoordeling 'excellent'.
3. Implementatie - het panel beoordeelde dit als 'goed'.
4. Ontwikkeling - ook deze werd gewaardeerd als 'goed'.
5. Bestuur ('governance') - opnieuw de beoordeling 'excellent'.

De resultaten laten zien dat de kwaliteit van de internationaliseringsstrategie zeer hoog is en dat internationalisering een integraal onderdeel is van het DNA van de universiteit. De internationaliseringsplannen zijn relevant voor de algehele ontwikkeling van de UM en hebben impact op het leven van studenten en staf.

Het audit panel beschrijft UM als een best practice ten aanzien van de internationaliseringsvisie en strategie. In het panelrapport wordt internationalisering aan de UM als volgt omschreven:

"(...) as an example of "what John Hudzik calls comprehensive internationalisation: a commitment confirmed through action to infuse international and comparative perspectives throughout the teaching, research and service missions of higher education. It shapes institutional ethos and values and touches the entire higher education enterprise. It is essential that it be embraced by institutional leadership, governance, faculty, students, and all academic service and support units. Comprehensive internationalisation influences all of campus life, as well as the institution's external frames of reference, partnerships and relationships."

UM gaat door met de verdere uitbouw van de internationale strategie en het gerelateerde beleid. Aandachtsgebieden voor de komende periode hangen gedeeltelijk samen met de aanbevelingen uit deze audit, namelijk het verbeteren van de managementinformatie (zie hierboven, paragraaf 3.1.1), het implementeren van het nieuwe UM-taalbeleid (zie ook paragraaf 3.4.2), het blijven ontwikkelen van internationaliseringsconcepten als de International Classroom (zie paragraaf 3.4.1) en het systeem van kwaliteitszorg rondom internationalisering (zie paragraaf 3.2.1). Een aanbeveling van het panel was om er goed voor te zorgen dat externe expertise meer wordt ingezet bij het ontwikkelen van het beleid. Onze case-in-point om dit stevig en structureel te realiseren is YUFE. Een internationale samenwerking van het kaliber van YUFE vereist een gedeelde visie en beleid t.a.v. de kwaliteit(zorg) van onderwijs. De European Standards and Guidelines for Quality Assurance bieden hiertoe een stevig startpunt. De YUFE taskforce quality assurance is in 2019 begonnen met het uitvoeren van een quick scan van de kwaliteitszorgsystemen en het aanpalende beleid van de partneruniversiteiten. In januari 2020 is tijdens een eerste bijeenkomst de basis gelegd voor het opstellen van het YUFE Quality Plan, waarin vastgelegd wordt hoe relevante stakeholders betrokken zullen worden en hoe gedeeld eigenaarschap tussen de partneruniversiteiten concreet wordt vormgegeven (zie voor meer informatie paragraaf 3.4.5).

3.2 Kwaliteitsafspraken

In het voorjaar van 2018 heeft de UM kwaliteitsafspraken gemaakt in nauwe afstemming met de Universiteitsraad en de bredere UM-gemeenschap, zoals onder meer vertegenwoordigd in de Faculteitsraden. Deze zijn in het najaar van 2018 beoordeeld door een extern panel, ingesteld door het NVAO. Na een positief advies van het NVAO heeft de minister van OCW in het voorjaar van 2019 de kwaliteitsbekostiging toegekend voor de periode 2021-2024.

De afspraken betreffen de besteding van studievoorschotmiddelen die beogen de kwaliteit van onderwijs te verhogen binnen zes vastgestelde thema's:

1. Intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit)
2. Meer en betere begeleiding van studenten
3. Studiesucces
4. Onderwijsdifferentiatie
5. Passende en goede onderwijsfaciliteiten
6. Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)

De UM heeft, na een breed uitgevoerd consultatieproces met o.a. de medezeggenschapsorganen er voor gekozen om op alle zes thema's ambities te formuleren, waarbij de middelen niet gelijkelijk verdeeld worden over de thema's - zie paragraaf 3.2.2 voor de verantwoording inzet studievoorschotmiddelen 2019. Hiermee wordt gezorgd voor kwaliteitsverbetering in de breedte en is er voldoende ruimte om maatwerk te ontwikkelen voor specifieke verbeterbehoeften bij bepaalde faculteiten en/of opleidingen. Zo is bijvoorbeeld afgesproken dat niet alle faculteiten op alle thema's financieel hoeven te investeren. Drie faculteiten, FL, FASoS en FPN, besteden de toegekende voorschotmiddelen enkel aan thema's 1, 2 en 6. Gedurende het proces vindt er, wanneer nodig, afstemming met de facultaire en centrale medezeggenschapsorganen.

De nieuwe bacheloropleiding Global Studies heeft als interfacultaire opleiding een bijzondere positie. Na de start in september 2020 zal de opleiding moeten voldoen aan de gemaakte kwaliteitsafspraken op thema 1 (groeps grootte, intensieve contacturen), thema 2 (mentoraat) en thema 5 (common room). Aangezien de opleiding zelf momenteel bijna geen wetenschappelijke staf heeft aangesteld zullen de kosten met betrekking tot thema 6 bij de participerende faculteiten komen te liggen. Hieronder volgt een samenvatting van de voortgang (paragraaf 3.2.1) en financiële verantwoording op de zes thema's (paragraaf 3.2.2). In bijlage 1 Toelichting kwaliteitsafspraken UM 2019 wordt op een gedetailleerder niveau verslag gedaan.

3.2.1 Voortgang kwaliteitsafspraken 2019

Thema 1: Intensiever en Kleinschalig Onderwijs

De eerste ambitie onder thema 1 betreft de **groeps grootte van onderwijsgroepen** (ambitie 1.1). Vijf van de zes faculteiten voldoen inmiddels aan de norm van maximaal 15 studenten per onderwijsgroep. Enkel in uitzonderlijke gevallen wordt deze norm overschreden. Met betrekking tot de **intensieve contacturen** (ambitie 1.2) hebben alle faculteiten vooruitgang geboekt, in het bijzonder door het gradueel verhogen van het aantal contactmomenten per blok.

Thema 2: meer en betere begeleiding van studenten

Het **programma ter bevordering van studentenwelzijn** (ambitie 2.1) is momenteel in de implementatiefase. Hieronder vallen vier projecten waarbinnen activiteiten worden ontplooid die bijdragen aan studentenwelzijn: Wellbeing Movement, Caring Universities, Peer Support en Staff Support. Ook de **toegankelijkheid van de studentpsychologen** (ambitie 2.2) is verbeterd, nu er mechanismes zijn ingesteld om de wachttijden in te perken tot maximaal vier weken. De gemiddelde wachttijd is teruggebracht naar 3,1 weken. Tot slot zijn alle faculteiten begonnen met het implementeren van **mentorschap in de Bachelor fase** (ambitie 2.3).

Dit betekent dat iedere eerstejaars student een mentor krijgen toegewezen. Twee faculteiten hebben hun ambities op dit vlak al gerealiseerd.

Thema 3: studiesucces

Met betrekking tot *toetsing* (ambitie 3.1) is een universiteitsbrede visie op toetsing ontwikkeld met het doel een betere afstemming met PGO te realiseren. Na goedkeuring van deze visie gaan faculteiten per 2020 werken aan de implementatie. In het najaar van 2019 is een kader van *PGO introducties voor master studenten* (ambitie 3.2) goedgekeurd door het CvB en de Universiteitsraad. Deze introducties dragen bij aan de transitie van studenten die elders hun vooropleiding hebben genoten naar het PGO-systeem. Momenteel wordt de implementatie hiervan in de faculteiten voorbereid.

Thema 4: onderwijsdifferentiatie

Voor *Global Citizenship Education* (ambitie 4.1) is gedurende 2019 een visie ontwikkeld door een centrale werkgroep. Deze visie beoogt bij te dragen aan kennis en vaardigheden die de studeerervaring bij UM kunnen verrijken. Na goedkeuring gaan alle faculteiten aan de slag met het implementeren van deze visie. Ook voor *Erkennen Extracurriculaire Activiteiten* (ambitie 4.2) is werkgroep een voorstel en implementatieplan aan het ontwikkelen voor een systeem dat studenten in staat stelt om officiële erkenning te krijgen voor waardevolle ervaringen die zij buiten hun studie opdoen.

Thema 5: Passende en goede onderwijsfaciliteiten

De UM voorziet in relatief veel *studeerplekken* (ambitie 5.1) voor studenten en wil dit aanbod op peil houden. De ontwikkeling van het aantal studenten wordt daarom doorlopend gemonitord en

indien nodig worden extra formele en informele studieplekken gerealiseerd. Bovendien investeert UM in het aanbod van common rooms waar studenten elkaar kunnen ontmoeten in een informele setting. De Universiteitsbibliotheek heeft een succesvolle pilot georganiseerd rond het *uitbreiden van openingstijden van de bibliotheken* (ambitie 5.2), om zodoende extra capaciteit vrij te kunnen maken rond piekmomenten. Gezien de overwegend positieve voorlopige resultaten van de evaluatie is besloten om de pilot voort te zetten.

Thema 6: Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)

Er wordt een systeem van *doorlopende professionele ontwikkeling (Continuing Professional Development)* (ambitie 6.1) ingevoerd voor docenten met een universitaire onderwijsbevoegdheid. In 2019 is het raamwerk hiervoor goedgekeurd, alsook de facultaire implementatieplannen. Docenten krijgen vanaf academisch jaar 2019-2020 tijd om aan hun professionele ontwikkeling te besteden. Ook op het gebied van *tutortraining* (ambitie 6.2) is gedurende 2019 een universiteitsbreed kader ontwikkeld en goedgekeurd. De implementatie hiervoor kan in 2020 van start gaan.

3.2.2 Verantwoording inzet studievoorschotmiddelen 2019

Vanaf 2018 ontvangt UM Rijksbijdrage op titel Studievoorschot. Voor de verantwoording van de Studievoorschotmiddelen was 2018 een tussenjaar: de UM ontving wel al Studievoorschotmiddelen, echter de kwaliteitsafspraken zijn pas vanaf 2019 van kracht. Hierdoor werd in het jaarverslag 2018 verantwoording afgelegd over de Studievoorschotmiddelen conform de vijf kernambities uit de Gemeenschappelijke Agenda van de Vereniging van Samenwerkende Universiteiten (VSNU), de Vereniging Hogescholen (VH), het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) en de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) uit december 2016 waarbij de UM een zesde, UM-specifieke kernambitie aan de lijst heeft toegevoegd. Vanaf 2019 legt UM verantwoording af conform de zes geformuleerde thema's die zijn opgenomen in het rapport Quality Agreements 2019-2024. Deze ambities zijn in lijn met het Sectorakkoord wetenschappelijk onderwijs 2018 tussen OCW en de VSNU, met instemming van LSVb en ISO.

Tabel 9. Voortgang kwaliteitsafspraken 2019 per ambitie

Thema	Ambitie	Eenheid	Status 2019 ⁴
1. Intensiever en kleinschalig onderwijs	Groepsgrootte onderwijsgroepen	FASoS	Gerealiseerd
		FHML	Gerealiseerd
		FPN	Gerealiseerd
		FSE	Gerealiseerd
		FL	In uitvoering
		SBE	Gerealiseerd
	Intensieve contacturen	FASoS	In uitvoering
		FHML	In uitvoering
		FPN	In uitvoering
		FSE	Gerealiseerd
2. Meer en betere begeleiding van studenten	Programma bevordering studentenwelzijn	Werkgroep	In uitvoering
		Werkgroep	In uitvoering
	Toegankelijkheid Studenten-psycholoog	FASoS	In uitvoering
		FHML	In uitvoering
		FPN	Gerealiseerd
		FSE	Gerealiseerd
		FL	In uitvoering
		SBE	In uitvoering
	Mentorschap	FASoS	In uitvoering
		FHML	In uitvoering
3. Studiesucces	Toetsing	Werkgroep	In uitvoering
	PGO module voor masters	Werkgroep	In uitvoering
	4. Onderwijsdifferentie	Global Citizenship education	Werkgroep
Erkennen extracurriculaire activiteiten		Werkgroep	In uitvoering
5. Passende en goede onderwijsfaciliteiten	Studeerplekken	Facility Services & Faculteiten	In uitvoering
	Uitbreiden openingstijden bibliotheken	Universiteitsbibliotheek & Facility Services	In uitvoering
	6. Verdere professionalisering van docenten	Doorlopende professionele ontwikkeling (CPD)	FASoS
FHML			In uitvoering
FPN			Gerealiseerd
FSE			In uitvoering
FL			In uitvoering
SBE			In uitvoering
Tutortraining	Werkgroep	In uitvoering	

⁴ Indien is aangegeven is dat een ambitie is gerealiseerd voor 2019 betekent dit de gestelde norm in dit jaar is behaald

Tabel 10. Verantwoording inzet studievoorschotmiddelen

Tabel 10 laat zien dat de faculteiten naast de Studievoorschotmiddelen ook Rijksbijdrage niet zijnde de Studievoorschotmiddelen inzetten.

Thema	TOTAAL
Bestedingen (Bedragen in k€)	
1. Intensiever en kleinschalig onderwijs	3.441
2. Meer en betere begeleiding van studenten	1.581
3. Studiesucces	173
4. Onderwijsdifferentiatie	453
5. Passende en goede onderwijsfaciliteiten	24
6. Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)	1.053
Middelen (Bedragen in k€)	
Studievoorschotmiddelen	5.239
Gefinancierd uit reguliere kaders:	1.486

De activiteiten waarin geïnvesteerd wordt, is conform een intern vastgesteld verantwoordingsformat daterend uit juni 2017. De verdeling van de gerealiseerde middeleninzet over de verschillende thema's is faculteit specifiek en afgestemd met de individuele faculteitsraden.

3.2.3 Betrokkenheid medezeggenschap

Verslag medezeggenschap

In 2019 is de collaboratieve en constructieve lijn die de UM heeft gekozen voor het ontwikkelen van de kwaliteitsafspraken doorgezet. De medezeggenschap is in 2019 nauw betrokken geweest bij de uitwerking van de plannen en wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang op de verschillende thema's.

Enkele mijlpalen in 2019 zijn:

- Het format en procesbeschrijving met betrekking tot de jaarlijkse voortgangsrapportage is goedgekeurd;
- De facultaire implementatieplannen zijn geformuleerd; en
- Het kader voor PGO- en tutortraining is goedgekeurd.

Voorts hebben er diverse formele en informele updates plaatsgevonden. Ook de training voor nieuwe Universiteitsraad over de kwaliteitsafspraken aan de nieuwe leden van de Universiteitsraad aan de start van het academisch jaar wordt erg op prijs gesteld.

Hoogachtend,
namens de leden van de Universiteitsraad,

Amanda Klurveld

Voorzitter Universiteitsraad

Reflectie van het CvB op het verslag van de medezeggenschap

De betrokkenheid van studenten en staf en de gemeenschapszin van de universitaire populatie zijn belangrijke voorwaarden voor het functioneren van een universiteit. Deze krijgen mede gestalte in het functioneren van de universiteitsraad en de faculteitsraden, waarin studenten en staf hun stem kunnen laten horen en medezeggenschap kunnen uitoefenen. Met tevredenheid kan worden vastgesteld dat binnen de Universiteit Maastricht de discussies tussen bestuur en studenten en staf met wederzijds respect en begrip voor elkaars rol en positie worden gevoerd. De nauwe samenwerking met de medezeggenschap is alleszins constructief en geeft de universiteit een solide basis, zo is nog recent gebleken toen de organisatie onder grote spanning moest functioneren vanwege een cyber attack.

3.3 Studenten en alumni

3.3.1 Instroom

Per 1 oktober 2019 waren er 18.990 inschrijvingen van 18.452 studenten aan de UM; een toename van 5% ten opzichte van vorig jaar. In totaal studeren aan de UM 114 verschillende nationaliteiten. Er zijn 8192 studenten met een nieuwe opleiding gestart. In vergelijking met 2018 betreft dit een toename van 8,8%. De instroom in de bacheloropleidingen is met 8,2% gestegen; met name FASoS laat een flinke groei zien, 25,4%. Binnen de nieuwe bacheloropleiding Digital Society van FASoS zijn 76 studenten gestart, deze zijn mede debet aan de grote groei. De andere faculteiten laten ook een groei zien, alleen FHML laat een lichte daling zien (-0,3%). Grootste stijgers binnen de bachelor programma's zijn Economics & Business Economics van SBE en het Maastricht Science Programme van FSE. De instroom in de masteropleidingen is in 2019 ook toegenomen, met 9,3% ten opzichte van vorig jaar. In totaal is 41,5% van de eerstejaars masterstudenten doorgestroomd vanuit een bachelor van de UM. De instroom van SBE is flink gegroeid met 50%.

3.3.2 Van student en stad naar studentenstad

Studenten maken deel uit van de gemeenschap van de UM en zijn vaak ook inwoners van de stad Maastricht. De Gemeente Maastricht en de UM hebben het programma Student en Stad ontwikkeld, om zodoende de verbondenheid van de studenten met de stad Maastricht te versterken. Sinds de evaluatie in 2017 bestaat de prioriteitenlijst van Student en Stad voor de daaropvolgende periode uit vijf actiepunten:

- B(l)oeiend studentenleven: onder andere Kaleido, een club voor internationale studenten en medewerkers die in samenwerking met de gemeente in 2020 gerealiseerd wordt op de voormalige Tapijnkazerne.
- Openbaar vervoer en bereikbaarheid: onder andere het verbeteren van de bus- en treinverbindingen tussen Maastricht, Heerlen en vooral Aken, waarmee inmiddels een directe treinverbinding bestaat
- Communicatie en informatie: onder andere MyMaastricht.nl, het in samenwerking met de gemeente gerealiseerde communicatieplatform over alles wat (internationale) studenten moeten weten over alledaagse zaken in Maastricht, zoals huisvesting, leefregels, financiën, werk, transport, vervoer, gezondheid, uitgaansleven, etc. Het platform zal de komende jaren integraal onderdeel gaan uitmaken van de Student Applicant Journey (zie paragraaf 3.1.2).
- Integratie en leefbaarheid: de verdere uitrol van het Match project voor buurtondersteuning in Maastrichtse wijken door studenten. Sinds 2019 zijn er 5 zogeheten Match-buurthuizen actief. Dit zal de komende jaren verder uitgebreid worden naar andere Maastrichtse buurten. Daarnaast wordt er in het kader van de City Deal Kennismaken door studenten gewerkt aan vraagstukken betreffende de grootstedelijke problematiek zoals eenzaamheid, talentontwikkeling bij jongeren, etc.
- Behoud kenniswerkers: samen met de gemeente wordt aan een actieplan gewerkt dat een bijdrage moet leveren aan het verbeteren van het vestigingsklimaat van kenniswerkers in Maastricht. Bijvoorbeeld uitbreiden van plekken voor start ups, verbeteren woningmarkt voor starters, beter ondersteunen en ontwikkelen van bestaande start ups, etc.

3.3.3 Ontwikkeling studentenhuysvesting

De frictie tussen vraag en aanbod van woonruimte lijkt in 2019 redelijk mee te vallen en is daarmee in lijn met eerdere jaren. In de Landelijke Monitor Studentenhuisvesting (ABF Research) wordt de kamermarkt in Maastricht al jarenlang aangeduid als evenwichtig. Maastricht Housing helpt studenten van de UM bij het zoeken naar passende woonruimte. Het UM Guesthouse heeft 955 bedden. Het wordt beheerd door de UM en biedt gemeubileerde een- en tweepersoonskamers en studio's op 11 locaties in Maastricht aan. Het UM Guesthouse verhuurt kamers aan uitwisselings-, internationale bachelor- en masterstudenten. In 2019 hebben 52 studenten huisvesting gevonden in het kader van de Kamermarktregeling 2019.

De door de gemeenteraad op 25 juni 2019 vastgestelde Woonprogrammering Studentenhuisvesting 2019-2024 vormt bovendien een goede basis voor de toekomstige ontwikkeling van studentenhuisvesting in Maastricht. Eind 2019 is gestart met de realisatie van de Woonprogrammering. De toevoeging van bijna 3 duizend eenheden binnen 6 jaar zal tekorten op de kamermarkt helpen voorkomen in lijn met de groei van het hoger onderwijs in Maastricht. Hoewel de woonlasten ook in Maastricht gestegen zijn is de woonquote, het deel van het inkomen dat aan huisvesting wordt besteed, licht gedaald door een snellere stijging van de inkomens. Ondanks de daling van de woonquote blijft er de komende jaren toch een grote nadruk op betaalbaarheid liggen in de Woonprogrammering.

3.3.4 Vluchtelingen

Als inclusieve universiteit wil de UM ook toegankelijk zijn voor vluchtelingen. Hiervoor zijn gerichte acties ontwikkeld sinds 2016. Intussen zijn 63 vluchteling-studenten in de jaren 2016, 2017, 2018 en 2019 ingestroomd in regulier onderwijs bij de UM. Hiervan zijn dertien vluchteling-studenten afgestudeerd en waren er vijf uitvallers. Momenteel studeren er dus 45 vluchtelingstudenten bij de UM. In overleg met Nuffic is besloten dat een aantal vluchtelingen nu hun Engels kunnen verbeteren door gebruik te maken van de Erasmus onlinecursussen 'OLS'. Vanwege de lange asielpcedures biedt de UM bovendien de mogelijkheid aan vluchtelingen die nog geen status hebben om te studeren tegen het tarief "instellingstarief ter hoogte van wettelijk". Ook biedt de UM vijf beurzen aan voor studenten met en vluchtelingenstatus in de Euregio. Verder volgden in 2019 circa 30 statushouders Nederlands taalonderwijs en een inburgeringsprogramma bij het UM Talencentrum, dat is gekwalificeerd met het "Blik op Werk keurmerk". Bovendien verzorgt het Talencentrum de Nederlandse en Engelse lessen in het pre-bachelor programma van Hogeschool Zuyd. Tenslotte heeft een beperkt aantal statushouders een werkervaringsplek binnen de UM om de integratie in de Nederlandse samenleving te bevorderen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de gemeente Maastricht.

3.3.5 Disability support

Het Disability Support (DS) is opgericht binnen het SSC als centraal loket voor aanvragen van voorzieningen voor studenten met een functiebeperking of chronische ziekte. DS beoogt studenten met een functiebeperking op een snelle en gecoördineerde manier gebruik te laten maken van faciliteiten en voorzieningen om belemmeringen in de studieomgeving zoveel mogelijk weg te nemen. Een tussentijdse evaluatie is uitgevoerd onder diverse stakeholders. De resultaten van de evaluatie zijn samengevat in 8 thema's. Deze zijn tijdens een World Café sessie met diverse stakeholders, onder andere toetscoördinatoren, Examencommissies, studieadviseurs en studentendecanen, getoetst aan de uitvoeringspraktijk. In september 2019 is een nieuwe functie van Disability Officer vervuld bij DS, in aansluiting bij de huidige ontwikkelingen binnen de UM op het gebied van student well-being en het inclusiviteits- en diversiteitsbeleid. De Disability Officer geeft het UM-beleid verder vorm inzake voorzieningen aangaande studeren met een functiebeperking of chronische ziekte en de verdere ontwikkeling van de centrale rol van DS binnen de UM. In maart 2020 wordt een enquête inzake studeren met een functiebeperking uitgezet onder UM studenten als input voor de verdere vormgeving van het UM-beleid.

3.3.6 International Student Helpdesk en International Student Ambassador Programme

Bij de International Student Helpdesk (ISH) helpen ervaren Nederlandse studenten de internationale studenten met vragen over de Nederlandse gezondheidszorgverzekering, gemeentelijke belastingen, aanvragen van zorgtoeslag of DigiD en met vertalingen van brieven die in het Nederlands zijn opgesteld. De helpdesk werkt nauw samen met de online assistentie die door MyMaastricht wordt verzorgd. In 2019 heeft de ISH 2.750 studenten geholpen met Nederlandse zaken waar zij mee te maken kregen. De komende jaren wordt een toename van vragen verwacht. In 2020 wordt de capaciteit vergroot van de ISH.

International Student Ambassador Programme (ISAP) is een programma voor nieuwe internationale studenten (bachelor en master) van de UM. Het doel van ISAP is om de integratie van de nieuwe student soepel te laten verlopen door deze student te koppelen aan een ambassadeur. Een ambassadeur is een student die minimaal een semester ervaring heeft met studeren aan de UM en het leven in Maastricht. De ambassadeurs krijgen een training waarin de focus ligt op interculturele vaardigheden en het omgaan met problemen van studenten in een "nieuw" land. Gedurende het jaar organiseert ISAP verschillende activiteiten, zoals een Foodfestival, Movie Nights, Pub Quizes en bijvoorbeeld een bezoekje aan Space Jump. Het programma loopt gedurende de eerste 5 maanden dat een student aan de UM studeert. In 2019 hebben 449 studenten en 63 ambassadeurs deelgenomen aan het programma.

3.3.7 Student Project Team

Gedurende het jaar 2019 heeft het Student Project Team samengewerkt met UM staf aan diverse projecten, onder meer de Student Idea Competition, het Student Applicant Journey project, de aanbesteding Eten en Drinken, het Impact Lab en de Student Experience. Tevens zijn er meer dan 10 student panels geweest waar meer dan 100 studenten hun feedback hebben gegeven over uiteenlopende onderwerpen. Het Student Project Team helpt ook bij het creëren en uitbreiden van studenten initiatieven binnen Maastricht met behulp van de Student Initiative helpdesk. Het Student Project Team wisselt elk jaar in september van samenstelling.

Tabel 11. Overzicht van studenten die in 2019 een aanvraag hebben gedaan c.q. bestuursmaanden toegewezen hebben gekregen uit het Profileringsfonds

Categorie	Studenten	Maanden
Overmacht (ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden of niet-studeerbare opleiding)	91*	227
Bestuur (bestuurslid studie- of studentenvereniging of in studentenmedezeggenschap)	437	1547
Overig (uitzonderlijke prestaties op het gebied van sport of cultuur)	32	96
Overig (financiële steun aan niet-EER studenten)	16	34
TOTAAL	576	1.904

* Inclusief doorverwezen aanvragen naar DUO.

3.3.8 Profileringsfonds

In 2019 hebben 527 studenten aanspraak gemaakt op financiële ondersteuning uit het profileringsfonds. De grote meerderheid hiervan heeft aanspraak gemaakt in het kader van bestuursfuncties. Tabel 11 betreft de aanvraagcijfers van het aantal studenten en maanden beurs in 2019. Tabel 12 geeft een overzicht van uitbetaalde beurzen in 2018, met vermelding van de gemiddelde per maand en per student. Omdat studenten zelf het moment van uitbetalen kunnen bepalen, matchen de overzichten in tabel 11 en 12 niet volledig met elkaar.

Tabel 12. Overzicht van uitbetaalde beurzen in 2018 uit het profileringsfonds

Categorie	Studenten	Maanden	Bedrag (in €)	Gemiddelde hoogte vergoeding per maand (in €)	Gemiddelde hoogte vergoeding per student (in €)	Gemiddelde duur in maanden
Overmacht (ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden of niet-studeerbare opleiding)	71	236	€ 91.156	€ 386	€ 1.284	3,3
Bestuur (bestuurslid studie- of studentenvereniging of in studentenmedezeggenschap)	411	1563	€ 471.190	€ 301	€ 1.146	3,8
Overig (uitzonderlijke prestaties op het gebied van sport of cultuur)	33	87	€ 28.561	€ 328	€ 865	2,6
Overig (financiële steun aan niet-EER studenten)	16	34	€ 10.120	€ 298	€ 633	2,1
Subtotaal						
Overig (binnenkomende Holland Scholarship beurzen etc.)	60*	n.v.t.	€ 1.180.584	-	-	-
Overig (uitgaande Holland Scholarship beurzen)	21**	n.v.t.	€ 13.229	-	-	-
TOTAAL	628	1920	€ 1.794.839			

* Betreft 29 studenten uit academisch jaar 2018-2019 en 31 studenten uit academisch jaar 2019-2020

** Betreft 11 studenten in het 2^e semester 2018-2019 en 10 studenten in het 1^e semester 2019-2020

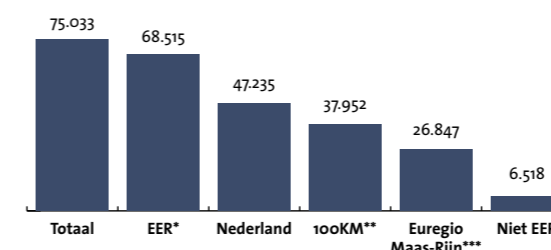
3.3.9 Alumni

De UM telt inmiddels meer dan 75.000 alumni. Zij zijn zeer waardevolle stakeholders van de academische gemeenschap. Alumni zijn immers de ambassadeurs van de UM.

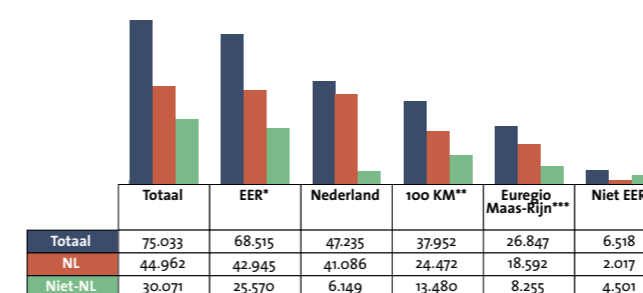
In totaal heeft de UM 44.962 Nederlandse alumni en 30.071 niet-Nederlandse alumni. Het grootste deel van de UM-alumni woont in Nederland, namelijk 47.235 alumni, waarvan 41% in Zuid-Limburg. Maar liefst 20% van de niet-Nederlandse UM-alumni woont in Nederland.

Wanneer we wat verder kijken dan onze eigen landgrens, in een straal van circa 100 kilometer vanaf Maastricht, wonen hier maar liefst 37.952 alumni. Daarvan zijn 13.480 alumni (35%) niet-Nederlands. Dit betekent dat bijna de helft van de niet-Nederlandse UM-alumni binnen een straal van 100km van de UM woont. Binnen de Euregio Maas-Rijn wonen 26.847 alumni, waarvan bijna 70% een Nederlandse nationaliteit heeft.

Grafiek 13. Aantal alumni per gebied

Grafiek 14. Aantal alumni per gebied gescheiden op nationaliteit

* Officiële lijst EER-landen

** Elke UM alumnus/a is gekoppeld aan een kring, op basis van persoonlijke voorkeur en/of woonplaats. Deze informatie is gebaseerd op de koppeling aan de alumni kringen Zuid-Limburg, Noord-Midden Limburg, Zuid-Brabant, Noordoost Brabant, Hasselt, Brussel, Aken, Düsseldorf en Keulen. Deze gebieden liggen in een straal van 100km van Maastricht. De feitelijke adresgegevens van een UM alumnus/a kunnen afwijken van een kringkoppeling. De actualiteit van de data kan afwijken op moment van weergave.

*** Alumni kringen Zuid- en Noord-Limburg, Aken en Hasselt (inclusief Eupen en Luik).

Alumnikringen

Op dit moment onderhoudt de UM contact met alumni middels 34 alumnikringen, 12 in Nederland en 22 internationaal. Deze kringen vormen de ruggengraat van het netwerk van alumni wereldwijd. Binnen deze alumnikringen zijn in 2019 meerdere bijeenkomsten georganiseerd, waaronder informele borrels, themabijeenkomsten, workshops en masterclasses. De bijeenkomsten bieden de gelegenheid aan alumni om elkaar in een informele sfeer te ontmoeten, te netwerken en kennis op te doen. In 2019 zijn in totaal 60 activiteiten voor alumni georganiseerd wereldwijd, met een totaal van meer dan 2.100 bezoekers.

Ook buiten de kringen zijn afgelopen jaar alumni bijeenkomsten georganiseerd, waaronder in Wenen, Genève en San Francisco. In Athene en Atlanta heeft het Development & Alumni Relations Office (D&A), in samenwerking met de afdeling recruitment en UM-alumni, bijeenkomsten georganiseerd voor aankomende studenten.

Grootschalige events

D&A organiseert twee grootschalige alumni-events per jaar. Deze events vormen de steunpilaren van de alumni-strategie van de UM, die de komende jaren verder zullen worden uitgewerkt. Het eerste grootschalige event is 'De Star Lectures', een internationaal programma waarbij in 2019 op dezelfde avond in maar liefst 14 steden en 5 landen lezingen werden gegeven door UM-hoogleraren. In totaal waren er 707 bezoekers (onder wie 565 alumni).

Een tweede grootschalig even is de jaarlijkse Alumnidag. Tijdens dit event komen alumni terug naar hun Alma Mater in Maastricht en hebben zij tevens de mogelijkheid om het PAS-festival bezoeken. Dit keer betraden 13 alumni – een vertegenwoordiging van alle 6 faculteiten en 5 start-ups vanuit de Brightlands campussen – het podium en deelden hun inspirerende verhalen met studiegenoten. De UM-brede alumnidag werd bezocht door 345 bezoekers (waarvan 228 alumni). In het kader van employability waren ook derdejaars studenten en masterstudenten welkom om zich te laten inspireren door alumni en om te netwerken. Het thema employability stond in 2019 verder centraal in de zogenaamde coachcafés; een coaching programma voor jonge alumni (0-5 jaar afgestudeerd) en masterstudenten. Talentontwikkeling, carrière en dromen staan hierin centraal. Samen met (speciaal daartoe opgeleide) alumni-coaches, gaan deze ambitieuze jonge (aankomende) alumni het gesprek aan over hun toekomst.

3.3.10 Student Employability

De UM heeft als kerntaak in haar strategisch programma 'Community at the CORE' opgenomen om studenten optimaal voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Studeren aan de UM gaat niet alleen over het ontwikkelen van academische expertise, maar tegelijkertijd over het ontwikkelen van skills als zelfbewustzijn, aanpassingsvermogen, sociale verantwoordelijkheid en leven lang leren. Probleemgestuurd Onderwijs, de International Classroom, Brightlands campussen en de interdisciplinaire onderwijsprogramma's vormen hiervoor als omgeving een solide basis. Hoewel over het algemeen de arbeidsparticipatie van afgestudeerden van de UM hoog is, zoals blijkt uit onderzoek van ROA (NAE-scanner en alumni-scanner), onderneemt de universiteit toch verdere stappen op het gebied van inzetbaarheid. In 2019 is de samenwerking met faculteiten verder geïntensiveerd. Dit heeft geresulteerd in een levendige community waar alle deelnemers zich actief inzetten. De stijging in bekendheid onder studenten is gegroeid naar 65% (in vergelijking tot <10% in 2016). Diverse nieuwe services zijn ontwikkeld en geëvalueerd, bijvoorbeeld het aanbieden van staf training in samenwerking met EDLAB.

De dienstverlening aan studenten is ook verder verbeterd. Zo is een eerste versie van het employability portaal als integraal onderdeel van het student portaal live gegaan. Met dit employability portaal krijgt de student inzicht in hoe hij/zij momenteel scoort op een aantal belangrijke employability maatstaven en tevens krijgt hij/zij een integraal overzicht van alle courses, trainingen en workshops die de UM en partners van de UM aanbieden ter verdere ontwikkeling van deze maatstaven. Vanuit het portaal kan de student zich eenvoudig inschrijven voor deze mogelijkheden. Het streven is om in de loop van 2020 de volgende fase van het employability portaal op te leveren. Daarnaast is in het najaar van 2019 een self-assessment app opgeleverd waarmee studenten inzicht krijgen in de ontwikkeling van hun eigen employability gerelateerde competenties. Bovendien vond er in 2019 een derde succesvolle editie van Master Yourself plaats. Bij Master Yourself krijgen masterstudenten workshops en masterclasses aangeboden door bedrijven en partners uit het netwerk van de universiteit. Tevens bood het Student Career Team eerstelijns support aan voor studenten bij eenvoudige vragen gericht op employability en well-being.

Het project is met een succesvolle evaluatie in 2019 afgerond en de vervolgaanpak zal vanaf 2020 vast onderdeel worden van het aanbod van SSC. In 2020 zal vanuit UM Career Services de community rondom Student Employability in nauwe samenwerking met de faculteiten verder gestalte krijgen. Een bestaand project als Master Yourself (zie hierboven) wordt hierin opgenomen. Een samenhangende en veelzijdige benadering van het thema employability binnen het onderwijs en daarbuiten vindt plaats in het Student Applicant Journey project (voor meer informatie zie paragraaf 3.1.2 Verbetering kwaliteitszorg onderwijslogistiek).

3.4 Internationale universiteit

De UM draagt als wereldwijd verbonden Europese universiteit, die door haar ligging in het hart van Europa en haar strategische visie op het gebied van internationalisering, actief bij aan innovatieve, grensoverschrijdende projecten in de Euregionale en Europese context. Zo zal de UM de komende jaren met de YUFE-alliantie bouwen aan een eerste toegankelijke non-elitaire Europese Universiteit van de toekomst. Begin 2019 heeft de UM het 'Certificate for Quality in Internationalisation' (CeQInt) ontvangen. Internationalisering is één van de kernthema's in de strategie van de UM. De internationaliseringsstrategie van de UM is gericht op twee pilaren: 'Internationalisation at home' en het verder ontwikkelen van haar profiel als 'European University with a global outlook'. In 2019 had 59% van de instromende studenten een niet-Nederlandse nationaliteit, waarvan het grootste deel uit EER-landen zijn. De studentenpopulatie van de UM is zeer divers en vertegenwoordigt 114 nationaliteiten. Circa 43% van de wetenschappelijke staf heeft een niet-Nederlandse nationaliteit. Deze cijfers tonen het internationale karakter van de UM aan.

Thema 1: Internationalisation at home

Om internationale ervaring en interculturele vaardigheden op te doen biedt de UM studenten, naast de mogelijkheid om een periode in het buitenland te studeren, ook 'thuis', aan de universiteit en binnen haar omgeving allerlei mogelijkheden en nadere begeleiding. De International Classroom en een aanbod van internationaal georiënteerde studieprogramma's zijn daar de meest prominente voorbeelden van. Buiten de studie krijgen studenten de kans om zich verder te ontwikkelen met culturele en community building activiteiten en taal cursussen. Aan de taalvaardigheden van het personeel wordt evenzeer veel aandacht besteed. 'Maastricht, Working on Europe' past naadloos bij de strategie van internationalisation at home en is tevens zeer relevant voor de strategie van European University with a global outlook.

3.4.1 International Classroom

In het onderwijsconcept International Classroom staat de ontwikkeling van interculturele competenties centraal. Studenten worden voorbereid op het leven en werken in interculturele teams en in een steeds veranderende internationale samenleving en arbeidsmarkt met een focus op employability voor de nationale en internationale arbeidsmarkt. De International Classroom taskforce bestaat uit verschillende experts op het gebied van internationalisering van onderwijs.

De doelen van de International Classroom zijn :

- Het bevorderen van een inclusieve cultuur, waarin alle studenten zich welkom voelen, ongeacht hun culturele achtergrond;
- Het bevorderen van aansluiting op de internationale arbeidsmarkt;
- Het bijdragen aan de internationaliseringsstrategie van de UM, zowel in onderzoek als onderwijs;
- Het ontwikkelen van activiteiten voor studenten en medewerkers, die interculturele vaardigheden en coaching vaardigheden versterken.

In 2019 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van learning objectives in eerstejaars bachelor cursussen. In 2020 vindt de opvolging van de resultaten uit deze inventarisatie plaats door middel van informatiebijeenkomsten en individuele feedbackrondes met coördinatoren.

Het blijven optimaliseren van de International Classroom is een van de focusgebieden van de Universiteit Maastricht. Om studenten bij wie deze ervaring past deze unieke leeromgeving te kunnen bieden, blijft de UM in Nederland en het buitenland gericht werven voor haar opleidingen. Wervingsactiviteiten vinden online dan wel offline plaats, afhankelijk van de ligging van de landen. Leren in een echte afwisselende, internationale PGO-omgeving binnen de UM is een onbetaalbare voorbereiding voor de toekomst van studenten in een globaliserend Europa en de wereld daarbuiten. Om studenten goed voor te bereiden op de International Classroom, wordt al tijdens de introductieweek een workshop 'Intercultural awareness' aangeboden.

3.4.2 UM Taalbeleid 2018-2021

De UM is de meest internationale universiteit van Nederland gelegen in een meertalige (Eu)regio en heeft als officiële voertalen het Nederlands en het Engels. Sinds 2003 hanteert de UM een uitgewerkt taalbeleid. Het taalbeleid is in 2018 vernieuwd en vastgesteld voor de periode 2018-2021. In de nieuwe UM Gedragscode Voertaal is gekozen voor een gebalanceerde visie op zowel Nederlandstalig als Engelstalig onderwijs. Het bevat regels rondom het gebruik van taal binnen de academische gemeenschap en is erop gericht de taalvaardigheid van studenten, personeel, alumni en de bredere gemeenschap te versterken. Taalvaardigheid wordt daarbij beschouwd als een competentie die bijdraagt aan het vergroten van de employability en de persoonlijke ontwikkeling van zowel studenten als staf. In de zomer van 2019 heeft een tussentijdse evaluatie van het nieuwe taalbeleid plaatsgevonden. De resultaten van deze evaluatie en de actiepunten voor 2020 zijn hieronder opgenomen.

Het UM taalbeleid 2018-2021, gebaseerd op het strategisch programma 'Community at the Core', heeft drie strategische doeleinden:

- 1 **Het ondersteunen van de ontwikkeling en monitoring van de Nederlandse en Engelse taalvaardigheid van wetenschappelijk personeel en ondersteunend personeel**
In 2018-2019 is gestart met de stapsgewijze implementatie van de eisen van taalvaardigheid voor medewerkers in twee pilots, één bij Faculty of Arts and Social Sciences (FASoS) en één bij MUO (Maastricht University Office). Per functieprofiel zijn door de MUO directeurs en het FASoS Faculteitsbestuur taaleisen vastgelegd, met een ondergrens van minimaal B1 (ERK) in het Engels en Nederlands. Deze pilots zijn succesvol afgerond: 98% van de medewerkers bij MUO en 100% van de medewerkers bij FASoS voldeed aan de gestelde taaleisen. In 2020 wordt de uitrol van de taaleisen voor medewerkers UM-breed gecontinueerd.

- 2 **Het ondersteunen van de ontwikkeling en monitoring van de brede taalvaardigheid van studenten, met een focus op het Nederlands, Engels, Frans en Duits**

In 2018-2019 zijn gestandaardiseerde toelatingseisen voor het Engels en Nederlands vastgesteld voor alle reguliere bachelor- en masteropleidingen aan de UM. Voor de inschrijvingen voor het academisch jaar 2020-2021 zijn nieuwe klikschema's taaleisen voor studenten opgesteld, waarmee de huidige informatie omtrent gestandaardiseerde taaleisen op de website meer toegankelijk en doelgericht wordt aangeboden voor aankomende studenten. De klikschema's zijn gepubliceerd op de UM website in oktober 2019. In 2020 zullen de effecten van gestandaardiseerde taaleisen worden gemonitord met het oog op continueren of aanpassen van deze standaarden.

In 2018-2019 zijn gratis taal cursussen Nederlands, Frans en Duits op B2 (ERK) niveau gelanceerd voor gemotiveerde studenten die van plan zijn binnen de Euregio te gaan werken en hun taalvaardigheid in het Nederlands, Frans of Duits willen verbeteren. Deze cursussen complementeren de bestaande 'b@sic Dutch' instapcursussen, waaraan jaarlijks 1500 eerstejaars bachelor en master studenten deelnemen. Er namen 25 studenten deel aan de gratis cursus Frans, 25 studenten aan de gratis cursus Duits en 80 studenten (50% internationaal-50% Nederlands) aan de gratis cursus Nederlands effectief schriftelijk communiceren. De gratis taal cursussen zijn in 2019 positief geëvalueerd (score 8,1 uit 10). In het academisch jaar 2019-2020 zal het aantal plekken voor de gratis cursussen Frans en Duits worden uitgebreid. Door het aanbod van gratis taal cursussen stimuleert de UM het leren van voor de regio belangrijke talen op een toegankelijke manier. De taal cursussen zijn erop gericht om de stayrate en de employability van studenten te bevorderen. In 2019-2020 zal bekeken worden of het aanbod van regionale taal cursussen voor UM-alumni verder uitgebreid dient te worden. De pilot cursus Duits voor alumni, gelanceerd in 2018, dient hierbij als voorbeeld.

- 3 **Het gebruiken van taal als middel voor (Eu)regionale, nationale en internationale employability**

De overkoepelende doelstelling van het taalbeleid is het gebruiken van taal als vehikel voor (Eu)regionale, nationale en globale employability. Het UM taalbeleid voldoet nu al grotendeels aan de acties die in het recentelijk gepubliceerde interdepartementaal beleidsonderzoek Internationalisering van het (hoger) onderwijs (IBO) opgenomen zijn. Afhankelijk van de implicaties van nieuwe wetgeving die in voorbereiding is zal het UM taalbeleid in de loop van 2020 aangepast worden.

De UM ziet de ontwikkelingen rond het wetsvoorstel Taal en Toegankelijkheid met vertrouwen tegemoet vanuit haar positie als meest ervaren internationale universiteit in Nederland. Bovendien heeft de UM geanticipeerd op een aantal van de verwachte veranderingen van het wetsvoorstel.

3.4.3 Internationale en joint- en double degree-opleidingen

De meeste UM-opleidingen hebben een internationale dimensie. Een mooi voorbeeld is de nieuwe interdisciplinaire bacheloropleiding Global Studies, een universiteitsbreed bachelor programma, aangeboden door alle faculteiten van de UM per september 2020. De kennis en methodieken komen uit de cultuur, gezondheids- en sociale wetenschappen, zoals de ontwikkelingsgeografie, governance, global health en technologiestedies. Tijdens de opleiding worden de thema's duurzaamheid & milieu, migratie & burgerschap, mondiale rechtvaardigheid, tolerantie & overtuigingen en 21ste eeuw leren behandeld.

Joint- en double degree-masteropleidingen

Joint- en double degree-masteropleidingen vormen een belangrijke pijler van het internationaliseringsbeleid van de UM. Deze opleidingen staan voor hoogwaardig onderwijs in een context van internationale samenwerking, het faciliteren van grensoverschrijdende mobiliteit en het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt. Op dit moment biedt de UM meer dan twintig joint- en double degree-opleidingen aan. In september 2019 is gestart met de nieuwe joint master International Joint Master of Research in Work and Organizational Psychology in samenwerking met de Universiteit van Valencia en Leuphana Universiteit Lüneburg. Tegelijkertijd wordt de internationale onderwijsaanpak verder ontwikkeld, bijvoorbeeld binnen de YUFE-alliantie (zie paragraaf 3.4.5) waar een concept van open courses ontwikkeld wordt, die de internationale toegankelijkheid van studieprogramma's en de mobiliteit van studenten vergemakkelijkt.

3.4.4 Maastricht, Working on Europe

In 2018 zijn de gemeente Maastricht, de Provincie Limburg en de UM gezamenlijk het programma 'Maastricht, Working on Europe' gestart. Doel van dit programma is Maastricht steviger te positioneren als ontmoetingsplaats voor gesprek, debat en kennis- en visieontwikkeling over Europa en Europese integratie. Een belangrijk onderdeel van MWOE is invulling geven aan het Europees Erfgoedlabel dat op 26 maart 2018 is toegekend aan het Verdrag van Maastricht uit 1992. Het programma MWOE draagt tevens sterk bij aan zowel thema 1 'Internationalisation at home' als thema 2 'European University with a global outlook' (zie paragraaf 3.4.5 t/m 3.4.9).

Voor de eerste fase van MWOE, de periode 1 januari 2018 - 30 april 2020, is in totaal € 2,7 miljoen beschikbaar gesteld door de drie partners (PL, GM en UM). Conform de subsidiebeschikkingen is in 2019 een evaluatie uitgevoerd van MWOE (periode 1 januari 2018 - 31 december 2019). In fase 1, die mede in het teken stond van de opstart van het programma, zijn in een korte periode veel en positieve resultaten behaald. De evaluatie laat zien dat MWOE en Studio Europa, de organisatie die is opgericht voor de uitvoering van het programma, zich steeds meer ontwikkelen tot een werkplaats, een Europa-hub met unieke expertise en netwerk, gericht op onder meer: het formuleren van advies en oplossingen, valorisatie van onderzoeksresultaten, outreach activiteiten rondom het Verdrag van Maastricht en innovatieve samenwerkingen met aandacht voor de Europese burger.

In 2019 is aan de hand van de universiteitsbrede onderzoeksagenda het multidisciplinair Europa-onderzoek aan de UM bevorderd. Aan de hand van calls in het kader van deze onderzoeksagenda zijn 24 projecten en 71 wetenschappers gefinancierd. De Europa Chair, thans bekleed door professor Mathieu Segers, is een belangrijk tweede element waarmee de MWOE-ambitie wetenschappelijk wordt versterkt. Deze interdisciplinaire wisselleerstoel, die onderdeel was van de aanvraag van het Europees Erfgoedlabel voor het Verdrag van Maastricht, draagt bij aan het zichtbaar maken en valoriseren van de unieke en excellente (wetenschappelijke) kennis van en over Europa die door de MWOE onderzoeksagenda gegenereerd wordt en/of reeds aanwezig is. Verder hebben er in 2019 60 evenementen plaatsgevonden gericht op debat en dialoog, voor een lokaal tot internationaal publiek. Het meest prominente voorbeeld is de Maastricht Debate 2019 die in april 2019 heeft plaatsgevonden, waarbij 900 jongeren tussen 15-29 jaar op locatie en een breder publiek via live-streams (circa 800 personen) een kritisch debat voerden. Daarnaast zijn MWOE/Studio Europa in 2019 zo'n 200 keer vermeld in de media. Voor het verwezenlijken van de ambities van toegankelijkheid, bekendheid en kennis gekoppeld aan het Europees Erfgoedlabel voor het Verdrag van Maastricht zijn er 6 activiteiten en projecten gerealiseerd in 2019.

De conclusie van de evaluatie is dat MWOE in de eerste fase ruim voldaan heeft aan alle verplichtingen van de subsidiebeschikking van PL en GM en aan de ambities zoals geformuleerd in het programmaplan van MWOE. In 2020 zal een subsidieaanvraag worden ingediend voor fase 2 van MWOE, de periode 1 mei 2020 - 30 april 2024.

Thema 2: European University with a global outlook

Binnen het tweede thema staan partnerschappen, internationale samenwerking, mobiliteit van studenten en medewerkers en internationale netwerken centraal. In 2020 ligt de focus op de verdere ontwikkeling en uitbouw van de Young Universities for the Future of Europe (YUFE) (zie paragraaf 3.4.5). Ook de samenwerking tussen de Universiteit van York (Verenigd Koninkrijk) en de UM wordt verder uitgewerkt in 2020 (zie paragraaf 3.4.7). Van belang is de belangrijke rol die de UM speelt in internationale samenwerkingsverbanden, waaronder YERUN en WUN (zie paragraaf 3.4.6) en de campus in Brussel (zie paragraaf 3.4.8).

3.4.5 YUFE

De UM is de coördinator van de YUFE-alliantie, Young Universities for the Future of Europe, een belangrijk strategisch partnerschap tussen acht jonge universiteiten uit acht Europese landen⁷. De YUFE-alliantie is de best scorende alliantie van de eerste oproep van het European University Initiative (EUI) en kreeg in 2019 bij de evaluatie van de Europese Commissie voor het ingediende voorstel niet minder dan 97 van 100 punten. De Europese Commissie heeft in juni 2019 5 miljoen euro toegekend aan de YUFE-alliantie voor een periode van drie jaar.

Vanaf 2020 zal de YUFE-alliantie, samen met 6 **Associated Partners**⁸, een radicale verandering in het Europese hoger onderwijs teweegbrengen door het leidende model van een jonge, studentgerichte, niet-elitaire, open en inclusieve Europese universiteit te ontwikkelen.

Bij YUFE staat de student centraal. Een 'open courses' concept wordt momenteel ontwikkeld, waarbij studenten hun curriculum samen kunnen stellen op basis van hun talenten en professionele ambities. Studenten kunnen uit het onderwijsaanbod van de 10 YUFE universiteiten de meest relevante cursussen kiezen om interdisciplinaire kennis op te bouwen in de door henzelf gekozen vakgebieden en ronden onder begeleiding een volwaardig wetenschappelijke opleiding af. De toegankelijkheid van de programma's en de mobiliteit van studenten wordt hiermee vergroot. Naast de ontwikkeling van gepersonaliseerde curricula (**YUFE Open Programmes**) met fysieke en virtuele mobiliteit (ook via de **YUFE Virtual campus**), zal de alliantie aandacht besteden aan de persoonlijke ontwikkeling van studenten via professionele trainingen; taalonderwijs in de lokale talen van de YUFE-universiteiten (dus Nederlands in Maastricht) en vrijwilligerswerk in projecten/activiteiten die zich richten op de behoeften van de lokale gemeenschap. Tevens zullen studenten deel uitmaken van YUFE **Challenge Teams** waarin wetenschappers, ondernemers, professionals en burgers (**citizens science**) samenwerken aan het oplossen van maatschappelijke en technologische vraagstukken die van belang zijn voor de lokale gemeenschap en economie maar ook toepasbaar zijn in andere steden, regio's en bedrijven in Europa en daarbuiten. De extracurriculaire prestaties zullen worden erkend door de **YUFE Start System** en samen met de academische resultaten worden meegenomen in het **YUFE Diploma (Supplement)**.

De YUFE-aanpak is gebaseerd op samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs, de publieke en private sector en burgers. De Gemeente Maastricht en de Provincie Limburg zijn vanaf het begin betrokken geweest bij het identificeren van de belangrijkste regionale uitdagingen die via de verschillende YUFE activiteiten geadresseerd kunnen worden. De komende periode worden deze activiteiten en de synergie met stad en provincie verder uitgewerkt. Het eerste overleg tussen de burgemeesters van de verschillende YUFE steden zal in januari 2020 plaatsvinden in Maastricht onder voorzitterschap van de burgemeester van Maastricht.

Met zijn Europees profiel en ambities biedt YUFE een unieke kans voor de UM om zichzelf nog meer te positioneren als de meest Europese universiteit in Nederland en in Europa: als een koploper van modern, grensoverschrijdend Europees hoger onderwijs met impact op de lokale gemeenschap en economie. YUFE zal synergieën bouwen met bestaande UM initiatieven - met name de Brightlands Campussen, Maastricht Working on Europe (MWOE) en Campus Brussel - die elkaar versterken.

Ten slotte zal de UM samen met alle YUFE-partners een uniek model opzetten voor een modern hoger onderwijsstelsel dat de handen ineenslaat met burgers, overheid en bedrijfsleven om concurrentiegerichte steden en regio's te ontwikkelen ten gunste van alle (Europese) burgers.

⁷ De acht YUFE Partners zijn: *University of Antwerp, University of Bremen, University of Eastern Finland, University Carlos III of Madrid, University of Rome, University of Cyprus, University of Essex, and Maastricht University.*

⁸ De zes YUFE Associated Partners zijn: *Nicolaus Copernicus University of Toruń – Poland, de University of Rijeka – Kroatië, European Entrepreneurs CMA-PME, Kiron Open Higher Education, The Adecco Group France en Educational Testing Service Global.*

3.4.6 Partner netwerken en internationale samenwerkingen

Ter bevordering van het internationale profiel van de UM als Europese en internationale netwerkuniversiteit maakt de UM deel uit van twee centrale strategische universiteitsnetwerken: World University Network (WUN) en Young European Research Universities (YERUN). Beide netwerken fungeren als platform voor gezamenlijk onderzoek, mobiliteit en uitwisseling van studenten en medewerkers.

Globaal netwerk WUN

De UM is sinds 2013 lid van het Worldwide Universities Network (WUN), een globaal netwerk van 23 universiteiten op 6 continenten, gericht op onderlinge samenwerking met als doel een bijdrage te leveren aan het oplossen van globale vraagstukken, zoals verwoord in de Sustainable Development Goals. In mei 2019 is de jaarlijkse WUN Annual General Meeting gehouden in Dublin, waaraan een brede UM-delegatie heeft deelgenomen. Binnen WUN ligt de nadruk op onderlinge onderzoekssamenwerking. Het WUN Research Development Fund (RDF) biedt seed-funding voor nieuwe onderzoeksinitiatieven waar onderzoekers van meerdere WUN lid-instellingen bij betrokken zijn. In 2019 liepen nog 3 RDF-projecten uit voorgaande jaren van UM onderzoekers gericht op respectievelijk Data Science, Mental Health en Migration. Eind 2019 werd nog aan een vierde door de UM ingediend project een RDF grant toegekend, eveneens op het gebied van migratie, terwijl er nog eens 6 projecten waar de UM als partner bij betrokken is een grant ontvingen. Voorts heeft de samenwerking binnen WUN in 2019 ook geleid tot het stimuleren van stafmobiliteit tussen de UM en de University of Rochester in de Verenigde Staten via het Erasmus+ programma. Twee medewerkers van de UM en twee medewerkers van de University of Rochester hebben in 2019 een job-shadowing programma gevolgd bij de andere instelling en hebben best-practices uitgedeeld binnen hun vakgebied. Verder is de samenwerking met de Universiteit van York (3.4.7.) ontstaan op basis van interacties binnen het WUN netwerk

Europees netwerk YERUN

De UM is lid en medeoprichter van het Young European Research Universities Network (YERUN), een netwerk van 18 jonge universiteiten in Europa. YERUN heeft als doel om de stem van jonge onderzoeksuniversiteiten in Europa te vergroten en de samenwerking op het gebied van Europese lobby, employability, joint programmes, open science en onderzoeksmobiliteit te versterken. YERUN vormt, samen met de door de UM-geleide YUFE-alliantie, het strategische samenwerkingsverband van de UM in Europa. In 2019 heeft YERUN gewerkt aan het uitbouwen van haar bestaande projecten. Het zwaartepunt lag bij het leveren van input op nieuwe Europese initiatieven zoals Horizon Europe, het publiceren van best-practices op het gebied van employability en het starten van de uitvoering van het Erasmus+ EDU-RES project, gericht op het stimuleren van joint PhD onderwijs binnen het YERUN netwerk. Tevens vond de selectie plaats van de derde ronde van de Researcher Mobility Awards (RMA's). Van de in totaal 40 plekken zijn negen kandidaten van de UM geselecteerd. Verder heeft de YUFE alliantie zich op basis van de bestaande samenwerking van partneruniversiteiten binnen YERUN ontwikkeld.

Global Engagement

In het kader van het internationaliseringsbeleid draagt de UM bij aan duurzame ontwikkeling wereldwijd. Dit global engagement krijgt onder meer vorm via het UM lidmaatschap van het Worldwide University Network (WUN). Daarnaast voert de UM, samen met partnerinstellingen in Azië, Afrika en Latijns-Amerika, zelfstandig vele projecten uit die gericht zijn op capaciteitsopbouw ter plekke, in hoger onderwijs en onderzoek. De Sustainable Development Goals zijn daarbij richtinggevend. Dergelijke projecten worden geïnitieerd en uitgevoerd door Mundo. In 2019 onder meer in Indonesië, Benin, Guinee, Ghana, Polen, Rusland, Roemenië, in samenwerking met UM faculteiten, en binnen de FHML door SHE Collaborates in 2019 in onder meer Ethiopië, Burundi, Mozambique, Ghana, Jemen, Saudi-Arabië en Portugal. In het najaar 2019 werden enkele grotere projecten ter uitvoering aan de UM toegewezen in het kader van het Nederlandse Orange Knowledge Programme (OKP). Ook United Nations University-MERIT (UNU-MERIT), de Maastricht Graduate School of Governance (MGSOG) en het Maastricht Sustainability Institute (MSI; voorheen ICIS) voeren vergelijkbare projecten uit, met een nadruk op onderzoek(samenwerking). In het kader van de samenwerking met de University of York (YMP) is Global South aangewezen als een van de prioriteitsgebieden (zie paragraaf 3.4.7).

3.4.7 Samenwerking met de Universiteit van York

De universiteiten van York en Maastricht, die met elkaar ook in het WUN-netwerk (zie paragraaf 3.4.6) samenwerken, zijn begin 2019 een intensief partnerschap voor vooralsnog drie jaar aangegaan, York-Maastricht Partnership (YMP), gericht op een intensievere samenwerking van twee mondiaal opererende universiteiten. In het voorjaar van 2019 is een directeur voor de samenwerking benoemd en is een eerste call uitgezet voor projecten waarin het accent voornamelijk op onderzoek ligt. In de scope van de thema's 'Europe', 'Global South', 'Innovative Imaging' en 'Data Science' is een totaal van bijna 900.000 euro uit het beschikbare budget van 3.000.000 miljoen euro toegelend, min of meer gelijkelijk verdeeld over beide universiteiten. De eerste projecten zijn eind 2019 gestart. Tevens hebben diverse uitwisselingen tussen staf van UM en York plaatsgevonden en zijn de eerste contouren geschetst van een interuniversitair onderwijsprogramma op het gebied van sustainability. Naar verwachting zullen deze acties in 2020 verder geïntensiveerd worden.

3.4.8 UM-Campus Brussel

Als belangrijk onderdeel van haar internationaliseringsstrategie heeft de UM een campus in Brussel, die gericht is op het vergroten van de Europese footprint van de UM. De UM-Campus Brussel bestaat in 2020 tien jaar. De drie functies van de campus op basis van haar strategisch programma 2017-2021; onderwijs en opleidingen, onderzoekshub en UM-ambassade, zijn nauw verbonden met de missie van de UM. De UM-Campus Brussel komt tegemoet aan een grote behoefte van de academische gemeenschap van de UM aan een representatieve ruimte in de Europese hoofdstad waar medewerkers, studenten en alumni van de UM conferenties, workshops, lezingen, consortiumvergaderingen en netwerkevenementen kunnen organiseren.

In het academische jaar 2018-2019 heeft de UM-Campus Brussel circa 160 evenementen georganiseerd met een focus op onderwijs en training. Tevens is een groot aantal evenementen georganiseerd voor de onderzoeksgemeenschap, waarvan een groot deel zijn (mede)gefinancierd door SWOL, KNAW, NWO en de Europese Unie. Met de onderzoekshub biedt de campus aan onderzoekers een platform om hun onderzoek strategisch te positioneren en op de Europese agenda te zetten. De Europese ambassade functie betreft de communicatie en interactie in/met Europese universiteitsnetwerken en de Brightlands campussen. In dit kader fungeerde de campus in 2019 als UM-ambassade voor tal van vergaderingen van de YUFE-alliantie en zal in 2020 een belangrijke rol blijven spelen in deze alliantie. Vertegenwoordigers van de UM-Campus Brussel speelden ook in 2019 een actieve rol in het YERUN netwerk. Ten slotte lanceerde de UM-Campus 'Fireplace Talks', waarbij de expertise binnen de UM over actuele kwesties zoals de implicaties van 'Big Data' worden besproken met het Brusselse publiek.

3.4.9 Euregionale samenwerkingen

Als Europese universiteit met een internationale oriëntatie, is de UM nauw verbonden met haar directe omgeving in de Euregio Maas-Rijn. In 2019 heeft UM haar bestaande samenwerkingen met Euregionale partners op het gebied van onderzoek en onderwijs verder versterkt. Door deelname aan het Global PhD Scholarship Programme van de KU Leuven worden gemeenschappelijke onderzoeksprojecten tussen de UM en KU Leuven gestimuleerd. De eerste UM International Staff Week in 2019 trok deelnemers aan van regionale universiteiten zoals de RWTH Aachen, de KU Leuven en de University of Liège. En tijdens de eerste Grenslandconferentie in Venlo etaleerde de UM haar bestaande Euregionale samenwerkingen, zoals het Aachen-Maastricht Institute for Biobased Materials (AMIBM). De conferentie van het Institute for Transnational and Euregional cross-border cooperation and Mobility (ITEM), die in het teken stond van het onderwerp grensoverschrijdende zorg en veiligheid, zag de publicatie van het Cross-Border Impact Assessment gepresenteerd waarin de impact van nationale en Europese wetgeving op grensregio's wordt geanalyseerd.

3.4.10 Maastricht School of Management

In 2018 hebben UM en de Maastricht School of Management (MSM) afgesproken de samenwerking verder te intensiveren en de haalbaarheid van integratie van MSM in de UM nader te onderzoeken. In 2019 zijn verdere voorbereidingen getroffen voor een duurzame integratie van MSM in de UM. Beoogd wordt om MSM te integreren in de School of Business and Economics (SBE), waarmee SBE een belangrijke uitbreiding van haar portfolio krijgt. Op basis van onderzoek naar de juridische en financiële situatie bij MSM, is besloten nader met het ministerie van OCW te overleggen of, en zo ja op welke wijze programma's van MSM binnen UM gecontinueerd kunnen worden.

3.5 Regionale samenwerking

Excellente wetenschap en kennis vormen de basis voor de ontwikkeling van een duurzame, gezonde en economisch stabiele regio. Vanuit de primaire taken onderwijs, onderzoek en valorisatie heeft de UM zich ten doel gesteld om samen met overheden, in het bijzonder de provincie Limburg, en het bedrijfsleven triple-helix hotspots te creëren op de Brightlands campussen die fungeren als de drijvende kracht achter het versterken van de Euregionale en Europese kenniseconomie. Deze samenwerking is het fundament voor de verdere ontwikkeling van de kenniseconomie van Limburg door middel van een focus op kernthema's die de sterke economische punten van de regio koppelen aan onderzoeksgroepen, opleidingen en valorisatieprogramma's van de universiteit en andere kennisinstellingen.

3.5.1 Algemeen

Brightlands is een uniek ecosysteem, zich uitstrekkend over de provincie Limburg, waar overheden, bedrijven, kennisinstellingen, ondernemers, investeerders en studenten, georkestreerd rondom even krachtige als beloftevolle thema's en daaraan verbonden doelstellingen samenwerken aan een duurzame toekomst van de regio en daarbuiten. Deze triple helix benadering is een gebleken succesformule.

Brightlands bestaat uit vier campussen, ieder met een sterke inhoudelijke focus: 1) Brightlands Maastricht Health Campus (BMHC) richt zich op innovaties op het gebied van gezondheid en life sciences, 2) Brightlands Chemelot Campus (BCC) ontwikkelt slimme materialen en verduurzaamt chemische productieprocessen, 3) Brightlands Smart Services Campus (BSSC) focust op data science en digitale samenleving en op 4) Brightlands Campus Greenport Venlo (BCGV) is de inhoudelijke focus op gezonde voeding, future farming, biotechnologie en logistiek. In deze community werken bijna 14.000 werknemers bij een van de meer dan 350 op Brightlands gevestigde bedrijven en instellingen, en worden er ruim 10.000 jonge mensen opgeleid op de campussen, dichtbij de arbeidsmarkt.

De provincie Limburg en de Universiteit Maastricht zijn aandeelhouder van alle vier de Brightlands campussen. Bij elke campus is een andere organisatie de derde partner. Zo is het academisch Ziekenhuis Maastricht (azM) aandeelhouder bij Brightlands Maastricht Health Campus, DSM bij Brightlands Chemelot Campus en APG bij Brightlands Smart Services Campus. BASF Vegetable seeds treedt vanaf 1 januari 2020 toe als derde aandeelhouder van de BCGV. Op 27 september 2019 is de overeenkomst tussen BASF Vegetable Seeds, Brightlands Campus Greenport Venlo en de aandeelhouders provincie Limburg en Universiteit Maastricht ondertekend.

3.5.2 Voortbouwen aan Brightlands: Brightlands 2020-2026

In de afgelopen jaren is met succes gewerkt aan Brightlands. Er staan vier campussen, elk met een eigen inhoudelijke signatuur en dynamiek. Tegelijkertijd wordt meer en meer samengewerkt tussen de campussen, veelal met goede resultaten. De inter- en multidisciplinaire aanpak van de wereldwijde uitdagingen waar we voor staan, of het nu gaat om gezondheid, veiligheid, milieu of robotisering, zitten in het DNA van Brightlands. Een overkoepelende visie, Brightlands 2020-2026, is opgesteld waarbij de focus ligt op het intensiveren van de samenwerking van de triple-helix partners rondom de vier campussen met de extra ambitie om op een aantal inhoudelijke terreinen bij de mondiale top aansluiting te kunnen vinden en internationaal herkenbaar te zijn.

Twee grootschalige maatschappelijke ontwikkelingen zijn relevant voor de ontwikkeling van Limburg in de transitie naar een moderne kennisintensieve maatschappij en kenniseconomie, namelijk 1) data technologie en 2) duurzaamheid. In Brightlands 2020-2026 zal vanuit de UM de toepassing van (data)technologie centraal staan, met als doel bij te dragen aan een duurzame en krachtige regio.

Voor de dóóronwikkeling van Brightlands zijn drie thema's bepaald op basis van de maatschappelijke ontwikkelingen:

1. Gezondheid en technologie;
2. Duurzaamheid in een circulaire samenleving;
3. Brede welvaart in een data-gedreven maatschappij.

Met de grootschalige strategische initiatieven die nu van start gaan (of recentelijke gestart zijn) wordt ingezet op een of meer van bovenstaande thema's waarmee de campussen inhoudelijk met elkaar worden verbonden.

3.5.3 Convenant Brightlands Sciences+

In december 2018 hebben de UM en TNO (Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek) het convenant **Brightlands Sciences+** ondertekend. Recent, in februari 2020, hebben de besturen van TNO en UM de samenwerking nog een keer bevestigd. De UM en TNO beogen met dit convenant bestaande samenwerkingsinitiatieven te ondersteunen en uit te bouwen en daarnaast nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Het convenant is specifiek gericht op samenwerking op het gebied van onderzoek, onderwijs en valorisatie in de context van Brightlands campussen. Hierbij wordt nadrukkelijk de expertise van zowel UM als TNO op het gebied van sociale wetenschappen geïncorporeerd. De + in de titel van het convenant verwijst naar een interdisciplinaire samenwerking tussen enerzijds technische expertise en anderzijds alfa en gamma expertise. Deze benadering van sciences+ komt verder aan bod in paragraaf 3.6.

In 2019 is onder dit convenant een aantal concrete samenwerkingen tussen UM en TNO ontstaan. Dit betreffen Brightsite (zie paragraaf 3.5.4) en het Brightlands Institute for Supply Chain Innovation (BISCI – zie paragraaf 3.5.5). Eerder waren er al samenwerkingen binnen Techruption op de Brightlands Smart Services Campus en het Brightlands Material Center.

3.5.4 Brightsite

De UM geeft een impuls aan de ontwikkeling en commerciële toepassing van technologieën waarmee de chemische industrie haar duurzaamheids- en veiligheidsdoelstellingen kan realiseren met Brightsite, een samenwerking tussen Sitech, TNO, Brightlands Chemelot Campus en de UM. Brightsite is gevestigd op de Brightlands Chemelot Campus (BCC). Begin 2019 is een Memorandum of Understanding getekend door de partijen en in juni 2019 is een directeur benoemd. Deze ontwikkeling is een belangrijke bouwsteen voor de bijdrage die de Provincie Limburg wil leveren aan de invulling van het in juli 2018 gepresenteerde Nationale Klimaatakkoord. De komende jaren wordt 10 miljoen euro per jaar geïnvesteerd door de partners. Het doel van Brightsite is om een belangrijke bijdrage te leveren aan de transitie van de chemische procesindustrie naar andere energiebronnen, met als doel deze sector klimaatneutraal te maken. Brightsite gaat zich onder andere bezighouden met de volgende onderwerpen:

- Terugdringen van uitstoot van schadelijke stoffen door elektrificatie;
- Vervanging van nafta en aardgasverbruik;
- Terugdringen broeikasgas- en procesemissie;
- Opleiden van mensen: onder meer in de nieuwe Bachelor Circular Engineering en master Sustainable Manufacturing van de UM.

3.5.5 Kennis-As

In 2013 is in samenwerking met de Provincie Limburg het programma Kennis-As ontwikkeld door azM (MUMC+), Zuyd Hogeschool en de UM. In 2015 is Fontys Hogescholen hierbij aangesloten. Kennis-As is gericht op het realiseren van economische en maatschappelijke structuurversterking voortkomend uit de kracht van gezamenlijke kennisontwikkeling tussen kennisinstellingen en bedrijven in de regio. In het voorjaar van 2015 is de Kennis-As Limburg geactualiseerd en is het accent meer gelegd op de ontwikkeling van de Limburgse topsectoren en campussen en de inhoudelijke verbindingen over en weer. De Kennis-As projecten zijn belangrijke pijlers voor de campussen en de campusontwikkelingen. De onderzoeksinstituten die met Kennis-As subsidie zijn opgezet, zijn bijna allemaal gehuisvest op één van de campussen en verbinden, door hun activiteiten, vaak twee of meer campussen met elkaar. Ze dragen bij aan het professioneel netwerk dat ontstaat op de campussen, werken samen met daar aanwezige bedrijven en trekken zelfs bedrijven aan. Tevens dragen ze bij aan het onderwijs door stages en projecten die studenten binnen de instituten kunnen uitvoeren.

In het collegeprogramma 2019-2023 heeft de provincie Limburg aangegeven dat ze een nieuw bestuurlijk akkoord willen sluiten met de Limburgse kennisinstellingen. De mogelijke invulling van de Kennis-As projecten, door middel van het sluiten van een nieuw bestuurlijk akkoord, zal in de komende jaren worden afgestemd met de betrokken partijen.

In 2019 had het Kennis-As programma tien lopende projecten, waar de UM penvoerder van is. Het betreft 7 reeds langer lopende projecten, 2 nieuwe projecten (BREIN en BISCI) en één reeds langer lopend project dat een doorstart heeft gemaakt in een nieuw project (BISS 2.0). De ontwikkelingen van de reeds langer lopende projecten zijn opgenomen in tabel 15. Tabel 16 geeft een weergave van de ontwikkelingen van de nieuwe projecten in 2019.

Tabel 15. Ontwikkelingen van reeds langer lopende Kennis-As projecten

Kennis-As project	Status	Activiteiten 2019
Limburg Investeert in haar Kenniseconomie (LINK)	2020 is het laatste jaar van de Kennis-As financiering	In 2019 is binnen de LINK-instituten MerIn en M4I, naast de reguliere activiteiten, gewerkt aan de verduurzaming van de instituten waarbij onder meer ingezet wordt op de ontwikkeling van onderwijs op de kennisgebieden van regeneratieve geneeskunde en moleculaire beeldvorming. Een masteropleiding Molecular Imaging and Engineering is in voorbereiding. Bovendien zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd ter versterking van de M4I-infrastructuur in 2020 met behulp van een GWI/NWO-subsidie.
Aachen-Maastricht Institute for Biobased Materials (AMIBM)	De eerste tranche van de provinciale Kennis-As subsidie is eind 2019 afgelopen	Het instituut is in 2019 positief geëvalueerd door een onafhankelijke commissie ter voorbereiding op de tweede tranche financiering. AMIBM is in 2019 uitgebreid met een nieuwe onderzoeksgroep 'organische chemie voor biobased building blocks'. Hiermee is het aantal onderzoeksgroepen dat werkzaam is binnen de waardeketen van AMIBM op zeven gekomen. In 2019 is AMIBM e.v. opgericht; een Duitse B.V. die als An-Instituut van RWTH Aachen Duitse onderzoekssubsidies kan werven.

Kennis-As project	Status	Activiteiten 2019
Gezonde basisschool van de toekomst	In 2020 wordt het project afgerond.	De metingen bij de kinderen die meedoen aan de Gezonde basisschool van de toekomst hebben in 2019 voor het laatst plaatsgevonden. De financiering van de interventies op de scholen is ook in 2019 geëindigd. In 2020 worden de bevindingen en resultaten van het project verzameld waarna wetenschappelijke publicaties plaats zullen vinden. In september 2020 zal een symposium worden georganiseerd waarin de bevindingen en resultaten gepresenteerd zullen worden. Tevens wordt overleg gevoerd over de verduurzaming van het concept van de Gezonde basisschool van de toekomst alsmede over uitbreiding en toepassing van het concept in andere regio's.
Educatieve Agenda Limburg (EAL)	In 2020 loopt de eerste fase van de tweede tranche subsidie af. In 2019 is reeds gestart met de gesprekken over de inhoud van zowel de volgende Kennis-As fase als de periode daarna.	De Educatieve Agenda Limburg is een duurzame kennisinfrastructuur waarin alle partners in de onderwijsketen vanuit hun individuele verantwoordelijkheid werken aan maatschappelijke uitdagingen in de onderwijsketen die zich bevinden op de snijvlakken waar verantwoordelijkheden elkaar raken. Uiteindelijk moet dit bijdragen aan goed onderwijs. EAL heeft zich in 2019 geconcentreerd op de leerlingen van 4-15 jaar, gezien het feit dat de tweede fase financiering in twee fases is opgesplitst en er dus keuzes gemaakt moesten worden. Daarnaast is ingezet om het reeds bestaande netwerk nóg steviger te maken en verder uit te breiden.
University College Venlo (UCV)	In 2019 is University College Venlo positief geëvalueerd in de heraccreditatie. De huidige Kennis-As financiering zou eind 2019 aflopen, echter gezien de achterblijvende instroom van studenten is de realisatie van kosten lager en is verlenging met een jaar toegekend.	In 2019 is het UCV verhuisd naar het nieuwe onderwijspand (voormalig Raad van Arbeid gebouw) in Venlo. Met de verhuizing naar de RvA beschikt het UCV over alle moderne faciliteiten zoals een common room, een collegezaal, studieplekken en 28 studentenstudio's in het pand voor eerstejaars UCV-studenten. Ter verhoging van de instroom van studenten wordt nagedacht over de vernieuwing van het curriculum.
Centre for Healthy Eating & Food Innovation (HEFI)	HEFI wordt gefinancierd vanuit Kennis-As en bevindt zich in de eerste tranche die eind 2021 zal aflopen	HEFI is in 2018 gestart met onderzoek naar de effecten van voeding op de menselijke gezondheid. Inmiddels is HEFI al goed geëvalueerd op de Brightlands Campus Greenport Venlo en wordt succesvol onderzoek uitgevoerd en subsidies binnengehaald. In 2019 heeft HEFI met externe financiering 3 leerstoelen gerealiseerd die gericht zijn op het gebied van 'Jeugd, voeding en gezondheid' en 'Voedselveiligheid in een circulaire economie'. Ook is in 2019 de onderzoeksinfrastructuur uitgebreid met nieuwe apparatuur.
Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility (ITEM)	In 2019 positief geëvalueerd door een onafhankelijke evaluatiecommissie. In december 2019 hebben provinciale staten ingestemd met de financiering van de tweede tranche die loopt van 2020 tot 2025.	ITEM bestaat uit twee pijlers: de wetenschappelijke pijler en de maatschappelijke pijler. De wetenschappelijke pijler vormt het kennisfundament onder ITEM en is de basis voor de maatschappelijke pijler waar dienstverlening aan partijen uit het netwerk plaatsvindt. 2019 heeft, naast de reguliere activiteiten, in het teken gestaan van de aanvraag voor de tweede tranche Kennis-As financiering en de gedachtevorming over de verduurzaming van ITEM na afloop van de subsidieperiode.

Tabel 16. Ontwikkelingen van in 2019 gestarte Kennis-As projecten

Kennis-As project	Status	Activiteiten 2019
BISS 2.0	In 2016 hebben de kennisinstellingen UM, Zuyd Hogeschool en de Open Universiteit een instituut neergezet op de Brightlands Smart Services Campus met hetzelfde acroniem (BISS) maar BISS stond toen voor business intelligence en smart services. Per 31 dec. 2018 is het consortium agreement opgezegd. De drie kennisinstellingen blijven samenwerken op de campus, echter onder andere randvoorwaarden dan voorheen. Nadat de samenwerking binnen BISS 1.0 per 31 dec. 2018 is geëindigd, is door de UM een nieuw onderzoeksinstituut op de Brightlands Smart Services Campus opgericht, zijnde BISS 2.0, dat op een interdisciplinaire wijze het vraagstuk rondom digitalisering en datascience onderzoekt.	<p>Vanaf 1 januari 2019 is BISS 2.0 gestart, waarbij BISS staat voor Brightlands Institute for Digital Smart Society. BISS is een UM-instituut dat zich richt op translationeel onderzoek en onderwijs op het gebied van de digitaliserende samenleving. BISS 2.0 heeft de volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Health, met speciale focus op regionale chronische ziekten; • Industry 4.0; digitalisering van de werkprocessen; • Public Policy & Citizenship, beleid van de publieke sector en burgerschap; • Smart Services. <p>Het jaar 2019 heeft in het teken gestaan van het opzetten van het BISS-instituut waarbij inhoudelijke input vanuit alle UM-faculteiten komt.</p>
BReIN	<p>Het Kennis-As project BReIN is gestart op 1 januari 2019 met een aanloopfinanciering van de Provincie Limburg. De aanloopfinanciering loopt (inclusief verlenging) tot 1 juli 2020.</p> <p>De provincie Limburg heeft in 2019 besloten om geen vervolg te geven aan de financiering van BReIN.</p>	<p>BReIN staat voor Brightlands e-Infrastructure for Neurohealth.</p> <p>Het BReIN instituut zal bijdragen aan methodiekontwikkeling voor infrastructuur voor het verzamelen, opslaan, ontsluiten en bewerken van big data in de gezondheidszorg en preventie. Het is een project waarbij een sterke cross-over wordt gerealiseerd tussen de Brightlands Maastricht Health Campus (BMHC) en Brightlands Smart Services Campus (BSSC) in Heerlen.</p> <p>In 2019 heeft BReIN ervoor gezorgd dat de basisinfrastructuur voor het onderzoek gerealiseerd is. Gezien het feit dat de Kennis-As financiering vanuit de provincie Limburg niet wordt voortgezet, zal het projectplan worden aangepast en worden bekeken welke mogelijkheden er zijn om het project voort te zetten.</p>
BISCI	Het project BISCI heeft een opstartfinanciering van de provincie Limburg ontvangen voor de periode 1 april 2019 tot en met 31 december 2020.	<p>In 2019 is als een nieuw instituut Brightlands Institute for Supply Chain Innovation (BISCI) gestart op de Brightlands Greenport Campus. BISCI is een gezamenlijk gedragen initiatief van de UM en TNO. Fontys Venlo en Gilde Opleidingen zijn aangehaakt als projectpartners. De kernactiviteiten van het instituut bestaan uit het aanjagen van supply chain innovatie, wetenschappelijk onderzoek en het verzorgen van onderwijs. BISCI levert bijdragen aan het reguliere onderwijs (Master Supply Chain Management) en is daarnaast voornemens om executive trainingen te gaan verzorgen voor mensen uit het veld. Daarnaast zijn er belangrijke cross-overs met andere Brightlands campussen, zoals BSSC in Heerlen voor de verwerking en analyse van de grote data-verzamelingen, de logistieke uitdagingen op de BCC bij de transformatie naar duurzame energie en op de BMHC voor bijvoorbeeld de logistieke processen bij klinisch genetische laboratoria.</p> <p>Het jaar 2019 is een opstartjaar waarin in het najaar de wetenschappelijk en business directeur zijn aangesteld.</p>

3.5.6 Impact

De UM hecht groot belang aan de impact van haar onderzoek, met speciale aandacht voor (maatschappelijke en economische) impact in de regio. De UM wil bijdragen aan een gezonde en sterke regio. In 2018 is door de UM een publicatie uitgebracht waarin de impact van UM op verschillende terreinen zoals economie, gezondheid, cultuur en fysieke omgeving blijkt. De bruto toegevoegde waarde van de UM bedraagt jaarlijks M€ 624, waarvan iets meer dan de helft in de Euregio landt^[1]. De bruto toegevoegde waarde is de waarde van alle geproduceerde goederen en diensten minus de waarde van de goederen en diensten die gebruikt zijn om deze te produceren. Dit betreft dus de waarde die de UM, waaronder haar medewerkers en studenten, toevoegt aan de economie. Uit de publicatie blijkt ook de significante impact van de UM op de werkgelegenheid. Op basis van de gegevens uit 2016 is door onderzoeksbureau Panteia becijferd dat het totale aantal banen dat direct en indirect door de UM wordt gecreëerd 7.984 bedraagt (zie tabel 17). De directe banen (5.223) betreft het aantal mensen dat in 2016 salaris ontving (niet het aantal fte's). De indirecte banen (2.761) hebben betrekking op banen die gecreëerd zijn enerzijds dankzij uitgaven die door de UM zijn gedaan en anderzijds dankzij uitgaven door studenten van de UM.

Tabel 17. Aantal banen dat door de UM is gecreëerd in 2016

Banen	Aantallen
Directe banen	5.223
Indirecte banen:	
- Secundaire banen	1.485
- Studenten	1.276
Totaal	7.984

Naast bovengenoemde 'harde' c.q. economische resultaten zijn het Knowledge Transfer Office (KTO) van de UM en Brightlands Maastricht Health Campus (BMHC) ook betrokken bij diverse activiteiten op het gebied van bewustwording en/of voorlichting aan onderzoekers als het gaat om het creëren van impact. Het afgelopen jaar is KTO o.a. inhoudelijk betrokken geweest bij de aanpassingen van het 'valorisatie-addendum' naar een bredere 'impact-paragraaf'. Ook bij het invullen van de cursus 'impact en wetenschapscommunicatie' binnen het 'Graduate Schools project' was KTO nauw betrokken. Deze nog te ontwikkelen cursus zal gebaseerd worden op de Impact Course van KTO/BMHC die ook in 2018-2019 weer succesvol is verlopen. In deze cursus over het creëren van maatschappelijke en economische impact namen 26 'high-potential' onderzoekers deel, afkomstig van alle faculteiten. Ook in 2020 zal deze Impact Course van start gaan, deze keer met voornamelijk postdoc onderzoekers.

Impact creëren houdt niet op bij onze landsgrenzen. Het valorisatie-/business development-team is namens UM/KTO en BMHC actief binnen het door ULIège geleide InterReg project BuSyBee.

[1] Panteia, een Nederlands onderzoeksbureau, is gevraagd om de huidige economische voetafdruk van de universiteit te berekenen. De berekeningen zijn gebaseerd op gegevens van de financiële UM-jaarverslagen, data van het Europese bureau voor de statistiek EUROSTAT en de World Input-Output Database (WIOD).

Dit project moet de grensoverschrijdende samenwerking tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen en samenwerking tussen de diverse KTO's verder versterken.

Een mooi voorbeeld van impact binnen de regio is het project de Gezonde Basisschool van de Toekomst die zich richt op het terugdringen van gezondheidsproblemen waarmee kinderen in Limburg kampen. Naast gezonde lunches is er op de Gezonde Basisschool van de Toekomst een actief sport-, spel- en cultuurprogramma en ontwikkelt de school zich van een leer- naar leefschoon. Hiermee levert het project een actieve bijdrage aan een trendbreuk in de regio.

Prof. Onno van Schayck, wetenschappelijke projectleider van de Gezonde Basisschool van de Toekomst:

"2019 was het laatste jaar van het Kennis-As project de Gezonde Basisschool van de Toekomst. In 2020 zal er een eindrapportage zijn van alle resultaten. In 2019 werden de tussentijdse resultaten gepresenteerd. De voorlopige effecten van de GBT zijn hoopgevend. We zien al na twee jaar effecten, niet alleen op het gezondheid-gerelateerd gedrag maar ook op het gewicht. Opvallend is dat kinderen op de controlescholen een duidelijke toename laten zien in gewicht, terwijl kinderen op de volledige interventie scholen een duidelijke afname laten zien in gewicht, en de bewegescholen geen noemenswaardige verandering in gewicht laten zien. Met andere woorden, als we niets veranderen, dan neemt het gewicht van kinderen duidelijk toe. Niets doen lijkt dus geen optie. Op verzoek van de Staatssecretaris van VWS wordt op korte termijn onderzocht wat de effecten van vermindering van gewicht zijn op het voorkomen van ziekten op latere leeftijd en de kostenbesparing die dit oplevert. De Verkenningrapportage zal aan de Tweede Kamer worden aangeboden."

Onderzoeksprijzen maatschappelijke relevantie

De prijzen die wetenschappers van UM in 2019 hebben ontvangen laten zien dat onderzoek aan UM maatschappelijke en economische impact heeft. In 2019 is de NWO Natuurkunde Valorisatie Prijs toegekend aan prof. dr. Ron Heeren, directeur van M4I, het Maastricht Multimodale Molecular Imaging Instituut en universiteitshoogleraar aan de UM, voor zijn succesvolle vertaling van natuurkundig onderzoek naar de markt en voor zijn bijdrage aan klinische diagnostiek. De prijs wordt toegekend door NWO aan een Nederlandse onderzoeker in de fysica die erin is geslaagd resultaten uit het eigen onderzoek op succesvolle wijze tot nut voor de maatschappij te maken.

Met haar onderzoek 'Hersenen in je buik?' is dr. Veerle Melotte, universitair hoofddocent, de winnaar van de vierde Klokhuis Wetenschapsprijs (NTR). In dit onderzoek richten artsen zich op de relatie van het 'buikbrein' op het ontstaan van kanker. Het Klokhuis (NTR) bekroont met deze wetenschapsprijs interessant en relevant onderzoek voor kinderen van 9 tot 12 jaar.

3.5.7 Patenten, licenties en spin-offs

Het jaar 2019 was een succesvol jaar in termen van het aantal geregistreerde octrooiaanvragen, uitgegeven licenties en opgerichte spin-off bedrijven. Door de groei van het aantal en de complexiteit van de octrooiaanvragen in de afgelopen jaren was het beschikbare budget binnen het Knowledge Transfer Fonds (KTF, het octrooifonds van UM en azM) echter niet toereikend. Daardoor is er in 2019 een kritischer beleid gevoerd ten aanzien van welke innovaties voldoende kansrijk geacht worden om te octrooieren. Het aantal octrooiaanvragen kwam daarmee op 5. Het aantal uitgegeven licenties op octrooien en niet-geoctrooierde intellectueel eigendom kwam op 7, evenals het aantal nieuw opgerichte spin-off bedrijven. Deze indicatoren bestrijken het hele wetenschapsdomein van UM en MUMC. Met name wordt met de spin-off bedrijven beoogd op termijn bij te dragen aan de werkgelegenheid in de kenniseconomie van onze regio.

3.6 Ontwikkeling en verdere uitbouw van Science+

3.6.1 Algemeen

De afgelopen jaren is door de UM sterk ingezet op het versterken van haar natuurwetenschappelijk profiel door nieuwe opleidingen te starten en onderzoeksinstituten en programma's in te richten. De ontwikkeling concentreert zich op de vier Brightlands campussen, vaak in samenwerking met andere partijen uit wetenschap of bedrijfsleven. De ontwikkelingen in de regio en op onder meer de Brightlands campussen hebben als gevolg dat de behoefte aan hoger opgeleiden met een bèta-profiel in de regio toeneemt. Voor de komende periode staat centraal het verder uitbreiden van het (in campus) onderwijsaanbod in aansluiting op de arbeidsmarkt en de maatschappelijke ontwikkelingen, evenals het investeren in wetenschappelijk onderzoek in de bètarichting, in aansluiting bij de regionale en (inter)nationale behoefte aan hoger opgeleiden met een bèta-profiel.

3.6.2 Onderwijs

Een interdisciplinaire, interfacultaire en ketengeoriënteerde benadering staat voorop in de ontwikkeling van de exacte wetenschappen aan de UM en de campussen, evenals bij de verdere uitbouw van het science+ profiel van de UM. In september 2019 is gestart met de nieuwe bacheloropleiding Digital Society. Deze opleiding geeft studenten kennis en vaardigheden die nodig zijn om de impact van digitalisering op de maatschappij te begrijpen met oog voor de maatschappelijke en ethische dilemma's. De doelmatigheidstoetsing door de CDHO van de nieuwe bachelor Circular Engineering en de nieuwe master Molecular Imaging and Engineering is in 2019 succesvol doorlopen. In 2020 is het streven om de accreditatie nieuwe opleiding van beide opleidingen succesvol te hebben afgerond en vervolgens te kunnen starten met de onderwijsprogramma's. Het NVAO heeft in 2019 een positief besluit genomen ten aanzien van de toets nieuwe opleiding van de bacheloropleidingen Business Engineering en Global Studies. De bachelor Business Engineering, die door twee faculteiten (SBE en FSE) gezamenlijk wordt uitgevoerd, zal per september 2020 van start gaan. In het kader van Brightsite

(een samenwerking tussen TNO, Sitech, Brightlands Chemelot Campus en de UM) is het de ambitie van de nieuwe bacheloropleiding Circular Engineering om bij te dragen aan de transitie van de chemische procesindustrie naar een CO₂-neutrale industrie. De beoogde opleiding zal nieuwe ingenieurs opleiden die een centrale rol spelen in de ontwikkeling en implementatie van circulaire/klimaatneutrale processen. De bachelor Global Studies, een universiteitsbreed bachelor programma, aangeboden door alle faculteiten van de UM zal starten per september 2020.

Daarnaast is er een aantal opleidingen in voorbereiding. In aansluiting op de hedendaagse ontwikkelingen van digitalisering en wereldwijde transformatie ontwikkelt de Faculteit der Rechtsgeleerdheid een nieuwe Advanced Master in Privacy, Cybersecurity, Data Management and Leadership. De interdisciplinaire insteek van dit programma wordt ondersteunt door de interfacultaire samenwerking tussen Maastricht European Centre on Privacy and Cybersecurity (ECPC) van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Department of Knowledge Engineering (DKE) van de Faculty of Science and Engineering (FSE) en UMIO van de School of Business and Economics (SBE). De aanvraag voor een toets nieuwe opleiding is eind 2019 ingediend bij het NVAO. Verder verwacht UM in september 2020 te starten met de nieuwe bachelor Business Analytics van SBE (afhankelijk van het te doorlopen accreditatietraject).

3.6.3 Onderzoekspromotie

De (beoogde) ontwikkeling in Science en Engineering is sterk gedreven door maatschappelijke uitdagingen binnen de context van de Sustainable Development Goals (SDGs) zoals klimaatdoelstellingen en energie/CO₂-transities. Hierbij wordt ook gezocht naar rechtstreekse samenwerking met partijen die dicht bij de praktijk staan. Een voorbeeld hiervan is het instituut Brightsite (zie paragraaf 3.5.4), waarin de UM, samen met TNO en Sitech, de ontwikkeling en commerciële toepassing van technologieën onderzoekt waarmee de chemische industrie haar duurzaamheids- en veiligheidsdoelstellingen kan realiseren in lijn met de klimaatopgave en energietransitie. Een ander voorbeeld is het op de Brightlands Chemelot Campus gevestigde en in 2019 verzelfstandigde departement Sensor Engineering, die streeft naar het verbinden van fundamenteel en toegepast onderzoek om innovatieve sensor oplossingen te creëren voor toepassing binnen diverse sectoren, variërend van de medische sector tot de chemische- en voedingsindustrie. Maatschappelijke vraagstukken worden geadresseerd middels ontwikkeling van goedkope en gebruiksvriendelijke sensoren die de huidige, vaak dure, langzame en arbeidsintensieve state-of-the-art in analyses kunnen vervangen.

In Venlo is het voornemen van de UM om een brede samenwerking op te zetten op het gebied van Future of Farming en Seed Crop Engineering samen met BASF en de provincie Limburg. Het doel van de toekomstige UM Future Farming joint-instituut van UM en BASF op Brightlands Campus Greenport Venlo is het bestuderen van plantengenetica en future farming. Een bijzonder hoogleraar Plant Envirogenetics zal binnen deze context worden benoemd door de UM in samenwerking met BASF in Venlo als voorloper

op het UM Future Farming Instituut. De Provincie Limburg en de Regio Noord-Limburg hebben een bedrag van 17,5 miljoen euro toegekend gekregen van het Rijk om de brede welvaart in Noord-Limburg te versterken. Samen met de Regio Deal en bijdragen van de provincie Limburg, de Noord-Limburgse gemeenten en partners wordt er in totaal 80 miljoen euro uitgetrokken voor de regio. De UM en de Brightlands Campus Greenport Venlo hebben zich aangesloten bij de deal zodoende een bijdrage te leveren aan een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg.

De UM is in 2019 toegetreden tot het National Instituut voor subatomair fysica (Nikhef). Met de toetreding van de UM tot Nikhef sluit de UM aan bij de vruchtbare, nationale samenwerking op het gebied van (astro)deeltjesfysica tussen de institutenorganisatie van NWO en zes universiteiten. Deze aansluiting borgt de samenwerking op het terrein van de (astro) deeltjesfysica en biedt onderzoekers en studenten nog betere toegang tot het internationale netwerk en de faciliteiten. In dit kader is de UM via FSE vertegenwoordigd in het bèta en techniek sectorplan (zie paragraaf 3.6.4).

FSE werkt samen met Nikhef en de Provincie Limburg aan de realisatie van de Einstein Telescope via investeringen in fundamentele natuurkunde en zwaartekrachtgolvenonderzoek. Verder heeft de UM samen met Nikhef de Einstein Telescope Coalitie gevormd; een samenwerkingsverband van vrijwel alle universiteiten in de Benelux regio dat onderzoekt wat de wetenschappelijke en technologische mogelijkheden zijn om de Einstein Telescope te vestigen in de grensregio rond Zuid-Limburg. In 2018 werd een door de Provincie Limburg ingediende Interreg subsidie toegekend voor de Einstein Telescope Pathfinder (ETPathfinder). De ETPathfinder, een prototype van de Einstein Telescope, is een waardevolle en unieke infrastructuur voor verder onderzoek naar zwaartekrachtgolven en de verfijning van technologieën om deze te detecteren. In het kader van deze ontwikkelingen heeft de UM Prof. dr. Stefan Hild per 1 augustus 2019 benoemd tot hoogleraar Gravitational Research en Prof. dr. Jo van den Brand tot hoogleraar zwaartekrachtgolven. In 2019 is de onderzoeksgroep fundamentele natuurkunde, Gravitational Waves and Fundamental Physics, officieel van start gegaan in Maastricht. Prof. Hild komt onder meer naar Maastricht om te werken aan de bouw van de ETPathfinder, een testcentrum waar nieuwe ideeën en technieken voor zwaartekrachtgolfmeters kunnen worden getest en uitgewerkt. De ETPathfinder wordt gehuisvest in het universiteitsgebouw aan het Duboisdomein 30 in Maastricht en de koop van de hal heeft plaatsgevonden in 2019. De eerste ontwerpen voor de optimalisatie van de hal zijn uitgewerkt. 2020 zal volledig in het teken staan van de bouw van deze testfaciliteit. De testfaciliteit zal helpen om de Euregio optimaal te positioneren als mogelijke kandidaat voor de uitbouw en exploitatie van de Einstein Telescope. Vanwege de bijzondere bodemsamenstelling en de aanwezigheid van een aantal top onderzoeksinstituten en hightechindustrieën is de regio België-Duitsland-Nederland een van de twee mogelijke locaties voor de Einstein Telescope in Europa.

In lijn met deze ontwikkelingen zijn de toonaangevende FHML onderzoekslijnen op het gebied van beeldvorming en regeneratieve geneeskunde van belang, aangezien ook deze in het bèta-profiel van de universiteit passen. Zo is de UM een van de kartrekkers van het Nederlands-Vlaams virtueel instituut, RegMed XB, waarbinnen publieke en private partners samenwerken om gezondheidsverbeteringen te realiseren met regeneratieve geneeskunde door het herstellen van weefsels en organen. Verdere ontwikkelingen op de Brightlands campussen zijn meer in detail beschreven in paragraaf 3.5 over regionale samenwerking.

3.6.4 Sectorplannen Social Sciences and Humanities (SSH) en Bèta en Techniek

Mede dankzij de inspanningen van FSE is de UM sinds 2018 opgenomen in het sectorbeeld Bèta en Techniek. De UM ontvangt extra middelen voor fundamenteel onderzoek op het gebied van informatica, natuurkunde en scheikunde in het kader van het sectorplan Bèta en Techniek. Vanaf 2019 ontvangt de UM circa € 1 miljoen per jaar, voor 2 hoogleraar posities Informatica, 2 hoogleraar posities Natuurkunde (voor de gevraagde tweede seniorpositie voor natuurkunde is k€ 50 toegekend waarmee de UM met aanvullende eigen middelen een natuurkundepositie kan creëren) en 2 hoogleraar posities voor Scheikunde (een hele en halve). In 2019 is FSE begonnen met de implementatie en per 1 januari 2020 begint de eerste natuurkunde hoogleraar binnen de onderzoeksgroep Gravitational Waves and Fundamental Physics. In 2020 worden de overige posities ingevuld.

Tevens ontvangt de Faculteit of Law (FL) extra middelen voor fundamenteel onderzoek op het gebied van rechtsgeleerdheid vanuit het domeinbeeld sociale en geesteswetenschappen⁹. Deze middelen zijn en worden ingezet voor twee sectordoor-snijdende HR-speerpunten, zijnde 'Vergroten en versterken van de aanwas van jonge onderzoekers' en 'diversiteit/inclusiviteit'. Naast deze gezamenlijke speerpunten focust FL zich op twee thematische speerpunten, 'Digital Legal Studies' en 'Transformatieve werking van globalisering in het recht'.

Tabel 18. Keuzes voor speerpunten Domeinbeeld SSH: Samen sterker

	RUG	UvA	VU	EUR	UL	UU	TU	RU	OU	UM
Aanwas jonge onderzoekers	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Diversiteit	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Empirical Legal Studies	●		●	●	●					
Digital Legal Studies		●					●	●		●
Conflictoplossende instituties					●	●		●		
Transformatieve werking van globalisering in het recht		●					●		●	●
Herijking van publieke belangen in private verhoudingen	●			●						

De toekenningen van de extra middelen voor fundamenteel onderzoek op bovengenoemde gebieden is een belangrijke mijlpaal in zowel de vorming van FSE, de inhoudelijke prioritering van FL en het aantrekken en behouden van jonge onderzoekers binnen de rechtswetenschap als de nationale positie van de UM.

⁹ 'Een nieuw fundament: beeld van de bètasector' en 'Een nieuw fundament: beeld van de technieksector'.

¹⁰ Domeinbeeld SSH: Samen sterker – beeld van het SSH-domein.

In de komende periode wordt verdere invulling gegeven aan deze sectorplanposities.

Tabel 19. Toegekende middelen financiering sectorplannen Universiteit Maastricht in €

Middelen Universiteit Maastricht (UM) in €

Sectorplan Bèta en Techniek						
UM	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Informatica	329.182,88	360.000,00	360.000,00	360.000,00	360.000,00	360.000,00
Natuurkunde	210.311,28	230.000,00	230.000,00	230.000,00	230.000,00	230.000,00
Scheikunde	352.042,80	385.000,00	385.000,00	385.000,00	385.000,00	385.000,00
Sectorplan SSH						
UM	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rechtsgeleerdheid	640.000,00	700.000,00	700.000,00	700.000,00	700.000,00	700.000,00
Totaal	1.531.536,96	1.675.000,00	1.675.000,00	1.675.000,00	1.675.000,00	1.675.000,00

3.6.5 Ontwikkeling Data Sciences

Belangrijke wetenschappelijke doorbraken vinden niet enkel meer plaats op het snijvlak van verschillende vakgebieden, maar worden ook gedreven door analyses van grote datasets (big data). De hoeveelheid beschikbare data die kan worden ingezet voor onderzoeksdoeleinden neemt exponentieel toe. Daarmee neemt het belang van FAIR data steeds meer toe. In dit kader is in 2019 een begin gemaakt met Data Storage Research Infrastructure en het Research Data Management portaal gelanceerd. Zie ook paragraaf 3.1.3 Kwaliteit van onderzoek onder Open Science en paragraaf 3.8.2 ICT onder I-Research.

Data Science aan de UM is een natuurlijke combinatie en samenwerking tussen core data science enerzijds, en toepassing in de maatschappij anderzijds. Per definitie overschrijdt data science grenzen tussen disciplines, wat geïllustreerd wordt door de volgende specifieke hoogtepunten van Data Science aan de UM.

- Vanaf 1 januari 2019 is het Brightlands Institute for Digital Smart Society (BISS) gevestigd, een UM-instituut dat zich richt op translationeel onderzoek en onderwijs op het gebied van de digitaliserende samenleving (zie paragraaf 3.5.5).
- De UM is in 2019 lid geworden van de Nederlandse AI Coalitie en is vertegenwoordigd in alle vijf de werkgroepen.
- Prof. Mark Winands is namens de UM lid van de Kennistafel AI, georganiseerd vanuit de VSNU.
- Op 17 en 18 oktober vond het lanceringsevent van Maastricht Law and Tech Lab plaats. In het kader van een van de thematische speerpunten van het Sectorbeeld SSH, Digital

Legal Studies, ontwikkelt Maastricht Law and Tech Lab een duurzame digitale juridische onderzoeksinfrastructuur. Hierbij werkt Maastricht Law and Tech Lab nauw samen met het European Centre for Privacy and Cybersecurity, het Department of Knowledge Engineering en Studio Europa (Maastricht, Working on Europe).

- In 2019 hebben prof. André Dekker en David Townsend van de UM en Maastricht UMC+ een subsidie van bijna twee miljoen euro ontvangen van de NWO voor de ontwikkeling van een zelflerende eHealth-toepassing ter preventie van coronaire hartziekten. De digitale toepassing maakt daarbij onder meer gebruik van grote hoeveelheden data van onder meer ziekenhuizen, huisartsen en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
- Onderzoeker Hugo Aerts is een van de 32 onderzoekers die een zogeheten consolidator grant van twee miljoen euro heeft ontvangen van de Europese onderzoeksraad (ERC). In het onderzoek wordt kunstmatige intelligentie (deep learning technieken) losgelaten op de medische gegevens van 3200 patiënten met long- en huidkanker.
- NWO heeft een onderzoeksubsidie toegekend aan prof. Sally Wyatt voor een multidisciplinair project (in samenwerking met het Universitair Medisch Centrum Utrecht) dat het gebruik van kunstmatige intelligentie bij klinische besluitvorming bestudeert. Het project omvat etnografisch werk in klinische omgevingen om duidelijk te maken hoe medische professionals en patiënten omgaan met AI.

Vanuit het Institute of Data Science (IDS) wordt een structurele bijdrage geleverd aan de interfacultaire samenwerking op het gebied van Data Science binnen UM. Dit door middel van het organiseren van diverse interfacultaire community activiteiten die uiteindelijk geleid hebben tot structurele samenwerkingsverbanden op het gebied van onderzoek (joint projects, joint positions and joint grants e.g. Carrier) en op het gebied van onderwijs middels participatie in de ontwikkeling en het doceren van diverse programma's zoals Global Studies en Digital Society.

3.7 Duurzame universiteit

Duurzaamheid is één van de vier kernwaarden van de UM. In 2030 wil de Universiteit Maastricht een duurzame en inclusieve universiteit zijn en als aanjager voor duurzame ontwikkeling fungeren door belangrijke bijdragen te leveren vanuit haar onderwijs en onderzoek aan de meest urgente problemen in de wereld. De Universiteit Maastricht hoopt zodoende meervoudige en maatschappelijke waarde te creëren, waarbij de Sustainable Development Goals (SDG's) richtinggevend zijn. Duurzaamheid wordt meer geïntegreerd in de genen van de organisatie.

3.7.1 Algemeen

De UM wil bijdragen aan een duurzame toekomst met haar onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. Het doel is om duurzaamheid in het DNA van de organisatie te verweven. Om dat doel te bereiken heeft de UM in 2019 het programma Sustainable UM2030 opgezet. Studenten zijn hierbij nauw betrokken. Dat gebeurt onder andere via de Maastricht University Green Office, het eerste Green Office ter wereld, dat gerund wordt door studenten en als doel heeft de UM te ontwikkelen tot een duurzame universiteit. Tezamen met de Taskforce Sustainability, die in 2018 is gestart, draagt Green Office bij aan het Sustainable UM 2030 programma. Naast allerlei projecten van het programma Sustainable UM 2030 is in 2019 een Green Impact programma, een bewustmakings- en gedragsveranderingsprogramma voor medewerkers en studenten gericht op het samen uitvoeren van duurzaamheidsacties, geïnitieerd. In 2019 is de UM geïntegreerd op plaats 6 van de 16 Nederlandse hogeronderwijsinstellingen van de SustainableBul.

3.7.2 Onderwijs

Vanuit het Sustainable UM 2030 programma zijn verschillende acties in 2019 gestart om binnen het onderwijs van de UM meer aandacht te besteden aan duurzaamheid. Ten eerste is een actueel overzicht gerealiseerd van de programma's en vakken waarin duurzaamheid centraal staat. Ten tweede, zijn studentenprojecten uitgevoerd waarin competenties duurzaamheid in onderwijs- en leeractiviteiten centraal staan. De projecten hebben geresulteerd in bruikbare rapportages waarop vervolgpunten kunnen worden gericht. Ten derde, is een aanvang gemaakt met het ontwerp van een interfacultaire Minor Sustainability. Daarnaast vindt er via de Green Impact onderzoek naar de benodigde duurzaamheidscompetenties van UM wetenschappelijke staf plaats. De Seminar Series lectures, gegeven door duurzaamheidsprofessionals, geven inzicht in hoe te werken aan duurzaamheid vanuit verschillende organisaties en disciplines.

3.7.3 Onderzoek

De activiteiten in 2019 omvatten een brede inventarisatie van de reeds lopende onderzoeksactiviteiten gericht op duurzaamheid binnen de UM, zoals binnen ICIS en MUNDO, en naar de organisatie en structurering hiervan. De pijler onderzoek maakt onderscheid tussen duurzaam onderzoek en duurzaamheidsonderzoek. Duurzaam onderzoek regardeert het verduurzamen van onderzoek en duurzaamheidsonderzoek omvat onderzoek naar duurzaamheidsthema's. Eind 2019 heeft het Research Symposium plaatsgevonden gericht op inventarisatie van speerpunten voor onderzoek binnen de UM op dit vlak. Het symposium heeft geleid tot nieuwe inzichten voor overkoepelende UM-brede onderzoeksthema's en tot het teweegbrengen van verbinding tussen de huidige onderzoeksactiviteiten op duurzaamheidsvlak. Een Call for Research Proposals voor interdisciplinaire projectvoorstellen wordt voorbereid. Daarnaast zal het duurzaamheidsonderzoek zich in de eerste periode van het Sustainable UM 2030 programma met name richten op gezonde en duurzame gebouwen, waarvan toepassing zal plaatsvinden op de Tapijnkazerne. Daarnaast speelt het verduurzamen van de onderzoekslaboratoria van FHML een centrale rol en wordt er bijvoorbeeld ingezet op het verminderen van (verontreinigd) afval van experimenten.

3.7.4 Bedrijfsvoering

In 2019 is veel aandacht geschonken aan de verduurzaming van de bedrijfsvoering in aansluiting op het duurzaamheidsprogramma Sustainable UM 2030. In mei 2019 is de eerste cyclus van programma Green Impact afgerond, een bewustwordingsprogramma in wedstrijdvorm. In totaal hebben 173 werknemers en studenten in teams deelgenomen aan Green Impact en samen 832 duurzaamheidsacties uitgevoerd, zoals het delen van 'best practices' op het vlak van voeding, gezondheid, energiebesparing, afval en biodiversiteit. Daarnaast waren 38 studenten als auditors betrokken bij de beoordeling van de resultaten.

De UM werkt aan het verduurzamen van de huisvesting waarbij een breed scala van aspecten meegenomen wordt zoals energie-efficiëntie, welbevinden, gezondheid en efficiënt ruimtegebruik. Verduurzaming van de monumentale panden van de UM vraagt hierbij speciale aandacht (zie ook paragraaf 3.8.3).

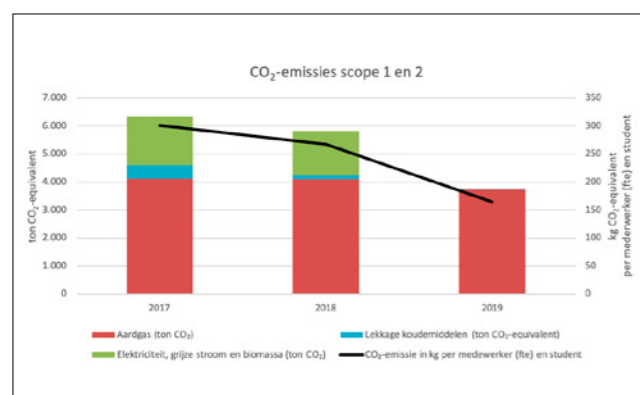
In VSNU verband is er een sectorale routekaart opgesteld die dient als startpunt om invulling te geven aan het klimaat-akkoord. Het doel van de routekaart is om inzicht te geven in verduurzamingsmogelijkheden en de hiermee gepaard gaande investerings- en operationele kosten voor de sector van universiteiten. De komende periode zal voor de vastgoedportefeuille van de UM een eigen routekaart worden ontwikkeld, waarbij rekening gehouden wordt met monumentale waarden van panden en financiële mogelijkheden. Op basis van de routekaart en de input van stakeholders wordt een energievisie ontwikkeld met een concrete ambitie voor het vastgoed van de UM.

Om de omschakeling naar duurzame energie en het terugdringen van de CO₂-uitstoot te versnellen participeert de UM in samenwerking met Bodemzorg Limburg reeds in het zonnepark Belvédère waarmee lokaal duurzame elektriciteit wordt opgewekt. Dit project heeft ertoe geleid dat de gehele elektrabehoefte van de Tapijnkazerne en een aantal panden in de binnenstad duurzaam is. Op 4 december 2019 is de samenwerking met de gemeente Maastricht bekrachtigd met een nieuw 'Maastrichts Energie Akkoord'. De UM heeft in 2019 beleid vastgesteld om in 2022 100% van haar ingekochte stroom te vergroenen door middel van Nederlandse zon- en/of windprojecten, waaronder zonnestroom van Belvédère. Dit wordt stapsgewijs gerealiseerd: 25% in 2019, 50% in 2020, 75% in 2021 en 100% in 2022.

Bij het starten van duurzaamheidsinitiatieven vormen de forse investeringen die hiervoor gedaan moeten worden vaak een drempel. Om dit probleem deels te ondervangen is de UM gestart met een revoluerend fonds voor duurzaamheidsinitiatieven met een terugverdien capaciteit, waarbij de besparingen die worden gerealiseerd door de verduurzamingsmaatregelen terugvloeien in het fonds om verdere maatregelen te kunnen financieren. De bedrijfsvoering van UM leidt tot directe en indirecte CO₂-emissies, met name voor de verwarming van gebouwen en mobiliteit. De UM hanteert de richtlijnen van het Greenhouse Gas Protocol bij het bepalen van haar CO₂-footprint. Deze maken onderscheid tussen scope 1-, 2- en 3-emissies. Scope 1 betreft de directe emissies van broeikasgassen door o.a. verbranding van aardgas in cv-ketels en lekkage van koelmiddelen. Indirecte emissies door ingekochte elektriciteit vallen binnen scope 2. Door de inkoop van 100% groene stroom van zon of wind zijn er vanaf 2019 geen CO₂-emissies in scope 2. Scope 3 betreft de overige indirecte emissies, zoals emissies door zakelijke reizen, gebruik van producten en diensten en door verwerking van afval. De CO₂-footprint voor scope 1 en 2 is de afgelopen jaren gedaald (zie grafiek 20). Per 2020 wordt het ingekocht aardgas 100% gecompenseerd middels Gold Standard CO₂-certificaten.

Grafiek 20. UM CO₂-emissies scope 1 en 2

De UM heeft de afgelopen jaren de keuze voor vegetarische en veganistische producten actief gepromoot. Daarnaast is het assortiment van vegetarische en veganistische producten fors uitgebreid. Tijdens de Sustainable Food Weeks zijn nieuwe gerechten geïntroduceerd met een proeverij. Het aantal bestellingen van veganistische producten in 2019 is meer dan verdubbeld ten opzichte van 2018. Om voedselverspilling binnen de UM tegen te gaan heeft de cateraar Albron eind 2019 de Too-Good-to-Go app geïntroduceerd.

3.7.5 Studentinitiatieven

De afgelopen jaren zijn er vele studentinitiatieven gestart op het gebied van duurzaamheid. In februari 2019 heeft de 'Warm sweater' week plaatsgevonden binnen de universiteit. De Green Office heeft in mei 2019 een duurzaamheidsweek georganiseerd en een korte cursus Sustain & Co aangeboden aan studenten. Tevens hebben zij samen met een aantal (milieu)organisaties, onder meer Precious Plastic en Mondiaal Maastricht, meegedaan aan de Klimaat Actie Netwerk bijeenkomst. In samenwerking met de studieverenging van de Master Sustainability Science, Policy and Society en FASoS is er een Debate Café 'Does Individual Climate Action make a difference' georganiseerd.

Een ander voorbeeld is het student initiatief Precious Plastics Maastricht die in 2019 is opgericht om plastic lokaal te recyclen, in samenwerking met Office Depot verzamelen zij pennen en whiteboard markers om te hergebruiken op verschillende locaties. Het team organiseert een duurzaamheidsfestival, informatiemarkt en workshops en zet zich in tijdens de Mas Maas Clean-up waarbij studenten en inwoners plasticafval inzamelen

Studenten vragen bovendien aandacht voor duurzaamheidsmaatregelen van overheden, universiteiten en burgers middels het organiseren van klimaatmarsen. In 2019 zijn drie klimaatmarsen georganiseerd.

3.7.6 Initiatieven van derden waarin UM participeert

De UM werkt samen met andere partijen aan verduurzaming. In september 2019 heeft de UM geparticipeerd in de SDG conferentie, die georganiseerd werd door de Gemeente Maastricht en Mondiaal centrum. Students4Climate hebben in samenwerking met Sustainable UM2030 een debat 'What is the role of academics in the time of climate crisis' georganiseerd. Bovendien is de UM betrokken bij Maastricht Bereikbaar en andere initiatieven in de regio om duurzaamheid gezamenlijk te bevorderen.

3.7.7 Duurzaam gedrag van medewerkers en studenten

Duurzaamheid vindt op meerdere niveaus plaats, op organisatieniveau en door bewustwording en gedragsverandering bij studenten en medewerkers. De UM toetst en bouwt duurzaamheidsdoelstellingen en -visies participatief op. Sustainable UM2030 zet sociale media van de Green Office en UM alsmede de UM-nieuwsbrieven in om deze bewustwording te versterken. Bovendien wordt er een collegereeks SDG aangeboden voor student en staf. Daarnaast is het programma Green Impact bedoeld om in te spelen op zaken die leven binnen de universitaire gemeenschap of aandacht behoeven voor een bottom-up aanpak. In 2019 waren er 180 deelnemers. Gaandeweg zullen sociale normen en waarden passend bij de missie en visie van de UM deze gedragingen beïnvloeden. Zo is in 2019 de UM gestart met het maken van een beslisboom om een afweging te maken in de wijze van vervoer van medewerkers naar conferenties. Een ander voorbeeld is het nieuwe mobiliteits- en parkeerbeleid in ontwikkeling, participatief opgebouwd, waarbij de CO₂-uitstoot van de UM wordt teruggedrongen en duurzame manieren worden gestimuleerd. Dit zal effect hebben op het dagelijkse woonwerk verkeer en dienstreizen. Op de langere termijn wordt er gewerkt aan het stimuleren van integratie van duurzaamheid in (nieuwe) programma's en cursussen door meer duurzaam onderzoek te koppelen aan onderwijs en toe te passen voor verduurzaming van de UM.

3.8 Bedrijfsvoering

3.8.1 Personeelsbeleid

Bij het realiseren van de ambities van de UM op het gebied van onderwijs- en onderzoekontwikkeling, maatschappelijke impact, interdisciplinaire samenwerking, diversiteit en inclusiviteit, internationalisering en duurzaamheid spelen medewerkers een centrale rol.

Duurzame inzetbaarheid

In de HR-visie binnen de UM is duurzame inzetbaarheid het centrale uitgangspunt en het centrale antwoord op de bewegingen op de arbeidsmarkt en de veranderende behoeften en verwachtingen van moderne medewerkers met betrekking tot werk en loopbaan. Met duurzame inzetbaarheid wordt bedoeld dat de UM alle medewerkers een gezonde en veilige omgeving wil bieden waarin zij voortdurende blijven leren, zich verder ontwikkelen en investeren in hun toekomstige mobiliteit. HR heeft een visiedocument met een voortgangs-mindmap gepubliceerd op het UM Intranet. Vanuit die visie worden beleids- en actievoorstellen ontwikkeld. In het najaar van 2018 is als onderdeel daarvan de eerste Duurzame Inzetbaarheidsmonitor uitgevoerd onder UM werknemers. Doel daarvan is de holistische benadering te monitoren om daar vervolgens op te anticiperen met nieuw beleid en nieuwe (verbeter)acties. Naar aanleiding van de eerste resultaten heeft de Taskforce Sustainable Employability 18 actiegerichte reflectiegroepen ingesteld, die in oktober en november 2019 hebben plaatsgevonden. De rapportages worden begin 2020 verwacht.

Om beter bij te kunnen dragen aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers is het Staff Career Centre in 2019 omgebouwd tot het expertisecentrum voor leren, ontwikkelen en mobiliteit voor alle medewerkers en teams. Een divers aanbod van coaching, mentoring, training en nieuwe initiatieven, zoals 'de loopbaan APK' en de workshop 'expert of manager', wordt aangeboden aan verschillende doelgroepen (PhD/postdoc, professionals, leidinggevenden) passend bij hun leer- en ontwikkelvraag/behoefte. In 2020 starten drie nieuwe Leiderschapsprogramma's van het Staff Career Centre, na afronding van de pilots in 2019.

De UM – als publieke instelling – is verantwoordelijk voor de begeleiding van medewerkers die een WW-uitkering ontvangen. Deze begeleiding is intern belegd bij hierop aangestelde begeleiders bij/van het Staff Career Centre. Zij monitoren medewerkers in deze situatie en zorgen voor regelmatige, gestructureerde contactmomenten (afgestemd op de individuele situatie). De ondersteuning vanuit de UM richt zich op het voeren van intakegesprekken, aanbieden van workshops, netwerken, ondersteuning ten aanzien van presentatie in netwerk- en sollicitatiegesprek, feedback op cv en sollicitatiebrief, en loopbaanadvies. Naast de monitoring en gesprekken dient de inzet van verschillende hulplijnen om de uitgaven inzake uitkeringen te beheersen. Uiteraard neemt de UM preventie van een uitkeringsituatie mee in de aansturing van medewerkers en leidinggevenden.

Bij deze HR-visie hoort ook een invulling van de jaargesprekken waarbij medewerker en leidinggevende zich meer dan voorheen bewust richten op de duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling van de medewerker. Deze nieuw aanpak van de jaargesprekken is in de zomer 2019 geïntroduceerd.

In december 2019 is het nieuwe wetenschappelijke loopbaanbeleid vastgesteld, na bespreking in de Universiteitsraad en het Lokaal Overleg. Een aantal belangrijke wijzigingen in het beleid zijn de zogenaamde ontwikkelingsfuncties binnen Career Tracks, voor alle wetenschappelijk personele functieniveaus worden heldere facultaire criteria geformuleerd en gepubliceerd en eenmaal per jaar rapporteren de faculteiten aan het CvB over de ontwikkeling van het wetenschappelijk personeel. De vernieuwing van de wijze waarop wetenschappelijk personeel erkend en gewaardeerd wordt is ondergebracht in het landelijk VSNU-project 'Erkennen en Waarderen', waarin de UM een voortrekkersrol heeft. Het gaat hierbij om aanvullende onderdelen in de erkenning en waardering van wetenschappers, waarbij naast de (kwantitatieve) prestaties op het gebied van onderzoek, ook de bijdragen aan onderwijs, leiderschap en (maatschappelijke) impact een prominente rol gaan spelen in de bevordering en doorgroeimogelijkheden van academici. Op 15 november 2019 vond een internationale conferentie in Rotterdam plaats over anders erkennen en waarderen van wetenschappers, georganiseerd door VSNU en de European University Association (EUA).

Om de duurzame inzetbaarheid verder te optimaliseren investeert de UM de komende jaren in het gebruik van HR Analytics en SPP (Strategische Personeel Planning). Het voornemen is om HR Analytics te verankeren als standaard onderdeel van de HR-facilitering aan leidinggevend en SPP als standaard onderdeel van personeelsplanning in de decentrale onderdelen van de UM.

Als 'backbone' van de HR-afdeling is als onderdeel van het Programma Integrale Bedrijfsvoering een **e-HRM implementatie-project** ontwikkeld. Het primaire doel is om door middel van standaardisatie en digitalisering de efficiëntie en kwaliteit van alle administratieve HRM-processen te verhogen. In de komende jaren vindt de implementatie van de basismodule van een nieuw e-HRM systeem plaats als onderdeel van een geheel nieuw digitaal Integraal Bedrijfsvoering systeem (zie paragraaf 3.8.2 voor meer informatie). Daarnaast volgen alle HR adviseurs een tweejarige leergang waarin de zes basisrollen van een state of the art HR adviseur aangeleerd worden.

Diversiteit en inclusiviteit

Eén van de hoofddoelen van het strategisch programma 'Community at the CORE' van de UM is het vergroten van de diversiteit en inclusiviteit. Het diversiteitsbeleid van de UM reflecteert de identiteit van de UM als internationale universiteit met een integratieve multidisciplinaire aanpak. Per 2019 draagt de UM, als eerste Nederlandse universiteit, het certificaat 'family-friendly university'. Onder begeleiding van het Duitse bedrijf Berufundfamilie Service GmbH is de UM een driejarig traject gestart om familie- en levensfase-vriendelijker te worden. In dit kader is in 2019 het UMCares project geïnitieerd.

De implementatie daarvan vindt plaats in 2019 – 2022. Het doel van het project is om de combinatie werk/studie met zorgtaken te faciliteren. De nadruk ligt daarbij op het versterken van diversiteit en inclusiviteit door middel van aantrekken en behouden van talent, cultuurverandering stimuleren, diversiteitscompetenties versterken en door levensfase bewust personeelsbeleid.

Het in 2018 gestarte netwerk Female Empowerment Maastricht (FEM) is in 2019 een mentoring programma voor vrouwelijke medewerkers begonnen. Het jaarlijkse FEM symposium vond plaats op 26 november 2019 met als thema 'Diversity in Career paths'. Ook is in 2019 het netwerk UMPride gestart, een netwerk voor studenten en medewerkers die een affiliatie hebben met de LGBTQI+ gemeenschap. UMPride organiseert onder ander lezingen en workshops en biedt supportstructuren. Zowel UMPride als FEM adviseren op regelmatige basis de UM Diversity Officer.

Het aantal vrouwelijke hoogleraren bij de UM is in 2019 29,7% en heeft de streefcijfers voor 2020 ruimschoots behaald. Daarmee heeft de UM het hoogste groeipercentage vrouwelijke hoogleraren van alle Nederlandse universiteiten (5,2%).¹¹

In 2019 vond er een oproep plaats voor de D&I Grants, een interne oproep voor subsidieaanvragen die diversiteit en inclusiviteit binnen de UM bevorderen. Daaropvolgend zijn er vijf projecten gefinancierd en is aan een aantal van de projecten uit 2018 wegens succes een duurzaam vervolg gegeven. Bovendien hebben twee UM onderzoekers voor de eerste keer een D&I Research Fund ontvangen voor een project over effectiviteit van de internationale en diverse classroom. Eind 2019 is besloten om een zelfstandig D&I Office op te richten per 1 januari 2020.

Gezondheid en Welzijn van de medewerkers

UM zet in op het verder vormgeven en uitrollen van het Eigen Regiemodel en Vitaliteitsbeleid. Zo is het bestaande 'once in a lifetime'-Periodiek Medisch Onderzoek vanaf 2019 structureel omgezet naar een 2-jaars cyclus voor medewerkers boven 45 jaar en een 4-jaars cyclus voor medewerkers onder 45 jaar. Binnen het Eigen Regiemodel neemt de leidinggevende het voortouw in de dialoog over gezondheid en ziekteverzuim. De medewerker is proactief in het doen van voorstellen gericht op inzetbaarheid, re-integratie en vitaliteit. Met alle eenheden zijn in 2019 actieplannen Eigen Regie en Vitaliteit opgesteld. Het verzuimmanagementsysteem We-care gaat daarin faciliteren.

Een bottom-up approach wordt bewerkstelligd via Vitaliteit Werkt (VW), waarbij UM-medewerkers eind 2019 voorstellen hebben ingediend voor het bevorderen van hun vitaliteit.

Participatiewet

Per 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Doel van de wet is dat meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk vinden bij een gewone werkgever. Daarover zijn afspraken gemaakt tussen de overheid en de sociale partners. Om te voorkomen dat de afspraken vrijblijvend zouden zijn is er een quotumregeling afgesproken, verbonden aan de Participatiewet.

Mochten overheid en bedrijfsleven hun afspraken niet nakomen en onvoldoende mensen plaatsen dan kon er een quotum worden opgelegd. Deze quotumwet is vanaf 1 januari 2018 voor de overheid van kracht geworden.

Voor UM betekent dit dat we op 1 januari 2024 178,03 fte (van 25,5 uur) dienen in te vullen met medewerkers behorende tot de doelgroep van de participatiewet. Op basis van de aanname dat het aantal banen in de sector overheid de komende jaren gelijk blijft, gelden voor de jaren 2019-2024 de percentages in tabel 21.

Tabel 21. Gegevens UM 2019 quotumwet

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Quotumpercentage (indicatief)	2,14%	2,36%	2,57%	2,78%	2,99%	3,09%
Aantal te realiseren banen UM *	123,30	135,97	148,07	160,17	172,27	178,03

* gebaseerd op 3866,37 fte's peildatum 31-12-2019

In 2019 is een pilot binnen FS (rapid response team) en binnen FPN (IHW) gestart. Daarnaast zijn er veel maatwerkfuncties verdeeld over verschillende beheerseenheden.

Regeling ter behandeling van individuele klachten

Binnen de UM is een klachtenregeling ingesteld, die via de website benaderbaar is. Deze regeling heeft betrekking op de behandeling van individueel ingediende klachten met uitzondering van klachten op het gebied van ongewenst gedrag. Laatstgenoemde klachten vallen onder de reikwijdte van de van kracht zijnde Regeling melding en klachtenbehandeling Ongewenst Gedrag. De UM heeft ervoor gekozen de klachtenbehandeling dicht bij de werkvloer te laten plaatsvinden. Daartoe zijn zowel binnen de faculteiten als binnen de servicecentra klachtencommissies ingesteld. Alle klachten die niet vallen onder de regeling ongewenste omgangsvormen en waarvoor betrokkenen niet in onderling overleg tot een oplossing zijn gekomen, kunnen bij één van de klachtencommissies worden ingediend. Als algemene uitgangspunten gelden onder meer dat een klacht snel en doeltreffend behandeld dient te worden, dat bij de behandeling de grootst mogelijke vertrouwelijkheid in acht genomen wordt en dat het principe van hoor en wederhoor wordt toegepast.

3.8.2 ICT

I-Strategy en I-Focus

Om alle ambities van de UM waar te kunnen maken zijn goede IT-voorzieningen essentieel. Vanuit de driejarige I-Strategy wordt een basis neergezet om adequaat invulling te kunnen geven aan de digitalisering in het onderwijs- en onderzoek. De I-Strategy heeft drie hoofddoelen. Ten eerste meer toegevoegde waarde creëren vanuit het I-domein voor onderwijs,

onderzoek en bedrijfsvoering. Ten tweede, efficiënter worden en meer aandacht besteden aan vernieuwing. En ten derde gegevens beschermen en voldoen aan privacy- en security-wetgeving.

Op 1 januari 2018 is de I-Board gestart die ervoor wil zorgen dat de informatievoorziening van de UM aansluit bij de behoeftes van de (deel)organisaties en dat de IT ondersteunend is aan de strategie van de UM. Hiertoe zal de I-strategie inzetten op onder meer het vergroten van de kennis van digitale veiligheid en geletterdheid in het project Digital Proficiency. In het tweede kwartaal van 2019 is het Research Data Management (RDM) portaal gelanceerd om UM-onderzoekers beter te kunnen ondersteunen bij het beheer van onderzoeksdata.

Onder aansturing van de I-Board wordt gaandeweg ook een nieuwe organisatie ingericht vanuit vier domeinen, gebaseerd op het strategisch programma van de UM: I-Education, I-Research, I-Operations en I-Technology. Om de vastgestelde doelen te realiseren is in deze domeinen een andere manier van samenwerken nodig. Dit vindt plaats vanuit het leerprogramma 'I-Focus' met een bij de UM passende agile filosofie. In het I-Education domein zijn inmiddels drie operationele agile teams en één innovatieteam ingericht. Tevens is een tactisch domeinteam gestart voor de coördinatie en prioritering van de digitale services voor het onderwijs. Ook in het I-Technology en I-Operations domein worden stappen gezet om de organisatie verder in te richten. Een voorbeeld van een strategisch programma binnen Onderwijs is het Student Applicant Journey project, een geïntegreerd digitaal platform wordt ingericht met een snel, verbindend en eenvoudig aanmeldingsproces voor aankomende studenten. Een aantal relevante ontwikkelingen in 2019 zijn hieronder per domein beschreven.

¹¹ cijfers van monitor Vrouwelijke hoogleraren 2019 door LNVH.

Ontwikkelingen en mijlpalen 2019 in de I-domeinen

I-Education

In 2019 is een centraal ondersteund systeem voor het afnemen van grootschalige digitale toetsing geïmplementeerd en is de toets-locatie in het MECC opgeleverd. Belangrijke overwegingen zijn werkdrukverlichting voor docenten, duurzaamheid en toetskwaliteit. Ook is de aanbesteding voor een nieuwe digitale leeromgeving afgerond en is samen met faculteiten de transitie in gang gezet. In het studentportaal is een eerste versie van het MyEmployability portaal live gegaan. Met dit portaal krijgt de student gepersonaliseerde aanbevelingen voor courses, trainingen en workshops die de UM en partners van de UM aanbieden ter verdere ontwikkeling van vaardigheden die de kansen op de arbeidsmarkt vergroten. In 2020 wordt verder gebouwd aan het MyEmployability portaal. De UM participeert sinds 2019 in drie zones van het Versnellingsplan Onderwijs-innovatie en ICT van de Vereniging van Universiteiten, Vereniging Hogescholen en SURF: Faciliteren en professionaliseren van docenten, aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren en naar digitale (open) leermiddelen.

I-Research

De UM heeft zich vanuit 'Open Science' gedachtegoed geïmplementeerd aan de principes van FAIR (Findable, Accessible, Interoperable and Reusable) onderzoekdata en heeft daartoe een community opgestart: Community for Data Driven Insights (CDDI). Binnen deze community heeft het CI-Office, samen met het Institute of Data Science (IDS), DataHub, de Universiteitsbibliotheek (UB) en ICTS, een leidende rol in het – samen met onderzoekers, faculteiten en servicecentra - FAIR maken van de UM. Omdat de hoeveelheid beschikbare data die kan worden ingezet voor onderzoeksdoelstellingen exponentieel toeneemt is vanuit de CDDI in 2019 een start gemaakt met een Data Storage Research Infrastructure om onderzoekers een platform aan te bieden voor het uitvoeren van analyses op big data (Data Driven Discoveries). Ook is in het tweede kwartaal van 2019 het Research Data Management (RDM) portaal gelanceerd om UM-onderzoekers beter te kunnen ondersteunen bij het beheer van onderzoekdata. Om de FAIR RDM te ondersteunen heeft de UB in 2019 aan diverse faculteiten Datasteward-services geleverd. Tevens is vanuit CDDI extra Data Steward capaciteit op projectbasis gerealiseerd voor onder meer de doorontwikkeling van het RDM-training aanbod en de ontwikkeling van een generiek Data Management Plan @UM. Het initiatief is genomen om FAIR breder te trekken dan showcases door het besluit dat alle faculteiten actieplannen opstellen om data, waarover gepubliceerd wordt, centraal te registreren en op te slaan, te beginnen bij PhD kandidaten en data voortkomend uit extern gefinancierde projecten. Bovengenoemde activiteiten komen samen in een pilotprogramma, dat onder begeleiding van IDS en RDM zal starten in 2020, waarbij verschillende data science en RDM-technieken worden toegepast. Tot slot is infrastructureel een connectie gemaakt tussen de data opgeslagen in DataHub en DataverseNL, waarmee research data vanuit DataHub open beschikbaar gesteld kunnen worden.

I-Operations

Met het programma Digitalisering Integrale Bedrijfsvoering wil de UM de bedrijfsvoering processen van Finance, HR, Inkoop en, in een later stadium, Vastgoed en Facility verder digitaliseren en optimaliseren. Het programma zal ook de kwaliteit van data en daaraan gerelateerde business intelligence verbeteren, alsmede borgen dat de UM voldoet aan privacy-, security-, arbeid- en belastingwet- en regelgeving. In 2019 is in het programma na aanbesteding de nieuwe (Cloud-) oplossing voor Finance, HCM en Inkoop geselecteerd. Ook is in 2019 de laatste hand gelegd aan de uitwerking van de doelen en aanpak van Digital Workplace, de digitale toegangspoort tot alle I-diensten die de UM aanbiedt aan haar medewerkers en tevens de plek voor digitale samenwerking binnen en buiten de UM. Het streven is om in 2020 concreet aan de slag te gaan met de realisatie van de onderdelen van de Digital Workplace en om de basismodules van nieuwe Cloud-oplossing voor Integrale Bedrijfsvoering in 2020 te implementeren. Het programma heeft een grote impact op de organisatie, de medewerkers en de inrichting van interne processen. Naar verwachting neemt het gehele traject drie jaar in beslag.

I-Technology

In 2019 werden infrastructurele voorzieningen getroffen voor onderzoekdata. Ook is een begin gemaakt met de formulering van het programma Renewed Infrastructure. Dit programma gaat voorzien in de realisatie van een grote data storage capaciteit, het uitbreiden van de capaciteit en functionaliteit van het MAASnet netwerk, het leveren van data transfer diensten en het neerzetten van een Data Storage Research Infrastructure. Tevens wordt gekeken of het mogelijk is om aan te sluiten op de Open European Science Cloud.

Data Protection, AVG en Cybersecurity

De focus op databescherming is toegenomen met de inwerking-treding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018. Per januari 2018 is het UM beleid met betrekking tot cybersecurity (informatiebeveiliging) structureel belegd bij de Corporate Information Security Officer (CISO). Daaropvolgend is in 2019 het besluit genomen tot installatie van een UM Security Operations Centre (SOC), waarmee de UM in de toekomst beter en eerder geïnformeerd kan worden over cyberincidenten en cyberbedreigingen en daar adequater op kan anticiperen en reageren. Tevens heeft de UM geparticipeerd in een landelijke cyber-crisis oefening (Ozon), waar verbeterpunten voor het crisismanagement protocol naar voren kwamen. In de operationele sfeer zijn vanuit het 'I-Technology'-domein ook stappen gezet in het Identity en Access Management-project (IAM-project), een belangrijke randvoorwaarde voor zowel security als privacy.

3.8.3 Additionele toelichting betreffende de cyberweerbaarheid van de UM

23 december 2019 werd de UM geraakt door een cyberaanval. In deze paragraaf is een beknopte toelichting opgenomen over de weerbaarheid van de UM voorafgaand aan de hack, de gebeurtenissen tijdens de hack en de huidige weerbaarheid. Deze toelichting beoogt richtinggevende informatie te verstrekken alsmede kernbegrippen rondom weerbaarheid in de geëigende context te presenteren en is niet bedoeld als letterlijke reactie op mogelijke vragen van derden.

Cyberweerbaarheid voorafgaand aan de hack

Voor de weerbaarheid tegen mogelijke cyberaanvallen had de UM voorafgaand aan de hack zowel technisch als organisatorisch diverse zaken geregeld of reeds gepland. Aan de technische kant waren antivirusprogramma's en firewalls actief conform standaard. Daarnaast werd het netwerk gemonitord. Voor medewerkers waren sterke wachtwoorden ingevoerd (15 tekens). Voor de back-ups werd gebruik gemaakt van meerdere data-centers en het centrale netwerk was meervoudig uitgevoerd. Organisatorisch stond een computer emergency response (cert) team klaar om bij incidenten snel te handelen. Ook was een crisisprotocol voor handen en nam de UM-deel aan specifieke IT-veiligheidsoefeningen in SURF-verband, de zogenoemde 'OZON-oefeningen'.

De SURF-metingen geven aan dat het veiligheidsniveau van de UM in vergelijking met andere hoger onderwijsinstellingen iets boven het gemiddelde lag. De middellange termijn ambitie bij SURF ligt op 3.0+. Daarbij kwam het veiligheidsniveau bij de UM in 2017 uit op een score van 2.08. In 2019 was die score verbeterd naar 2.58. Gemiddeld weert de UM 1000 tot 1400 malware aanvallen per dag af. Circa 30.000 kwaadwillende netwerkpakketten worden door het veiligheidssysteem tegengehouden.

Aangezien uiteindelijk de menselijke factor de meest kwetsbare schakel is en blijft, werkt de UM voortdurend aan bevordering van het bewustzijn van cyberrisico's. In 2018 is in dat kader een grote awareness campagne uitgevoerd gericht op de eindgebruikers. Ook zijn presentaties verzorgd voor het lijnmanagement en is de IT-kolom meegenomen. Awareness is op alle niveaus en in alle disciplines van groot belang. Specifiek werd aandacht gegeven aan risico-gedreven implementatie van de regelgeving m.b.t. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Hoewel 100% veiligheid niet bestaat, stonden extra maatregelen in de planning, die bestuurlijk al waren goedgekeurd, om de veiligheid op meerdere fronten te verhogen. Zo zou per 1 januari 2020 een security operations center (SOC) starten, waardoor bedreigingen eerder zouden kunnen worden geïdentificeerd. Extra monitoring was voorzien, alsook nieuwe procedures voor identity and access management (IAM) en sterke wachtwoorden voor studenten (15 tekens). In oktober 2019 was een pilot gestart met als doel de invoering van two factor authenticatie in de loop van 2020 te operationaliseren. Eveneens in oktober lag er een eerste voorstel voor herijking van het informatiebeveiligingsbeleid.

Wat ging er fout op 23 december 2019?

Het ging feitelijk eerder fout. In oktober drongen cybercriminelen via een klik van twee medewerkers op een phishingmail binnen in het netwerk van de UM. Vervolgens slaagden de hackers erin, gebruikmakend van diverse methodieken en gereedschappen, één van de meer dan 1600 servers te compromitteren en via die weg controle te krijgen over het Windows-domein van de UM. Dit stelde ze in staat op 23 december 2019 in een heel kort tijdsbestek ransomware op meer dan 200 Windows servers te installeren en daarmee de UM te gijzelen.

Direct na ontdekking van de aanval is besloten om het hele netwerk van de UM te isoleren van de buitenwereld. Verkeer naar binnen en naar buiten was daarmee niet meer mogelijk. De crisisorganisatie ging direct aan de slag door het Crisis Management Team (CMT) bij elkaar te roepen. Daarbij was de absolute prioriteit om de continuïteit van de organisatie te waarborgen en daarmee ernstige schade voor onze studenten en staf te voorkomen. Doel was na het kerstecras op 6 januari 2020 zeker het onderwijs weer te kunnen verzorgen. Met de inzet van een grote groep kundige en ervaren UM medewerkers uit de diverse disciplines is direct gestart met de herstelwerkzaamheden. Met daarbij de ondersteuning van Fox IT is dit gelukt.

De UM heeft, als onderdeel van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, sinds 23 december 2019 zoveel als mogelijk collega-instellingen meegenomen en geïnformeerd alsmede alle relevante (overheids)stakeholders. Andere kennisinstellingen hebben te kennen gegeven hiermee meteen hun voordeel te hebben kunnen doen. Op het symposium van 5 februari 2020, georganiseerd door de UM, is volledige openheid gegeven aan een grote groep belangstellenden. Daarmee heeft de UM bijgedragen aan de weerbaarheid van de gehele sector.

Cyberweerbaarheid na de hack

De UM heeft extra maatregelen doorgevoerd die zowel gericht zijn op het verhogen van de weerbaarheid alsook het mitigeren van de effecten van cybersecurityaanvallen. Het gaat hierbij zowel om technische alsook organisatorische zaken.

Naast de al in werking zijnde systemen gericht op het herkennen van mogelijk kwaadwillend netwerkverkeer (Intrusion Prevention System en Intrusion Detection System) wordt nu 24/7 monitoring uitgevoerd op netwerksensoren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de meest actuele kennis over kwaadwillend netwerkverkeer waarover Fox IT beschikt. Alle aan het UM-domein gekoppelde servers en client PC's zijn eerst gecontroleerd op de aanwezigheid van de meest recente virusscanners. Additioneel zijn alle computers voorzien van Carbon Black.

De Windows back-up systemen zijn anders ingericht waardoor de kwetsbaarheid sterk is teruggedrongen. Bovendien worden de back-ups in voorbereiding naar een permanente oplossing ook tijdelijk gekopieerd naar een Linux-omgeving. Voor het ontwerp van een permanente oplossing is ondertussen een concept gemaakt. Via SURF is nu een volledige offline back-up operationeel. Voor de fileservers van studenten en staf is een techniek geïnstalleerd die tegen ransomware weerbaar is.

De controle op naleving van bestaande protocollen betreffende de aanwezigheid van de laatste updates, upgrades en patches ter voorkoming van eventuele hacks is aangescherpt. Bovendien worden serversystemen waarvan de software-versies niet meer door de leveranciers worden ondersteund, geïsoleerd binnen het netwerk. Bij die updates gaat het om 90 netwerkknoppunten verdeeld over 40 locaties met daarin 7300 Windows werkplekken en 1650 Unix en Windows servers. Jaarlijks gaat het daarbij om het indraaien van zo'n 100.000 updates, upgrades en patches.

De in 2019 voorgenomen verbeteringen worden versneld doorgevoerd. Tijdens de bestrijding van de crisis zijn ook voor de studenten de sterke wachtwoorden (15 tekens) verplicht ingevoerd. Het Security Operations Center is gestart en two-factor authenticatie zal waar nodig het komend jaar operationeel worden.

Zoals eerder vermeld, blijft de menselijke factor de zwakste schakel. Om die reden zal een nieuwe awareness campagne worden gestart onder de gehele UM gemeenschap, waarbij nadrukkelijk alle doelgroepen worden meegenomen, van algemeen eindgebruiker tot en met IT-ers.

3.8.4 Facility Services

Bij het aantreden van een nieuwe directeur in mei 2019 is gestart met een ontwikkeltraject, onder meer werden alle personeelsleden van Facility Services uitgenodigd om verbeter-suggesties te doen. Dit heeft geleid tot 103 SMART suggesties en 6 concrete projecten die de komende jaren worden uitgevoerd. Een van deze projecten is een optimale telefooncentrale met als doel een compleet en actueel telefoonbestand om de vindbaarheid van UM medewerkers te verbeteren.

Huisvesting, beheer en onderhoud

De UM heeft een groot aantal gebouwen in eigendom en beheer met onderwijs- en onderzoeksruimtes, kantoren en andere ondersteunende functies. De vastgoedportefeuille omvat ongeveer 55 gebouwen en bijna 250.000 m². Het vastgoed is voortdurend in ontwikkeling om te kunnen blijven voorzien in de veranderende behoeften van de universiteit. Bij de vastgoedontwikkeling staat duurzaamheid hoog in het vaandel, waarbij er gekeken wordt naar de gezondheid en het welbevinden van studenten en medewerkers; de ecologische voetafdruk en verantwoorde (her)bruikbaarheid in de toekomst en het beschermen en stimuleren van biodiversiteit.

Het 'UM-vastgoed beleidskader 2017-2025' geeft richting aan de ontwikkeling van de vastgoedportefeuille van Universiteit Maastricht. Het bevat de thema's voor vastgoed interventies, zoals verduurzamen, beheer & onderhoud, nieuw- en verbouw, flexibiliseren en afstoten. De hoofdlijn van het vastgoedbeleid is dat de vastgoedportefeuille geflexibiliseerd en gemoderniseerd dient te worden, zodat het UM-vastgoed duurzaam wordt én geschikt wordt voor eigentijds onderwijs, onderzoek en kennisvalorisatie. Het dient aantrekkelijk en inspirerend te zijn voor onze studenten, medewerkers en gasten en levert daarmee een bijdrage aan het onderscheidend vermogen van de UM.

In 2019 hebben reguliere onderhoudswerkzaamheden aan gebouwen en technische installaties plaatsgevonden. Daarnaast zijn er aanpassingen gedaan in verband met veranderende wetgeving en Arbo, milieu- en veiligheidseisen, alsmede investeringen voor het in standhouden van de gebouwen. Naast het reguliere onderhoud zijn er meerdere nieuw- en verbouwplannen. Zo is het pand Duboisdomein 30 gekocht en is het ontwerp opgesteld voor de aanpassingen van de voormalige expeditiehal voor de plaatsing van de ETPathfinder. De oplevering is gepland voor augustus 2020. Ook zijn de bouwwerkzaamheden aan de zuidtoeren van de Paul Henri Spaaklaan in november 2019 opgeleverd. Per januari 2020 wordt gestart met de inhuizing van het Department of Data Science and Knowledge Engineering (DKE) en overige werkzaamheden aan de Zuidtoeren en het middengebied. De oplevering hiervan is in juni 2020 voorzien, met ingebruikname per augustus 2020. Op de Minderbroedersberg 4-6 is een tweede aula gerealiseerd voor promoties van kleinere groepen. Verder is in 2019 naast het planmatig onderhoud aan gevels en daken van diverse panden de luchtbehandelingskasten van GL17 en UNS40 vervangen. Tevens is de planvoorbereiding gecontinueerd voor de renovatie van Universiteitssingel 50. Voorafgaand aan de eerste fase van de renovatie is gestart met de vervanging van de voor veiligheid en continuïteit van de bedrijfsvoering kritische technische installaties.

De in juni 2019 ingediende aanbestedingsresultaten voor de nieuwbouw van het BioMedisch Centrum waren te hoog ten opzichte van het goedgekeurde budget. Binnen de mogelijkheden van aanbestedingsrecht wordt middels "mededingingsprocedure met onderhandeling" getracht met inschrijvers tot nieuwe prijzen te komen. Vanwege de PAS-problematiek is eind december 2019 een nieuwe vergunningsaanvraag ingediend bij provincie Limburg.

De UM werkt sinds 2013 met de Gemeente Maastricht aan de herontwikkeling van de voormalige Tapijnkazerne. Voor de renovatie en nieuwbouw op de Tapijnkazerne is het ontwerp-certificaat BREAAAM-Excellent behaald. Daarnaast wordt ook het WELL Building standaard toegepast voor certificering op niveau zilver. De bouwwerkzaamheden zijn in januari 2019 gestart. De uitvoering is volgens planning verlopen met een uitloop van één maand als gevolg van extra archeologisch onderzoek. De oplevering is voorzien per eind januari 2020 en de ingebruikname per maart 2020.

Catering

In 2019 is een aanbesteding voorbereid van de voorziening van eten en drinken voor studenten en medewerkers. Hierbij is onder meer aandacht gevraagd voor goede prijs-kwaliteitsverhouding van producten, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen, gezonde en diverse voeding en meer lokale producten en ondernemers, rekening houdend met de diverse, internationale populatie in studenten en medewerkers. In de nieuwe overeenkomst worden de warme drankenautomaten ook ruimer dan voorheen toegankelijk gemaakt voor studenten.

Inkoop

Uitgangspunt van het inkoopbeleid van de UM is dat minimaal de criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) worden toegepast zoals geformuleerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). In 2019 is de aanbesteding 'Cloud applicatie ERP voor Finance, HCM/Payroll en Procurement' afgerond. Deze aanbesteding ondersteunt het streven van de UM naar een integrale bedrijfsvoering (zie paragraaf 3.8.2 over het programma Digitalisering Integrale Bedrijfsvoering).

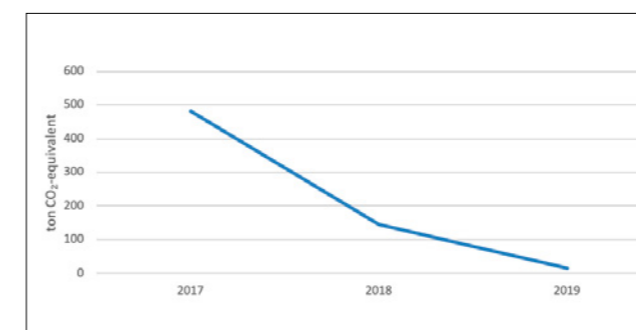
Milieucompliance en prestaties in 2019

Milieu- en naleving van milieuwet- en regelgeving is bij de UM geborgd middels een milieumanagementsysteem conform ISO14001. Voor de Brightlands Health Campus Randwyck heeft de UM samen met het MUMC+ en overige partners op de campus een omgevingsvergunning milieu.

Naleving van milieuwet- en regelgeving wordt gecontroleerd middels periodieke interne audits. Daarnaast heeft de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUDZL) in 2019 op de Brightlands Health Campus Randwyck een milieu-inspectie uitgevoerd. Hierbij zijn enkele afwijkingen geconstateerd, echter zonder direct gevaar voor mens en milieu. Er zijn geen externe klachten ontvangen over milieuhinder.

In 2019 is éénmaal een melding gedaan van een ongevoel voorval bij de RUDZL in verband met een kleine lekkage vanuit een koelinstallatie. De omvang van lekkages van koudemiddelen is de afgelopen jaren fors gereduceerd (zie grafiek 22).

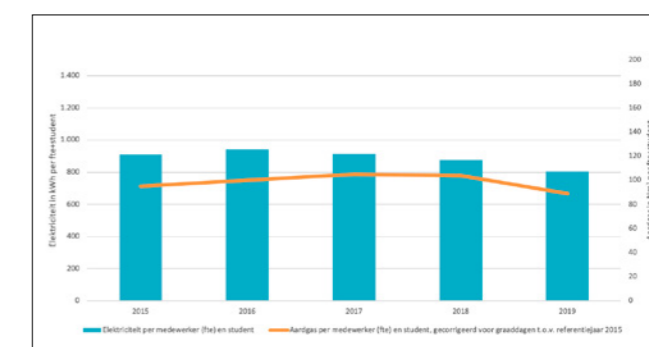
Grafiek 22. Emissies door koudemiddelen in ton CO₂-equivalent

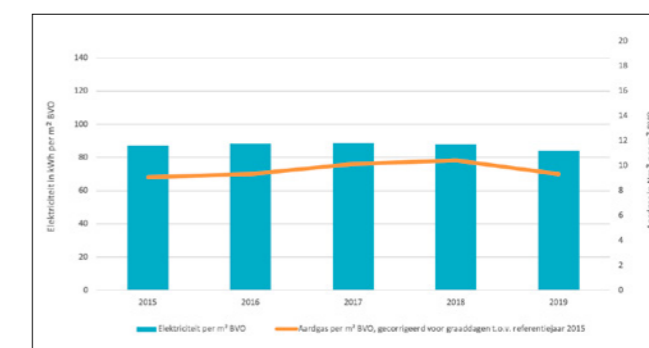
In het kader van de Meerjarenaafspraken energie-efficiëntie (MJA3) heeft de UM zich gecommitted aan de doelstelling om jaarlijks 2% energie-efficiëntieverbetering te realiseren. In 2019 is deze doelstelling ruim gehaald door verschillende maatregelen zoals gefaseerde vervanging van TL-verlichting door LED, verbeteren van dakisolatie, vervanging van traditionele koelmachines door combinaties van koelmachine met warmtepomp en de verplaatsing van servers naar een energie efficiënt datacenter.

De energieprestaties van UM in haar gebouwen worden uitgedrukt in energiegebruik (elektriciteit en aardgas) per medewerker (fte) en student of per eenheid vloeroppervlak. In onderstaande grafieken (grafiek 23 en 24) zijn de energieprestaties weergegeven voor de periode 2015-2019. Het aardgasverbruik is gecorrigeerd voor jaarlijkse fluctuaties in temperaturen in het stookseizoen.

Grafiek 23. Energiegebruik per medewerker (fte) en student in de periode 2015-2019

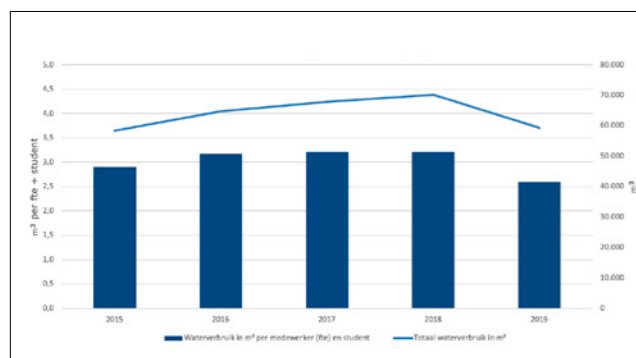

Grafiek 24. Energiegebruik per eenheid bruto vloeroppervlak (BVO) in de periode 2015-2019

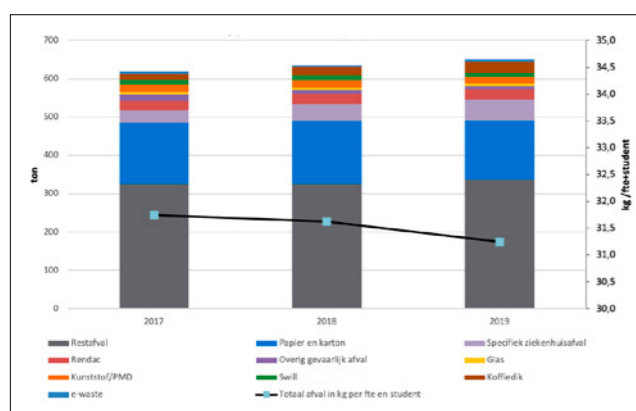
In onderstaande grafiek (grafiek 25) is het waterverbruik weergegeven van de UM-panden in Maastricht per medewerker (fte) en student in de afgelopen vijf jaar.

Grafiek 25. Waterverbruik, totaal en per medewerker (fte) en student in de periode 2015-2019

In onderstaande figuur (figuur 26) is de hoeveelheid afval weergegeven per type afvalstroom en de hoeveelheid afval per medewerker (fte) en student.

Grafiek 26. Hoeveelheid afval in ton per type en in kg per medewerker (fte) en student in de periode 2017-2019

3.9 Medezeggenschap en inspraak

Medezeggenschap en inspraak zijn bij de UM geregeld via de Universiteitsraad, de Faculteitsraden, Dienstraden en het Lokaal Overleg. Deze organen oefenen medezeggenschap uit in de koers van de universiteit en de faculteiten en behartigen de belangen van studenten en medewerkers. De belangrijkste bevoegdheden van deze organen zijn het advies- en instemmingsrecht. Zo heeft de Universiteitsraad in afstemming met de Faculteitsraden in 2019 een belangrijke rol gespeeld bij onder meer de kwaliteitsafspraken en de ontwikkelingen van nieuwe opleidingen.

In 2019 hebben verkiezingen plaatsgevonden voor de medewerkers- en studentgeledingen van de Universiteitsraad en Faculteitsraden. In totaal zijn 12.091 stemmen uitgebracht. Het opkomstpercentage onder studenten voor de Faculteitsraden was wisselend en varieert tussen de 20% en 39%. Het opkomstpercentage onder de wetenschappelijke staf voor de Faculteitsraden varieert tussen 12 en 75%. Voor de Universiteitsraad bracht 26% van de studenten een stem uit, 21% van de ondersteunende staf en 25% van de wetenschappelijke staf.

Naast deze formele organen kent de UM ook andere organen die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen. De in 2017 opgerichte Maastricht Young Academy (MYA) is een platform bestaande uit jonge wetenschappers van de Universiteit Maastricht. MYA opereert als een onafhankelijk platform binnen de universiteit en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan instanties binnen de hele universiteit op het gebied van wetenschapsbeleid, wetenschapscommunicatie, interdisciplinair onderzoek en internationalisering. In 2019 heeft de MYA na een open procedure binnen de faculteiten negen nieuwe leden benoemd voor de periode 2020-2024. De MYA bestaat momenteel uit 21 leden, die alle faculteiten vertegenwoordigen (12 oprichters en 9 nieuwe leden). Het Central PhD Candidates Platform (CPCP) is een in 2017 opgericht UM-breed platform bestaande uit één promovendus-vertegenwoordiger per faculteit, dat interfacultaire en (inter)nationale zaken bespreekt die promovendi aangaan. Dit platform heeft in 2019 advies uitgebracht over diverse zaken, zoals de eed voor promovendi, de impactparagraaf (opvolger valorisatieparagraaf), plagiaat-check, centraal opleidingsprogramma voor promovendi en beoordelingsformulier voor proefschriften. Daarnaast hebben vertegenwoordigers van het CPCP ook meetings van PNN bijgewoond.

3.10 UM en financieel resultaat

3.10.1 Beleid ten aanzien van beleggen en belenen

Het treasurybeleid van UM is afgeleid van de regeling beleggen, lenen en derivaten (B&B 2016) van het ministerie van OCW. Het treasurystatuut is in 2016 aangepast en door de Raad van Toezicht goedgekeurd en sluit aan op de voor UM geldende regelgeving. In het statuut wordt ingegaan op de voorgeschreven ratingeisen, hoofdsomgaranties en het verbod om te speculeren met complexe financiële producten zoals derivaten. Het streven is om nieuwe investeringen en/of uitbreidingen van activa uit eigen middelen te financieren. Om de financiële continuïteit van UM te verzekeren is in het treasurystatuut bepaald dat de solvabiliteit minimaal 40% moet zijn.

In deze paragraaf worden de resultaten toegelicht met betrekking tot de uitzettingen, beleningen en overige treasury gerelateerde onderwerpen zoals de liquiditeitspositie, solvabiliteitspositie, rentepositie en het renterisico. De toelichting heeft betrekking op de enkelvoudige jaarrekening van UM.

3.10.2 Kasstromen en liquiditeitspositie

Onderstaande tabel toont het totaal van de kasstromen van UM (enkelvoudig) evenals de ontwikkeling in de liquide middelen voor de periode 2015-2019.

Totaal Kasstromen bedragen x € 1.000	Jaarverslag 2019	Jaarverslag 2018	Jaarverslag 2017	Jaarverslag 2016	Jaarverslag 2015
Kasstroom operationele activiteiten	64.412	28.186	31.028	30.416	31.414
Kasstroom investeringsactiviteiten	-51.473	-27.426	-16.108	-30.790	-9.965
Kasstroom financieringsactiviteiten	-1.758	-539	-539	-539	-539
Netto kasstroom	11.181	221	14.381	-913	20.910
Liquide middelen ultimo	107.907	96.726	96.505	82.124	83.037

De liquide middelen zijn in het verslagjaar toegenomen met M€ 11,2 tot een bedrag van M€ 107,9. De toename wordt met name veroorzaakt door een stijging van de voorschotten van contractonderzoek, een stijging van overige vooruitontvangsten bedragen en een stijging van kortlopende verplichtingen. Als gevolg van de ransomware aanval in december zijn betalingen van kortlopende verplichtingen doorgeschoven naar 2020.

De positieve kasstroom uit operationele activiteiten betreft het bedrijfsresultaat gecorrigeerd voor afschrijvingen en voorzieningen. De sterke stijging wordt met name veroorzaakt door een toename van de kortlopende schulden als gevolg van een aantal vooruit ontvangen bedragen.

In de volgende tabel is een aantal kengetallen met betrekking tot de liquiditeitspositie opgenomen over een periode van vijf jaar. De cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekeningen van de desbetreffende jaren.

Kengetallen Liquiditeitspositie	2019	2018	2017	2016	2015
Liquiditeit 1 current (VA/VP)	1,08	1,25	1,18	1,06	1,11
Rentabiliteit (R/(TB + RB))	-0,30%	2,10%	2,20%	0,50%	2,43%
Werkkapitaal (VA- VP)	13.062	33.506	25.273	8.084	14.401
Kasstroom x € 1.000	11.181	221	14.381	-913	20.910

De current ratio bedraagt in 2019 1,08. Het werkkapitaal daalt tot M€ 13,0. De rentabiliteit betreft het bedrijfsresultaat gedeeld door de totale baten.

3.10.3 Uitzettingen, beleggingen en leningen

Het ECB heeft in 2018 besloten haar monetair beleid aan te passen door de monetaire verruiming af te bouwen en de rente die banken moeten betalen voor het stallen van overtollige liquiditeiten verder te verlagen. In navolging hiervan hebben de vier grote Nederlandse banken hun korte rentetarieven 2019 negatief bijgesteld. De verwachting is dat de korte rente in Europa niet zal stijgen op korte en middellange termijn. Om de impact van deze negatieve rentes op de creditgelden van

de UM te minimaliseren en vanwege haar investeringsramingen in de komende jaren, zijn in het verslagjaar de overtollige middelen geplaatst bij de het Ministerie van Financiën in de vorm van schatkistbankieren.

Er zijn door UM in het verslagjaar geen derivaten of waardepapieren aangehouden en er zijn geen nieuwe onderpanden verstrekt.

Hoewel de rente in 2019 in Europa nagenoeg gelijk is aan het lage renteniveau van 2018, heeft de UM - binnen de gestelde randvoorwaarden in B&B 2016 - toch een gering rendement van 0,18% gerealiseerd op de uitgezette middelen.

Onderstaande tabel laat het gemiddeld gerealiseerd rendement van de uitzettingen en van de verstrekte leningen aan verbonden en gelieerde partijen zien.

Gemiddelde rendementen Bedragen x € 1.000	Rente	Gemiddeld uitstaand saldo	Gemiddeld rendement
Uitzettingen via bankrekeningen	-92	117.935	-0,08%
Leningen u/g	321	12.920	2,49%
Totaal	229	130.856	0,18%

Leningen worden door UM uitsluitend verstrekt aan gelieerde rechtspersonen die nauw verbonden zijn aan de universiteit of een taak uitoefenen die geheel in het belang van de universiteit is (zoals studentenverenigingen en Universiteit Maastricht Holding B.V.). Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar het debiteurenrisico en worden de belangen van UM zo veel mogelijk gewaarborgd via

zekerheidstellingen en marktconforme voorwaarden. De verstrekte leningen vormen een onderdeel van de financiële vaste activa.

In 2019 is een leenovereenkomst opgesteld met Bodemzorg Limburg voor het te ontwikkelen Zonnepark Belvédère in Maastricht. Met de realisatie van het Zonnepark is de UM in staat om ca. 30% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. De UM verstrekt in 2020 een lening van M€ 4,0 tegen marktconforme rente voor de ontwikkeling van dit zonnepark.

Om de continuïteit van SCANNEXUS en de beschikbaarheid van High Field MRI faciliteit te waarborgen voor de UM, zijn in het verslagjaar maatregelen genomen ter versterking van de liquiditeitspositie van SCANNEXUS. Als gevolg hiervan zijn de leningen aan SLIM geherfinancierd en de rente bijgesteld.

Het volgende overzicht geeft inzicht in de mutaties in verstrekte leningen in 2019. Ultimo balansdatum zijn de leningen tegen contante waarde opgenomen. (Her)waarderingen (positief of negatief) met betrekking tot deze leningen, staan opgenomen in de toelichting op de balans (Financiële Vaste Activa) en zijn niet zichtbaar in onderstaande tabel (in k€).

Verstrekte leningen	Type lening	Looptijd	Hoofdsom	31-12-2018	31-12-2019	Aflossing 2019	Rente 2019	
Stichting SLIM BPCM	4,50%	Annuïtair	01-07-33	5.500	3.541	3.348	193	111
Stichting SLIM BU	0,50%	Annuïtair	30-12-26	5.528	0	4.849	679	28
Stichting SLIM BU 1	4,50%	Annuïtair	30-12-21	271	208	0	208	0
Stichting SLIM BU 2	6,00%	Annuïtair	30-12-26	2.235	2.040	0	2.040	0
Stichting SLIM BU 3	0,00%	Dividend	30-12-26	0	0	0	0	0
Stichting SLIM BU 4	0,00%	Dividend	30-12-26	0	0	0	0	0
Stichting SLIM BU 5	0,00%	Semi-annuïtair	30-12-19	2.249	2.022	0	2.022	0
Stichting SLIM BU Neurosciences	6,00%	Annuïtair	30-12-41	2.518	2.416	2.365	51	145
SV Koko	0,00%	Lineair	30-08-20	318	16	0	16	0
Stg. FKW I 2	0,00%	Lineair	01-11-33	454	426	387	30	0
Stg. Kazamat A 1	0,00%	Lineair	01-07-37	500	228	269	0	0
Stg. Kazamat A 2	4,00%	Annuïtair	01-11-37	713	837	829	12	26
MSRV Saurus	0,00%	Lineair	31-12-45	50	32	33	2	0
Stg. Pteranodon 1	0,00%	Lineair	31-12-45	458	389	423	0	0
Stg. Pteranodon 2	4,00%	Annuïtair	31-12-45	400	291	273	18	12
WBWM NV	0,00%	Achterngesteld/conv.	18-05-66	408	404	213	76	0
Totaal uitstaande leningen				21.602	12.851	12.990	5.348	321

Stichting FKW (Fort Koning Willem): studentenvereniging Tragos
Stichting Kazamat: studentenvereniging Circumflex
Stichting Pteranodon: studentenvereniging Saurus
WBWM (Wonen Boven Winkels Maastricht)

3.10.4 Financieringsstructuur en vermogenspositie

Als gevolg van het gerealiseerde resultaat van M€ 1,4 negatief is het eigen vermogen ultimo 2019 gedaald. De korte termijn-schulden zijn met M€ 24 gestegen, terwijl de voorzieningen met M€ 2,8 zijn toegenomen. Het relatieve aandeel van het eigen vermogen bedraagt 56% van het balanstotaal. De financieringsstructuur van UM is opgenomen in onderstaande tabel (bedragen x € 1.000).

Samenstelling financieringsstructuur	2019	2018	2017	2016	2015
Eigen vermogen	234.717	236.121	226.788	217.524	215.525
Voorzieningen	22.867	20.088	19.481	20.093	24.890
Vreemd vermogen lang	1.242	1.783	2.322	2.861	3.400
Vreemd vermogen kort	157.970	133.709	138.911	126.444	125.669
Totaal passiva	416.796	391.701	387.502	366.922	369.484

Eigen vermogen en solvabiliteitsrisico

Het eigen vermogen heeft zowel een financierings- als een bufferfunctie. De financieringsfunctie is bedoeld om investeringen (deels) uit eigen middelen te kunnen financieren. De bufferfunctie dient ter dekking van onvoorziene omstandigheden en eventuele negatieve resultaten. UM is al jaren in staat om de gerealiseerde investeringen uit de operationele kasstroom te financieren.

In onderstaande tabel wordt het verloop van de solvabiliteit weergegeven en daaruit blijkt dat de solvabiliteit in 2019 56% bedraagt en ruimschoots boven het vereiste minimumniveau van het treasurystatuut van 40% uitkomt.

Kengetallen vermogenspositie	2019	2018	2017	2016	2015
Solvabiliteit 1 (EV/TV)	0,56	0,60	0,59	0,58	0,58
Solvabiliteit 2 (EV+VZ)/TV	0,62	0,65	0,64	0,63	0,65

Ontwikkeling lang vreemd vermogen

In 2000 is ten behoeve van grote investeringen in onroerend goed een aantal leningen afgesloten waarop geen vervroegde

aflossing mogelijk is. De hiermee samenhangende rentevoet bedraagt gemiddeld 4,2%. De volgende tabel laat de mutaties in 2019 met betrekking tot het lang vreemd vermogen zien.

Opgenomen leningen	Type lening	Looptijd	Hoofdsom	31-12-2018	31-12-2019	Aflossing 2019	Rente 2019	
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	4,60%	Lineair	01-02-26	4.538	1.452	1.271	182	59
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	4,43%	Lineair	01-08-20	6.807	681	340	340	24
Nationaal Restauratiefonds	1,30%	Annuïtair	01-01-29	499	189	170	18	2
Totaal langlopende leningen				11.843	2.322	1.781	540	85

Bovenstaande bedragen zijn inclusief de aflossingen die binnen een jaar plaatsvinden ad. k€ 540, welke in de balans zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

3.10.5 Overige kengetallen

Tot slot wordt nog een aantal kengetallen verstrekt die meer inzicht geeft in de ontwikkeling van de financiële positie of betrekking heeft op de samenstelling van de baten en/of lasten.

Kengetallen overig	2019	2018	2017	2016	2015
Weerstandsvermogen (EV/Totale baten)	50,0%	53,1%	53,9%	54,7%	54,7%
Algemene reserve/(Totale baten+Rentebaten)	12,3%	13,0%	15,0%	14,4%	14,7%
Voorzieningen/(Totale baten+Rentebaten)	4,9%	4,5%	4,6%	5,0%	6,3%
Liquiditeit 2 quick (VA-voorraden)/VP	1,08	1,25	1,18	1,06	1,11
Werkkapitaal/(Totale baten+Rentebaten)	2,8%	7,5%	6,0%	2,0%	3,6%
Rijksbijdragen/(Totale baten+Rentebaten)	57,3%	57,1%	56,1%	55,8%	54,2%
Contractactiviteiten/(Totale baten+Rentebaten)	22,9%	23,7%	23,2%	23,6%	25,1%
Personele lasten/(Totale lasten+Rentelasten)	67,0%	68,0%	67,3%	66,2%	65,8%

De eerste drie ratio's geven informatie over de buffers die gevormd zijn om risico's en schommelingen in de jaarlijkse exploitatie op te vangen.

De liquiditeit 2 quick ratio is - vanwege het ontbreken van voorraden bij UM - gelijk aan de current ratio. Het werkkapitaal laat een afname zien vanwege de investeringen in materiele vaste activa en een grotere stijging van de kortlopende schulden ten opzichte van de kortlopende vorderingen.

De twee volgende kengetallen hebben betrekking op de samenstelling van de baten. Zichtbaar is dat in 2019 het aandeel contractactiviteiten licht is afgenomen en het aandeel Rijksbijdrage is gestegen.

Het verhoudingsgetal personele lasten versus totale lasten geeft informatie over de samenstelling van de totale lasten. Dit percentage is in 2019 gedaald ten opzichte van 2018.

Rentabiliteitsontwikkeling

Onder rentabiliteit wordt verstaan het resultaat gedeeld door de totale baten. In de tabel Kengetallen Liquiditeitspositie, wordt de ontwikkeling van de rentabiliteit weergegeven. Volgens de commissie Don moet de gemiddelde rentabiliteit zich over een periode van drie tot vijf jaar bevinden tussen 0% en 5%. UM realiseert, ondanks enkele uitschieters, een vijfjaargemiddelde van 1,4%. De rentabiliteit over 2019 bedraagt minus 0,3%.

Renterisico

Bij de aan gelieerde organisaties verstrekte leningen is sprake van een vast rentepercentage over de hele looptijd. Bij de opgenomen leningen (Nederlandse Waterschapsbank en Restauratiefonds) is eveneens sprake van een vast rentepercentage gedurende de hele looptijd.

Valuta risico

Het beleid aangaande vreemde valuta posities van UM is als volgt:

- Het aangaan van financiële verplichtingen en vorderingen van UM vindt plaats in EUR.
- Ongedekte valuta posities mogen alleen aangehouden worden indien het doorstortgelden betreft (bij coördinatorprojecten en penvoerderschappen) en de verplichting in dezelfde valuta dient te gebeuren.
- Vreemde valuta ontvangsten, niet zijnde doorstortgelden, waarvan de valutarisico's niet zijn afgedekt, dienen in principe bij ontvangst direct geconverteerd te worden naar EUR om verdere valutarisico's uit te sluiten.
- Financiële verplichtingen en vorderingen die in een andere muntsoort luiden, niet zijnde doorstortgelden, en groter zijn dan de tegenwaarde van k€ 100 dienen uit hoofde van het valutarisicobeheer direct aangemeld te worden bij de treasurer. De treasurer doet vervolgens hierover een voorstel tot wel of niet afdekken van de valutarisico's aan de directeur Finance die vervolgens beslist of het valutarisico wordt afgedekt.

Het valutaresultaat 2019 is, gelet op het aantal transacties, zeer gering. UM heeft geen gebruik gemaakt van bankrekeningen in vreemde valuta, omdat UM in dat geval voortdurend koersrisico zou lopen over de saldi. Indien zich grote transacties (k€ 100) en/of meerjarige transacties aandienen dan wordt gekeken of het valutarisico moet worden afgedekt. De externe en interne kosten van het aanhouden van vreemde valuta bankrekeningen en/of de afdekking van het valuta risico zijn relatief hoog.

3.10.6 Analyse jaarcijfers ten opzichte van de begroting

Voor de analyse van de jaarcijfers ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichtingen op de jaarrekening.

3.11 UM en continuïteit & compliance

Continuïteitsparagraaf

In de continuïteitsparagraaf geeft UM inzicht in het voorgenomen beleid in de jaren volgend op het verslagjaar en de verwachte effecten van dit beleid op de financiële positie.

UM stelt elk jaar een meerjarenbegroting op waarmee de organisatie inzicht krijgt in de verwachte exploitatieresultaten en de ontwikkeling van de vermogenspositie in de komende jaren. De begroting maakt deel uit van de reguliere planning- & controlcyclus alsook de termijnrapportages waarmee de voortgang ten opzichte van de begroting wordt gemonitord. De begroting 2020 is in december 2019 door de Raad van Toezicht goedgekeurd. Tevens heeft de Universiteitsraad in november 2019 ingestemd met de instellingsbegroting 2020.

De cyberaanval in december 2019 en de Corona uitbraak zijn van invloed op het functioneren en het financieel meerjarenperspectief van de UM. Met name ten aanzien van de Corona

uitbraak geldt dat de exacte gevolgen hiervan nog onduidelijk zijn. Een verdere toelichting met betrekking tot de cyberaanval en de Corona-crisis wordt gegeven in paragraaf B2.

De UM heeft op grond van de continuïteitsveronderstelling en om aansluiting te houden met de vastgestelde (meerjaren) begroting, de in deze continuïteitsparagraaf opgenomen gegevens niet bijgesteld op basis van nieuwe ontwikkelingen/inzichten verkregen na vaststelling van de begroting.

A GEGEVENSSET

De gegevensset is gebaseerd op de cijfers uit de enkelvoudige jaarrekening (balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht 2018) en de goedgekeurde begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023.

Kengetallenoverzicht

Kengetal	Verslagjaar 2018	Verslagjaar 2019	Prognosejaar 2020	Prognosejaar 2021	Prognosejaar 2022	Prognosejaar 2023	Prognosejaar 2024
Personele bezetting (exclusief medisch specialisten) (fte)	3.713	3.866	3.960	3.990	4.063	4.134	4.171
- Bestuur / Management (fte) ¹	9	9	9	9	9	9	9
- Personeel primair proces (fte) ²	2.146	2.228	2.334	2.362	2.422	2.488	2.519
- Ondersteunend personeel (fte) ³	1.558	1.630	1.617	1.619	1.632	1.637	1.642
Medisch specialisten (fte)	61	62	63	63	63	63	63
Aantal inschrijvingen bekostigde opleidingen	18.086	18.990	19.486	20.299	21.010	21.581	21.926
Aantal inschrijvingen post-initiële opleidingen ⁴	549	650	650	650	650	650	650
Aantal inschrijvingen postdoctorale opleidingen ⁴	908	900	900	900	900	900	900
Aantal inkomende exchange studenten	1.555	1.560	1.560	1.560	1.560	1.560	1.560
Aantal uitgaande exchange studenten ⁵	2.820	2.035	2.050	2.050	2.050	2.050	2.050

¹ CvB en decanen (7 WP en 2 OBP)

² Wetenschappelijk personeel (onderzoek en onderwijs)

³ Totaal Overig en Beheerspersoneel

⁴ Deze inschrijvingen worden veelal met terugwerkende kracht geregistreerd waarmee ten tijde van het opstellen van het jaarverslag de definitieve aantallen nog niet bekend waren.

⁵ Vanaf 2019 worden deze cijfers rechtstreeks bij de faculteiten opgevraagd, hierdoor is de facultaire definitie van uitgaande exchange studenten van toepassing

Toelichting:

De verwachte personele bezetting en het aantal inschrijvingen bekostigde opleidingen is gebaseerd op prognoses van de faculteiten en servicecentra.

De verwachte meerjarige groei van het aantal studentinschrijvingen is het gevolg van nieuwe bachelor en master programma's zoals Business Analytics en Business Engineering (SBE/FSE), Global Studies en Digital Society (FASoS) en de ontwikkeling van het onderwijs binnen FSE (Sciences, Venlo, DKE). In welke mate de huidige Coronacrisis van invloed zal zijn op met name de buitenlandse studenteninstroom is nog niet helder, maar kan van invloed zijn op de prognoses.

Van de totale studentpopulatie heeft in 2019 54% de niet-Nederlandse nationaliteit. Om het aandeel van Nederlandse studenten te vergroten is een wervingscampagne ingezet specifiek bedoeld voor de Nederlandse markt.

In 2019 is de personele bezetting ten opzichte van 2018 met 154 fte gegroeid, inclusief de medisch specialisten. Voor de periode 2020-2024 wordt een verdere groei verwacht, zowel binnen de WP-functies als de OBP-functies, waarbij een viertal zaken van belang is. Op de eerste plaats de groei van het activiteitsniveau van UM. FSE zal in formatie groeien als gevolg van de ontwikkeling van Sciences, Venlo, IDS en de uitbouw van Gravitational Waves Fundamental Physics (GWFP). Daarnaast nemen de activiteiten binnen het contractonderzoek toe en zal de start van nieuwe onderwijsprogramma's binnen FSE, SBE en Fasos tot een formatiegroei leiden. Op de tweede plaats biedt de toekenning van sectorplanmiddelen binnen FSE en FL de mogelijkheid tot versterking van het onderzoek door het bieden van extra formatieplaatsen. Ten derde leidt de inzet van de studievoorschotmiddelen die gekoppeld zijn aan de kwaliteitsafspraken tot formatie-uitbreidingen binnen het onderwijsdomein. Tot slot leidt de verwachte uitvoering van bestedingsplannen en strategische programma's tot een personele stijging. Diverse faculteiten, zoals FHML, FL en SBE, hebben hiervoor ambitieuze plannen opgesteld. Deze groei vereist, naast de groei in WP, ook een gedegen beheerorganisatie waarbij de OBP-formatie beheerst meegroeit.

De UM verwacht op langere termijn economische impact te ondervinden door de Corona crisis en de cyberhack. Hierbij kan gedacht worden aan minder inschrijvingen bij de post-initiële opleidingen van bijvoorbeeld UMIO, het niet doorgaan van activiteiten bij CES en Maastricht Summerschool en aanvullende security maatregelen IT, dit laatste als gevolg van de hack. De exacte financiële impact is momenteel nog niet voldoende calculeerbaar.

Huisvesting

Goed vastgoedbeheer vergt aandacht voor huisvesting op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Om mee te kunnen bewegen met ontwikkelingen in het activiteitsniveau binnen het onderwijs en het contractonderzoek en de hieraan verbonden mutaties in de studenten- en medewerkerspopulatie, is het zaak ervoor te zorgen dat de aard en omvang van het vastgoed flexibel is. Daarbij is het van belang om in verband met de geplande projecten en investeringen en de hieruit voortvloeiende financiële effecten een goed inzicht te hebben in toekomstige ontwikkelingen, risico's en scenario's.

Dit vertaalt zich in het huisvestingsbeleid 2020-2030 en een visie op de gewenste samenstelling van de vastgoedportefeuille. UM werkt met scenarioanalyses – groei, krimp, stabiele situatie – om de ontwikkelingen binnen het activiteitsniveau van UM te vertalen naar concrete huisvestingsplannen en daarmee tevens de ontwikkeling van de totale huisvestingslasten te monitoren. Deze huisvestingsplannen betreffen zowel aanpassingen aan bestaande panden (instandhouding en optimalisatie) als verwerving en afstoting van panden en nieuwbouwprojecten. Deze plannen maken alle onderdeel uit van de investeringsagenda. Daarnaast worden vanwege de flexibiliteit ook huurmogelijkheden in de beschouwing meegenomen. De investeringsagenda wordt minimaal één keer per jaar (in september) ter advies aan de Universiteitsraad en ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

Sinds het opstellen en goedkeuren van de begroting 2020 is de investeringsagenda uitgebreid met additionele investeringen in het Duboisdomein 30 om naast de ETPathfinder en kantoorruimte ook laboratoria en onderwijsruimten in het Duboisdomein 30 te realiseren. In de onderstaande tabel is zowel het begrote investeringsbedrag van M€ 65,3 weergegeven alsmede het gewijzigd perspectief per februari 2020 (M€ 72,8) en wordt per investeringscategorie een toelichting gegeven. In de meerjarenbegroting 2020-2024 is onderstaande investeringsagenda opgenomen.

Investeringsagenda	B2020 september 2019	Geraamde investering	Aangepaste B2020 dec. 2020	Geraamde investering
Investeringen in huisvesting	Bedrag k€	Bedrag k€	Bedrag k€	Bedrag k€
BioMedisch Centrum (BMC) Op basis van een heroriëntatie door FHML van het toekomstige gebruik, is in 2018 een nieuw voorlopig ontwerp aangenomen. Het budget van M€ 29 is gebaseerd op het goedgekeurde budget van M€ 25,8, met als basis het prijsniveau van 2018. Het bedrag van M€ 29 omvat de indexering tot het einde van de werkzaamheden in 2021, maar omvat niet de investeringen van FHML in apparatuur. De beslissing over de aangeboden aanbestedingsbedragen zal begin 2020 worden genomen. De aanbestedingsresultaten zijn hoger dan het goedgekeurde budget. Dit leidt tot een verdere onderhandeling met de aanbestede projecten.	11.000	29.000	11.000	29.000
Tapijn In de begroting is voor het gehele project van Tapijn een budget van M€ 50 opgenomen, verdeeld in verschillende fasen. De realisatie van fase I wordt in januari 2020 afgerond. In 2020 zal een besluit worden genomen voor de start van fase II (gebouw A en B). De bouw van een nieuw gebouw (fase III) op Tapijn wordt (tot na deze begrotingsperiode) uitgesteld en is afhankelijk van de toekomstige huisvestingswensen van de UM.	3.500	36.000	3.500	36.000
Duurzaamheid Tapijnkazerne fase I: BREEAM, WELL Building en energieneutraal Om invulling te geven aan de duurzaamheidsambitie zijn aanvullende investeringen opgenomen in het renovatiebudget als onderdeel van de BREEAM- en WELL Building-certificaten.	100	3.500	100	3.500
Randwyck fase 1 gebiedsontwikkeling Maastricht Health Campus (MHC) Onder leiding van de gemeente Maastricht wordt de MHC campus in twee fasen gebouwd. De huidige fase I bestaat uit waterpartijen, groen en de gedeeltelijke herstructurering van het wegennet, met als doel het gebied leefbaarder te maken. Er is een totaalbudget van M€ 8,4 vastgesteld, dat in gelijke mate zal worden gefinancierd door de gemeente, het azM en de UM (M€ 2,8 elk). De grote omvang van het plan en de indexering als gevolg van de vertraging zullen naar verwachting leiden tot een groter aandeel van de partners, zodat de voorlopige begroting nu op M€ 3,0 is vastgesteld. De ontwikkeling van het gebied wordt uitgesteld tot de realisatie van MECC en het BMC is voltooid.	0	3.000	0	3.000
Renovatie UNS50 Het gebouw is 25 jaar oud en moet gefaseerd gerenoveerd worden. De fasering en de hoogte van de investeringen worden onderzocht en moeten nog worden bepaald. Het budget is voorlopig vastgesteld op M€ 70, prijsniveau 2019. De renovatie die start in 2020 heeft een doorlooptijd van 8 jaar. De renovatie zal leiden tot een behoefte aan tijdelijke huisvesting elders; de opties en bijbehorende kosten zullen in de nabije toekomst onderzocht moeten worden.	8.350	70.000	8.350	70.000
Randwyck Paul Henri Henri Spaaklaan 1 De zuidelijke toren wordt in januari 2020 opgeleverd. De noordelijke toren, die in augustus 2019 werd aangekocht, wordt in september 2020 opgeleverd.	9.300	30.000	9.300	30.000
Duboisdomein 30 Dit gebouw wordt gehuurd tot eind 2019 en aangekocht in januari 2020. De renovatie van de hal voor het ET Pathfinder project zal op zijn vroegst in het voorjaar van 2020 van start gaan. De geschatte bouwtijd van de hal zelf is ongeveer 1 jaar. Planvorming vindt plaats over de inbouw van laboratoria in het centrale deel ten behoeve van FSE.	8.500	8.500	8.500	8.500
Randwyck nieuw laboratoriumgebouw Het UM Vastgoed Master Plan Randwyck bevat initiatieven voor de ontwikkeling van een nieuw lab dat mede afhankelijk is van de ontwikkeling van het BMC en eventuele andere laboratoriumruimtes elders in UM-gebouwen in Randwyck. Daarom wordt de investering uitgesteld.		pm		pm
Duboisdomein 30 hal labs Er is een studie uitgevoerd naar de mogelijkheden om in de DUB 30 naast de ETPathfinder en kantoorruimte ook laboratoria en onderwijsruimten te realiseren door verbouwing van de drukpershal. Daarmee kan tegemoet worden gekomen aan de huisvestingsbehoefte die ontstaat door de grote vlucht die onderzoeksfaciliteiten nemen en de groei van het onderwijs, mede als gevolg van de start van nieuwe opleidingen binnen FSE.			7.500	22.500

Investeringsagenda	B2020 september 2019	Geraamde investering	Aangepaste B2020 dec. 2020	Geraamde investering
Investeringsagenda	Bedrag k€	Bedrag k€	Bedrag k€	Bedrag k€
Nieuwe Learning Spaces Als gevolg van de kwaliteitsafspraken met de Universiteitsraad zullen er op termijn meer Learning Spaces komen, afhankelijk van de groei van het aantal studenten. Dit wordt verder uitgewerkt in concrete plannen.		pm		pm
Chemelot-gebouw 220 Om de groei van FSE op Brightlands Chemelot Campus te kunnen accommoderen zijn extra laboratoria en kantoren nodig in een nieuw huurgebouw met bijbehorende faciliteiten. De investeringen betreffen het 3GV-interieur van het gebouw, bijvoorbeeld de labruimte. Besluitvorming moet nog plaatsvinden en is afhankelijk van het totale kostenplaatje op Chemelot.	1.800	1.800	1.800	1.800
UNS40 - uitgangszones in de collegezalen Upgraden van de uitgangszones in de collegezalen UNS40.	1.500	1.500	1.500	1.500
Randwyck en binnenstad: parkeren van auto's en fietsenstallingen In Randwyck zal een tijdelijke parkeervoorziening "Graanmolen" (10 jaar) worden aangelegd als compensatie voor de capaciteit die afloopt door de realisatie van Plandeel 1 en als uitbreiding voor met name studenten. Ook de kwaliteit van de fietsenstallingen zal worden verbeterd. De uitvoering van deze plannen is afhankelijk van de aanvaarding van het nieuwe "mobiliteitsbeleid".	300	2.200	300	2.200
Duurzaamheidsprojecten Het Huisvestingsfonds heeft standaard voorzieningen voor duurzaamheidsprojecten voor een jaarlijks bedrag van M€ 1,25. Naast dit jaarlijkse bedrag is in 2016 een eenmalige toewijzing van M€ 4,4 aan directe overheidsfinanciering aan het Huisvestingsfonds (Duurzaamheid) toegekend. De investeringen zullen worden gefinancierd uit het Duurzaamheidsfonds.	2.250		2.250	
Jaarlijkse PM posten 2020-2030	500		500	
Renovatie van de stadsmuur De universiteit is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van die delen van de stadsmuur die zich op de UM-campus bevinden. Tot 2022 is er jaarlijks een bedrag van k€ 100 begroot voor renovatie en onderhoud.	100	300	100	300
Groot Vervangend Onderhoud In de vastgestelde investeringsagenda is voor 2020 een bedrag van M€ 4,5 opgenomen voor grote vervangings- en onderhoudswerkzaamheden op basis van een meerjaren-onderhoudsplan, zoals de vervanging en het onderhoud van liften, ketels, technische installaties, enzovoort. In 2020 zal het meerjarenonderhoudsplan, mede in het licht van de meest recente ontwikkelingen, opnieuw worden bezien. De verwachting is dat de GVO kosten in 2020 lager zullen zijn en daarom is in de begroting rekening gehouden met een GVO-budget van M€ 3,5 in 2020 en jaarlijks M€ 4 in de periode 2021-2024.	4.500		4.500	
Renovatie/aanpassingen 2020-2030	2.500		2.500	
Wettelijke aanpassingen 2020-2030	600		600	
Subtotaal investeringen in huisvesting	54.800		62.300	
Overige investeringen	Bedrag k€		Bedrag k€	
Laboratoriumapparatuur Ideaal complex, omvang toegenomen als gevolg van uitbreiding laboratoria	6.000		6.000	
Lening Belvédère Vorig jaar werd een lening van M€ 6 begroot voor de financiering van 50% van de investering in de zonneweide Belvédère. De investeringskosten blijken vanaf aanbesteding lager, waardoor de lening is teruggebracht tot M€ 4-4,5. In deze constructie verwerft de UM het BREEAM-certificaat voor het Tapijngebouw en daarnaast ook de Nederlandse GVO's die 25% van het totale elektriciteitsverbruik van de UM dekken.	4.500		4.500	
Subtotaal overige investeringen	10.500	0	10.500	0
Totale investeringen	65.300		72.800	

Huisvestingsratio (op basis van de vastgestelde begroting)

	Verslagjaar 2019	Prognosejaar 2020	Prognosejaar 2021	Prognosejaar 2022	Prognosejaar 2023	Prognosejaar 2024
Huisvestingslasten als percentage van de totale baten	10,3%	9,9%	10,2%	10,7%	10,6%	10,5%

Huisvestingslasten zijn gedefinieerd als huisvestingslasten inclusief afschrijvingslasten gebouwen en installaties en gecorrigeerd voor de overige baten huisvestingsfonds.

De uitvoering van de investeringsagenda leidt ertoe dat de huisvestingsratio gedurende de planperiode een lichte stijging laat zien, maar ruim binnen de afgesproken marge van 12,5% blijft. Aangezien ten aanzien van een aantal investeringen nog geen definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden en/of investeringsvoorstellen nog kunnen worden aangepast, heeft UM flexibiliteit in haar investeringsagenda ingebouwd. Bij besluitvorming over de investeringsagenda wordt gewerkt met scenarioanalyses. Hiermee kunnen de effecten van mutaties binnen het onderwijs en contractonderzoek en de hieraan gerelateerde ontwikkeling van de personele bezetting en de studenteninschrijvingen inzichtelijk worden gemaakt en worden opgevangen.

Financiering toekomstige investeringen

In de audit commissie van de Raad van Toezicht wordt tweemaal per jaar de liquiditeitspositie besproken in relatie tot de meerjarige financiering van de investering. Uitgangspunt van de UM is dat investeringen uit eigen middelen worden gefinancierd. UM is al jaren in staat om de gerealiseerde investeringen uit de operationele kasstroom te financieren. Indien er op termijn sprake is van een financieringsbehoefte dan stelt de Raad van Toezicht (op voorstel van het College van Bestuur) het kredietplafond vast, alsmede de hoogte van het totaal aan te trekken bedrag.

Staat van baten en lasten (enkelvoudig)

Het verkorte resultatenoverzicht voor verslagjaar 2019 en begrotingsjaren 2020-2024:

Bedragen x € 1.000	Verslagjaar 2019	Prognosejaar 2020	Prognosejaar 2021	Prognosejaar 2022	Prognosejaar 2023	Prognosejaar 2024
BATEN						
Rijksbijdrage	269.222	271.065	287.013	287.430	290.085	293.326
Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0	0	0	0
College- en examengelden	41.802	43.067	45.622	47.994	50.143	52.196
Baten in opdracht van derden	107.539	108.840	110.469	111.652	114.864	114.529
Overige baten	50.935	45.276	43.893	43.732	42.914	42.583
TOTAAL BATEN	469.498	468.249	486.997	490.807	498.006	502.635
LASTEN						
Personeelslasten	313.362	326.685	331.524	337.931	341.842	344.791
Afschrijvingen	28.789	25.652	27.239	29.477	28.720	28.473
Huisvestingslasten	30.518	29.352	29.952	30.535	31.298	31.012
Overige lasten	95.003	92.429	99.320	100.702	103.920	103.533
TOTAAL LASTEN	467.672	474.118	488.035	498.644	505.780	507.809
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	1.826	-5.869	-1.038	-7.837	-7.774	-5.174
Saldo baten en lasten uit financiële bedrijfsvoering	-3.230	-231	-1.462	-1.163	-626	-326
Saldo buitengewone baten & lasten	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	-1.404	-6.100	-2.500	-9.000	-8.400	-5.500

Toelichting:

De kaders voor de begroting en meerjarenraming worden voorafgaand aan het begrotingsproces vastgesteld en afgestemd met alle eenheden. De begroting wordt vervolgens bottom-up opgesteld. De bovenstaande meerjarenraming 2020-2024 betreft de in december 2019 vastgestelde en goedgekeurde begroting.

Het resultaat van de UM wordt verrekend met de algemene reserves. Naast de algemene reserves kent de UM bestemde reserves. De bestemde reserves betreffen eenmalige bestedingsplannen van faculteiten. Daarnaast zijn ten behoeve van de start-up investeringen in LINK, de uitvoering van de herziene strategie van SBE en de gebiedsontwikkeling Randwyck (binnen huisvesting) reserves geormerkt. Tot slot worden bestemde reserves gevormd ten behoeve van de uitvoering van onderzoeksprojecten waarbij de RJ660-richtlijn wordt toegepast. Jaarlijks vinden er verrekeningen plaats tussen de algemene en bestemde reserves die betrekking hebben op de uitvoering van de activiteiten waarvoor een bestemde reserve is gevormd.

Baten

Ten aanzien van de **Rijksbijdrage** is medio 2019 de nota middelenverdeling 2020 (omvang en verdeling van de toekomstige rijksbijdrage) met doorwerking naar de jaren 2021-2024 vastgesteld. Daarin is rekening gehouden met de structurele doorwerking van begrotingswijzigingen als gevolg van de Voorjaarsnota 2019. Het betreft met name de referentieraming 2019 en de loonbijstelling 2019. Daarnaast zijn middelen toegekend voor Comenius-beurzen en een aantal kleinere bijstellingen. De prijsbijstelling 2019 is niet uitgekeerd. Verder is de verwachte bijstelling in het prestatiebeeld voor 2020 van de UM in relatie tot de landelijke ontwikkelingen (andere universiteiten) verwerkt in het meerjarig beeld van de Rijksbijdrage. De effecten naar aanleiding van het advies van de Commissie van Rijn zijn opgenomen in de totale UM begroting 2020-2024. Aangezien deze effecten voor de individuele eenheden ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet helder waren, zijn deze nog niet doorverdeeld naar de eenheden.

De meerjarige stijging van de **college- en examengelden** is zowel het gevolg van verwachte hogere studentaantallen als een stijging van de collegegeldtarieven. De groei van het aantal inschrijvingen wordt onder andere veroorzaakt door de start en ontwikkeling van nieuwe opleidingen zoals Business Analytics en Business Engineering (SBE/FSE), Global Studies en Digital Society (FASoS) en door de ontwikkelingen binnen FSE (Sciences, Venlo, DKE). De uitfasering van het ITM/IMM programma bij FHML heeft vanaf 2022 een negatief effect op de ontwikkeling van de collegegeldbaten. Daarnaast wordt in de begroting van FSE meerjarig rekening gehouden met het aan bachelor studenten in rekening kunnen brengen van een toeslag bovenop het wettelijk collegegeldtarief vanwege het kwaliteitskeurmerk kleinschalig en intensief onderwijs (UCM, Venlo en Sciences).

De **baten in opdracht van derden** bestaan enerzijds uit de baten contractonderwijs en anderzijds uit de contractonderzoeksbaten. De baten contractonderwijs stijgen van M€ 17,3 in 2020 naar M€ 18 in 2024. Gedurende de planperiode laten de niet-reguliere

onderwijsprogramma's een stabiel verloop zien. Meerjarig wordt de uitfasering van het ITM/IMM programma van FHML gecompenseerd door de ambitieuze groeiplannen van het post-graduate onderwijs van SBE.

De baten contractonderzoek bedragen in 2020 naar verwachting M€ 91 en laten hiermee een stijging zien ten opzichte van de voorgaande jaren. De groei van het contractonderzoek is enerzijds het gevolg van de sterk gestegen omvang van binnengehaalde contractwaarden bij FHML in de periode 2016-2018 die in latere jaren tot omzet leiden. Anderzijds neemt het onderzoek binnen FSE substantiële vormen aan en zet SBE in op een toename van haar onderzoeksactiviteiten. In 2021-2024 is een verdere stijging waarneembaar, welke met name binnen FHML en FSE wordt verwacht. Onderdeel van de baten contractonderzoek vormen de provinciale bijdrage aan de Kennis-As projecten. Meerjarig is sprake van een daling van het aandeel van de provinciale bijdrage aan de Kennis-As projecten, wat wordt gecompenseerd door overige derde geldstroombaten. Het in 2019 gehonoreerde Zwaartekracht-project, waarbij FPN als penvoerder optreedt, is nog niet verwerkt in de begroting omdat ten tijde van het opstellen van de begroting de verdeling van de middelen tussen de participerende instellingen nog niet uitgekristalliseerd was.

In de **overige baten** is de fluctuerende financiering van de versterking van de natuurwetenschappen (FSE-Sciences) verantwoord die op termijn afloopt. Daarnaast leidt de overheveling van de SEO-bijdragen naar de Rijksbijdrage in 2020 tot een daling van de overige baten.

Lasten

Binnen het voorliggende meerjarenperspectief is een aanzienlijke stijging van de **personele lasten** zichtbaar. Deze geprognosticeerde stijging is het gevolg van de hiervoor/earder toegelichte groei van de personele formatie. Aangezien de ervaring leert dat de aanstelling van personeel vaak later dan begroot plaatsvindt, een deel van de nieuwe activiteiten door zittend personeel wordt uitgevoerd en dat ambities niet altijd met de snelheid worden gerealiseerd die in eerste instantie was voorzien, heeft de UM op centraal niveau een verwachte onderbesteding van de loonkosten van M€ 1 meegenomen in 2020 en verder.

In 2019 is het beleid van de UM ten aanzien van de activering van onroerende goederen in lijn gebracht met de geldende verslaggevingsregels, wat in 2019 heeft geleid tot eenmalige additionele afschrijvingslasten op gebouwen en installaties. Meerjarig worden de **afschrijvingslasten** vooral beïnvloed door de uitvoering van de investeringsagenda waarbij met name de effecten van Tapijn Fase 1, de Paul Henri Spaaklaan, het Duboisdomein, de bouw van het BioMedisch Centrum en de renovatie van de UNS50 van invloed zijn.

De hierboven toegelichte ontwikkeling van het activiteitsniveau en de groei van het aantal studenten leiden tot een toegenomen ruimtebehoefte en benodigde aanpassingen van bestaande en nieuwe m². Investerings- en aanpassingen resulteren in de planperiode in een stijging van het beschikbare vloeroppervlak en de hieraan gerelateerde **huisvestingskosten**. De hogere

huisvestingslasten in 2019 zijn het gevolg van de vrijval van de vooruitbetaalde kosten die op de balans waren opgenomen in het kader van de energiecentrale azM.

Het verloop van de **overige lasten** is in lijn met de hierboven vermelde ontwikkelingen van nieuwe eenheden/initiatieven, het verloop van het contractonderzoek, de inzet van studievoorschotmiddelen, alsmede de uitvoering van bestedingsplannen. Jaarlijkse fluctuaties in deze post worden veroorzaakt door gereserveerde bedragen voor onder andere de uitvoering van het strategisch programma Community at the CORE, de gebiedsontwikkeling Randwijck, de ontwikkelingen binnen het IT-domein (waaronder de implementatie van een nieuw ERP-systeem) en reserveringen voor vernieuwingsprogramma's. Onder de post overige lasten worden daarnaast reserveringen voor activiteiten geraamd, waarvoor nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden of waarvoor nog niet helder is aan welke beheerseenheid/activiteit middelen worden toegekend.

Het saldo baten en lasten uit financiële bedrijfsvoering

bevat het financieringsresultaat en het resultaat deelnemingen. Het financieringsresultaat daalt naar verwachting de komende jaren nog licht. De stijging van de financiële baten en lasten in 2020 is het effect van de herberekening van de contante waarde van de voorzieningen en leningen als gevolg van de ontwikkeling van de verdisconteringsvoet. Het resultaat deelnemingen blijft naar verwachting afnemend negatief in de planperiode.

Verkort resultatenoverzicht geconsolideerd:

Bedragen x € 1.000	Verslagjaar 2019	Prognosejaar 2020	Prognosejaar 2021	Prognosejaar 2022	Prognosejaar 2023	Prognosejaar 2024
BATEN						
Rijksbijdrage	269.222	271.065	287.013	287.430	290.085	293.326
Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0	0	0	0
College- en examengelden	41.802	43.067	45.622	47.994	50.143	52.196
Baten in opdracht van derden	112.035	113.290	115.232	116.645	119.963	119.721
Overige baten	50.626	35.038	33.725	33.643	32.801	32.415
TOTAAL BATEN	473.685	462.460	481.592	485.713	492.992	497.659
LASTEN						
Personeelslasten	310.806	330.306	335.255	341.792	345.741	348.697
Afschrijvingen	28.802	25.663	27.242	29.480	28.723	28.476
Huisvestingslasten	30.732	29.553	30.155	30.738	31.502	31.218
Overige lasten	101.788	83.764	90.636	92.035	95.184	94.838
TOTAAL LASTEN	472.128	469.285	483.288	494.046	501.151	503.228
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	1.557	-6.825	-1.696	-8.333	-8.159	-5.570
Saldo baten en lasten uit financiële bedrijfsvoering	-2.614	137	-1.131	-821	-382	-69
Saldo buitengewone baten & lasten	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	-1.057	-6.688	-2.827	-9.154	-8.541	-5.639

Staat van baten en lasten (geconsolideerd)

In de volgende tabel is de geconsolideerde staat van baten en lasten opgenomen. Deze staat bevat de geconsolideerde realisatiecijfers 2019 en meerjarenbegrotingen 2020-2024 van UM en de stichtingen MERIT en LIBER, Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V.

Consolidatie houdt in dat zowel de balans als de staat van baten en lasten van UM, Universiteit Maastricht Holding, UniVenture en de stichtingen MERIT en LIBER worden samengevoegd als ware het één organisatie. Ter verduidelijking: in de enkelvoudige jaarrekening zijn de stichtingen MERIT en LIBER niet meegenomen in de cijfers. In de enkelvoudige balans is de waarde van Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V. opgenomen onder 'deelnemingen' (onder de financiële vaste activa) en in de enkelvoudige staat van baten en lasten wordt het resultaat van deze partijen opgenomen als onderdeel van het 'resultaat deelnemingen' (onder 'saldo baten en lasten uit financiële bedrijfsvoering').

Strategische participaties van UM worden ondergebracht bij de Universiteit Maastricht Holding en financiële participaties (spin-offs) worden ondergebracht bij UniVenture. Voor een organigram zie hoofdstuk 4. De financiering van Universiteit Maastricht Holding wordt voornamelijk verstrekt door agiostortingen door UM en derden (zoals de Provincie Limburg) aan strategische participaties.

UniVenture is een zogenaamd 'corporate venturing' bedrijf cq. een organisatie die investeert in bedrijven. Wanneer sprake is van positieve resultaten van deze bedrijven uit dividend of bedrijfsverkoop, dan kan UniVenture dividend uitkeren of deze onder voorwaarden investeren in nieuwe bedrijven.

Balans (enkelvoudig)

Stand per 31 december Bedragen x € 1.000	Verslagjaar 2019	Prognosejaar 2020	Prognosejaar 2021	Prognosejaar 2022	Prognosejaar 2023	Prognosejaar 2024
ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
Immateriële VA	0	0	0	0	0	0
Materiële VA	212.831	247.975	262.401	262.939	258.630	251.171
Financiële VA	32.934	38.363	39.259	39.388	38.811	38.230
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen	63.124	63.124	63.124	63.124	63.124	63.124
Liquide middelen	107.907	60.754	42.937	33.271	29.715	32.301
TOTAAL ACTIVA	416.796	410.216	407.721	398.722	390.281	384.827
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN						
Kapitaal	93.169	93.169	93.169	93.169	93.169	93.169
Algemene reserve	57.883	56.853	61.433	61.398	61.513	61.768
Bestemmingsreserve	83.665	78.596	71.516	62.550	54.035	48.281
VOORZIENINGEN	22.867	22.927	23.132	23.333	23.492	23.641
LANGLOPENDE SCHULDEN	1.242	702	502	303	102	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	157.970	157.969	157.969	157.969	157.969	157.969
TOTAAL PASSIVA	416.796	410.216	407.721	398.722	390.281	384.827

Toelichting:

De balans is voor de jaren 2020-2024 gebaseerd op de vast-gestelde meerjarenraming, waarbij de werkelijke balansposities 2019 de basis vormen.

Materiële vaste activa

Zoals in de huisvestingsparagraaf al is aangegeven, kent UM een ambitieuze investeringskalender. Zodra een verbouwing of nieuwbouw is gerealiseerd, wordt in de maand volgend op de ingebruikname gestart met de afschrijvingen. De uitvoering van de investeringskalender alsmede het verduurzamen van de vastgoedportefeuille zorgen voor een meerjarige stijging in de waarde van de materiële vaste activa. Vanaf 2020 wordt grootschalig geïnvesteerd in de bouw van het nieuwe BioMedisch Centrum, de hal voor de ETPathfinder en laboratoria aan het Duboisdomein 30 en de renovatie van de UNS50.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa representeren de waarde van de verschillende deelnemingen in Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V. Daarnaast maken ook de leningen aan verbonden partijen en studentenverenigingen onderdeel uit van deze post. In 2020 is een lening voor het Zonnepark Belvédère verstrekt aan Bodemzorg Limburg van – uiteindelijk – M€ 4,0. Dit leidt in 2020 tot een stijging van de financiële vaste activa. De waarde van de financiële vaste activa daalt vanaf 2023 door de lagere financiering van de strategische participaties.

Vlottende activa

De vorderingen liggen naar verwachting op hetzelfde niveau als eind 2019. De waarde van de liquide middelen is het resultaat van de mutaties binnen de operationele, investerings- en financieringskasstroom. De voorgenomen investeringen in de materiële vaste activa zullen ertoe leiden dat de investeringskasstroom vanaf 2020 aanzienlijk hoger zal liggen. De toekomstige stijging van de investeringskasstroom wordt deels opgevangen met de operationele kasstroom en deels met de bestaande liquiditeitspositie. De financiering van de voorgenomen investeringen zal op middellange termijn geschieden uit eigen middelen. De verwachting is dat daarna voor een beperkt aantal jaren vreemd vermogen moet worden aangetrokken. In 2019 is de UM overgestapt op schatkistbankieren.

Eigen vermogen

De post 'kapitaal' betreft de vermogenswaarde van het onroerend goed dat in de jaren '90 om niet aan UM is overgedragen. Deze post blijft over de jaren constant. Het verloop van de algemene en bestemde reserve wordt beïnvloed door het verwachte resultaat en eventuele mutaties tussen de algemene en de bestemde reserve. De bestemde reserve wordt onder meer gemuteerd voor de uitvoering van bestedingsplannen en voor de uitvoering van (specifieke) facultaire (onderzoeks)projecten. Het resultaat dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd, is positief. Dit houdt in dat UM een positief resultaat op de reguliere bedrijfsactiviteiten gedurende de planperiode laat zien.

Het negatieve UM-resultaat ontstaat dus doordat bestemde reserves worden ingezet.

Voorzieningen

Het betreft de voorzieningen sociaal beleid, sabbatical leave, verlofsparen, eigen risico WGA, ambtsjubilea, wachtgeld, verlieslatende contracten, langdurig zieken en transitievergoeding. De voorzieningen laten meerjarig een stabiel verloop zien.

Langlopende schulden

Deze post betreft de leningen betrokken van de Waterschapsbank en het Restauratiefonds. Het beleid van UM is om nieuwe investeringen en/of uitbreidingen van vaste activa voor zover mogelijk uit eigen middelen te financieren. Naar verwachting zal vanaf 2023 ook naar alternatieve financieringsmogelijkheden gekeken worden.

Kortlopende schulden

Naar verwachting kennen de kortlopende schulden gedurende de planperiode een constant niveau van rond M€ 158,0.

Balans (geconsolideerd)

In de volgende tabel is de geconsolideerde balans opgenomen. Deze balans bevat de geconsolideerde balansen 2019 en meerjarige balansen 2020-2024 van UM en de stichtingen MERIT en LIBER, Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V.

De geconsolideerde meerjarenbalans 2020-2024 ziet er als volgt uit:

Stand per 31 december Bedragen x € 1.000	Verslagjaar 2019	Prognosejaar 2020	Prognosejaar 2021	Prognosejaar 2022	Prognosejaar 2023	Prognosejaar 2024
ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
Immateriële VA	0	0	0	0	0	0
Materiële VA	212.864	248.006	262.432	262.969	258.661	251.202
Financiële VA	31.008	38.120	40.733	42.296	42.336	41.897
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen	66.106	66.915	66.915	66.915	66.915	66.915
Liquide middelen	123.475	74.050	54.189	42.935	38.621	40.927
TOTAAL ACTIVA	433.453	427.091	424.269	415.116	406.533	400.941
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN						
Kapitaal	93.169	93.169	93.169	93.169	93.169	93.169
Algemene reserve	69.969	65.709	69.963	69.774	69.748	69.864
Bestemmingsreserve	83.665	81.236	74.156	65.191	56.676	50.921
VOORZIENINGEN	23.054	23.114	23.319	23.520	23.679	23.828
LANGLOPENDE SCHULDEN	2.785	2.245	2.046	1.846	1.645	1.543
KORTLOPENDE SCHULDEN	160.811	161.617	161.617	161.617	161.617	161.617
TOTAAL PASSIVA	433.453	427.091	424.269	415.116	406.533	400.941

B.1. Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het identificeren en beheersen van de risico's verbonden aan de strategie en de activiteiten van de Universiteit Maastricht. Periodiek rapporteert het College van Bestuur over doelen, prestaties en risico's aan de Audit Commissie en de Raad van Toezicht. Ook de medezeggenschapsorganen op centraal en decentraal niveau wordt nauw betrokken bij nieuwe beleidsvoornemens binnen de UM.

De Universiteit Maastricht hanteert een besturingsmodel van integraal management op decentraal niveau waarbij bestuur en management van de faculteiten en het management van de servicecentra primair verantwoordelijk zijn voor het managen van de beheerseenheid op het gebied van onderzoek, onderwijs en de bedrijfsvoering.

De belangrijkste instrumenten van de interne beheersing zijn:

- de governance structuur; deze is verder uitgewerkt in een bestuurs- en beheersreglement Universiteit Maastricht (BBRUM), waarin onder andere de mandatering van de bevoegdheden per beheerseenheid is geregeld;
- het strategische programma 'Community at the Core (2017-2021), waarin de strategische doelstellingen zijn geformuleerd. Deze doelstellingen worden binnen de beheerseenheden vertaald naar strategische plannen en jaarplannen. Jaarlijks vindt hierop monitoring plaats vanuit de planning- & controlcyclus;
- de planning- & controlcyclus; er wordt gewerkt met een begrotingscyclus waarin de kaders en begrotingsplannen van de beheerseenheden zijn verwerkt tot een instellingsbegroting. Daarnaast rapporteren de beheerseenheden periodiek (per vier maanden) over de voortgang gedurende het jaar. Aan het einde van het jaar volgt de realisatie in het jaarverslag en de jaarrekening;
- een meerjarige investeringsagenda inclusief (financiële) kaders ten behoeve van de huisvesting, ICT en overige investeringen;
- voor- en najaarsoverleggen tussen College van Bestuur en de beheerseenheden over de doelstellingen en realisaties op het gebied van onderzoek, onderwijs en bedrijfsvoering;
- three lines of defence; in de beheersing van de risico's hanteert de UM de 'three lines of defence', waarbij het management verantwoordelijk is voor de 1^e lijn, de beleidsadviseurs en finance (waaronder control) het management ondersteunen in 2^e lijn en internal audit werkzaam is in de 3^e lijn;
- Quality & Risk Board; het gremium dat het CvB adviseert en ondersteunt bij het vormgeven van kwaliteits- en risicomanagement.

Code goed bestuur

Het CvB heeft in 2019 de regels van de Code Goed Bestuur gevolgd.

Kwaliteits- en risicomanagement

Binnen de UM zijn kwaliteits- en risicomanagement aan elkaar gerelateerd. Het niet voldoen aan kwaliteitsnormen is een belangrijk risico, met een mogelijke impact op de reputatie van de instelling. Zij vormen een integraal onderdeel van de reguliere planning en controlcyclus. Kwaliteits- en risicomanagement zijn een primaire verantwoordelijkheid van het College van Bestuur en het decentrale bestuur en management. Bij het kwaliteits- en risicomanagement maakt UM gebruik van een kwaliteits- en risicoregister, met daarin een 16-tal kwaliteits- en risicocategorieën. Het register wordt gebruikt als een checklist bij het identificeren van risico's.

Voor het monitoren en evalueren van het functioneren van het kwaliteitsmanagement en risicomanagement wordt het CvB ondersteund door een Quality & Risk Board. De Q&R Board heeft als taak het kwaliteits- en risicomanagement vorm te geven en de aandacht hiervoor te stimuleren. De Q&R Board signaleert en bespreekt risico's op UM-niveau, mede op basis van de rapportages van de beheerseenheden die zijn besproken in de voorjaars- en najaarsoverleggen en de risicoanalyses van de Kennis-As projecten. Daarnaast monitort de Q&R Board risico's en beheersingsmaatregelen. Ook signaleert en evalueert de Board eventuele incidenten en de afhandeling daarvan. Tenslotte adviseert de Board het CvB over speerpunten in risicomanagement en het uitvoeren van mitigerende maatregelen. In de Board hebben zitting: de voorzitter CvB, de vicevoorzitter CvB, de rector en/of de vicerector Onderwijs, een decaan van een faculteit, de directeur HR, de directeur Finance en een hoogleraar deskundig op het gebied van risicomanagement en auditing. De Q&R Board wordt inhoudelijk ondersteund vanuit Internal Audit.

Risicomanagement Kennis-As projecten

Over het kwaliteits- en risicomanagement van de Kennis-As projecten zijn additionele afspraken gemaakt om aanvullende zekerheid te verkrijgen. In feite zijn de Kennis-As projecten een vorm van publiek-private samenwerking. Het CvB heeft verschillende maatregelen genomen om de risico's binnen de Kennis-As projecten te detecteren en te monitoren.

- Op projectniveau zijn diverse overeenkomsten gesloten die inzicht geven in de rechten en verplichtingen van de penvoerders, de project partners en de Provincie Limburg;
- De projectleiding dient tweemaal per jaar te rapporteren aan Gedeputeerde Staten en het CvB;
- In de Governance afspraken is vastgelegd dat ieder project een Raad van Advies dient te hebben. De Raad van Advies dient een oordeel te geven over de Voortgangsrapportages en Jaarplannen (waarin onder andere ook een risicoparagraaf is opgenomen). Het oordeel van de Raad van Advies dient door de decaan samen met de rapportage aangeleverd te worden aan het CvB;
- Het CvB bespreekt aangeleverde risicoanalyses met de projectleiders, om een beter inzicht te krijgen in de achtergrond en overwegingen bij het benoemen van deze risico's;
- Het uitvoeren van een risicoanalyse van alle projecten (1 keer per 1,5 jaar) door de internal auditor in samenwerking met de coördinator Kennis-As projecten. Elk halfjaar wordt over de risicoanalyse van een aantal projecten gerapporteerd en vindt bespreking plaats in de Q&R Board.

Verbetertraject risicomanagement

Medio 2019 is gestart met een verbetertraject risicomanagement binnen UM. Dit traject heeft zowel op strategisch als tactisch niveau plaatsgevonden. In september 2019 heeft een gezamenlijke themasessie (CvB, decanen en directeuren bedrijfsvoering) rondom risicomanagement plaatsgevonden en zijn de top risico's vanuit de verschillende gremia binnen UM met elkaar besproken. Daarnaast is de opzet van de risicoparagraaf in de begroting vernieuwd waardoor het inzicht in de risico's en beheersmaatregelen is verbeterd. Een plan van aanpak voor verdere verbetering van risicomanagement zal gedurende de periode 2020-2021 worden uitgevoerd. Dit plan van aanpak is eind 2019 door het CvB goedgekeurd.

B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Coronavirus uitbraak (COVID-19)

Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag 2019 bevindt Nederland zich in een crisissituatie. De recente uitbraak van het Coronavirus is verontrustend en de UM volgt de aanbevelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en het reisbeleid van het ministerie van Buitenlandse Zaken zorgvuldig op en past haar bedrijfsvoering hierop aan met gepaste maatregelen. Het beschermen van de gezondheid en het welzijn van onze studenten en medewerkers heeft de hoogste prioriteit. De UM doet alles om de continuïteit van de organisatie te waarborgen en om de primaire en ondersteunende processen zo goed mogelijk door te laten lopen. Medewerkers werken onvermoeibaar om de risico's en de ervaren overlast te helpen beperken. Hoewel de exacte gevolgen van deze crisis momenteel nog niet te voorspellen zijn, verwacht de UM in ieder geval zichtbare effecten op de organisatie, zowel op korte als lange termijn. Te denken valt aan:

- Achterblijven van studenteninstroom, met name ook binnen de buitenlandse studenten.
- Studievertraging voor studenten zonder dat dit bekostigd wordt.
- Extra kosten voor het faciliteren van digitaal onderwijs en digitaal tentamineren.
- Terughalen van studenten en medewerkers uit het buitenland.
- Derving van collegegeldinkomsten als gevolg van lagere studentenaantallen.
- Kosten van leegstand van studentenfaciliteiten waar studenten een eigen bijdrage voor betalen zoals studentensport of huisvesting waarvoor een beroep op de universiteit zal worden gedaan.
- De internationale arbeidsmarkt, met name voor WP, komt op slot te zitten waardoor het personeelstekort verder toeneemt.
- Mogelijke afname van 2^e en 3^e geldstroom baten als gevolg van verlaging aantal nieuwe calls.

- Vertraging van onderzoeksprojecten door het sluiten van labs, het gebruik van proefpersonen en andere beperkingen, terwijl de kosten doorlopen.
- Extra IT-kosten om de capaciteit van onlineverbindingen te vergroten.
- Extra kosten voor thuiswerken.

De volledige impact van de gevolgen is nog niet duidelijk, maar de situatie wordt nauwlettend gemonitord. Via de website van de UM worden zowel medewerkers als studenten dagelijks geïnformeerd over de situatie. Eind maart 2020 heeft de UM besloten om het academisch jaar 2019/2020 te sluiten voor fysiek onderwijs. Colleges en werkgroepen worden tot die tijd voor zover mogelijk online aangeboden. In het jaarverslag 2020 zal de UM uitgebreid stilstaan bij de gevolgen van deze COVID-19 crisis voor de organisatie en zullen de korte- en lange termijn effecten meer inzichtelijk zijn.

Cyberaanval 23 december 2019

Eind 2019 heeft een cyberaanval plaats gevonden. Ondanks de in het verleden reeds genomen beheersmaatregelen (onder andere een awareness campagne, sterke wachtwoorden en encryptie van werkstations) en securitymaatregelen zoals Identity en Access Management en de start van een UM Security Operations Centre heeft een cyber crime organisatie kans gezien het netwerk van UM te gijzelen. In de eerste maanden van 2020 is gewerkt aan de heropbouw van de systemen. Ook zijn aanvullende (beveiligings) maatregelen genomen om de integriteit en vertrouwelijkheid van ICT-middelen en data beter te borgen, zoals firewalls default dicht, werkstation monitoring en offline backups. Voor UM blijven dataveiligheid en cybersecurity een risico, dat 24/7 gemonitord zal worden. De directe eenmalige kosten van de cyberaanval bedragen ca. 1 miljoen euro en hebben betrekking op de ransom, herstelkosten, detectie en meerwerk van eigen medewerkers. In februari 2020 zijn het publiek en belangstellenden geïnformeerd over de hack middels een symposium. Ook de Inspectie voor het Hoger Onderwijs heeft een onderzoek ingesteld naar de oorzaken en afhandeling van de hack. Dit rapport is in mei 2020 verschenen.

Risicomanagement thema sessie CvB, decanen en directeuren

In een gezamenlijke themasessie rondom risicomanagement heeft het management een discussie gevoerd over de belangrijkste risico's, zoals benoemd in een vooraf gehouden zelfbeoordeling. Naast het hierboven benoemde risico van cybersecurity heeft de zelfbeoordeling tot onder meer de volgende additionele risicogebieden geleid:

Personeel

Het onvoldoende kunnen aantrekken en/of behouden van talentvol wetenschappelijk personeel. Tevens is ook sprake van hoge werkdruk bij (wetenschappelijk) personeel.

Business development

Het binnenhalen van gelden vanuit de 2^e en 3^e geldstroom staat onder druk onder andere vanwege de hoge concurrentie van andere organisaties, met een daling van de slagingskans tot gevolg. Verder participeert UM in diverse triple helix samenwerkingsverbanden. Deze ontwikkelingen vragen binnen de organisatie voortdurend bestuurlijke aandacht. Deze risico's worden op zowel facultair als op projectniveau geïnventariseerd en geanalyseerd en navenant worden beheersingsmaatregelen genomen.

Politiek en maatschappij

In dit risico zitten onder andere de veranderingen in overheidsbeleid die leiden tot (versnelde) aanpassingen in de uitvoering bij de universiteit (kwaliteitsafspraken, commissie van Rijn).

Imago

Bij dit risico komt onder andere mogelijke reputatie-, imago- en financiële schade naar voren die verband houdt met samenwerkingsverbanden.

Integriteit

Integriteitsrisico inzake wetenschappelijk onderzoek is voor het vertrouwen in de UM en haar wetenschap cruciaal. De UM beschikt over een gedragscode integriteit die dient bij te dragen aan het integriteitsbewustzijn en integer gedrag van medewerkers en externen die voor de universiteit werkzaam zijn.

Huisvesting

UM heeft in 2019 de nodige investeringen in vastgoed gepleegd en voorziet deze investeringen ook voor de komende jaren. De behoefte aan ruimtes, labs etc. is het gevolg van de ontwikkeling van het geprognoseerde aantal studenten, de personeelsformatie, intensivering onderwijs en technische ontwikkelingen. De omvang van de huisvestingsprojecten brengt risico's met zich mee ten aanzien van de flexibiliteit, liquiditeitspositie en toekomstige exploitatielasten. Om dit te monitoren worden het budget ten aanzien van projecten en eventuele verhogingen vooraf goedgekeurd door het CvB. Daarnaast wordt periodiek gerapporteerd over de financiële en inhoudelijke voortgang. Nieuwe situaties zoals COVID-19 met risico van teruglopende studentenaantallen worden in de overwegingen voor toekomstige investeringen meegenomen.

**B.3 Rapportage
toezichthoudend orgaan**

Voor B.3 wordt verwezen naar hoofdstuk 5: Verslag Raad van Toezicht.

3.12 UM en helderheidsaspecten

In deze paragraaf wordt beschreven hoe binnen UM wordt omgegaan met de thema's die zijn opgenomen in de notitie 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs', uitgevaardigd door het ministerie van OCW op 29 augustus 2003 en 27 augustus 2004 aangevuld door de brief van de staatssecretaris van OCW van 20 juli 2005.

- **Uitbesteding (delen van) CROHO-geregistreerde opleidingen (Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs)**

UM besteedde in 2019 geen (delen van) CROHO-geregistreerde opleidingen uit aan niet door de overheid bekostigde private organisaties.

- **Investeren van publieke middelen in private activiteiten**

UM heeft in 2019 geen Rijksbijdrage aangewend voor de uitvoering van (publiek-)private activiteiten die geen directe of indirecte relatie hebben met de kernactiviteiten onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht. De aanwending van publieke middelen bij activiteiten die op meer gericht zijn dan alleen de uitvoering van de wettelijke taak, gebeurt onder specifieke voorwaarden. Deze aanwending dient in redelijke verhouding te staan tot de te realiseren meerwaarde (in termen van kwaliteitsverhoging, doelmatigheid, toegankelijkheid, of kennisoverdracht aan de maatschappij) voor de bekostigde wettelijke taak en de activiteit mag niet leiden tot oneerlijke concurrentie. Voorbeelden hiervan zijn de post initiële opleidingen en overige vormen van contractonderwijs bij de faculteiten, waarbij het uitgangspunt is dat deze kostendekkend worden aangeboden.

Het creëren van economische en maatschappelijke meerwaarde uit onderzoeksresultaten behoort tot de wettelijke taak kennisoverdracht, waarvoor (mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden) publieke middelen mogen worden aangewend. De participatie van UM in onder andere de vier Brightlands campussen, die samenhangt met de uitvoering van de kernactiviteiten van de UM, maakt hier onderdeel van uit. Voor de bijdragen van de UM in deze activiteiten wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa.

- **Het verlenen van vrijstellingen**

Het verlenen van vrijstellingen is binnen UM alleen mogelijk op verzoek van de individuele student. Vrijstellingen kunnen worden verleend door de examencommissie; de gronden waarop zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. Documentatie is opgenomen in het studentdossier. UM legt zich niet toe op het werven van groepen studenten, die zonder enige inspanning van de kant van UM een getuigschrift uitgereikt kunnen krijgen ter verhoging van de rijksbijdrage.

- **Bekostiging van buitenlandse studenten**

Binnen UM worden buitenlandse studenten alleen ingeschreven als student als zij volledig voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden. Ingeschreven studenten worden alleen dan voor bekostiging in aanmerking genomen als zij volledig voldoen aan de wet en regelgeving. UM heeft buitenlandse studenten die in het kader van Europese programma's (bidiplomering) een deel van de opleiding in Nederland volgen en bij het behalen van het getuigschrift in aanmerking komen voor bekostiging. Uitwisselingsstudenten en buitenlandse studenten die slechts een gedeelte van een opleidingsprogramma bij UM volgen worden ingeschreven als niet-reguliere studenten en worden niet aan DUO doorgegeven.

- **Collegegeld niet betaald door student zelf**

De inschrijfprocedures binnen UM zijn conform wet- en regelgeving rondom dit thema. Door UM wordt geen rijksbijdrage besteed aan het op enige manier compenseren van het door studenten betaalde collegegeld, met uitzondering van uitkeringen in het kader van de regeling "Financiële ondersteuning van studenten" (zie paragraaf 3.3.8. Profileringsfonds). Indien het collegegeld namens een student door derden wordt betaald staat dit aangegeven op de door de student afgegeven machtiging.

- **Deelname eigen personeel aan opleidingen**

In 2019 hebben in totaal 149 medewerkers ingeschreven gestaan als student bij een opleiding van UM; 22 daarvan betreft studentassistenten en 50 daarvan promovendi. Op 4 medewerkers na hebben alle betrokkenen zelf aan hun collegegeldverplichting voldaan.

- **Studenten volgen modules van opleidingen**

Studenten die slecht een gedeelte van een opleidingsprogramma bij UM volgen worden ingeschreven als niet-reguliere studenten en worden niet aan DUO doorgegeven. Zij betalen een commercieel tarief voor de module(s) die ze volgen.

- **De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven**

Studenten geven via Studielink zelf aan voor welke opleiding(en) ze zich aanmelden en inschrijven zonder tussenkomst van UM. UM schrijft studenten niet in voor andere opleidingen dan waarvoor studenten zich hebben ingeschreven.

- **Bekostiging van maatwerktrajecten**

UM ontwikkelt geen door derden gefinancierde maatwerktrajecten voor opleidingen die in het CROHO geregistreerd staan. Maatwerk kan wel in de vorm van post-initiële cursussen en seminars worden geleverd.

- **Bekostiging van het kunstonderwijs**

Dit thema is niet van toepassing op UM.

- **Aantal voor de bekostiging mee te tellen studenten**

Dit thema is niet van toepassing op UM.

3.13 Declaraties leden College van Bestuur

In de brief van de Staatssecretaris van OCW van 25 november 2011 worden universiteiten en hogescholen verzocht tot het openbaar maken van declaraties van individuele leden van het College van Bestuur met ingang van verslagjaar 2011. Vanaf 1 januari 2018 is een herziene declaratieregeling CvB-leden Nederlandse Universiteiten van kracht geworden. Deze regeling wordt vanaf 2018 door de UM toegepast.

De onderstaande tabel geeft de individuele onkostenvergoeding van de collegeleden weer. De kosten kunnen bestaan uit declaraties, creditcardafschrijvingen en facturen.

De declaraties en onkosten zijn getoetst aan het Reglement kostenvergoedingen leden van College van Bestuur Universiteit Maastricht.

	M. Paul Voorzitter	R. Letschert Rector magnificus	N. Bos Vice- voorzitter
Representatiekosten	€ 1.491	€ 928	€ 1.364
Reiskosten binnenland	€ 7.506	€ 10.875	€ 3.403
Reiskosten buitenland	€ 9.361	€ 9.659	€ 3.661
Overige kosten	-	€ 12.978	€ 2.178
Totaal	€ 18.358	€ 34.440	€ 10.606

Mevrouw Letschert maakt geen gebruik van de geldende regeling voor tegemoetkoming in de verhuiskosten. In plaats hiervan ontvangt mevrouw Letschert – aanvullende op de algemene kostenvergoeding – een kostenvergoeding voor huurkosten. Deze vergoeding valt binnen de vrije ruimte van de werkkostenregeling zodat hieraan geen fiscale consequenties zijn verbonden.

Jaarrekening

4

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de geconsolideerde en de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten integraal gepresenteerd en toegelicht.

De toelichting op de balans concentreert zich op de geconsolideerde cijfers 2019. Daar waar nodig worden ook enkelvoudige balansposities toegelicht. De toelichting op de staat van baten en lasten richt zich met name op de enkelvoudige begrotingscijfers 2019 in relatie tot de enkelvoudige realisatiecijfers 2019. Daar waar noodzakelijk worden ook de geconsolideerde cijfers toegelicht. De geconsolideerde begroting is niet opgenomen, omdat deze slechts zeer marginaal afwijkt van de enkelvoudige begroting.

Grondslagen voor de waardering van de balans en de resultaatbepaling

Algemene toelichting

Stelselwijzigingen

In 2019 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2019 heeft zich een schattingswijziging voorgedaan in het vaststellen van de omvang van de voorzieningen. Zo is bij de voorziening Ambtsjubilea de blijfkans verbeterd en gebaseerd op historische gegevens van de UM. Verder is rekening gehouden met een salarisontwikkeling. De voorziening Langdurig zieken is vanaf 2019 uitsluitend gebaseerd op de bevindingen van de bedrijfsarts.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van de instelling opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen zeggenschap kan worden uitgeoefend worden niet betrokken bij de consolidatie.

Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture wordt het desbetreffende belang proportioneel geconsolideerd. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

Gegevens van rechtspersonen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is, zijn niet opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Als zodanig zijn de volgende verbonden partijen in de consolidatie betrokken:

- Stichting Limburg Institute for Business and Economic Research (LIBER)
- Stichting Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology (MERIT)
- Universiteit Maastricht Holding B.V.
- UniVenture B.V.

Daar waar bovengenoemde partijen een overwegend belang hebben in andere partijen, worden ook deze partijen in de consolidatie betrokken.

Voor een totaaloverzicht van alle verbonden partijen wordt verwezen naar de overige gegevens in paragraaf "Overzicht verbonden partijen". In dit overzicht zijn ook de rechtspersonen opgenomen met een indirect belang via een van de directe deelnemingen.

Kasstroomoverzicht

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode volgt de weergave van de kasstroom uit operationele activiteiten door vanuit het exploitatieresultaat correcties toe te passen voor resultaatposten die geen operationele kasstroom met zich meebrengen en voor kasstromen die in de betreffende periode geen resultaatpost zijn.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs en agiostorting van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden naar euro omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum naar euro omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als bate of als last in de staat van baten en lasten opgenomen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

In de jaarrekening zijn de bedragen vermeld in duizenden euro's (tenzij anders aangegeven).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (alle categorieën) worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs minus gelijkmatig over de verwachte gebruiksduur gespreide afschrijvingen en rekening houdende met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving vangt aan in de maand na aanschaf. De aan terreinen toegerekende waarde tot en met 2002 is bepaald op basis van een onafhankelijke taxatie naar de situatie op het moment van verkrijging, voor het eerst op 1 januari 1995; de waarde van de ondergrond van gebouwen verworven in 1999 is gebaseerd op een onafhankelijke taxatie, met als prijspeil 1 januari 2000. Hierop wordt niet afgeschreven.

Ten aanzien van de verwachte gebruiksduur wordt van de volgende termijnen uitgegaan:

• Casco	60 jaar
• Afbouw	30 jaar
• Inbouwpakket	15 jaar
• Technische installaties	10 jaar
• Investerings in huurpanden	10 jaar of kortere huurperiode
• Terreinvorzieningen	20 jaar
• Terreinvorzieningen kort	15 jaar
• Laboratorium vaste inrichting	25 jaar
• Bouwkundig vloeren/binnenschilderwerk	10 jaar
• Buitenschilderwerk	7 jaar
• Software en concerninformatiesystemen	3 jaar
• Servers, mainframes en netwerken	3 jaar
• Werkstations en overige ICT-apparatuur	3 jaar
• Medische- en laboratoriumapparatuur, dierverblijven	5 jaar
• Audiovisuele middelen en transportmiddelen	5 jaar
• Kantoorinrichting	10 jaar
• Overige inrichting	3 jaar

Onder 'gebouwen gereed' worden alle panden begrepen die door UM in gebruik zijn genomen en waarvan bij nieuwbouw of verbouw formeel de oplevering heeft plaatsgevonden. Indien de formele oplevering van nieuwbouw of verbouw nog niet heeft plaatsgevonden, worden de investeringen in dergelijke panden gerubriceerd onder 'gebouwen in aanbouw'. De activeringsgrens in roerende goederen bedraagt € 2,5. Lagere bedragen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Groot onderhoud wordt verwerkt in de onderhoudskosten in het betreffende jaar voor zover de activeringscriteria niet van toepassing zijn.

Financiële vaste activa

Niet-geconsolideerde deelnemingen waar geen invloed van betekenis is, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, rekening houdende met eventuele bijzondere waardeverminderingen. Niet-geconsolideerde deelnemingen met invloed van betekenis worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Geconsolideerde deelnemingen worden op de enkelvoudige balans gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Geconsolideerde stichtingen worden niet in de enkelvoudige balans opgenomen. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Rentedragende leningen en deposito's worden initieel opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij anders vermeld.

De effecten worden tegen de verkrijgingsprijs of de lagere beurswaarde opgenomen, resultaten worden genomen bij mutaties in de portefeuille. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen. De niet-rentedragende leningen worden opgenomen tegen geamortiseerde waarden.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door UM wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de directe opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Ook voor financiële instrumenten wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt UM de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt dit direct in de staat van baten en lasten.

Vorderingen

Vorderingen worden initieel opgenomen tegen de reële waarde met een vervolgwaaardering tegen geamortiseerde kostprijs, dan wel tegen geamortiseerde waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. Beide bepaald op basis van een beoordeling van de individuele posten. Het saldo van projecten uit hoofde van contractonderzoek leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Zij worden opgenomen tegen nominale waarde; bedragen in vreemde valuta worden daarbij omgerekend in euro's tegen de koers per balansdatum. De liquide middelen staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden het kapitaal, de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Een deel van de rijksbijdrage is bestemd voor het uitvoeren van onderzoek. Eventuele tekorten op het werk in opdracht van derden dienen dan ook opgevangen te worden uit deze middelen. Hiervoor wordt aanspraak gemaakt op de reserve. Dat deel van de reserve dat hiervoor ingezet dient te worden, is afgezonderd in een bestemmingsreserve.

Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. Bij de UM is dit vooralsnog niet aan de orde.

UM heeft geen eigen vermogen aangemerkt als privaat eigen vermogen. Hierdoor is alle vermogen automatisch als publiek vermogen aangemerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen, voorziening verlieslatende contracten en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de geamortiseerde waarde.

Mutaties gedurende het jaar zijn tegen nominale waarde. Het totaal effect van het contant maken van de voorziening is zichtbaar als een herwaardering onder de financiële baten en lasten.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking tegen geamortiseerde waarde bepaald op basis van een beoordeling van de individuele posten. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens tegen kostprijs. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding. Het saldo van projecten uit hoofde van contractonderzoek leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald.

De schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. De toegekende "Zwaartekrachtmiddelen" vormen hierop een uitzondering. Zij worden verantwoord, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gegenereerd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Collegegelden

De collegegelden worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Baten werk in opdracht van derden

Baten werk in opdracht van derden zijn de contractueel overeengekomen baten, baten conform vastgelegde subsidievoorwaarden en baten uit hoofde van meer- en minderwerk en vergoedingen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat deze worden gerealiseerd. Contractlasten zijn de direct tot het contract betrekking hebbende lasten, die lasten die in het algemeen aan contractactiviteiten worden toegerekend en toegewezen kunnen worden aan het contract en andere lasten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Indien het waarschijnlijk is dat de jaarlasten de baten voor dat jaar overschrijden, dan worden deze verliezen onmiddellijk in de staat van baten en lasten verwerkt.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten verhuur, verkopen, detacheringen, dienstverlening, bijdragen van derden en overige baten.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfs-pensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling. ABP hanteert het middellood als pensioengevende salarisgrondslag.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Naast de premiebetalingen bestaan momenteel geen andere verplichtingen.

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Het bestuur van het ABP beoordeelt per jaar of indexatie mogelijk is, waarbij de beleidsdekkingsgraad bepalend is. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de laatste twaalf maanden. Onder een bepaald dekkingsgraad percentage, 110%, vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds (marktwaarde van de activa uitgedrukt in % van de technische voorziening op basis van de rekenregels van De Nederlandsche Bank) zijn opgenomen op de website van Stichting Pensioenfonds ABP (www.abp.nl).

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Afschrijvingskosten vormen een aparte categorie in de staat van baten en lasten.

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Leningen en voorzieningen worden tegen contante waarde opgenomen op de balans. Dit contant maken zorgt voor een waarde mutatie. Deze waarde mutatie wordt onder de financiële baten en lasten verantwoord.

Resultaat deelnemingen

Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V. nemen deel in diverse B.V.'s en maken derhalve ook een geconsolideerde staat van baten en lasten. Voor 100% deelnemingen worden onderlinge resultaten volledig geëlimineerd.

Daarnaast hebben Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V. minderheidsbelangen in diverse ondernemingen. De resultaten van deze deelnemingen voortkomend uit waardeveranderingen in de nettovermogenswaarde of dividenden bij waardering tegen kostprijs, zijn vermeld in paragraaf "Financiële baten en lasten en Resultaat deelnemingen".

Rente en kasstroomrisico

Overtollige liquiditeiten zijn in 2019 uitgezet bij het Ministerie van Financiën in de vorm van schatkistbankieren.

Met betrekking tot de vorderingen en de schulden worden geen financiële derivaten met betrekking tot het renterisico gecontracteerd.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- aangehouden eigen-vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Voor het beoordelen van de liquiditeitspositie (verhouding tussen op korte termijn beschikbare middelen en op korte termijn opeisbare schulden) wordt de current ratio (liquiditeit 1) gehanteerd.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van UM en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Geconsolideerde en enkelvoudige balans (na winstbestemming)

De balans geeft een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van UM. Aan de activazijde van de balans staan de bezittingen, in de vorm van goederen, verstrekte leningen, vorderingen en liquide middelen. Aan de passivazijde van de balans staat hoe die activa gefinancierd zijn.

1.	ACTIVA (k€)	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
		31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
1.1	Vaste activa				
1.1.2.	Materiële vaste activa	212.864	192.635	212.831	192.586
1.1.3.	Financiële vaste activa	31.008	28.137	32.934	31.900
	Totaal vaste activa	243.872	220.772	245.765	224.486
1.2.	Vlottende activa				
1.2.2.	Vorderingen	66.106	72.912	63.124	70.489
1.2.4.	Liquide Middelen	123.475	112.495	107.907	96.726
	Totaal vlottende activa	189.581	185.407	171.031	167.215
	Totaal activa	433.453	406.179	416.796	391.701
2.	PASSIVA (k€)				
		31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
2.1.	Eigen vermogen				
2.1.1.	Kapitaal	93.169	93.169	93.169	93.169
2.1.1.1.	Algemene reserve	70.129	79.957	57.883	68.058
2.1.1.2.	Bestemde reserves	83.665	74.894	83.665	74.894
2.1.2.	Aandeel derden	-160	-882	-	-
	Totaal eigen vermogen	246.803	247.138	234.717	236.121
2.2.	Voorzieningen	23.054	20.148	22.867	20.088
2.3.	Langlopende schulden	2.785	2.905	1.242	1.783
2.4.	Kortlopende schulden	160.811	135.988	157.970	133.709
	Totaal passiva	433.453	406.179	416.796	391.701

Geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten

Bedragen k€		Geconsolideerd		Enkelvoudig		
		Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.	Baten					
3.1.	Rijksbijdragen	269.222	253.888	269.222	263.406	253.888
3.3.	College- en examengelden	41.802	41.064	41.802	40.519	41.064
3.4.	Baten werk in opdracht van derden	112.035	110.028	107.539	110.546	105.326
3.5.	Overige baten	50.626	40.032	50.935	47.824	43.987
		473.685	445.012	469.498	462.295	444.265
4.	Lasten					
4.1.	Personele lasten	310.806	289.063	313.362	315.932	294.348
4.2.	Afschrijvingen	28.802	24.352	28.789	25.338	24.333
4.3.	Huisvestingslasten	30.732	26.544	30.518	26.606	26.318
4.4.	Overige instellingslasten	101.788	94.405	95.003	94.295	88.037
		472.128	434.364	467.672	462.171	433.036
	Saldo baten en lasten	1.557	10.648	1.826	124	11.229
6	Saldo financiële baten en lasten	149	261	-976	233	475
	Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	1.706	10.909	850	356	11.704
8	Resultaat deelnemingen	-2.761	-2.249	-2.254	-2.557	-2.371
	Resultaat na resultaat deelnemingen	-1.055	8.660	-1.404	-2.200	9.333
9	Aandeel derden	-2	392	-	-	-
	Exploitatieresultaat	-1.057	9.052	-1.404	-2.200	9.333

Het *geconsolideerd* resultaat van het boekjaar 2019 bedraagt k€ 1.057 negatief. Dit bedrag bestaat uit:

- het enkelvoudige resultaat van k€ 1.404 negatief (waarin reeds de resultaten van Universiteit Maastricht Holding B.V. van k€ 2.121 negatief en van UniVenture B.V. van k€ 166 negatief zijn begrepen);
- de resultaten van de geconsolideerde stichtingen waarin overwegende zeggenschap bestaat, te weten het resultaat van de Stichting LIBER voor een bedrag van k€ 182 negatief en van de Stichting MERIT voor een bedrag van k€ 529 positief;

Voor een uitgebreide toelichting van de resultaten van UniVenture B.V. en Universiteit Maastricht Holding B.V. wordt verwezen naar de resp. jaarverslagen.

Het resultaat aandeel derden bedraagt k€ 2 negatief en heeft betrekking op de deelneming Brains Unlimited B.V. waarin Universiteit Maastricht Holding B.V. een meerderheidsbelang heeft. Het aandeel derden betreft het aandeel dat door derden is gebracht en derhalve niet in handen is van Universiteit

Maastricht Holding B.V. Als gevolg van de consolidatie van deze 100% deelneming, komt dit minderheidsbelang ook tot uiting in de jaarrekening van UM.

In de loop van 2019 heeft het ministerie van OCW sectorplanmiddelen verstrekt voor versterking van het wetenschappelijk onderzoek. Deze middelen zijn toegevoegd aan de lump sum van iedere universiteit. Deze middelen zijn gekoppeld aan inhoudelijke sectorplannen en concrete begrotingen van de universiteiten. In goed overleg met het ministerie van OCW was, mede vanuit een perspectief van matching van kosten en opbrengsten, een verwerking van deze bedragen beoogd middels passivering op de balans, conform de regeling Zwaartekracht. Recent oordeelde de Commissie Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving, tegen eerdere verwachtingen in, dat een dergelijke verwerking niet toegestaan is, op basis van de huidige regelgeving. Door toepassing van deze regels ontstaat onbedoeld een vertekend financieel beeld ter grootte van M€ 1,5 voor de Universiteit Maastricht. Bij besteding in latere jaren zal dit leiden tot een negatief resultaat van gelijke omvang.

In onderstaand tabel wordt het effect van de verwerking van de sectorplanmiddelen weergegeven:

Beschrijving	
Resultaat waarbij de sectorplanmiddelen als vooruitontvangen bedragen geassocieerd hadden mogen worden	k€ 2.904 -/-
Verwerking sectorplanmiddelen	k€ 1.500
Totaal UM-resultaat	k€ 1.404 -/-

Geconsolideerd en enkelvoudig kasstroomoverzicht

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Bedragen k€		Geconsolideerd		
		2019	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten				
	Resultaat boekjaar	-1.057	9.052	
9	Resultaat aandeel derden	2	-392	
	Saldo baten en lasten	-1.055		8.660
	Aanpassingen voor afschrijvingen:			
4.2.	- Afschrijvingen	28.802	24.352	
4.4-5.	- Correcties	480	-	
	- Afschrijvingen ivm desinvesteringen	-	-	
		29.282		24.352
	Aanpassingen voor financiële vaste activa:			
6.1.3.	- Waardemutatie deelneming	2.792	2.555	
2.3.7.	- Herwaardering overige leningen	-209	-446	
		2.583		2.109
2.2.	Aanpassingen voor voorzieningen	2.906		582
	Veranderingen in werkkapitaal:			
1.2.2.	- Vorderingen	6.806	-3.557	
2.4.	- Kortlopende Schulden	24.823	-2.218	
		31.629		-5.775
	Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	65.345		29.928
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
1.1.2.	Materiële vaste activa	-49.517	-25.409	
1.1.3.	Financiële vaste activa:			
	- investeringen in deelnemingen	-3.670	-3.068	
	- desinvesteringen in deelnemingen	223	163	
	- verstrekte leningen	-3.285	-2.092	
	- aflossingen leningen	1.278	2.037	
	Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-54.971		-28.369
	Kasstroom uit financieringsactiviteiten			1.559
2.1.	Overige financiering/mutaties eigen vermogen	726	-33	
2.3.	Aflossing Langlopende schulden	-120	-727	
	Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	606		-760
	Mutatie liquide middelen	10.980		799
1.2.4.	Liquide middelen			
	Beginstand liquide middelen	112.495	111.696	
	Eindstand liquide middelen	123.475	112.495	
	Mutatie liquide middelen	10.980		799

De mutatie "overige financieringen/mutaties eigen vermogen" geconsolideerd bestaat in 2019 met name uit een mutatie in aandeel derden.

Enkelvoudig kasstroomoverzicht

Bedragen k€		Enkelvoudig	
		2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten			
9	Resultaat boekjaar	-1.404	9.333
	Resultaat aandeel derden	-	
	Saldo baten en lasten	-1.404	9.333
Aanpassingen voor afschrijvingen:			
4.2.	- Afschrijvingen	28.789	24.333
4.4.5.	- Correcties	480	
	- Afschrijvingen ivm desinvesteringen	-	
		29.269	24.333
Aanpassingen voor financiële vaste activa:			
6.1.3.	- Waardemutatatie deelneming	2.287	2.371
2.3.7.	- Herwaardering overige leningen	-145	-446
		2.142	1.925
2.2.	Aanpassingen voor voorzieningen	2.779	607
1.2.2.	- Vorderingen	7.365	-2.810
2.4.	- Kortlopende Schulden	24.261	-5.202
		31.626	-8.012
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		64.412	28.186
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
1.1.2.	Materiële vaste activa	-49.514	-25.394
1.1.3.	Financiële vaste activa:		
	- investeringen in deelnemingen	-4.398	-3.262
	- desinvesteringen in deelnemingen	1.217	
	- verstrekte leningen	-1.222	
	- aflossingen leningen	2.444	1.230
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-51.473	-27.426
		12.939	760
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
2.1.	Overige financiering/mutaties eigen vermogen	-1.217	
2.3.	Aflossing Langlopende schulden	-541	-539
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.758	-539
Mutatie liquide middelen		11.181	221
1.2.4.	Liquide middelen		
	Beginstand liquide middelen	96.726	96.505
	Eindstand liquide middelen	107.907	96.726
Mutatie liquide middelen		11.181	221

In 2019 bestaat de mutatie "overige financieringen/mutaties eigen vermogen" enkelvoudig met name uit de dividenduitkering van Univenture.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Bedragen k€		Geconsolideerd		Enkelvoudig	
		31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
1.1.2.2.	Terreinen	20.412	20.617	20.412	20.617
1.1.2.1.	Gebouwen	166.601	148.296	166.601	148.296
1.1.2.3.	Inventaris en apparatuur	23.727	21.598	23.694	21.549
1.1.2.4.	Bijzondere bibliotheekcollecties	2.124	2.124	2.124	2.124
Totaal		212.864	192.635	212.831	192.586

Bedragen k€		Terreinen en terreinvoorz.	Gebouwen gereed	Activa in aanbouw	Inventaris	Bibliotheek collecties	Totaal
Aanschafwaarde	01-jan	22.535	325.528	14.417	55.221	2.124	419.825
Afschrijvingen	01-jan	1.918	191.649	0	33.623	0	227.190
Boekwaarde totaal	01-jan	20.617	133.879	14.417	21.598	2.124	192.635
Mutaties in verslagjaar							
Investeringen	(+)	1	8.337	28.828	12.351	0	49.517
Gerealiseerd	(+)	24	7.146	-7.188	18	0	0
Desinvestering	(-)	0	0	0	0	0	0
Afschrijv. tlv exploitatie	(-)	230	18.818	0	9.754	0	28.802
Reclassificatie	(+)	0	0	0	0	0	0
Correcties	(-)	0	0	0	486	0	486
Afschrijv. ivm desinvest.	(+)	0	0	0	0	0	0
Afboeking afgeschr activa	(-)	0	0	0	203	0	203
Afschr. op afgeb activa	(+)	0	0	0	203	0	203
Mutaties verslagjaar	31-dec	-205	-3.335	21.640	2.129	0	20.229
Aanschafwaarde	31-dec	22.560	341.011	36.057	67.387	2.124	469.139
Afschrijvingen	31-dec	2.148	210.467	0	43.660	0	256.275
Boekwaarde totaal	31-dec	20.412	130.544	36.057	23.727	2.124	212.864

De verzekerde waarde van de gebouwen bedraagt M€ 441 volgens de verzekeringspolis per 1 januari 2019.

Tot en met 2018 was de regel dat onroerende zaken werden afgeschreven vanaf 1 januari in jaar (n+1). Bij het afronden van de bouwwerkzaamheden bleken oplevertijden veelal later dan de oorspronkelijke planning, met daarbij nakomende kosten. Het gevolg van deze handelwijze is dat de boekwaarde te hoog is opgenomen en niet in lijn is met vigerende regelgeving.

In 2019 is dit hersteld voor alle activa in de componenten "casco", "afbouw", "inbouwpakket" en "technische installaties". Voor al deze activa is gekeken naar de meest realistische eerste opleverdatum in jaar n. Het verschil in maanden tot 1 januari in jaar (n+1) levert voor dat actief een extra afschrijving zodat de boekwaarde correct wordt weergegeven. De totale extra eenmalige afschrijving in 2019 bedraagt k€ 4.387 en is ten laste van het resultaat gebracht.

De hier genoemde bibliotheek collectie omvat enkel de door de UM aangekochte Jezuitencollectie. Op deze waarde wordt niet afgeschreven.

Bedragen k€		Terreinen en terreinvoorz.	Gebouwen gereed	Activa in aanbouw	Inventaris	Bibliotheek collecties	Totaal
Aanschafwaarde	01-jan	22.535	325.528	14.417	54.839	2.124	419.443
Afschrijvingen	01-jan	1.918	191.649	-	33.290	-	226.857
Boekwaarde	01-jan	20.617	133.879	14.417	21.549	2.124	192.586
Mutaties in verslagjaar							
Aanschafwaarde	(+)	1	8.337	28.828	12.348	-	49.514
Gerealiseerd	(+)	24	7.146	-7.188	18	-	-
Desinvestering	(-)	-	-	-	-	-	-
Afschrijv. tlv exploitatie	(-)	230	18.818	-	9.741	-	28.789
	(+)	-	-	-	-	-	-
	(-)	-	-	-	480	-	480
Afschrijv. ivm desinvest.	(+)	-	-	-	-	-	-
Afboeking afgeschr activa	(-)	-	-	-	-	-	-
Afschr. op afgeb activa	(+)	-	-	-	-	-	-
Mutaties verslagjaar	31-dec	-205	-3.335	21.640	2.145	-	20.245
Aanschafwaarde	31-dec	22.560	341.011	36.057	67.205	2.124	468.957
Afschrijvingen	31-dec	2.148	210.467	-	43.511	-	256.126
Boekwaarde totaal	31-dec	20.412	130.544	36.057	23.694	2.124	212.831

Het gebouwenbestand van UM in de huidige omvang is als gevolg van de groei in aantal studenten, medewerkers en research-faciliteiten onvoldoende geëquipeerd voor toekomstige ontwikkelingen. Met de komst van een aantal nieuwe onderzoeksgroepen is de huisvesting op de locatie Randwyck niet voldoende gebleken, vandaar dat in 2019 het tweede deel van het gebouw aan de Paul-Henri Spaaklaan is aangekocht voor M€ 5,9. Ook het Duboisdomein 30 wordt in 2020 aangekocht voor M€ 5,8. Verdere ontwikkelingen vinden plaats op de diverse Brightlands

campussen, de Tapijnkazerne en binnen Randwyck. Op dit moment kent UM nagenoeg geen leegstand in haar panden en voorziet dat ook niet op korte termijn, met uitzondering van de schuifoperatie in de UNS50 als gevolg van de verbouwing.

De investeringen in inventaris hebben voor M€ 4,2 betrekking op laboratorium- en medische apparatuur, voor ruim M€ 4,3 betreft het de upgrade naar Maasnet 4.0 en de aanleg van een netwerk in de Paul-Henri Spaaklaan voor M€ 1,5.

Financiële vaste activa

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
1.1.3.1. Deelnemingen	10.307	9.652	19.943	19.049
1.1.3.3. Leningen aan verbonden partijen	10.776	10.631	10.776	10.631
1.1.3.4. Overige verstrekte leningen	4.279	2.271	2.215	2.220
1.1.3.7. Obligaties en effecten	5.646	5.583	-	-
Totaal	31.008	28.137	32.934	31.900

De positie deelnemingen in de **enkelvoudige balans** ziet er als volgt uit.

Bedragen k€	Boekwaarde 01-01-2019	Investeren	Desinvesteringen	Herwaarde-ring/resultaat	Boekwaarde 31-12-2019	Deelnemingen percentage
UM Holding B.V.	13.208	4.398	-50	-2.121	15.535	100%
Univenture B.V.	5.830	-	1.267	-166	4.397	100%
Wonen Boven Winkels Maastricht N.V.	11	-	-	-	11	33%
Merc plc	-	-	-	-	-	100%
Totaal	19.049	4.398	1.217	-2.287	19.943	

In 2019 is k€ 4.398 aan agio gestort in Universiteit Maastricht Holding B.V. ten behoeve van de strategische participaties. Hiervan was k€ 1.250 bestemd voor Medace B.V. en k€ 1.250 voor Chemelot Campus C.V., k€ 300 voor Greenport Campus Venlo B.V., k€ 300 voor Smart Services Campus Heerlen B.V. en voor Maastricht Health Campus B.V. een bedrag van k€ 688.

Daarnaast nog k€ 150 ten behoeve van CHILL B.V. en k€ 460 aan Knowledge Transfer Fund B.V.

De desinvesteringen hebben met name betrekking op een dividenduitkering bij Univenture B.V..

Onderstaande tabel geeft een toelichting op de post deelnemingen binnen de geconsolideerde financiële vaste activa gegevens. Op de geconsolideerde balans zijn Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V. niet zichtbaar als deelneming van UM, aangezien deze zijn geconsolideerd.

Bedragen k€	Boekwaarde 01-01-2019	Investeren	Desinvesteringen	Herwaarde-ring/resultaat	Boekwaarde 31-12-2019	Deelnemings percentage
Wonen Boven Winkels Maastricht N.V.	11	-	-	-	11	33,33%
Merc plc	-	-	-	-	-	99,99%
Knowledge Transfer Fund B.V.	484	480	-	-315	649	49,99%
Chemelot Campus B.V.	1.234	-	-	78	1.312	33,33%
Chemelot Campus C.V.	3.469	1.250	-	-1.025	3.694	10,00%
Maastricht Health Campus B.V.	1.022	688	-	-235	1.475	33,33%
Smart Services Campus Heerlen (CMD) B.V.	1.405	300	-	-1.082	623	33,33%
Chill B.V.	2	100	-	-100	2	12,50%
Enabling technologies B.V.	1.284	-	-	36	1.320	16,67%
TMFI B.V.	223	-	223	-	0	0,00%
Maastricht Instruments B.V.	375	-	-	209	584	40,00%
Greenport Campus Venlo B.V.	87	300	-	-306	81	33,33%
Medace B.V.	-	550	-	-52	498	26,83%
MERC plc	-	-	-	-	0	0,01%
ACS Biomarker B.V.	-	-	-	-	-	2,00%
BiBo innovations B.V.	3	-	-	-	3	31,48%
Boostani B.V.	-	-	-	-	-	33,33%
Cell 2 Tissue B.V.	8	-	-	-	8	52,60%
Cimaas B.V.	15	-	-	-	15	42,90%
Coagulation Profile B.V.	4	-	-	-	4	49,80%
Digitale Dermatoloog B.V.	-	-	-	-	-	17,50%
Eaglet Eye B.V.	1	-	-	-	1	0,61%
Fabulous B.V.	-	-	-	-	-	0,21%
Flowchamber B.V.	5	-	-	-	5	41,10%
Genax B.V.	-	2	-	-	2	38,00%
Health Potential B.V.	7	-	-	-	7	49,90%
Mirabilis B.V.	2	-	-	-	2	40,70%
Mirnext B.V.	-	-	-	-	-	5,60%
Pharmatarget B.V.	2	-	-	-	2	10,00%
Smart Materials Holding B.V.	-	-	-	-	-	17,30%
StudyJob B.V.	6	-	-	-	6	26,00%
Synmabtix B.V.	3	-	-	-	3	28,30%
ToxgenSolutions B.V.	-	-	-	-	-	66,66%
YourRhythmics B.V.	-	-	-	-	-	41,10%
Totaal	9.652	3.670	223	-2.792	10.307	

De UM Holding heeft de verkregen agiostortingen van de UM aangewend om haar deelnemingen uit te breiden met k€ 3.670. Het restant van het verkregen agio van de UM zal gedurende 2020 worden aangewend voor Chill B.V. en Medace B.V.

Het belang in TMFI B.V. is in 2019 verkocht.

Het belang in Medace B.V. bedraagt 26,83% en is in 2019 verkregen.

Vanwege de governancestructuur en de daaruit vloeiende zeggenschap is sprake van invloed van betekenis bij Enabling Technologies B.V. Het belang van 16,67% is derhalve gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde.

Leningen

Bedragen k€	Boekwaarde 01-01-2019	Verstekte leningen	Afgeloste leningen	Herwaar- dering/ correctie	Boek- waarde 31-12-2019	Rente	Resterende looptijd in jaren
Wonen Boven Winkels Maastricht N.V.	403	-	227	38	214	-	49
SLIM	10.228	1.222	923	35	10.562	3,4/0,5/6	13/7/22
Totaal	10.631	1.222	1.150	73	10.776		

De achtergestelde lening aan Wonen Boven Winkels Maastricht NV is, gezien het karakter hiervan, gewaardeerd tegen contante waarde. Deze waarde is berekend tegen 0,3% over de resterende looptijd.

De lening aan SLIM bestaat uit een lening ten behoeve van de bouw van het BioPartnerCenter Maastricht. Deze annuïteitenlening heeft een resterende looptijd van 13 jaar tegen 3,4% rente.

Verder zijn aan SLIM leningen verstrekt voor het realiseren van een MRI-scanner faciliteit die door Brains Unlimited B.V. (BU) wordt geëxploiteerd. Dit leningenpakket is in 2019 herzien.

De lening die SLIM van de Provincie Limburg heeft verkregen, is in 2019 door de UM overgenomen en in het nieuwe pakket verdisconteerd. Het pakket bestaat nu nog uit twee leningen met resterende looptijden van respectievelijk 7 en 22 jaar tegen 0,5% en 6% rente.

Voor het volledige pakket van leningen aan SLIM geldt dat de condities waartegen deze zijn aangegaan en de verwevenheid met UM ertoe leiden dat de marktrente niet eenduidig is vast te stellen. De reële waarde op basis van marktwaardering is daarom niet opgenomen.

Bedragen k€	Boekwaarde 01-01-2019	Verstekte leningen	Afgeloste leningen	Herwaar- dering/ correctie	Boek- waarde 31-12-2019	Rente	Resterende looptijd in jaren
KoKo	16	-	16	-	-	-	0
Tragos	426	-	30	-10	386	-	15
Circumflex	1.066	-	11	44	1.099	-/4	18/18
SSC-Saurus	712	-	20	38	730	-/4/-	26/11/15
Subtotaal enkelvoudig	2.220	-	77	72	2.215		
Medace B.V.	51	2.000	51	64	2.064	8	-
Subtotaal	51	2.000	51	64	2.064		
Totaal geconsolideerd	2.271	2.000	128	136	4.279		

De lening aan studentenvereniging *Koko* was renteloos. Als zekerheden gelden verpanding van alle huidige en toekomstige vorderingen en alle roerende zaken en voorraad, alsmede een door de beheersstichting afgegeven garantie van maximaal k€ 114. De lening is in 2019 geheel afgelost.

Studentenverenigingen *Circumflex* en *Tragos* hebben ieder in het verleden twee leningen ontvangen waarvan een renteloos is en een tegen 4%. De rentedragende lening van *Tragos* is al in 2018 geheel afgelost. De lening aan de studentenvereniging *Saurus* bestaat uit een rentedragende lening, met een rentepercentage van 4%, en twee renteloze leningen.

De reële waarde op basis van marktwaardering kan voor deze leningen niet eenduidig geschat worden. Daarom is de reële waarde niet opgenomen. De renteloze leningen worden contant gemaakt tegen 0,3%.

De converteerbare lening verstrekt aan Medace B.V. bedraagt M€ 2 tegen 7%. De rente wordt tot 1 januari 2026 bijgeschreven op de hoofdsom. De lening wordt verstrekt tot 1 januari 2034.

Bedragen k€	Boekwaarde 01-01-2019	Verstekte leningen	Afgeloste leningen	Herwaar- dering/ correctie	Boek- waarde 31-12-2019	Rente	Resterende looptijd in jaren
Obligaties	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal enkelvoudig	-	-	-	-	-		
Obligaties geconsolideerde partijen	5.583	63	-	-	5.646		
Subtotaal	5.583	63	-	-	5.646		
Totaal geconsolideerd	5.583	63	-	-	5.646		

De obligaties geconsolideerde partijen worden aangehouden door stichting MERIT en bestaat uit een portefeuille van Europese obligaties met een looptijd 4-7 jaar.

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. Obligaties aangehouden tot einde looptijd worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

De beursgenoteerde aandelen en obligaties worden op balansdatum gewaardeerd tegen de genoteerde marktwaarde.

Vlottende activa

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
1.2.2. Vorderingen	66.106	72.912	63.124	70.489
1.2.4. Liquide middelen	123.475	112.495	107.907	96.726
Totaal	189.581	185.407	171.031	167.215

Vorderingen:

Vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.
De specificatie van de vorderingen luidt als volgt:

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
1.2.2.9. Nog te fact. bedragen inzake contractonderzoek	27.239	27.509	25.619	26.006
1.2.2.1. Vorderingen en overige dienstverlening	26.816	31.455	26.635	31.036
1.2.2.7. Collegegelden	2.562	2.349	2.562	2.349
1.2.2.12. Vooruit betaalde bedragen	5.848	9.505	5.847	9.486
1.2.2.14. Nog te ontvangen rentebaten	1	14	1	13
1.2.2.13. Verstrekte voorschotten	274	276	269	272
1.1.3.3. Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.442	1.367	914	1.121
1.2.2.11. Te vorderen BTW	395	172	421	134
1.2.2.2. Vordering rijksbijdrage lopend jaar	-	-	-	-
1.2.2.10. Overige vorderingen	1.529	265	856	72
Totaal	66.106	72.912	63.124	70.489

De post 'nog te factureren bedragen inzake contractonderzoek' blijft nagenoeg gelijk. Het bedrag in 2019 werd gevormd door 559 projecten; in 2018 waren dat 581 projecten.

De post 'vorderingen en overige dienstverlening' neemt af met M€ 4,4. Deze bestaat uit een daling van de debiteuren positie van M€ 1,0. De voornaamste daling is toe te schrijven aan de inspanningen van de onderzoeksgroep LINK die in het kader van de provinciale subsidie zijn verricht en waarvoor de subsidie nog niet is ontvangen. In 2018 was M€ 5,3 nog niet ontvangen, in 2019 was dat bedrag gedaald met M€ 3,7. Naast deze vordering in het kader van LINK bestaat de balanspost uit een andere provinciale subsidie in het kader van Sciences die gedaald is van M€ 5,2 naar M€ 2,3. Beide posten zorgen voor een totale daling van M€ 6,6. De NWO-SEO-gelden laten daarentegen een stijging zien van M€ 1,0.

Het saldo dat opgenomen is onder de collegegelden, bestaat voor een beperkt deel uit nog te innen incasso's termijnen die nog door de studenten moeten worden voldaan. Ruim M€ 2,3 is echter toe te schrijven aan de toezeggingen van derden om PhD-trajecten te financieren.

De daling in de post 'vooruitbetaalde bedragen' wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval van de vooruitbetaalde energielasten. Deze energie wordt opgewekt door de energiecentrale van het academisch ziekenhuis Maastricht (azM). Dit bedrag was vooruitbetaald aan het azM om zo mede de revitalisering van de oude energiecentrale te financieren onder de voorwaarde dat de UM een korting op de energielasten kreeg. Omdat deze afspraken niet contractueel zijn geformaliseerd, ontbreekt de grondslag om deze balanspost aan te houden en vindt eenmalig volledige vrijval plaats van M€ 2,4.

Aan Chemelot Campus Vastgoed C.V. is een bedrag van M€ 0,5 betaald als btw-compensatie, dat in 10 jaar zal vrijvallen. Daarnaast is een bedrag van M€ 1,4 betaald als btw-compensatie voor het Center Court, die in 15 jaar zal vrijvallen. Eind 2019 staat voor beide posten nog een bedrag open van M€ 1,4. Het restant bestaat uit vooruitbetaalde kosten voor licenties en abonnementen als ook voor huurtermijnen.

De reële waarde van de vorderingen per balansdatum, wijkt niet af van de boekwaarde. Verder is binnen de vorderingen geen sprake van bijzondere verplichtingen.

Liquide middelen:

De specificatie luidt als volgt:

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
1.2.4.1. Kasgeld	78	70	78	69
1.2.4.2. Rekening-courant banken	122.739	87.425	107.829	71.657
1.2.4.2. Deposito's looptijd korter dan een jaar	658	25.000	-	25.000
Totaal	123.475	112.495	107.907	96.726

Voor een toelichting op de ontwikkelingen binnen de liquide middelen, wordt verwezen naar paragraaf "Kasstromen en liquiditeitspositie".

Eigen vermogen

Bedragen k€	Geconsolideerd				Enkelvoudig			
	Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige Mutaties	Stand per 31-12-2019	Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige Mutaties	Stand per 31-12-2019
2.1.1. Kapitaal	93.169	-	-	93.169	93.169	-	-	93.169
2.1.1.1. Algemene reserve	79.957	-1.057	-8.771	70.129	68.058	-1.404	-8.771	57.883
2.1.1.2. Bestemde reserve	74.894	-	8.771	83.665	74.894	-	8.771	83.665
	248.020	-1.057	-	246.963	236.121	-1.404	-	234.717
2.1.2. Aandeel derden	-882	2	720	-160	-	-	-	-
Totaal	247.138	-1.055	720	246.803	236.121	-1.404	-	234.717

Ter vergelijking, de stand per 31-12-2018

Bedragen k€	Geconsolideerd				Enkelvoudig			
	Stand per 1-1-2018	Resultaat	Overige Mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 1-1-2018	Resultaat	Overige Mutaties	Stand per 31-12-2018
Kapitaal	93.169	-	-	93.169	93.169	-	-	93.169
Algemene reserve	75.402	9.052	-4.497	79.957	63.189	9.333	-4.464	68.058
Bestemde reserve	70.430	-	4.464	74.894	70.430	-	4.464	74.894
	239.001	9.052	-33	248.020	226.788	9.333	-	236.121
Aandeel derden	-490	-392	-	-882	-	-	-	-
Totaal	238.511	8.660	-33	247.138	226.788	9.333	-	236.121

De richtlijnen ten aanzien van het eigen vermogen schrijven een onderscheid voor naar het oorspronkelijke **kapitaal**, de algemene reserve en bestemmingsreserves. Het kapitaal betreft de waarde van het om niet verkregen vastgoed medio jaren '90.

De **algemene reserve** bestaat uit de reserves die vrij ter beschikking staan. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

De algemene reservepositie zal worden aangewend voor een tweetal doeleinden:

- De financiering van investeringen in vaste activa (financieringsfunctie)
- De dekking van onvoorziene omstandigheden en eventuele negatieve resultaten (bufferfunctie)

De **bestemmingsreserves** zijn door de universiteit afgezonderd en bedragen ultimo 2019 M€ 83,7. De bestemmingen betreffen enerzijds bestedingsplannen van nieuwe facultaire en universitaire initiatieven. Anderzijds zijn onderzoeksprojecten aangegaan waarbij een eigen matching vereist is. Voor deze eigen bijdrage

worden ook bestemmingsreserves gevormd. In dat licht zijn in 2019 vanuit de algemene reserves M€ 1,4 toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

Universiteit Maastricht Holding B.V. heeft een deelneming in Brains Unlimited B.V. waarin zij een meerderheidsbelang heeft. Dat wil zeggen dat een deel van het eigen vermogen dat in dat belang zit, geen onderdeel van Universiteit Maastricht Holding vormt. Dat deel betreft het 'aandeel van derden' en bedraagt k€ 160 negatief. Omdat het aandeel in Brains Unlimited in 2019 is uitgebreid van 54,15% naar 91,54% is het aandeel derden met k€ 720 gemuteerd onder de post **overige mutaties**.

Scheiding publiek/privaat vermogen

UM richt zich uitsluitend op haar kerntaken onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht (valorisatie). De middelen die hiertoe worden aangewend, hebben zowel een publieke als een private herkomst. Er is gekozen om geen onderscheid te maken tussen publiek vermogen en privaat vermogen. Het gehele vermogen wordt derhalve als publiek aangemerkt.

Verklaring verschil enkelvoudig versus geconsolideerd eigen vermogen

Bedragen k€	2019
Enkelvoudig eigen vermogen	234.717
Aandeel derden	-160
Eigen Vermogen Stichting LIBER	5.069
Eigen Vermogen Stichting MERIT	7.177
Geconsolideerd eigen vermogen	246.803

Opmerking **enkelvoudig** eigen vermogen

Over 2019 is het exploitatieresultaat toegevoegd aan de algemene reserve. De mutatie in de bestemde reserves is het gevolg van de voortgang in de projecten waarvoor bestemde reserves zijn gevormd en de vorming van nieuwe bestemde reserves voor nieuwe projecten en facultaire bestedingsplannen. Deze mutatie is ten laste van de algemene reserves gebracht.

Voorzieningen

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
2.2.1.5. Transitievergoeding	2.889	792	2.749	792
2.2.1.6. Langdurig zieken	706	171	706	171
2.2.1.2. Sabbatical leave	2.696	2.711	2.696	2.711
2.2.1.2. Verlofsparen	7.260	5.483	7.260	5.483
2.2.1.3. Eigen risico WGA	2.741	2.923	2.741	2.923
2.2.1.4. Ambtsjubilea	2.797	4.001	2.797	4.001
2.2.1.5. Wachtgeld	3.918	4.007	3.918	4.007
2.2.2. Verlieslatende contracten	47	60	-	-
Totaal	23.054	20.148	22.867	20.088

Bedragen k€	Stand per 1-1-2019	Dot. 2019	Onttr. 2019	Vrijval 2019	Rente mut. bij CW	Stand per 31-12-2019	Kort < 1 jaar	Lang > 1 jaar
2.2.1.5. Transitievergoeding	792	2.402	-38	-267	0	2.889	2.404	485
Langdurig zieken	171	622	0	-87	0	706	619	87
2.2.1.2. Sabbatical leave	2.711	527	-385	-157	0	2.696	0	2.696
2.2.1.2. Verlofsparen	5.483	2.215	-791	-10	363	7.260	0	7.260
2.2.1.3. Eigen risico WGA	2.923	265	-500	0	53	2.741	464	2.277
Ambtsjubilea	4.001	586	-244	-2.331	785	2.797	140	2.657
2.2.1.5. Wachtgeld	4.007	1.777	-1.911	0	45	3.918	2.478	1.440
Verlieslatende contracten	60	0	-13	0	0	47	0	47
Totaal	20.148	8.394	-3.882	-2.852	1.246	23.054	6.105	16.949

De voorzieningen hebben betrekking op bedragen die voor geen ander doel aangewend mogen worden dan waarvoor zij in het verleden of in dit boekjaar beschikbaar gesteld zijn. De voorzieningen zijn contant gemaakt tegen 0,3%, tenzij anders vermeld.

Het percentage van de verdisconteringsvoet wordt bepaald aan de hand van de rendementscijfers op de eerste handelsdag van het nieuwe jaar voor de staatsobligaties met een resterende looptijd van meer dan 10 jaar. Het gemiddelde daarvan bepaalt de hoogte van de verdisconteringsvoet waarbij een afwijking van meer dan 0,5% leidt tot een aanpassing. Tot 2018 was de verdisconteringsvoet 0,8%.

De **voorziening transitievergoeding** is gevormd om in de toekomst de kosten te kunnen dekken voor wettelijk bepaalde transitievergoedingen die medewerkers onder bepaalde voorwaarden krijgen bij het beëindigen van hun dienstverband. De voorziening is bepaald conform de regels zoals die gelden vanaf 1 januari 2020, te weten 1/3^e maandsalaris per dienstjaar, waarbij de duur van het dienstverband tot op de dag nauwkeurig wordt bepaald. Vanaf 2019 is de berekeningssystematiek gewijzigd in de vorm van het hanteren van het blijfkanspercentage en worden nu alle bepaalde tijd contracten in de berekening meegenomen. De voorziening is door deze aangepaste berekeningssystematiek naar boven bijgesteld met M€ 1,05.

Volgens wet- en regelgeving dient een **voorziening langdurig zieken** gevormd te worden. In 2019 is gekozen voor een berekeningswijze waarbij de bedrijfsarts aangeeft van welke personen hij verwacht dat zij niet meer zullen terugkeren in het bedrijfsproces. Uitgangspunt daarbij is dat deze mensen al minimaal een heel jaar geheel of gedeeltelijk ziek zijn.

De **voorziening sabbatical leave** is gevormd om in de toekomst de kosten te kunnen dekken voor het verlof dat door bestuurders wordt genoten na hun bestuursperiode. Het verlof dient om het kennis- en vaardigheidsniveau weer op peil te brengen. Deze voorziening is nominaal.

De voorziening **verlofsparen** is gevormd om in de toekomst de kosten te kunnen dekken indien medewerkers de in het kader van de regeling verlofsparen hun gespaarde verlofdagen opnemen. Tot en met 2018 was de waarde van een gespaarde dag bepaald

op € 410. In 2019 is dit aangepast en wordt gerekend met het werkelijke salaris per individuele medewerker. Hierdoor is de voorziening naar boven bijgesteld met een bedrag van M€ 1,07.

De voorziening **eigen risico WGA** is gevormd in het kader van de Wet Werk & Inkomen naar arbeidsvermogen. Na een ziekteperiode van twee jaar kan een werknemer een WGA-uitkering krijgen. De hoogte van de uitkering is bepaald aan de hand van het inkomensverlies van medewerkers. Voor de kosten van dit inkomensverlies is de UM sinds 1 juli 2004 eigenrisicodragers. De UM is voor een periode van maximaal 10 jaar eigenrisicodragers vanaf de eerste dag dat een medewerker een uitkering krijgt. In 2019 is deze voorziening berekend voor 27 personen (in 2018 waren het 29 personen).

De voorziening **ambtsjubilea** is gevormd ter dekking van toekomstige uitkeringen ter gelegenheid van het 25-jarig en het 40-jarig ambtsjubileum voor medewerkers met een aanstelling voor onbepaalde tijd. Bij de berekening is uitgegaan van de totale verplichting per individuele werknemer. In de berekening is een kans in acht genomen dat in de toekomst geen aanspraak meer wordt uitgeoefend door betrokkene. Deze kans is vanaf 2019 niet meer afhankelijk gesteld van de leeftijd, maar gebaseerd op een blijfkans. Basis is het salarisniveau ultimo boekjaar, waarbij vanaf 2019 ook rekening wordt gehouden met toekomstige salarisverhogingen. Deze salarisverhogingen worden opgenomen tegen de geamortiseerde waarde. De aanpassing van de blijfkans en de geamortiseerde salarisverhogingen vormen een schattingswijziging waardoor de voorziening naar beneden wordt bijgesteld voor een bedrag van M€ 1,67.

De voorziening **wachtgeld** is gevormd om de kosten te kunnen dekken voor medewerkers die onvrijwillig met ontslag zijn gegaan en die aanspraak kunnen maken op deze regeling. Bij de berekening is uitgegaan van de totale wachtgeldverplichting per individuele ex-werknemer. In de berekening is een kans in acht genomen dat in de toekomst geen wachtgeldaanspraak wordt uitgeoefend door betrokkene. Deze kans is afhankelijk gesteld van de leeftijd.

Voor het tekort op projecten is een **voorziening verlieslatende contracten** getroffen. Dit betreft alleen de consolidatiepartij Stichting MERIT.

Langlopende schulden	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Bedragen k€				
2.3. Langlopende schulden	2.785	2.905	1.242	1.783
Totaal	2.785	2.905	1.242	1.783

Bedragen k€	Lang per 1-1-2019	Kortlopend 1-1-2019	Totaal per 1-1-2019	Aange-gane leningen	Aflos-singen leningen	Rente mut. stelsel-wijz.	Stand per 31-12-2019	Kort < 1 jaar	Lang	Middel-lang 1-5 jaar	Lang > 5 jaar	Rente-voet
Aan krediet-instellingen	1.783	539	2.322	-	540	-	1.782	540	1.242	800	442	4,2%
Aan groeps-maatschappij	1.122	-	1.122	421	0	-	1.543	-	1.543	0	1.543	-
Totaal	2.905	539	3.444	421	540		3.325	540	2.785	800	1.985	

De gemiddelde interestvoet bedraagt 4,2% per jaar. De schulden aan kredietinstellingen betreffen volledig leningen betrokken van de Waterschapsbank en het Restauratiefonds. De aflossing verloopt via de kortlopende schulden en wordt daar gepresenteerd.

onderhoudskosten. Deze toezegging bevat geen rente.

De reële waarde van de leningen wijkt niet materieel af van de boekwaarde per balansdatum.

De schuld aan groepsmaatschappijen betreft een door Brains Unlimited B.V. toegezegd bedrag als bijdrage in de

Verder zijn geen zekerheden gesteld en zijn leningen niet achtergesteld bij andere schulden.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. De specificatie is als volgt:

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
2.4.7. Vooruitontv. bedragen contractonderzoek	57.753	49.020	57.753	48.464
2.4.16. Overige vooruit ontvangen bedragen	11.457	4.832	10.091	4.313
2.4.14. Doelsubsidies OCW	165	165	165	165
2.4.8. Leveranciers en declaranten	24.032	17.777	23.637	16.504
2.4.17. Te bet. vakantie-uitkering en eindejaarsuitkering	9.062	8.464	9.062	8.464
2.4.9. Loonheffing en premies sociale verzekeringen	14.739	13.518	14.190	12.964
2.4.10. Schulden terzake van pensioenen	3.820	3.361	3.820	3.361
2.4.1. Schulden aan groepsmaatschappijen	509	817	1.160	1.443
2.4.16. Waarborgsommen en vooruit ontvangen huren	1.064	770	1.064	770
2.4.17. Aanspraak verlot	16.034	17.127	14.852	17.127
2.4.12. Aflossing langlopende schulden	540	539	540	539
2.4.18. Te betalen rentelasten	72	121	72	121
2.4.13. Collegegelden UM	21.487	19.449	21.487	19.449
2.4.12. Overige kortlopende schulden	77	28	77	25
Totaal	160.811	135.988	157.970	133.709

De post 'vooruit ontvangen bedragen van contractonderzoek' laat in 2019 een stijging van M€ 9,3 zien. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door 8 nieuwe projecten in 2019. Het betreft hier NWO VID1 en VIC1 projecten, het MC-LIMES project, het zwaartekrachtproject en het Netherlands Electron Microscopy Infrastructure project, dat is toegekend door NWO binnen "Nationale Roadmap Grootchalige Wetenschappelijke Infrastructuur". In totaal zorgen deze nieuwe projecten samen voor een stijging van M€ 7,8.

De post 'overige vooruit ontvangen bedragen' neemt toe met ruim M€ 5. ZONMW heeft M€ 0,9 toegekend voor de academische werkplaats in het kader van de ouderenzorg. Verder heeft de Provincie Limburg een bedrag van M€ 0,9 toegekend voor de vorming van een instituut 'Brightlands e-infrastructure for Neurohealth (BREIN)'. Van het 'Education, Audiovisual and Culture Executive Agency' is in totaal M€ 2,0 aan voorschot ontvangen (waarvan M€ 1,4 voor partners in deze samenwerking). De post-doctorale controllersopleiding heeft M€ 0,5 vooruit ontvangen aan inschrijfgelden.

De post 'leveranciers en declaranten' neemt met M€ 7,0 toe. In 2018 waren de affiliatievergoedingen reeds voor jaareinde in rekening gebracht en betaald. In 2019 was dat niet het geval, waarmee een crediteurenpositie ontstaat van M€ 1,2. Extra facturen inzake de cyberaanval van M€ 0,2. Een omvangrijke termijn inzake bouwkosten Tapijnkasernen is onderdeel van de crediteurenpositie voor een bedrag van M€ 0,9. Vanwege de cyberaanval is het boekjaar langer "open" gehouden, om de achterstanden weg te werken. Als gevolg van de cyberaanval heeft de betaling van de laatste termijn van de doorverdeling van de rijksbijdrage naar azM (M€ 3,3) en Maastricht School of Management (M€ 0,2) pas in 2020 plaatsgevonden. Bovendien hebben vanaf 23 december geen betalingen meer plaats gevonden in 2019, wat de hoge crediteurenpositie verklaart.

Deze betalingen zijn grotendeels in de eerste weken van 2020 uitgevoerd.

In de post 'Te betalen vakantie-uitkering en eindejaarsuitkering' is voor alle medewerkers de vakantie-uitkering opgenomen welke in mei wordt uitbetaald. De eindejaarsuitkering betreft de eindejaarsuitkering van het CvB welke standaard in november in plaats van december wordt uitbetaald.

In de post 'loonheffing en premiesociale verzekering' is een bedrag van M€ 0,48 opgenomen als nabetaaling over het jaar 2015. Dit bedrag is in afstemming met de belastingdienst tot stand gekomen.

De aanspraak verlot is in 2019 gedaald. In 2018 hadden medewerkers ruim 44.000 uur meer verlot dan het wettelijke maximum. Over deze 'verlofstuwmeren' moesten afspraken gemaakt worden. Dat bleek in 2018 niet meer haalbaar en derhalve zijn al deze uren toen meegenomen in de schuldpositie. In 2019 is maar over een klein deel van deze uren afspraken gemaakt, wat vaak resulteerde in een afschrijving van de overige uren. Dat is de voornaamste oorzaak van de daling. In 2018 is het uitstaande verlot gemiddeld 141 uur per fte, tegenover 120 uur per fte in 2019.

Met een aantal verbonden partijen heeft UM een rekening-courantverhouding waarmee uitsluitend het onderlinge betalingsverkeer wordt afgewikkeld. Een rekening-couranthouder dient maandelijks de positie aan te zuiveren. Een positief saldo kan te allen tijde worden afroepen. Rente wordt niet berekend.

De post collegegelden UM vertegenwoordigt het bedrag dat de UM reeds heeft ontvangen van haar studenten voor het studiejaar 2019/2020.

Overzicht doelsubsidies

Naast de algemene rijksbijdrage ontvangt UM ook specifieke doelsubsidies. Anders dan bij de rijksbijdrage dienen de niet-aangewende bedragen op de balans verantwoord te worden. Van twee reeds beëindigde projecten is k€ 148 van de toegekende subsidie niet aangewend. Hiervoor is tot op heden geen

terugbetalingsbeschikking ontvangen van het Ministerie. Verder is in 2017 een nieuw project "Leading to Succes" gestart, met een totale toewijzing van k€ 61. Dit bedrag is ultimo 2019 niet aangewend, omdat de subsidie in 2018 is afgelopen.

G1 verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving bedragen * € 1.000	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Subsidie-ontvangsten t/m 2019	Prestatie afgerond
Leading to Succes	HO/560030255	24-04-2017	61	61	ja
Eindtotaal			61	61	

In eerdere jaren is bovenstaande subsidie ten onrechte verantwoord onder rubriek G2. De prestatie is in 2018 afgerond.

G2 verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2A Aflopend ultimo verslagjaar

Omschrijving Bedragen k€	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Subsidie- ontvangsten t/m 2019	Overige ontvangsten 2019	Eigen bijdrage in 2019	Totale kosten per 31-12-2019	Saldo per 31-12-2019
Orion	HO.100947/SS	22-04-2010	200	200	-	15	183	32
PLG 2013 01	590598-1	02-12-2013	200	200	-	-	84	116
Eindtotaal			400	400	-	15	267	148

Niet in de balans opgenomen regelingen

Per 31 december 2019 heeft UM de volgende openstaande regelingen, die op basis van regelgeving niet op de balans kunnen worden opgenomen:

- In 1994 is een rentedragende geldleenovereenkomst gesloten met Wonen Boven Winkels Maastricht NV voor de som van k€ 726 met een looptijd van 30 jaar en direct opvraagbaar. Dit bedrag stond per 31 december nog in depot bij UM.
- Aan All-In Annadal B.V. is een bankgarantie afgegeven ter grootte van k€ 349 als waarborg voor de juiste nakoming van verplichtingen uit hoofde van een huurovereenkomst.
- UM voert chemicaliën en op alcohol gebaseerde stoffen in. Aan de douane is een garantstelling verstrekt voor k€ 6.
- UM heeft een kredietfaciliteit bij haar huisbank van M€ 4,0.
- De aangegane huurverplichtingen voor het komende jaar bedragen k€ 1.995. De huurverplichting van lopende contracten langer dan 1 jaar bedraagt in totaal k€ 17.759, waarvan k€ 14.894 langer dan 5 jaar.
- Gedurende 2016 zijn garanties aan Brains Unlimited B.V. afgegeven, waarbij UM zich verplicht tot een minimale afname van scanfaciliteiten. Voor het jaar 2020 bedraagt deze garantie ruim M€ 2,0. Voor de daaropvolgende jaren wordt de toezegging gecontinueerd. Hiervoor is geen voorziening getroffen.
- Indien het eigen vermogen van strategische participaties binnen de Universiteit Maastricht Holding B.V. lager dan nihil wordt, dan treft de Universiteit Maastricht Holding B.V. daarvoor een voorziening. Mocht een uitkering noodzakelijk zijn en mochten de liquide middelen van de Universiteit Maastricht Holding B.V. niet toereikend zijn, dan staat de Universiteit Maastricht hiervoor garant. Ultimo 2019 bedraagt deze voorziening k€ 1.737.
- Voor de opstart en ontwikkeling van de Chemelot Campus algemeen en meer in het bijzonder voor Chemelot InScite, heeft UM toegezegd hierin bij te dragen tot een maximum van M€ 10. Hiervan is ultimo 2019 M€ 6,3 gerealiseerd.
- Voor de opstart en ontwikkeling van Smart Services Campus in Heerlen is aan de Campus Heerlen Management & Development B.V. een maximale agiostorting van M€ 3 toegezegd. Hieraan is een nieuwe toezegging voor de jaren 2018, 2019 en 2020 toegevoegd, waarmee de totale toezegging op M€ 3,9 komt. De aandelen zijn in handen van Universiteit Maastricht Holding B.V. Per 31 december 2019 kon nog k€ 300 van de M€ 3,9 afgeroepen worden.

- Met de oprichting van Enabling Technologies B.V. is een excellent onderzoeksapparatuurpark gerealiseerd. Enabling Technologies B.V. heeft een continuïteitsdoelstelling en in dat licht heeft de combinatie UM/azM voor 10 jaar tot en met 2021 een afnamegarantie afgegeven tot maximaal M€ 16,0.
- UM heeft toegezegd ruim M€ 1 bij te dragen door middel van agiostortingen via Universiteit Maastricht Holding B.V. naar Kennis Transfer Fund B.V. waar de uitvoering en het beheer liggen van het proof-of-concept en pre-seed fondsen programma, als onderdeel van het Valorisatie Programma Zuid-Limburg. Per 31 december 2019 is hiervan k€ 842 voldaan.
- In 2019 is besloten om het pand aan de Duboisdomein 30 aan te kopen. Het pand zal op 8 januari in eigendom komen voor een bedrag van M€ 5,2.
- De UM heeft het Maastrichts Energie Akkoord ondertekend, waarin de UM zich heeft geëngesteld om in 2020 30% van haar elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. In dat kader zal de UM voor 1 mei 2020 een 15-jarige rentedragende lening van M€ 4,0 verstrekken aan Nazorg Limburg B.V. voor het realiseren van een zonnepark op locatie Belvédère, bestaande uit totaal 30.000 zonnepanelen. De UM zal naar rato van haar investering de opgewekte elektriciteit voor eigen gebruik aanwenden.

Gebeurtenissen na balansdatum

De recente uitbraak van het Coronavirus (COVID-19) heeft wereldwijd de economie beïnvloedt. De ontwikkelingen van het Coronavirus en de maatregelen die de overheid neemt, hebben ook impact op de activiteiten van de UM, waaronder het onderwijs en het onderzoek.

De UM verwacht op zowel korte als langere termijn economische impact te ondervinden door de Corona crisis. De exacte gevolgen hiervan zijn echter nog niet duidelijk, maar de situatie wordt nauwlettend gemonitord. Gezien de financiële positie van de UM, is er op dit moment geen aanleiding tot ernstige twijfel aan de continuïteit.

Toelichting op de staat van baten en lasten

De toelichting bij de tabellen heeft betrekking op de enkelvoudige cijfers.

Rijksbijdrage	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Bedragen k€					
Rijksbijdragen					
3.1.1. Toewijzing volgens model PBM	269.222	253.844	269.222	263.406	253.844
Subtotaal	269.222	253.844	269.222	263.406	253.844
Doelsubsidies					
3.1.2. Professionele leergemeenschappen	0	44	0	-	44
Totaal Doelsubsidies	0	44	0	-	44
Overige subsidies OCW					
3.1.3. Rijksbijdrage academisch ziekenhuis Maastricht	69.998	67.773	69.998	-	67.773
Totaal overige subsidies OCW	69.998	67.773	69.998	-	67.773
Af: inkomensoverdrachten	-69.998	-67.773	-69.998	-	-67.773
Rijksbijdrage als baten verantwoord	269.222	253.888	269.222	263.406	253.888

De Rijksbijdrage wordt door de minister van OCW door middel van begrotingsbrieven (OFB = Overzicht Financiële Beschikkingen) toegekend. UM heeft in 2019 M€ 7,1 meer aan Rijksbijdrage ontvangen dan begroot.

De belangrijkste wijzigingen in de Rijksbijdrage UM betreffen:

1^e OFB (- M€ 1,4):

- lumpsumkorting vanwege OCW-brede problematiek (-M€ 0,86),
- herverdeeleffect (korting) vanwege het onderbrengen van groen onderwijs (WUR) binnen de OCW-bekostiging (voorheen bekostiging via LNV) (-M€ 0,36), en
- diverse kleinere bijstellingen (-M€ 0,18).

2^e OFB (+ M€ 4,6)

- referentieraming 2019 (M€ 3,49)
- loonbijstelling 2019 (M€ 0,72). Bij begroting was al een voorschot genomen van M€ 4,5,
- Comeniusbeurzen (M€ 0,25) en,
- diverse kleinere bijstellingen (M€ 0,14).

3^e OFB (+ M€ 3,9)

- toekenning ETPathfinder (M€ 1),
- sectorplan middelen B/T en SSH (M€ 1,53),
- toekenning zwaartekrachtprogramma (M€ 1,34) en,
- diverse kleinere bijstellingen (M€ 0,08).

De zwaartekrachtgeldten zijn onderdeel van de Rijksbijdrage. Bij wijze van uitzondering (OCW nieuwsbrief jaarverslaggeving nr. 8 van 2013) stelt OCW dat voor de zwaartekrachtmiddelen geldt dat er sprake is van een vastomlijnd en intern afgesproken

bestedingspatroon en voorts van een transparante en rechtmatige verantwoording. Daarmee mogen de baten worden verwerkt als overlopende passiefpost en zullen naar rato van het bestedingspatroon meerjarig vrijvallen ten gunste van de exploitatierekening. Zodoende zijn de in 2019 toegekende zwaartekrachtmiddelen à M€ 1,34 via de balans verantwoord. Per saldo bedraagt de toename aan Rijksbijdrage in het exploitatieoverzicht daarmee geen M€ 7,1 maar M€ 5,8.

“Het ministerie van OCW heeft in de loop van 2019 sectorplanmiddelen verstrekt voor versterking van het wetenschappelijk onderzoek. Deze middelen zijn toegevoegd aan de lump sum van iedere universiteit. Deze middelen zijn gekoppeld aan inhoudelijke sectorplannen en concrete begrotingen van de universiteiten. Het ministerie van OCW zal de inhoudelijke voortgang van de planrealisatie monitoren. In goed overleg met het ministerie van OCW was, mede vanuit een perspectief van matching van kosten en opbrengsten, een verwerking van deze bedragen beoogd op de balans in de jaarrekening 2019, conform de regeling Zwaartekracht. Recent oordeelde de Commissie Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving, tegen eerdere verwachtingen in, dat een dergelijke verwerking niet toegestaan is op basis van de huidige regelgeving. Door toepassing van deze regels wordt het financieel beeld ter grootte van M€ 1,5 positief beïnvloed voor de Universiteit Maastricht (ter info: in totaliteit bedraagt de vrijval bij de 14 universiteiten: M€ 52,3 in 2019). Tegenover deze vrijval van middelen in 2019 staan even zo grote tekorten in latere jaren.

In de Commissie Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving is geconcludeerd dat het wenselijk is de regels jaarverslaggeving hiervoor aan te passen om te voorkomen dat in komende jaren wederom sprake zal zijn van een vertekening van het financiële beeld. OCW zal hiertoe het initiatief nemen en hierover overleg voeren met de accountants en de universiteiten (VSNU)."

In het kader van specifieke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg kent het ministerie van OCW jaarlijks een Rijksbijdrage ten behoeve van de werkplaatsfunctie toe aan de academische ziekenhuizen. UM ontvangt deze Rijksbijdrage voor de werkplaatsfunctie en stelt deze onverwijld – als inkomensoverdracht - aan het aZM beschikbaar.

College- en examengelden

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.3.4. College- en examengelden 2017/2018	-	26.858	-	-	26.858
3.3.4. College- en examengelden 2018/2019	26.545	14.206	26.545	25.730	14.206
3.3.4. College- en examengelden 2019/2020	15.257	-	15.257	14.789	-
Totaal college- en examengelden	41.802	41.064	41.802	40.519	41.064

In 2019 kent de UM een hoger dan geraamde groei van het aantal inschrijvingen binnen de opleidingen van FSE (met name DKE, Sciences en MGSOG). Daarnaast is binnen zowel FSE als SBE sprake van een hoger aandeel non-EU studenten wat leidt tot een stijging van de gemiddelde collegegeldbaten per student. Bij het opstellen van de begroting is een inschatting gemaakt

van de effecten van de wettelijke bepaling dat eerstejaars hoger onderwijs studenten een korting krijgen op het collegegeld (de zogeheten halvering collegegeld). Deze effecten zijn voor 2019 te hoog ingeschat. Hier staat tegenover dat het ITM/IMM programma (FHML) een sneller dan begrote uitstroom kende met een daling van de collegegeldbaten tot gevolg. Per saldo zijn de gerealiseerde collegegelden M€ 1,3 hoger dan begroot.

Baten werk in opdracht van derden

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.4.1. Baten contractonderwijs	17.150	18.198	17.150	17.084	18.198
3.4.2. Baten contractonderzoek - NWO/KNAW (2^e geldstroom)					
* NWO	19.836	16.907	19.836	20.222	16.907
* KNAW	202	157	202	187	157
	20.038	17.064	20.038	20.409	17.064
- Onderzoek overig (3^e geldstroom)					
* Nationale overheid	19.377	18.038	19.377	16.390	18.038
* Internationale overheid					
- EU-kaderprogramma	13.460	16.025	13.460	15.204	16.025
- ERC-grants	5.381	3.212	5.381	4.851	3.212
- Internat. overheid overig	838	1.798	838	1.313	1.798
* Nationale non-profit	6.234	8.222	6.234	8.923	8.222
* Internationale non-profit	3.964	4.355	3.964	3.788	4.355
* Collectebusfondsen	9.528	8.114	9.528	8.420	8.114
* Bedrijven	15.192	15.030	10.696	11.040	10.328
* Overig	873	-28	873	3.123	-28
	74.847	74.766	70.351	73.053	70.064
Baten werk in opdracht van derden	112.035	110.028	107.539	110.546	105.326

Onder de baten werk in opdracht van derden worden alle baten begrepen die zijn behaald uit voor derden verricht contractonderwijs en -onderzoek.

Baten contractonderwijs

In 2019 laat de ontwikkeling van de baten contractonderwijs binnen de faculteiten een gedifferentieerd beeld zien. FHML, SBE, FSE en FL kenden een hogere dan geraamde instroom binnen een aantal contractonderwijsprogramma's. Tevens werden er meer baten uit scholarships voor PhD's gerealiseerd. De afbouw van het ITM/IMM programma (FHML) en het tussentijds stopzetten van de Mexico-activiteiten binnen FHML-SHE hebben daarentegen een lager aantal inschrijvingen tot gevolg gehad. Per saldo zijn de baten contractonderwijs in 2019 conform begroting gerealiseerd.

Baten contractonderzoek

De faculteiten hebben bij het opstellen van de begroting de ambitie uitgesproken dat de omvang van de totale 2^e en 3^e geldstroomactiviteiten in 2019 zou toenemen. Een ambitie die ook in 2019 deels samenhangt met de ontwikkeling van de Kennis-As activiteiten waarbij enerzijds sprake is van provinciale contractbaten (3^e geldstroom) binnen het Kennis-As programma en anderzijds van het genereren van additionele 2^e en 3^e geldstroombaten. De begrote ambitie hangt daarnaast samen met de groeiende onderzoeksactiviteiten van FSE.

In 2019 is de ambitie ten aanzien van de 2^e geldstroombaten grotendeels gerealiseerd. De 2^e geldstroombaten zijn daarmee M€ 3 hoger dan in 2018. Een groei die met name binnen FHML wordt gerealiseerd.

De omvang van de 3^e geldstroombaten is in lijn met de realisatie 2018, maar blijft achter bij de begrote groei. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de verwerking van de BISS-activiteiten.

Bij het opstellen van de begroting zijn binnen de 3^e geldstroom de verwachte baten contractonderzoek van het gehele BISS-consortium begroot en de doorverdeling daarvan naar de consortiumpartners als negatieve overige baten. Met het stopzetten van het BISS-consortium en de start van het instituut BISS heeft de realisatie 2019 alleen betrekking op de UM-activiteiten. Hiermee is de realisatie M€ 1,8 lager dan verwacht. Voor FSE-IDS was een sterke groei van het contractonderzoek begroot middels het opstarten van nieuwe onderzoeksgroepen. Deze groei is niet volledig gerealiseerd doordat een aantal Principal Investigators functies binnen deze onderzoeksgroepen later dan voorzien is ingevuld. De begrote centrale bijstelling van M€ 1,5 op de verwachte 3^e geldstroombaten is achteraf te hoog ingeschat. Binnen FL leidt een groei van de onderzoeksportefeuille alsmede een hoger dan begrote verrekening met de provincie Limburg in het kader van het Kennis-As project ITEM tot gestegen 3^e geldstroombaten.

Verder valt bij de vergelijking van de begroting met de realisatiecijfers op dat er verschuivingen optreden tussen de verschillende batencategorieën. Vooral bij het inschatten van nieuwe projecten bij FSE-Sciences wordt veelal de categorie "overig" gebruikt. De realisatie vindt plaats op één van de andere subcategorieën. Tevens is de centrale correctie als "overig" begroot. De stijging van de baten binnen de categorie nationale overheid wordt met name veroorzaakt door de provinciale bijdrage aan de Kennis-As activiteiten. Daarnaast is een daling zichtbaar van de baten die betrekkingen hebben op projecten die gesubsidieerd worden door internationale overheden en een stijging van collectebusfondsprojecten. Hierbij dient te worden vermeld dat de UM in 2019 zeer succesvol is geweest in het verwerven van H2020-subsidies (contractwaarde van M€ 25,6), waarvan het effect in 2019 nog niet zichtbaar is. Deze projecten worden de komende jaren uitgevoerd.

Overige baten

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.5.10 - Inschrijfgelden symposia/congr./curs.	3.657	3.724	3.657	2.831	3.724
3.5.4. - Sponsoring & subsidies	10.729	4.403	10.622	5.336	4.341
3.5.1. - Verhuur goederen/faciliteiten/voorz.	5.604	5.604	5.604	5.874	5.604
3.5.10 - Verkoop producten & dienstverlening					
* Admin./ICT diensten v. derden	275	289	275	578	289
* Bibliothecaire diensten v. derden	2.140	2.028	2.140	2.053	2.028
* Externe detacheringen	6.984	3.706	6.984	7.666	6.798
* Baten medische en zorginstellingen	9.396	10.180	9.396	10.191	10.180
* Overige verkoop product/dienst.	11.841	10.098	12.257	13.295	11.023
	30.636	26.301	31.052	33.783	30.318
Totaal overige baten	50.626	40.032	50.935	47.824	43.987

De hogere overige baten (M€ 3,1) zijn met name binnen de posten inschrijfgelden en sponsoring en subsidies gerealiseerd.

Inschrijfgelden

De hogere baten worden voornamelijk veroorzaakt door hogere inschrijvingen binnen het Center for European Studies (CES).

Sponsoring en subsidies

Onder deze post worden onder andere verantwoord subsidies die zijn verbonden aan de uitvoering van contractactiviteiten en baten met betrekking tot beursprogramma's. De omvang van deze baten is op voorhand lastig in te schatten met afwijkingen binnen de realisatie tot gevolg.

In 2019 heeft voor de laatste keer een toekenning van subsidie uit de regeling Stimulering Europees Onderzoek (SEO) plaatsgevonden. Dit betreft een matchingsbijdrage voor Horizon 2020 aanvragen die zijn toegekend in de periode november 2018 tot en met december 2019. In deze periode is de UM zeer succesvol geweest in het binnenhalen van H2020 projecten. Met een toegekende contractwaarde van ruim M€ 25,6 (die de komende jaren tot baten contractonderzoek zullen leiden) bedroeg de SEO-bijdrage in 2019, M€ 2,3. Doordat bij het opstellen van de begroting was uitgegaan van een afbouw van de regeling is de SEO-bijdrage M€ 2 hoger dan begroot.

Als onderdeel van de voorstellen van de commissie Van Rijn zal er een overheveling van M€ 100 plaatsvinden van de 2^e geldstroom naar de 1^e geldstroom. Onderdeel van deze overheveling betreft M€ 40 SEO-middelen (regeling werd door NWO uitgevoerd). Daarmee maken de SEO-middelen met ingang van 2020 onderdeel uit van de Rijksbijdrage. De verdeling over de instellingen wordt gebaseerd op het gemiddelde bedrag dat een universiteit de afgelopen jaren heeft verworven uit de SEO-regeling.

In het kader van het project Working on Europe (WOE) zijn in 2019 baten sponsoring en subsidies gerealiseerd terwijl deze als Overige verkopen en diensten waren begroot (M€ 1,4). Daarnaast valt de gestegen omvang van verschillende beurzenprogramma's op (M€ 0,8).

De resterende afwijking is terug te voeren op een groot aantal ontwikkelingen en verschuivingen met andere batencategorieën.

Verkoop producten en dienstverlening

De daling binnen deze categorie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de hiervoor genoemde verwerking van de BISS-activiteiten en een groot aantal verschuivingen met andere batencategorieën. Daarnaast is sprake van lagere baten uit detacheringen die groten-deels betrekking hebben op de inzet binnen (UNU)MERIT/ROA. Hier staan ook lagere lasten tegenover.

Personele lasten

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.1.1. Beloning voor arbeid					
Salarissen	198.298	186.112	195.252	201.670	185.408
Vakantiewaardering	15.033	13.876	14.820	15.307	13.820
Eindejaarsuitkering	13.885	12.773	13.688	14.138	12.765
Totaal beloning voor arbeid	227.216	212.761	223.760	231.115	211.993
4.1.1.5. Pensioenlasten	36.444	32.050	35.960	36.768	31.978
4.1.1.2. Sociale lasten	27.226	24.920	26.791	27.393	24.809
4.1.1.1. Loonkosten incl. pens. en soc. lasten	290.886	269.731	286.511	295.276	268.780
4.1.2. Overige personele lasten					
4.1.2.3 * Training en opleidingen	3.325	3.330	3.314	3.527	3.330
4.1.2.3. * Wervingkosten	146	178	146	72	178
4.1.2.1. * Personeelsvoorziening					
* Dotaties personeelsvoorzieningen	8.254	4.696	8.254	149	4.696
* Vrijval personeelsvoorzieningen	-6.721	-4.306	-6.721	-	-4.306
4.1.2.3. * Uitzendkrachten en declaranten	7.924	7.847	14.954	10.383	14.708
4.1.2.3. * Overige personele lasten	6.992	7.587	6.904	6.526	6.962
Totaal overige personele lasten	19.920	19.332	26.851	20.657	25.568
Totaal personele lasten	310.806	289.063	313.362	315.933	294.348

De **personeelslasten** (enkelvoudig) zijn ten opzichte van de realisatie 2018 in absolute omvang gestegen en bedragen 67% van de totale UM-lasten.

Personeel (fte)	2019	2018	2017	2016	2015
Personeelsopbouw per 31 december					
Wetenschappelijk personeel (WP)	2.235	2.153	2.098	2.018	1.922
Ondersteunend personeel (OBP)	1.632	1.560	1.511	1.477	1.401
	3.866	3.713	3.609	3.495	3.323
Medisch specialisten	62	61	59	54	54
Totaal UM inclusief medisch specialisten	3.929	3.775	3.668	3.549	3.378
WP (fte, op basis van UFO)	2.235	2.153	2.098	2.018	1.922
- Hoogleraar	213	201	189	145	146
- UHD	214	196	189	222	199
- UD	394	383	376	355	333
- Docenten	277	266	260	250	249
- Onderzoekers	320	306	311	305	295
- Promovendi	809	791	763	701	666
- Overig WP (waaronder studentassistenten, WP zonder UFO-classificatie)	7	10	9	40	34

In 2019 is de UM-staf (3.866 fte exclusief medisch specialisten) met 153 fte gegroeid ten opzichte van 2018. Ten opzichte van de begroting (3.910 fte) is dit een stijging van 44 fte. Bovenstaande tabel laat zien dat in 2019 binnen alle personeelscategorieën sprake is van groei.

UM Holding B.V. en UniVenture B.V. hebben in 2019 op concerniveau geen medewerkers in dienst gehad evenals in 2018. De medewerkers bij LIBER en MERIT worden gedetacheerd vanuit de UM. Zelf hebben deze stichtingen geen medewerkers in dienst.

Ontwikkeling van de loonkosten inclusief pensioenen en sociale lasten realisatie 2019 versus realisatie 2018

De mutatie in de loonkosten bedraagt M€ 17,7. Deze stijging is naar een aantal oorzaken te herleiden waarbij de cao-ontwikkeling, de pensioenpremiestijging, de jaarlijkse periodiekontwikkeling en de autonome groei van formatie de belangrijkste zijn. Bij de cao-ontwikkeling is aangesloten op het in het voorjaar 2018 gesloten cao-akkoord met een looptijd van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2019. Onderdeel hiervan is een structurele salarisstijging van 2,6% met ingang van 1 februari 2019. Vanuit de loonbijstelling Rijksbijdrage is deze loonsverhoging deels bekostigd. Verder bedraagt de groei van de staf 153 fte (exclusief medisch specialisten). Een kanttekening die hierbij gemaakt dient te worden is dat de groei in staf veelal in de laatste vijf maanden van 2019 heeft plaatsgevonden. Hierdoor stijgt het aantal mje's en de daaraan verbonden loonkosten minder fors dan op basis van de fte-ontwikkeling verwacht had mogen worden.

Ontwikkeling van de loonkosten inclusief pensioenen en sociale lasten realisatie 2019 versus begroting 2019

De gerealiseerde loonkosten 2019 zijn M€ 8,8 lager dan begroot. De verklaring hiervoor is als volgt:

- In 2019 is er sprake van een daling van de korte termijn verlofschuld van M€ 2,3. In 2018 zijn alle uren boven het maximaal toegestane aantal verlofuren dat naar het volgend jaar mag worden overgedragen, voorzichtigheidshalve meegenomen in de stand van de verlofschuld per 31-12-2018. Dit in de verwachting dat deze uren beschikbaar zouden blijven voor medewerkers. In 2019 is afgesproken dat medewerkers alleen aanspraak kunnen maken op deze uren indien er afspraken zijn gemaakt over de inzet van deze uren en deze afspraken zijn vastgelegd in het personeelsdossier. Voor het overgrote deel bleek dit niet het geval en deze uren zijn in 2019 komen te vervallen. Daarnaast heeft het gericht sturen op de inzet van verlofdagen geleid tot een afname van het aantal openstaande verlofuren. De omvang van de verlofschuld is hiermee, ondanks de groei van de formatieomvang, aanzienlijk gedaald.
- UM is in fte-aantallen gegroeid. Desondanks stijgen de loonkosten (gecorrigeerd voor het cao-effect) minder fors dan begroot aangezien de groei vooral in de laatste vijf maanden van 2019 is gerealiseerd. Vacatures zijn later dan verwacht ingevuld en vervangingen hebben deels in een lager dan begrote schaal plaatsgevonden. Ook zijn enkele vacatures door een tijdelijke inhuur van derden ingevuld. De in de begroting opgenomen groei van de formatie voor nieuwe activiteiten is veelal tegen een gemiddelde personeelslast begroot. De werkelijk gerealiseerde gemiddelde personeelslast is lager.

De realisatie van de trainings- en opleidingskosten is nagenoeg conform begroting. Periodiek wordt de relatieve omvang van de trainings- en opleidingskosten in relatie tot de loonkosten gemonitord om zeker te stellen dat bij een groei van de staf het opleidingsbudget afdoende is.

Zoals beschreven in de toelichting op de balans heeft binnen de personeelsvoorzieningen een groot aantal mutaties plaatsgevonden:

	Dotatie 2019	Vrijval 2019
Transitievergoeding	2.262	-305
Langdurig zieken	622	-87
Sabbatical leave	527	-542
Verlofsparen	2.215	-801
Eigen risico WIA	265	-500
Ambtsjubilea	586	-2.575
Wachtgeld	1.777	-1.911
Totaal	8.254	-6.721

Toelichting bij tabel:

Deze zittende leden van het College van Bestuur maken gebruik van het overgangsrecht van vier jaar. Dit recht geldt tot en met 31 december 2019, waarna geleidelijke afbouw van de bezoldiging plaatsvindt. Het bezoldigingsmaximum in het kader van deze overgangsregeling is nog het oude WNT-maximum van € 230.474.

Meer **externe inhuur van uitzendkrachten en declaranten** heeft tot een afwijking van M€ 4,6 tussen de gerealiseerde en geprognosticeerde lasten geleid (en M€ 0,2 als realisatie 2019 wordt vergeleken met realisatie 2018). De afwijking ligt in een van de volgende (of een combinatie van) oorzaken: hogere activiteitsniveau, het niet-tijdig kunnen invullen van vacatures en daardoor genoodzaakt zijn externe krachten in te schakelen, het inhuren van studentassistenten, vervanging bij ziekte en het inzetten van externen bij het uitvoeren van tijdelijke opdrachten.

De gerealiseerde **overige personele lasten** zijn M€ 0,4 hoger dan begroot en zijn in lijn met de realisatie 2018. De stijging is een resultante van vele kleinere mutaties, waarbij de hogere vergoedingen voor verhuiskosten alsmede de verwerking van de kerstgeschenken opvallen. De mogelijkheid om de kerstattentie als salaris uitbetaald te krijgen heeft er toe geleid dat deze deels als loonkosten zijn gerealiseerd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Sinds 2016 is de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)' van kracht. Die bepaalt dat de hoogste leidinggevend in de (semi)publieke sector, niet meer mogen verdienen dan het jaarlijks vastgestelde maximum.

Conform deze wet wordt hierna het jaarlijks inkomen en eventuele ontslagvergoedingen van de topfunctionarissen weergegeven, gerelateerd aan de voor hen geldende maxima. In 2019 bedraagt dit maximum k€ 194, in 2018 was dit k€ 189.

De bezoldiging van de bestuurders is vastgesteld conform de regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het bezoldigingsmaximum is vastgesteld op basis van indeling in klasse G. de score op complexiteitspunten per criterium is in onderstaande tabel opgenomen:

Score complexiteitspunten Universiteit Maastricht:

Baten	> M€ 200	10
Studenten	10.000 – 20.000	4
Onderwijssoorten	> 5	5
Totaal		19

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

In nevenstaande tabel is voor de heren M. Paul en N. Bos als individueel WNT-maximum het maximum (of een evenredig deel daarvan) vermeld, zoals dat voor hen zou gelden indien zij in 2019 waren aangesteld. Zij zijn echter eerder aangesteld en toen golden hogere maximale WNT bedragen. Voor hen geldt dan ook een wettelijke overgangsregeling waarin de beloning in de komende jaren geleidelijk aan zal worden afgebouwd naar het actuele WNT-maximum.

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	M. Paul	R. Letschert	N. Bos
Functie(s)	voorzitter	rector magnificus	vice-voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	203.388	172.992	206.394
Beloningen betaalbaar op termijn	21.950	20.853	22.145
Subtotaal	225.338	193.845	228.539
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totale bezoldiging	225.338	193.845	228.539
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	overgangsrecht	nvt	overgangsrecht
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2018

Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	197.028	169.233	203.165
Beloningen betaalbaar op termijn	20.219	19.210	20.410
Totaal bezoldiging 2018	217.247	188.443	223.575
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000	189.000^a	189.000

a) In de WNT verantwoording heeft over 2018 fouterstel plaatsgevonden voor wat betreft de bezoldiging van R. Letschert. Ten onrechte is de in de salarisadministratie 2018 verwerkte nabetaaling ad. € 7.535 niet als bezoldigingscomponent verantwoord. Hierdoor is de bezoldiging 2018 van R. Letschert aangepast van € 180.908 naar € 188.443. De verwerking van het fouterstel heeft niet geleid tot overschrijding van het individueel bezoldigingsmaximum en een onverschuldigde betaling.

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A. van der Pauw	J. Barnes	H. de Groene	J. van Haasteren	A. Dupont	M. Groenhuijsen
Functie(s)	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12	1/1 - 31/18
Bezoldiging 2019						
Bezoldiging	17.500	12.500	12.500	12.500	4.167	8.333
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400	19.400	6.484	12.916
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	17.500	12.500	12.500	12.500	4.167	8.333
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2018						
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-	1/1 - 31/12	-	1/1 - 31/12
Bezoldiging	18.958	18.750	-	12.500	-	12.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	-	18.900	-	18.900

Bezoldiging niet-topfunctionarissen: deel 1

bedragen x € 1	Hoogleraar 1	Hoogleraar	Decaan	Hoogleraar 2	Decaan
Aanvang en einde functie- vervulling 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,8	1	1	0,1	1
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	246.406	175.948	175.650	21.110	361.957
Beloningen betaalbaar op termijn	19.801	19.349	21.180	2.213	22.375
Totaal bezoldiging	266.207	195.297	196.830	23.323	384.332
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	155.200	194.000	194.000	19.400	194.000
Motivering van overschrijding: zie	1)	2)	3)	4)	5)
Gegevens 2018					
Functie(s) in 2018	Hoogleraar 1	Hoogleraar	Decaan	Hoogleraar 2	Decaan
Duur dienstverband in 2018	1/9 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,8	1	1	0,1	1
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	236.399	181.166	171.080	20.519	214.626
Beloningen betaalbaar op termijn	18.350	20.241	19.474	2.042	20.653
Totaal bezoldiging 2018	254.749	201.407	190.554	22.561	235.279

Bezoldiging niet-topfunctionarissen: deel 2

bedragen x € 1	Beleidsdirecteur	Hoogleraar 1	Hoogleraar 1	Hoogleraar 2	Hoogleraar 1
Aanvang en einde functie- vervulling 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	0,05	1	1	0,5
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	192.482	9.166	176.475	183.930	110.638
Beloningen betaalbaar op termijn	21.993	1.069	21.180	21.385	10.590
Totaal bezoldiging	214.475	10.235	197.655	205.315	121.228
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000	9.700	194.000	194.000	97.000
Motivering van overschrijding: zie	6)	7)	8)	9)	10)
Gegevens 2018					
Functie(s) in 2018	Beleidsdirecteur	Hoogleraar 1	Hoogleraar 1	Hoogleraar 2	Hoogleraar 1
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	0,05	1	1	0,5
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	198.080	8.983	179.129	181.666	108.422
Beloningen betaalbaar op termijn	19.866	984	19.474	19.677	9.737
Totaal bezoldiging 2018	217.946	9.967	198.603	201.343	118.159

Bezoldiging niet-topfunctionarissen: deel 3

bedragen x € 1	Decaan
Aanvang en einde functie- vervulling 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	181.500
Beloningen betaalbaar op termijn	21.186
Totaal bezoldiging	202.686
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000
Motivering van overschrijding: zie	11)
Gegevens 2018	
Functie(s) in 2018	Decaan 1
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	166.294
Beloningen betaalbaar op termijn	19.085
Totaal bezoldiging 2018	185.379

- ad 1) compensatie pensioen "boven-tonners" en persoonlijke toelage
- ad 2) compensatie pensioen "boven-tonners" en persoonlijke toelage
- ad 3) compensatie pensioen "boven-tonners" en decanen toelage
- ad 4) compensatie pensioen "boven-tonners" en persoonlijke toelage
- ad 5) compensatie pensioen "boven-tonners"; decanen toelage; uitbetaling gespaarde vakantiedagen
- ad 6) compensatie pensioen "boven-tonners"; functioneringstoelage
- ad 7) compensatie pensioen "boven-tonners"
- ad 8) compensatie pensioen "boven-tonners"
- ad 9) compensatie pensioen "boven-tonners" en arbeidsmarkttoelage
- ad 10) compensatie pensioen "boven-tonners" en bovenmatige kostenvergoeding
- ad 11) compensatie pensioen "boven-tonners" en decanen toelage

Nevenfuncties leden College van Bestuur

De nevenfuncties uitgevoerd door de leden van het College van Bestuur zijn in 2018/9 als volgt:

College van Bestuur	(Neven) functies
<p>Naam: Prof. dr. M.A.Paul Voorzitter</p> <p>Geboortejaar: 1958</p> <p>Benoeming 1^e termijn: 1 mei 2011 – 1 mei 2015 2^e termijn: 1 mei 2015 – 1 mei 2019 3^e termijn: 1 mei 2019 – 1 mei 2023</p>	<p>Uit hoofde voorzitterschap College van Bestuur</p> <ul style="list-style-type: none"> Voorzitter WUN (Worldwide Universities Network) Vice-voorzitter YERUN (Young European Universities Network) Vicevoorzitter Universiteitsfonds Limburg/SWOL Lid Raad van Commissarissen, Brightlands Maastricht Health Campus B.V. Lid Stuurgroep, Topsector Life Sciences and Health (LSH) Lid Adviesraad NUFFIC Columnist, Dagblad De Limburger Head European Office, AAHCI Lid Raad van Commissarissen, Campus Heerlen M&D B.V. Head of the UNN International Council, Lobachevsky State University Chair, YUFE <p>Uit hoofde hoogleraarschap en als expert op het gebied van medisch Onderzoek/Onderwijs en Valorisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht, Universitätsklinikum Münster Lid Nationale Wissenschaftsrat Oostenrijk en voorzitter Medische Commissie Lid Expertengremium Exzellenzstrategie, Wissenschaftsrat Duitsland
<p>Naam: prof. dr. R.M. Letschert Rector Magnificus</p> <p>Geboortejaar: 1976</p> <p>Benoeming 1^e termijn: 1 september 2016 – 1 september 2020 2^e termijn:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Board member at Redress The Netherlands Ambassador at Mukomeze Foundation Member Supervisory Board at 'Slachtofferhulp Nederland' Member at Royal Holland Society of Science and Humanities (KHMW) Expert at European Commission – DG for Research & Innovation Member Advisory Board "Levenslanggestraften" at Ministerie van Veiligheid en Justitie Voorzitter commissie Wetboek van Strafvordering; Nederlands lid (research representative), GO Fair Steering Committee bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Lid Raad van Toezicht, Bonnefantenmuseum Lid Raad van Toezicht, Catharinaziekenhuis Eindhoven
<p>Naam: dr. N.J.P.M. Bos Vice-voorzitter</p> <p>Geboortejaar: 1957</p> <p>Benoeming 1^e termijn: 1 januari 2014 – 1 januari 2018 2^e termijn: 1 januari 2018 – 1 januari 2022</p>	<p>Nevenfuncties uit hoofde van hoofdfunctie</p> <ul style="list-style-type: none"> Voorzitter Bestuur Stichting Life Science Incubator Maastricht Voorzitter Bestuur Stichting Studentenhuisvesting Maastricht Lid Stuurgroep Operationeel Programma Zuid-Oost Voorzitter kunst- en erfgoedcommissie Lid Raad van Commissarissen Brightlands Campus Greenport Venlo BV Lid Raad van Commissarissen Campus Vastgoed Greenport Venlo BV Lid Stuurgroep Brightsite <p>Overige nevenfuncties</p> <ul style="list-style-type: none"> Vice-voorzitter Raad van Toezicht Stichting De Domijnen Lid Raad van Toezicht Vista College Lid Raad van Commissarissen ZON-PTC BV Voorzitter Bestuur Museum Van Bommel Van Dam

Afschrijvingen

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.2.2. - Afschrijving gebouwen en installaties	19.079	15.966	19.079	15.327	15.966
4.2.2. - Afschrijving apparatuur en laboratoria	6.153	5.697	6.153	6.563	5.697
4.2.2. - Afschrijving ICT	3.447	500	3.444	2.697	2.170
4.2.2. - Afschrijving kantoorinrichting	123	2.189	113	752	500
Totaal afschrijvingen	28.802	24.352	28.789	25.338	24.333

De in 2019 gerealiseerde afschrijvingslasten zijn M€ 3,5 hoger dan begroot, wat binnen de categorie afschrijvingen op gebouwen en installaties wordt gerealiseerd. In 2019 is het beleid van de UM ten aanzien van de activering van onroerende goederen in lijn gebracht met de geldende verslaggevingsregels. Onroerende goederen werden afgeschreven per 1 januari van het eerstvolgende boekjaar, ongeacht het moment van investering, cq. de maand van ingebruikname. In 2019 heeft met terugwerkende kracht een aanpassing van de boekwaarde plaatsgevonden als gevolg van de bijstelling naar tijdige activering van onroerende goederen naar het moment van 1 maand na ingebruikname. Dit heeft in 2019 geleid tot M€ 4,4 aan additionele afschrijvingslasten. Deze stijging van de afschrijvingslasten wordt afgevlakt door de latere oplevering van een aantal huisvesting gerelateerde

projecten (waaronder Tapijn en UNS50. Dit wordt nog verder versterkt door een andere planning ten behoeve van groot vervangend onderhoud (GVO), renovaties en technische upgrades.

Binnen FHML-LINK en FSE-AMIBM is apparatuur later dan verwacht aangeschaft door uitstel en/of vertraging van een aantal activiteiten. Dit is zichtbaar in de ontwikkeling van de afschrijvingskosten op apparatuur en laboratoria. De uitvoering van IT-gerelateerde projecten leidt tot een stijging van de afschrijvingen op ICT. De daling binnen de afschrijvingen op kantoorinrichting wordt veroorzaakt doordat een groter deel van de uitgaven zich beneden de activering grens bevond en hiermee direct als lasten is genomen in het jaar van aanschaf.

Huisvestingslasten

Bedragen k€	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.3.1. - Huren	9.571	9.156	9.375	9.019	8.932
4.3.3. - Kosten onderhoud/aanpassingen	4.244	4.245	4.244	4.283	4.245
4.3.5. - Schoonmaak en afval	4.540	4.337	4.535	4.615	4.336
4.3.8. - Beveiliging	1.631	1.709	1.631	1.981	1.709
4.3.4. - Energie lasten	4.470	4.359	4.463	4.864	4.359
4.3.8. - Wettelijke lasten	1.097	940	1.097	539	940
4.3.8. - Specifiek	2.085	1.190	2.085	1.025	1.190
4.3.8. - Overige huisvestingslasten	3.094	608	3.088	280	607
Totaal huisvestingslasten (excl. afschr)	30.732	26.544	30.518	26.606	26.318

In 2019 is verantwoording van de energiecentrale azM op de balans van de UM opnieuw beoordeeld. Besloten is om de vooruitbetaalde kosten die hiervoor op de balans waren opgenomen te laten vrijvallen, wat heeft geleid tot M€ 2,5 aan additionele Overige huisvestingslasten. De resterende stijging van de huisvestingslasten (M€ 1,4) wordt met name veroorzaakt doordat een aantal uitgaven binnen de huisvestingsprojecten niet is geactiveerd. Dit betreft de kosten van bodem- en asbestsanering bij Tapijn alsmede de advies- en legeskosten bij de projecten Paul-Henri Spaaklaan 1 (PHS1) en het BioMedisch-Centrum (BMC). Hier staat tegenover dat onder andere de

latere oplevering van Tapijn en de PHS hebben geleid tot lagere schoonmaak-, energie- en beveiligingskosten. De uitbreiding van het huuroppervlak in Venlo (mede als gevolg van de ingebruikname van het Raad van de Arbeid gebouw) en stijgende huurkosten op Chemelot leidden in 2019 tot een toename van de huurkosten.

De hiervoor genoemde verklaring voor de gestegen huisvestingskosten ten opzichte van de begroting 2019, is ook de voornaamste oorzaak voor de toename van de lasten tussen de realisatiecijfers 2019 en 2018.

Overige instellingslasten

	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.4.5. - ICT lasten (excl. afschrijvingen)					
* Kosten licenties	5.075	4.233	5.070	4.366	4.233
* Kosten hardware	3.558	2.646	3.558	1.777	2.646
* Kosten telecommunicatie	971	951	971	955	951
* Kosten ICT consultancy	4.427	4.964	4.427	4.848	4.964
	14.031	12.794	14.026	11.945	12.794
4.4.2. - App./Inv./Transportmid. (excl afschr.)					
* Aanschaf app., inv., transportmid.	1.428	2.090	1.428	1.601	2.090
* Huur/lease app., inv., transportmid.	1.689	1.486	1.689	2.069	1.486
* Onderhoud app., inv., transportmid.	2.346	1.716	2.344	2.631	1.716
	5.463	5.292	5.461	6.302	5.292
4.4.5. - Operationele lasten					
* Kantoorkosten	1.067	1.071	940	1.468	981
* Abonnementen en collectievorming	6.695	6.042	6.687	5.798	6.042
* Grondstoffen, hulpmid., proefdieren	8.164	7.233	8.051	7.475	7.145
* Materialen en gereedschappen	1.823	1.510	1.823	1.629	1.510
* Org.kosten cursus/training/congres	2.859	2.616	2.825	1.162	2.616
* Reis- en verblijfkosten	8.464	8.001	8.263	7.817	7.822
* Kosten advisering	3.852	3.886	3.830	3.064	3.261
* Uitbesteed werk	12.951	11.357	13.691	10.953	12.913
* Bijdragen subsidies/lidmaatschappen	10.816	9.903	10.816	10.406	9.903
* Lasten extern onderwijs	7.864	7.243	7.864	9.438	7.243
* Representatiekosten	1.493	1.559	1.424	1.846	1.524
* Rente- en bankkosten	161	158	160	175	158
* Kosten catering	1.691	1.153	1.691	1.160	1.153
* Kopieer / drukkosten	2.196	2.449	2.184	2.166	2.449
* Verlies op debiteuren	46	686	46	-	686
* Overige algemene kosten	12.152	11.452	5.221	11.491	4.545
	82.294	76.319	75.516	76.048	69.951
Totale overige instellingslasten	101.788	94.405	95.003	94.295	88.037

De ontwikkeling van de **ICT-lasten** wordt in 2019 met name beïnvloed door de aanschaf van chromebooks ten behoeve van het in 2019 ingevoerde digitaal toetsen. Daarnaast heeft de uitvoering van het IT-refocus programma, de fasering van een aantal UM-brede innovatieprojecten en de investeringen ten behoeve van licenties tot hogere lasten geleid. De ICT consultancy kosten waren in 2019 te hoog ingeschat. De UM heeft eind 2019 te maken gekregen met een cyberaanval. Om de continuïteit van het onderwijs en onderzoek te waarborgen en de schade voor de organisatie, staf en studenten te beperken heeft de UM uiteindelijk geen andere mogelijkheid gezien dan het betalen van losgeld. De kosten hiervan zijn binnen de overige algemene kosten verantwoord.

Om de benodigde investeringen in de IT-organisatie en -infrastructuur mogelijk te maken is in 2019 besloten om het beschikbare financiële kader voor IT-beheersactiviteiten met ingang van 2020 met M€ 3,6 op te hogen (inclusief de financiering van digitaal toetsen). Daarnaast is een jaarlijks IT-vernieuwingsbudget van M€ 3 vastgesteld. De benodigde investering in de geplande vernieuwing van de ERP-systemen wordt slechts ten dele uit het jaarlijkse IT-vernieuwingsbudget gefinancierd. Voor de ERP-implementatie zijn op centraal niveau additionele middelen gereserveerd.

De kosten voor **apparatuur, inventaris en transportmiddelen** zijn M€ 0,8 lager dan begroot. Daarbij laten de kosten voor huur en onderhoud een stijging zien ten opzichte van 2018 en is voor de aanschaf van apparatuur sprake van een daling.

De **operationele lasten** 2019 zijn M€ 0,5 lager dan begroot maar laten ten opzichte van de realisatie 2018 een stijging zien van M€ 5,5. Een stijging die met name veroorzaakt wordt door een toename van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten die zich binnen bijna alle categorieën manifesteert.

De ervaring leert dat kosten die zijn gerelateerd aan toekomstige geldstromen binnen de categorie "overige algemene kosten" worden begroot. De realisatie vindt wel op de individuele operationele lastensoorten plaats. Een aantal opvallende punten in 2019:

- De omvang van het aantal beurzenprogramma's was in 2019 groter dan verwacht. Hier staan ook hogere baten tegenover.
- In 2019 heeft ten behoeve van specifieke casuïstiek niet begrote inhuur van externe expertise plaatsgevonden. Dit betreft onder andere advisering ten behoeve van de integratie van MSM, de cyber attack, de implementatie van de AVG en de WNRA.
- De uitvoering van de Maastricht Studie heeft geleid tot een extra verrekening met het azM.
- De komst van de eenheid Gravitational Waves and Fundamental Physics (GWFP) die betrokken is bij de ontwikkelingen rondom de ETPathfinder was bij de begroting niet voorzien en heeft in 2019 tot een stijging van de kosten geleid.
- De BTW-overhead claim (pro-rata regeling) was hoger dan verwacht (meer negatieve kosten).
- Bij het opstellen van de begroting was voor de onderwijsprogramma's van FSE-Venlo en FSE-Sciences nog niet helder welke faculteiten de onderwijsinzet zouden gaan verzorgen. De onderwijskosten zijn daarom als kosten extern onderwijs begroot. De daadwerkelijke inzet binnen de onderwijsprogramma's is als serviceonderwijs gerealiseerd.
- Zowel binnen FSE-AMIBM als FHML zijn de aan Inscite gerelateerde kosten lager dan verwacht.
- Bij een aantal nieuwe activiteiten/programma's en vernieuwingsprogramma's is sprake van vertraging in de start/uitvoering van een aantal activiteiten ten opzichte van de begroting. Dit betreft onder andere de BSc Business Engineering, strategische vernieuwingsactiviteiten binnen FHML en SBE en centrale internationaliseringsactiviteiten zoals Yufe en Working on Europe.

Financiële baten en lasten en resultaat deelnemingen

	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
6.1.1. Rentebaten	361	558	289	233	556
6.1.1. Koersresultaten	1.058	-212	-	-	0
6.1.3. Herwaardering leningen en voorzieningen	-1.101	229	-1.101	-	229
6.2.1. Rentelasten	-169	-314	-164	-	-310
Totaal financiële baten en lasten	149	261	-976	233	475
8. Resultaat deelnemingen	-2.761	-2.249	-2.254	-2.557	-2.371
Totaal resultaat deelnemingen	-2.761	-2.249	-2.254	-2.557	-2.371

Meerderheidsdeelneming (BV/NV)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act	Eigen Vermogen 31-12-2019	Exploitatie Saldo 2019	Omzet 2019	Verklaring Art. 2:403 BW ja/nee	Consolidatie Ja/nee
UM Holding BV	BV	Maastricht	4	15.535	-2.121	9.661	Nee	Ja
Univenture BV	BV	Maastricht	4	4.397	-166	11	Nee	Ja
Merc	PLC	Bangalore	1,2	-	-	-	Nee	Nee
Totaal				19.932	-2.287	9.672		

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act	Eigen Vermogen 31-12-2019	Exploitatie Saldo 2019	Omzet 2019	Verklaring Art. 2:403 BW ja/nee	Consolidatie Ja/nee
LIBER	Stichting	Maastricht	2	5.069	-182	3.176	Nee	Ja
MERIT	Stichting	Maastricht	2	7.177	529	1.842	Nee	Ja
Totaal				12.246	347	5.018		

Beslissende zeggenschap, maar niet meegenomen in consolidatie op basis van vrijstelling op grond van te verwaarlozen betekenis (stichting of vereniging)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act	Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act
Observant	Stichting	Maastricht	4	SWOL	Stichting	Maastricht	4
SWUM	Stichting	Maastricht	4	Studium Generale tuL	Stichting	Maastricht	4
				Wonen boven Winkels Maastricht NV	NV	Maastricht	1,2
				SLIM	Stichting	Maastricht	3
							3

Overige Verbonden partijen (minderheidsdeelneming en/of geen beslissende zeggenschap)

Department of Knowledge Engineering

Bachelor Knowledge Engineering & master's
Artificial Intelligence and Operations Research

Topics in:

- Applied Mathematics
- Artificial Intelligence
- Computer Science

Ranked best educational program

- "Keuzegids Hoger Onderwijs" among AI
- "Kennislink" publication by the Maastricht
- "Kennislink" publication by the Maastricht
- "Kennislink" publication by the Maastricht

Verslag Raad van Toezicht UM 2019

5

Raad van Toezicht en commissies

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op het beleid van het College van Bestuur (CvB) en op de algemene gang van zaken binnen de universiteit zoals opgenomen in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Naast toezichthouder is de RvT klankbord voor en adviseur van het CvB. Het profiel van de RvT is afgestemd op de gewenste ontwikkeling en strategie van de UM. Bij de samenstelling van de RvT is aandacht voor voldoende diversiteit naar individuele profielen, leeftijd, geslacht en maatschappelijk, culturele en wetenschappelijke achtergrond. De leden van de RvT moeten hun taken naar behoren en in onafhankelijkheid kunnen vervullen. De RvT draagt er zorg voor dat elke vorm van persoonlijk tegenstrijdig belang wordt vermeden, inclusief de schijn daarvan.

De RvT houdt zich bij de uitoefening van zijn taak aan de regels van de Code Goed Bestuur. De RvT ziet onder meer toe op de rechtmatige verwerving, op de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de Rijksbijdrage en op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg. De hoofdlijnen van de bestuursstructuur van de UM zijn vastgelegd in het Bestuurs- en Beheersreglement Universiteit Maastricht (BBRUM).

De RvT is van oordeel dat wordt voldaan aan het principe van onafhankelijkheid binnen de raad. De leden van de RvT opereren ten opzichte van elkaar en het CvB onafhankelijk en kritisch. De RvT evalueert jaarlijks het functioneren van ieder lid en van de RvT als geheel. De RvT voert daarnaast jaarlijks gesprekken met het CvB over het functioneren van het CvB als geheel en van ieder lid afzonderlijk. De RvT besteedt aandacht aan permanente educatie om over voldoende kennis en vaardigheden te blijven beschikken als toezichthouder. Het jaarlijkse onderwerp van de permanente educatie in 2019 betrof: IT-infrastructuur, cybersecurity en dataprotectie.

Op 1 september 2019 liep de benoemingsperiode van prof. dr. mr. Marc Groenhuijsen af. De RvT spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop Marc Groenhuijsen invulling heeft gegeven aan zijn functie als lid van de RvT en als voorzitter van de Remuneratiecommissie. Overeenkomstig de geldende procedure heeft de minister van OCW prof. dr. Alain Dupont benoemd als lid van de RvT voor de periode 1 september 2019 t/m 31 augustus 2023.

De RvT vergaderde in 2019 vijfmaal met het CvB. In deze bijeenkomsten werden onder meer strategische beleidsthema's, financiële consequenties en het toezicht op de realisatie daarvan besproken. Er vond daarnaast geregeld ad hoc overleg van de RvT in eigen kring plaats en van de RvT met het CvB over onderwerpen waarover afstemming of beslissingen nodig waren. De voorzitter van de RvT heeft wekelijks overleg met de voorzitter van het CvB. Bij het vervullen van zijn taken en verantwoordelijkheden richt de RvT zich naar het belang en naar de maatschappelijke opdracht van de universiteit.

De RvT heeft twee vaste commissies: de Audit Commissie en de Remuneratiecommissie. De RvT benoemt de leden van deze commissies. Uit hun midden wordt een voorzitter gekozen, met uitzondering van de voorzitter RvT.

De Audit Commissie bestond in 2019 uit Koos van Haasteren (voorzitter) en Hans de Groene (lid). De Audit Commissie heeft in 2019 drie keer vergaderd. De Audit Commissie ondersteunt de RvT in het toezicht op de interne risicobeheersings- en controlesystemen en kwaliteit financiële verslaglegging. Hieronder vallen onder meer het toezicht op de werking en naleving van gedragscodes, preventie en detectie van niet-wetenschappelijke fraude en cyber security, de financiële informatieverschaffing door het CvB namens de universiteit, de naleving en opvolging van opmerkingen c.q. aanbevelingen van de internal audit en de externe accountant, de rol en het functioneren van de interne auditfunctie en de relatie met de externe accountant en zijn onafhankelijkheid. De Audit Commissie overlegt minimaal eenmaal per jaar met de externe accountant en tweemaal per jaar met de internal auditafdeling. De verslagen en adviezen van de Audit Commissie komen aan de orde in de vergaderingen van de RvT met het CvB. De voorzitter van de Audit Commissie voert minimaal een keer per jaar overleg met de compliance officer en brengt hierover rapport uit aan de RvT.

In 2019 bestond de Remuneratiecommissie uit Marc Groenhuijsen resp. Alain Dupont (voorzitter) en Annelies van der Pauw (lid). De commissie voert de jaargesprekken met de leden van het CvB en rapporteert daarover aan de RvT. De leden van de Remuneratiecommissie maken ook deel uit van de Benoemingsadviescommissie die wordt ingesteld voor de voorbereiding van een voordracht aan de minister van OCW inzake een nieuw lid voor de RvT of het CvB.

De RvT blijft als geheel verantwoordelijk voor alle zaken die in commissieverband of op andere wijze voorbereid en/of behandeld worden. De RvT heeft minimaal één keer per jaar overleg met de externe accountant.

De RvT is in zijn geheel verantwoordelijk voor de borging van kwaliteitszorg aan UM.

De RvT heeft in het verslagjaar tweemaal overlegd met de voltallige Universiteitsraad. Jennifer Barnes is het lid van de RvT dat het bijzondere vertrouwen geniet van de Universiteitsraad.

De leden van de RvT brengen in samenspraak met het CvB werkbezoeken aan faculteiten en laten zich door decanen en staf informeren over ontwikkelingen binnen de faculteiten.

De voorzitter van de RvT neemt deel aan de vergadering van voorzitters van de Raden van Toezicht van de Nederlandse Universiteiten in VSNU-verband.

De leden van de RvT geven verder blijk van betrokkenheid bij de UM door aanwezigheid bij academische bijeenkomsten zoals de Dies Natalis en de opening van het Academisch Jaar, door werkbezoeken en door het volgen van politieke en maatschappelijke ontwikkelingen die voor de UM relevant zijn.

Actuele onderwerpen

De RvT volgt nauwgezet de strategische ontwikkelingen aan UM op het gebied van onderwijs, onderzoek, internationalisering en het maatschappelijk en economisch toepassen van kennis. Kwaliteitszorg en kwaliteitsafspraken UM zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

De RvT heeft met het CvB in 2019 uitvoerig van gedachten gewisseld over:

- de verdere implementatie van Community at the Core, het strategisch programma van de UM voor 2017-2021;
- de onderwijskundige visie van UM waarin de student centraal staat, zowel binnen het onderwijs, onderzoek als in de internationale oriëntatie van de universiteit;
- de opvolging van en de voortgang van de aanbevelingen van de Institutional Quality Assurance Audit (ITK) and CeQulnt;
- de voortgang van de kwaliteitsafspraken;
- het rapport van de Commissie van Rijn inzake de toekomstige financiering van universiteiten;
- de verdere positionering van Sciences en de Einstein Telescope;
- de voortgang van de Brightlands campussen;

Naast deze onderwerpen waren ook de volgende punten aan de orde in de diverse bijeenkomsten van de RvT met het CvB: studentenaantallen en staf, aanbod bachelor- en masteropleidingen, Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO), Edlab, international classroom, taalbeleid, werkgelegenheid voor studenten, accreditaties en visitaties in onderwijs en onderzoek, rankings, de investeringsagenda onder meer voor universitaire vernieuwing, position paper Erkennen en Waarderen, graduate schools, wetenschappelijke integriteit, personele aangelegenheden, universiteit brede invoering van beleid op het gebied van Diversiteit en Inclusiviteit, HR-beleid, ICT beleid, een integrale aanpak van de bedrijfsvoering, vastgoedontwikkeling, kwaliteits- en risicomanagement, algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de relatie met het academisch ziekenhuis Maastricht in Maastricht UMC+ inclusief het Plandocument UM/azM, de voortgang van Brains Unlimited/Scannexus, sustainability, BReIN en de mogelijke integratie van MSM met UM.

De RvT heeft:

- er met belangstelling kennis van genomen dat de Europese Commissie YUFE (een initiatief van de UM) als een van de 17 allianties van Europese universiteiten) heeft geselecteerd om de eerste modellen voor een Europese universiteit te ontwikkelen en te implementeren. UM wil samen met de andere jonge universiteiten in de YUFE-alliantie – en ook in lijn met CORE - de eerste Europese universiteit van de toekomst bouwen die voor iedereen toegankelijk is;
- kennis genomen van de aanbevelingen van de externe accountant bij de jaarstukken 2018 en het CvB gevraagd opvolging hieraan te geven;
- kennis genomen van en overleg gevoerd over de nota middelenverdeling 2020, goedkeuring gegeven aan het jaarverslag/-rekening UM 2018 en de begroting 2020 UM, overleg gevoerd over en goedkeuring verleend aan de investeringsagenda 2020;

- kennis genomen van de overdracht van de aanbevelingen van PWC aan Ernst & Young als nieuwe accountant UM en het CvB gevraagd opvolging te geven aan integrale bedrijfsvoering en verandermanagement;
- zijn goedkeuring verleend aan de aankoop van het gebouw Duboisdomein 30 voor ETPathfinder;
- zijn goedkeuring verleend aan de renovatie van het gebouw Universiteitssingel 50, technische installaties en aanbesteding hoofdaannemer.

Beloning College van Bestuur en tegemoetkoming leden Raad van Toezicht

Het realiseren van de strategische doelstellingen vraagt een beloningsbeleid waarmee de UM in staat is op alle niveaus gekwalificeerde en bekwame functionarissen aan te trekken en te behouden. Bij het bespreken en vaststellen van de beloning van de leden van het CvB houdt de RvT rekening met relevante wettelijke bepalingen, met richtlijnen voor good governance, maatschappelijke ontwikkelingen en met andere best practices die op de UM van toepassing zijn. Richtinggevend voor de RvT is het streven naar een beloningsniveau dat ook waar het gaat om de functies van het CvB vergelijkbaar is met andere organisaties van soortgelijke omvang en complexiteit, met dien verstande dat de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) wordt gevolgd.

De leden van het CvB worden benoemd voor een periode van vier jaar. Na een periode van vier jaar beslist de RvT conform de WHW en – gehoord het Managementteam (CvB en decanen faculteiten) en de Universiteitsraad – over een eventuele herbenoeming van nog eens vier jaar. Tijdig voor het aflopen van de benoemingstermijn vindt overleg plaats van de RvT met het betrokken lid van het CvB.

De leden van het CvB zijn deelnemer in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenregeling voor de leden van het CvB is gelijk aan de regeling voor de medewerkers van de UM. Voor de overige arbeidsvoorwaarden wordt feitelijk aangesloten bij de voor de medewerkers van de UM geldende regels. Alle verzoeken voor nevenfuncties van leden van het CvB worden conform de regeling nevenwerkzaamheden UM voor toestemming aan de RvT voorgelegd. Nevenwerkzaamheden van de leden van het CvB zijn gepubliceerd op de website UM.

De RvT heeft prof. dr. Rianne Letschert herbenoemd als Rector Magnificus UM. De tweede termijn van vier jaar start 1 september 2020. De beslissing van de Raad van Toezicht is mede gebaseerd op het positieve advies van de Universiteitsraad, het College van Decanen en de andere leden van het College van Bestuur. De RvT is zeer verheugd dat Rianne Letschert voor een tweede termijn aan UM verbonden zal blijven. Haar positieve bijdrage is zeer waardevol, niet alleen als Rector Magnificus maar ook als lid van het College van Bestuur.

Als enthousiast en energiek collectief voert het CvB de strategie uit zoals verwoord in het strategisch programma "Community at the CORE", waarmee al meerdere belangrijke stappen zijn gezet op weg naar een inclusieve universiteit die stevig verankerd is in de (eu)regio en daarbuiten.

De tegemoetkoming van de leden van de RvT bedraagt voor de leden k€ 12,5 en voor de voorzitter RvT k€ 17,5 op jaarbasis. Voor informatie over nevenfuncties van de leden van de RvT wordt verwezen naar het overzicht in dit verslag.

Ten slotte

De RvT spreekt zijn grote waardering uit voor de inzet en inspanning van het CvB, de faculteitsbesturen, de Universiteitsraad en de andere medezeggenschapsraden, de medewerkers en de studenten van de universiteit in 2019 en de daarbij bereikte resultaten. De RvT ziet ernaar uit als toezichthouder een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de UM in 2020.

De Raad van Toezicht

Annelies van der Pauw, voorzitter
Jennifer Barnes
Alain Dupont
Hans de Groene
Koos van Haasteren
Tiny Simon, secretaris

Raad van Toezicht Universiteit Maastricht 2019

Samenstelling Raad van Toezicht	Commissies/ aandachtsgedebieden in Raad van Toezicht	(Neven) functies
<p>mw. mr. A.E. (Annelies) van der Pauw</p> <p>Geboortejaar: 1960</p> <p>Benoeming: 1^e termijn: 01-12-2017 t/m 30-11-2021</p> <p>Expertise: (Bestuurlijke) ervaring op het gebied van corporate governance, juridische en strategische vraagstukken in grote dan wel complexe ondernemingen en (overheids)organisaties</p>	<p>Voorzitter Raad van Toezicht vanaf 1-12-2017</p> <p>Lid Remuneratie-commissie</p>	<p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Partner bij het internationaal advocatenkantoor Allen & Overy LLP <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> Voorzitter van de Raad van Toezicht van het Mondriaan Fonds Bestuurslid van het Prinses Beatrix Spierfonds Lid Board of Trustees van Allen & Overy Global Foundation Bestuurslid AkzoNobel Art Foundation Lid van de Raad van Commissarissen van NatWest Markets N.V. en RBS Holdings N.V. Lid van de Raad van Commissarissen van ICEPAY B.V.
<p>mw. dr. J.C. (Jennifer) Barnes</p> <p>Geboortejaar: 1960</p> <p>Benoeming 1^e termijn: 01-07-2017 t/m 30-06-2021</p> <p>Expertise: Governance, hoger onderwijs, kunst en cultuur, internationale samenwerkingsverbanden, duurzame veranderingsprocessen</p>	<p>Vertrouwenspersoon Universiteitsraad vanaf 1-7-2017</p>	<p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Partner Saxton Bampfylde <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> The University of Suffolk Board of Directors Cambridge India Research Foundation Non-Executive Director University of Oman Development Board Non-Executive Director Vestd, London

Samenstelling Raad van Toezicht	Commissies/ aandachtsgedebieden in Raad van Toezicht	(Neven) functies
<p>drs. J.H. (Hans) de Groene</p> <p>Geboortejaar: 1960</p> <p>Benoeming: 1^e termijn: 01-01-2019 t/m 31-12-2022</p> <p>Expertise: Onderzoeks- en innovatiebeleid wetenschaps- en hoger onderwijsbestel</p>	<p>Lid Audit Commissie</p>	<p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Directeur van Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> Directeur Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen Lid van de Raad van Advies van Deltares Lid van het bestuur van het Schilthuis-fonds
<p>drs. J.A.M. (Koos) van Haasteren</p> <p>Geboortejaar: 1960</p> <p>Benoeming: 2^e termijn: 01-04-2018 t/m 31-03-2022</p> <p>Expertise: Financiën, audit, bedrijfsleven</p>	<p>Voorzitter Audit Commissie</p>	<p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Voormalig vice-president Sabic Europe <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bestuurslid van de Stichting Jazz Maastricht Voorzitter van Stichting Kindervallei en Stichting Ronald McDonald Huis Maastricht
<p>Prof. dr. A.G. (Alain) Dupont</p> <p>Geboortejaar: 1954</p> <p>Benoeming: 1^e termijn: 01-09-2019 t/m 31-08-2023</p> <p>Expertise: arts (internist-klinisch farmacoloog), biomedisch wetenschapper bestuurlijke en toezichthoudende ervaring, ziekenhuis en medisch faculteitsbeheer</p>	<p>Voorzitter Remuneratiecommissie</p>	<p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoogleraar Farmacologie en prodecaan Faculteit Geneeskunde en Farmacie, Vrije Universiteit Brussel <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ere-voorzitter Raad van Bestuur en voorzitter Beleidscomité van het Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie Lid en voormalig voorzitter van de Commissie voor Tegemoetkoming Geneesmiddelen (België) Lid van de Hoge Raad voor Geneesheer Specialisten (België) Lid van de 'KCE Trials Prioritisation Group' (Federaal Kenniscentrum, België)

De benoemingstermijn van prof. dr. M.S. (Marc) Groenhuijsen eindigde op 1 september 2019

Overige gegevens

6

Controleverklaring
van de onafhankelijke accountant

6.1 Voorstel bestemming exploitatiesaldo

Het geconsolideerde resultaat van boekjaar 2019 bedraagt k€ 1.057 negatief. Overeenkomstig de richtlijnen wordt het resultaat ten gunste van de algemene reserves gebracht.

De dotatie aan de algemene reserves geconsolideerde partijen bestaat uit het resultaat van de Stichting LIBER voor een bedrag van k€ 181 negatief en van de Stichting MERIT voor een bedrag van k€ 529 positief.

De resultaten van de Universiteit Maastricht Holding B.V. en UniVenture B.V. maken al deel uit van het enkelvoudige resultaat van UM en zijn daarmee al onderdeel van het saldo van k€ 1.404 negatief dat toegevoegd wordt aan de algemene reserves UM.

Specificatie resultaatverdeling

Enkelvoudig resultaat Universiteit Maastricht	k€ 1.404 -/-
Stichting LIBER	k€ 182 -/-
Stichting MERIT	k€ 529 +
Geconsolideerd resultaat Universiteit Maastricht	k€ 1.057 -/-

6.2 Vaststelling en goedkeuring

Het bestuursverslag en de jaarrekening over 2019 is vastgesteld door het College van Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Maastricht, 20 juli 2020

College van Bestuur

Voorzitter	prof. dr. M.A. Paul
Rector Magnificus	mw. prof. dr. R.M. Letschert
Vicevoorzitter	dr. N.J.P.M. Bos

Raad van Toezicht

Voorzitter	mw. mr. A.E. van der Pauw
Lid	drs. J.A.M. van Haasteren
Lid	drs. J.H. de Groene
Lid	prof. dr. A.G. Dupont
Lid	mw. dr. J.C. Barnes

6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Universiteit Maastricht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Universiteit Maastricht te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Universiteit Maastricht op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Universiteit Maastricht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 9.470.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten.

De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 11.100.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 473.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Universiteit Maastricht staat aan het hoofd van een groep van organisaties. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Universiteit Maastricht.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen zijnde Universiteit Maastricht (enkelvoudig) en UM Holding B.V. (geconsolideerd). Deze onderdelen zijn significant op basis van de omvang van de activiteiten en de hieruit voortvloeiende financiële transacties. Bij zowel het groepsonderdeel Universiteit Maastricht (enkelvoudig) als UM Holding B.V. (geconsolideerd) hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben geen gebruik gemaakt van andere accountants bij de controle van de jaarrekening van Universiteit Maastricht. Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van de werkzaamheden de volgende dekking verkregen over de onderstaande jaarrekeningposten:

- 99% van de totale baten
- 97% van het balanstotaal

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met de raad van toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Waardering en toelichting van materiële vaste activa

Risico	De post materiële vaste activa is met € 212,9 miljoen, ofwel 49% van het balanstotaal per 31 december 2019 een significante post. De grondslagen voor waardering van de materiële vaste activa zijn opgenomen op pagina 93 en 94 van de jaarrekening.
--------	---

Waardering en toelichting van materiële vaste activa

Waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen verkrijgingsprijs minus gelijkmatig over de verwachte gebruiksduur gespreide afschrijvingen en rekening houdende met bijzondere waardeverminderingen. Uit de nadere toelichting op pagina 103 blijkt dat een correctie heeft plaatsgevonden die heeft geleid tot een eenmalige afschrijving in 2019 ad € 4,4 miljoen. Door Universiteit Maastricht wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er indicaties zijn voor bijzondere waardeverminderingen ("impairment") die noodzaken tot het uitvoeren van een impairment test. Mede door de mate van subjectiviteit bij het onderkennen van indicaties voor duurzame waardeverminderingen en door het gebruik van schattingen bij een impairment test vormt de waardering van de materiële vaste activa alsmede de toelichting hierop een kernpunt van onze controle.

Onze controleaanpak

Wij hebben inzicht verkregen in de interne beheersing ten aanzien van de waardering en toelichting van materiële vaste activa en per 31 december 2019. Wij hebben daarnaast het verloopoverzicht van de materiële vaste activa aangesloten op de onderliggende administratie. Inzake investeringen hebben wij door toepassing van deelwaarnemingen gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd om de juistheid van de activering vast te stellen. Daarnaast hebben wij door toepassing van deelwaarnemingen de gehanteerde grondslagen en toegepaste systematiek voor afschrijving gecontroleerd en hebben wij de afschrijvingen herkend op basis van de toegepaste systematiek. Tevens hebben wij gegevensgericht werkzaamheden uitgevoerd om de juiste verwerking van desinvesteringen te controleren. Specifiek inzake de toegelichte correctie hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht om de juistheid van deze correctie vast te stellen.

In het kader van onze controle hebben wij de veronderstellingen geëvalueerd en getoetst teneinde vast te stellen of sprake is van een aanwijzing voor bijzondere waardevermindering. Wij hebben daarbij onder meer aandacht besteed aan het beoordelingsproces dat Universiteit Maastricht heeft uitgevoerd en hebben hierbij de volgende werkzaamheden verricht:

- het evalueren van de meerjarenprognose op aanwijzingen dat de (huidige en toekomstige) afschrijvingslasten gedekt kunnen worden door toekomstige opbrengsten;
- het op basis van managementrapportages, interne vastgoedrapportages, notulen, meerjarenbegrotingen en huisvestingsbeleid nagaan dat gedurende het boekjaar zich geen belangrijke veranderingen hebben voorgedaan of zich in de nabije toekomst zullen gaan voordoen die een nadelig effect hebben op Universiteit Maastricht;
- het op basis van WOZ- en verzekeringswaardes vaststellen dat de marktwaarde van het actief niet beduidend meer is gedaald dan door normale veroudering mag worden verwacht;
- het hierbij toetsen of veranderingen in de veronderstellingen ertoe zouden kunnen leiden dat sprake is van een aanwijzing voor bijzondere waardevermindering.

Waardering en toelichting van materiële vaste activa

	Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de materiële vaste activa onderzocht.
Belangrijke observaties	Op basis van onze werkzaamheden delen wij de conclusie van het college van bestuur dat geen sprake is van een aanwijzing voor bijzondere waardevermindering. Wij hebben vastgesteld dat de waardering en de toelichtingen inzake de materiële vaste activa voldoen aan de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Waardering en toelichting van voorzieningen

Risico	De voorzieningen bedragen gezamenlijk € 23,1 miljoen, ofwel 5% van het balans totaal. De mutaties in de voorzieningen hebben per saldo een impact van € 6,8 miljoen op het resultaat 2019. De grondslagen voor waardering van de voorzieningen zijn opgenomen op pagina 95 van de jaarrekening. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de (contante) waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. In de nadere toelichting op pagina's 109 tot en met 111 is de gewijzigde berekeningssystematiek toegelicht met betrekking tot de voorzieningen transitievergoeding en verlofsparen alsmede de schattingswijziging toegelicht met betrekking tot de voorziening ambtsjubilea. Bij het bepalen van de hoogte van de voorzieningen baseert het college van bestuur zich in belangrijke mate op schattingen en veronderstellingen. Het gebruik van schattingsposten en de toelichting in de jaarrekening op de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen vormen een kernpunt van onze controle.
Onze controleaanpak	Wij hebben inzicht verkregen in de interne beheersing ten aanzien van het schattingsproces met betrekking tot voorzieningen en per 31 december 2019 de volgende werkzaamheden verricht: <ul style="list-style-type: none"> • het controleren van de onderbouwing van gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen, inclusief gehanteerde disconteringsvoet; • het aansluiten van brongegevens en het vaststellen van de betrouwbaarheid van gehanteerde brongegevens; • het toetsen van de consistentie van de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen in vergelijking tot voorgaande verslagperioden en de onderbouwing van de gewijzigde berekeningssystematiek en de schattingswijziging; • het uitvoeren van een retrospectieve toetsing op de oordeelvormingen en veronderstellingen met betrekking tot significante schattingen van 2018. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de voorzieningen onderzocht.
Belangrijke observaties	Wij kunnen instemmen met de gehanteerde veronderstellingen en uitgangspunten en hebben vastgesteld dat de waardering en de toelichtingen inzake de voorzieningen voldoen aan de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Waardering en verantwoording baten contractonderzoek

Risico	Het saldo in de staat van baten en lasten van de over 2019 gerealiseerde baten contractonderzoek bedraagt € 94,9 miljoen. De in de balans opgenomen bedragen voor "nog te factureren bedragen inzake contractonderzoek" en "vooruit ontvangen bedragen contractonderzoek" bedragen ultimo 2019 € 27,2 miljoen respectievelijk € 57,8 miljoen. Baten contractonderzoek en de bijbehorende balansposities maken hiermee een significant onderdeel uit van respectievelijk de staat van baten en lasten en balans van Universiteit Maastricht. De grondslagen voor waardering en verantwoording van baten contractonderzoek en de nadere toelichtingen hierop zijn opgenomen op pagina 96, 117 en 118 van de jaarrekening. Universiteit Maastricht is in belangrijke mate afhankelijk van opbrengsten uit hoofde van 2 ^e en 3 ^e geldstroomactiviteiten. Gezien de omvang, complexiteit en diversiteit van subsidieregelingen vormt de waardering en verantwoording van baten contractonderzoek een kernpunt van onze controle.
Onze controleaanpak	Wij hebben inzicht verkregen in de interne beheersing ten aanzien van contractonderzoek, inclusief opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen en per 31 december 2019 de volgende werkzaamheden uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> • het controleren dat de declarabele projectkosten als baten werken in opdracht van derden zijn verantwoord; • het op basis van deelwaarnemingen gegevensgericht controleren van de juistheid van de verantwoorde declarabele projectkosten aan de hand van onderliggende brondocumentatie, waaronder facturen, urenverantwoordingen, contracten en subsidievoorwaarden; • het aansluiten van ontvangen voorschotten met beschikkingen en bankafschriften; • het controleren van interne mono-projectrapportages ten aanzien van de juiste matching van projectkosten met verantwoorde projectopbrengsten.
Belangrijke observaties	Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat de waardering en verantwoording van baten contractonderzoek alsmede de toelichting hieromtrent in de jaarrekening juist plaatsvindt in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Naleving Europese aanbestedingsregels

Risico	Universiteit Maastricht is als aanbestedende dienst verantwoordelijk voor naleving van de verplichtingen die voortvloeien uit de aanbestedingsrichtlijnen en de Aanbestedingswet. Als gevolg van deze complexe wet- en regelgeving rondom Europese aanbestedingen bestaat een verhoogd risico dat inkopen niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels plaatsvinden. De controle op de naleving van de Europese aanbestedingen valt onder de reikwijdte van ons oordeel over de financiële rechtmatigheid.
--------	--

Naleving Europese aanbestedingsregels	
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de Europese aanbestedingsregels zijn nageleefd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beoordelen opzet van de AO/IB rondom het aanbestedingsproces conform het Onderwijsaccountantsprotocol; • inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijke medewerkers van de inkoopafdeling; • op basis van een inkoopanalyse het uitvoeren van deelwaarnemingen op inkopen (lasten en balansmutaties) die vallen onder het aanbestedingsrecht, waarbij wordt vastgesteld of de Europese aanbestedingsregels zijn nageleefd; • analyse van het interne contractenregister.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële bevindingen ten aanzien van de naleving van de wet- en regelgeving rondom Europese aanbestedingen.

Benadrukking van onzekerheid omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom de Corona (Covid-19) pandemie hebben grote invloed op mensen, onze samenleving en de economie. Dit heeft ook impact op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt. De situatie kan voortdurend wijzigen en leidt inherent tot onzekerheid. Ook Universiteit Maastricht wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in het bestuursverslag op pagina 75, 86-87 en de toelichting opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 114. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Benoeming

Wij zijn door de raad van toezicht op 16 mei 2019 na een Europese aanbestedingsprocedure benoemd tot accountant van Universiteit Maastricht en zijn vanaf de controle van het boekjaar 2019 de externe accountant.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag, bestaande uit het verslag van het college van bestuur, Universiteit Maastricht – leidende thema's uit het Strategisch Programma en Universiteit Maastricht in verslaggevingsjaar 2019;
- de overige gegevens;
- Verslag Raad van Toezicht UM 2019, Woordenlijst en afkortingenlijst, Bijlage 1. Toelichting kwaliteitsafspraken UM 2019 en Colofon.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf "2.2.2. Bestuursverslag" van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf "2.2.2. Bestuursverslag" van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
 Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
 het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderwijsinstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Eindhoven, 17 juli 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA

Bijlage

Woordenlijst
en afkortingenlijst

7

Bijlage 1. Toelichting kwaliteitsafspraken UM 2019

De kwaliteitsafspraken betreffen de besteding van studievoorschotmiddelen die beogen de kwaliteit van onderwijs te verhogen binnen 6 vastgestelde thema's:

1. Intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit)
2. Meer en betere begeleiding van studenten
3. Studiesucces
4. Onderwijsdifferentiatie
5. Passende en goede onderwijsfaciliteiten
6. Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)

Hieronder wordt per thema gerapporteerd over de voortgang en eventuele bijzonderheden met betrekking tot de zes thema's en ambities in het kader van de kwaliteitsafspraken.

Tabel: Voortgangsrapportage thema 1

Ambitie	Eenheid	Status 2019	Bijzonderheden
1.1 Groepsgrootte onderwijsgroepen	FASoS	Gerealiseerd	
	FHML	Gerealiseerd	
	FPN	Gerealiseerd	
	FSE	Gerealiseerd	
	FL	In uitvoering	87% van de onderwijsgroepen voldoet aan de norm
	SBE	Gerealiseerd	
1.2 Intensieve contacturen	FASoS	In uitvoering	
	FHML	In uitvoering	
	FPN	In uitvoering	
	FSE	Gerealiseerd	Voor BSc DKE wordt de meting op aangepaste manier uitgevoerd.
	FL	In uitvoering	
	SBE	In uitvoering	Afname van intensieve contacturen in Periode 5 wordt verklaard door de introductie van Career & Development days in het curriculum.

Voor de ambities onder thema 1 worden metingen uitgevoerd op opleidingsniveau om vast te stellen of de ambities gehaald worden. Hieruit blijkt dat het merendeel van alle faculteiten voldoet aan de norm voor **groepsgrootte** van maximaal 15 studenten per onderwijsgroep (ambitie 1.1 – zie bovenstaand tabel).

¹² Indien is aangegeven (in tabel 8 t) dat een ambitie is gerealiseerd voor 2019 betekent dit de gestelde norm in dit jaar is behaald.

¹³ FL telt het aantal bijeenkomsten en aantal studenten, gezien er per bijeenkomst een andere opkomst kan zijn. De vijf andere faculteiten tellen het aantal geplande groepen, niet alle bijeenkomsten. Er zijn 17 groepen van 12 personen.

Waar faculteiten aanvullende ambities hebben geformuleerd wordt hier ook over bericht. De specifieke metingen die ten grondslag liggen aan thema 1.1 Groepsgrootte onderwijsgroepen en 1.2 Intensieve contacturen zijn bijgevoegd als bijlage van het jaarverslag. De Universiteitsraad wordt geïnformeerd over de algemene voortgang van de kwaliteitsafspraken middels het jaarverslag. Waar de medezeggenschap betrokken is door middel van nadere rapportages of voorstellen wordt dit per ambitie vermeld. Indien is aangegeven dat een ambitie is gerealiseerd voor 2019 betekent dit de gestelde norm in dit jaar is behaald.¹²

Thema 1: Intensiever en kleinschalig onderwijs

In 2022 is de grootte van de tutorgroepen teruggebracht naar 12 tot 15 studenten in de eerste twee jaren van de bacheloropleidingen. Vóór 2024 wil de UM minimaal 7 tot 8 intensieve contacturen in blokken 1, 2, 4 en 5 in de eerste twee jaren van de bacheloropleidingen.

Tabel: Voortgangsrapportage ambitie 1.1 Groepsgrootte onderwijsgroepen

Faculteit	Aantal onderwijsgroepen	Aantal onderwijsgroepen > 15 mensen	% onderwijsgroepen < 15 mensen
FASoS	566	15	97%
FHML	783	0	100%
FPN	725	0	100%
FSE	131	3	98%
SBE	1396	10	99%

Faculteit	Aantal onderwijsgroep bijeenkomsten	Aantal bijeenkomsten > 15 mensen	% onderwijsgroepen < 15 mensen
FL yr 1	244	3	98,8%
FL yr 2	1139	178	84,4%

Met betrekking tot **intensieve contacturen** (ambitie 1.2 – zie bovenstaand tabel) hebben alle faculteiten vooruitgang geboekt, in het bijzonder door het gradueel verhogen van het aantal contactmomenten per blok. Dit moet op een gebalanceerde manier gebeuren, zodat studenten geen negatieve gevolgen ondervinden zoals toenemende werkdruk. Vanwege het 'project centred' onderwijsconcept van de BSc Data Science & Knowledge Engineering wordt voor deze opleiding een aangepaste norm gehanteerd, zoals afgesproken in 2018 bij het tot stand komen van de Kwaliteitsafspraken. De afname van intensieve contacturen bij SBE-opleidingen in periode 5 is te verklaren door de invoering van de Career & Development Days in de curricula. Met betrekking tot de BSc Fiscale Economie signaleert SBE dat het opnemen van derdejaars vakken uit het BSc Rechtsgeleerdheid (die niet vallen onder kwaliteitsafspraken) een mogelijk knelpunt opleveren. SBE gaat hierover in gesprek met FL en zal de medezeggenschap hierover informeren. De hernieuwde Bachelor Rechtsgeleerdheid zal in 2020-2021 starten en zal voldoen aan de normen voor intensieve contacturen.

Tabel: Voortgangsrapportage ambitie 1.2 Intensieve contacturen

jaar	periode	FASoS	FL	FHML	FPN	FSE	SBE
1	1	05:25	08:17	07:52	06:25	08:38	07:42
1	2	06:00	07:14	09:27	07:42	09:06	07:42
1	4	05:00	06:00	06:39	06:36	09:06	06:17
1	5	06:00	05:31	07:09	07:34	09:04	06:55
2	1	04:00	05:31	08:10	07:00	06:28	06:55
2	2	04:10	04:57	07:10	07:25	08:03	06:51
2	4	07:08	04:34	06:30	06:34	08:51	06:08
2	5	06:10	04:26	09:07	05:12	08:56	05:17

Thema 2: Meer en betere begeleiding van studenten

In 2018 is afgesproken dat UM een uitgebreid programma gaat ontwikkelen om het welbevinden en de weerbaarheid van studenten te bevorderen. Ook krijgt iedere student in het eerste jaar van de bacheloropleiding een mentor toegewezen. De mentor en student ontmoeten elkaar aan het begin van het academisch jaar. Als de student een of meer blokken niet haalt, dan vindt er een verplicht gesprek met de mentor plaats. Ook is afgesproken dat het proces rondom psychologische ondersteuning van studenten zodanig wordt ingericht dat studenten die hieraan behoefte hebben binnen twee tot vier weken na hun verzoek in contact komen met een studentenpsycholoog.

Tabel: Voortgangsrapportage thema 2

Ambitie	Eenheid	Status 2019	Bijzonderheden
2.1 Programma bevordering studentenwelzijn	Werkgroep	In uitvoering	
2.2 Toegankelijkheid Studentenpsycholoog	Werkgroep	In uitvoering	De gemiddelde wachttijd is sinds September 2019 teruggebracht naar 3.1 weken. Op piekmomenten wordt capaciteit vrijgemaakt.
2.3 Mentorschap	FASoS	In uitvoering	
	FHML	In uitvoering	
	FPN	Gerealiseerd	
	FSE	Gerealiseerd	
	FL	In uitvoering	
	SBE	In uitvoering	

Eind 2018 is het *programma ter bevordering van studentenwelzijn* (ambitie 2.1) goedgekeurd door het CvB met instemming van de Universiteitsraad, waarna in 2019 de implementatie is begonnen. Het actieplan bestaat uit vier projecten: Wellbeing Movement, Caring Universities, Peer Support en Staff Support. Dit heeft in 2019 geleid tot de Wellbeing Week 2019 (850 deelnemers). Het contract met Caring Universities is getekend en een online module over angst en stemmingswisselingen is succesvol gelanceerd. In het kader van Peer Support worden studentassistenten die in hun werk bij SSC en de UB nauw contact hebben met studenten getraind. Ook zijn er afspraken met UCM en FASoS gemaakt voor het opzetten van een 'peer support system'. Staff support sluit aan bij thema 6 (docentkwaliteit) door het aanbieden van CPD-modules voor docenten. Het aanbod wordt ontwikkeld op basis van een stakeholder analyse. In 2019 is de module 'fostering students employability and wellbeing' geïmplementeerd. De Universiteitsraad ontvangt jaarlijkse rapportages over de voortgang van de projecten van de werkgroep.

De ambitie rond *toegankelijkheid van de studentpsychologen* (ambitie 2.2) is onderdeel van het programma ter bevordering van studentenwelzijn. Hieraan is invulling gegeven door een serie maatregelen: het groepsaanbod van de UM studentpsychologen is verruimd, een inlooppreekuur voor 'Quick Psychological Referral' (QSP) is ingesteld, de student wellbeing website is opgezet, de UM studentpsychologen website is verbeterd, er is een samenwerkingsverband met GGZ-instellingen georganiseerd, een nieuwe systeem voor het maken van afspraken is in gebruik genomen en extra trainers zijn aangenomen. Dit heeft geresulteerd in het terugbrengen van de wachttijd naar gemiddeld 3,1 weken. Tijdens een piekmoment in december is een wachttijd van 6 weken geregistreerd. Deze is opgelost door extra capaciteit vrij te maken voor intakes. Ook over deze ambitie ontvangt de Universiteitsraad een jaarlijkse rapportage.

Alle faculteiten zijn begonnen met het implementeren van *mentorschap* (ambitie 2.3) in de Bachelor fase. FSE en FPN hebben hun ambities al gerealiseerd. Het FASoS mentorsysteem voldoet al aan de hierboven genoemde kwaliteitsafspraken, maar heeft ervoor gekozen om ambitieuzer te zijn door haar mentorsysteem uit te breiden naar het tweede studiejaar. In het ontwerp van haar mentorsysteem heeft SBE ervoor gekozen om een geïntegreerd mentorsysteem te ontwikkelen op basis van 'peer communities' die ondersteund worden vanuit Student & Career Counselling. Parallel hieraan is een vangnet ontwikkeld voor het monitoren van studievoortgang en pro-actieve benadering van studenten met een verhoogd risico op studieoverstap op uitval.

Een faculteit specifieke ambitie van FHML is het *verkorten van de wachttijd voor studieadviseurs*. De wachttijden in piekperiodes zijn inmiddels aanzienlijk teruggebracht. Ook zijn er als pilot studievaardigheidstrainingen aangeboden en inmiddels duurzaam geïmplementeerd. Ook is er een training rond perfectionisme en faalangst ontwikkeld in samenwerking met de studentpsychologen.

Thema 3: studiesucces

In 2018 is afgesproken dat UM haar visie op toetsing zal aanscherpen. Dit betekent onder andere het aanbieden van verschillende vormen van toetsing (meer dan alleen maar eindtoetsen) en het verkennen van de mogelijkheid om toetsing als een vorm van leren binnen de gehele UM in te voeren. Bovendien zal de UM de soepele overgang bevorderen van niet-UM bachelorstudenten naar masteropleidingen aan de UM. De UM doet dat door een module over PGO aan te bieden. Alle faculteiten bieden in 2020 deze module aan.

Tabel: Voortgangsrapportage thema 3

Ambitie	Eenheid	Status 2019	Bijzonderheden
3.1 Toetsing	Werkgroep	In uitvoering	Zodra de visie is goedgekeurd ontwikkelen faculteiten implementatieplannen
3.2 PGO module voor masters	Werkgroep	In uitvoering	Het kader voor PGO introducties is ontwikkeld. De volgende stap is facultaire implementatie.

Gedurende 2019 is een *visie op toetsing* (ambitie 3.1) ontwikkeld door de werkgroep toetsing, waarbinnen alle faculteiten en EDLAB vertegenwoordigd waren. Deze visie betreft een uitwerking van de universiteitsbrede visie op onderwijs. Na goedkeuring van CvB en de Universiteitsraad kan de visie door de faculteiten geïmplementeerd worden.

In het najaar van 2019 is een kader van *PGO introducties voor master studenten* (ambitie 3.2) goedgekeurd door het CvB en de Universiteitsraad. Momenteel wordt de implementatie hiervan in de faculteiten voorbereid.

Onder thema 3 zijn faculteit specifieke ambities geformuleerd voor het verbeteren van *studiesucces binnen FHML*: het verbeteren van het statistiek aanbod voor masterstudenten, het implementeren van LabBuddy voor het verbeteren van practica, het ontwikkelen van een extracurriculaire Biologie cursus voor BSc Gezondheidswetenschappen en het invoeren van een Study Smart Training. Al deze FHML-specifieke ambities zijn gedurende 2019 gerealiseerd of bevinden zich in een afrondende fase.

Het *SBE Constructive Alignment Project* is een faculteit specifieke ambitie gericht op het optimaliseren van de samenhang tussen leerdoelen, onderwijsbenadering en toetsing binnen de BSc opleidingen. Hiervoor zijn de curricula van het eerste jaar van alle BSc opleidingen geanalyseerd. Op basis van deze informatie is een plan voor de revisie van de curricula in ontwikkeling.

Thema 4: Onderwijsdifferentiatie

Onder de noemer van Global Citizenship Education (GCED) zal de UM een repertoire van intra- en extracurriculaire activiteiten ontwikkelen gericht op kennisvergaring en specifieke vaardigheden waarmee studenten beter voorbereid worden op hun leven in een steeds globalere wereld met overeenkomstige maatschappelijke uitdagingen. Ook ontwikkelt de UM een kader voor het erkennen van extracurriculaire activiteiten. In 2021 kunnen alle studenten aan de UM een certificaat aanvragen waarin hun extracurriculaire activiteiten worden erkend.

Tabel: Voortgangsrapportage thema 4

Ambitie	Eenheid	Status 2019	Bijzonderheden
4.1 Global Citizenship Education	Werkgroep	In uitvoering	Visie ligt voor ter besluitvorming
4.2 Erkennen extracurriculaire activiteiten	Werkgroep	In uitvoering	Het voorstel is ingediend ter besluitvorming

In 2019 heeft de werkgroep een visie op *Global Citizenship Education* ontwikkeld (ambitie 4.1). Na goedkeuring door het CvB en Universiteitsraad kunnen faculteiten werken aan facultaire implementatieplannen. Het omvat een evoluerend raamwerk met drie hoofdthema's: 'Global Literacy & Systems Thinking', 'Social Responsibility & Normative Competence' en 'Transformative Engagement'. Ook worden bruggen geslagen naar gerelateerde ontwikkelingen (zoals wellbeing, digital literacy en International Classroom) en vervolgstappen geformuleerd.

De werkgroep *Erkennen Extracurriculaire Activiteiten* (ambitie 4.2) heeft een voorstel ontwikkeld voor een systeem dat studenten in staat stelt om officiële erkenning te krijgen voor waardevolle ervaringen die zij buiten hun studie opdoen. Na goedkeuring van het voorstel kan de werkgroep een implementatieplan ontwikkelen.

Binnen dit thema heeft FHML een faculteit specifieke ambitie geformuleerd rond *verrijking van de studie-ervaring* van studenten. Deze kan zowel intra- als extracurriculaire vormgegeven worden en raken aan internationalisering en employability.

Op haar beurt heeft FSE in 2019 de ambitie gerealiseerd om het *'project centred education'* voor BSc Data Science and Knowledge Engineering te optimaliseren. Voor Maastricht Science Programme worden momenteel extra docenten aangetrokken om het project-onderwijs te verruimen. Voor University College Maastricht is de capaciteit voor het Think Tank project vergroot, een 'methods centre' gerealiseerd en het 'writing centre' versterkt.

SBE realiseert momenteel ambities rond het thema *'employability'*. Zo zijn bijvoorbeeld Career Development Days ingevoerd als verplicht onderdeel van het curriculum, waarin studenten geïnspireerd worden om persoonlijke, professionele en academische kansen te identificeren en te ontwikkelen.

Thema 5: Passende en goede onderwijsfaciliteiten

De UM voorziet in relatief veel studeerplekken voor studenten en wil dit in de toekomst ook behouden. In het geval van ingebruikname van nieuwe gebouwen zullen voldoende studeerplekken gerealiseerd worden om de huidige ratio te behouden. Ook wordt het aantal gemeenschappelijke ruimtes (de zogenoemde common rooms) in de faculteiten uitgebreid. Tijdens piekperiodes stelt de UM meer studeerplekken ter beschikking door gebouwen langer open te houden. De UM gaat daarnaast tijdens examenperiodes experimenteren met het uitbreiden van de openingstijden van de bibliotheken naar 24 uur per dag, 7 dagen per week.

Tabel: Voortgangsrapportage thema 5

Ambitie	Eenheid	Status 2019	Bijzonderheden
5.1 Studeerplekken	Facility Services & Faculteiten	In uitvoering	Ontwikkeling wordt gemonitord op basis van studenten-aantallen
5.2 Uitbreiden openingstijden bibliotheken	Universiteitsbibliotheek & Facility Services	In uitvoering	

Rond de ambitie voor *studeerplekken* (ambitie 5.1) heeft FS een nulmeting uitgevoerd in augustus 2019. De ontwikkeling van het aantal studenten wordt doorlopend gemonitord en indien nodig worden extra formele en informele studieplekken gerealiseerd. In najaar van 2019 heeft een *inventarisering van common rooms* plaatsgevonden. SBE werkt momenteel aan het inrichten van de te realiseren *common room in de Tapijnkaizerne*. FHML en FPN werken in gezamenlijkheid aan een *common room in UNS40*. Op verzoek van studenten heeft FSE geïnvesteerd in *audiovisuele apparatuur* om de bruikbaarheid van projectruimtes voor studenten te verbeteren. Tevens zijn er extra 'learning spaces' in het gebouw aan de Paul Henri Spaaklaan gecreëerd. Met betrekking tot de ambitie *uitbreiden openingstijden bibliotheken* (ambitie 5.2) is de Universiteitsraad in het najaar van 2019 geïnformeerd door de Universiteitsbibliotheek (UB) over de voortgang met betrekking tot de pilot om tijdens piekmomenten (XXL-weken) meer capaciteit vrij te maken in samenwerking met The Student Hotel (TSH). Gezien de overwegend positieve voorlopige resultaten van de evaluatie is besloten om de pilot voort te zetten. TSH zal onder meer het meubilair aanpassen, (indien nodig) extra studieplekken aanbieden en de bewoners beter informeren. UB zal de communicatie over de XXL-weken intensiveren en activiteiten organiseren.

Thema 6: Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)

Er wordt een systeem van doorlopende professionele ontwikkeling (Continuing Professional Development, CPD) ingevoerd voor docenten met een universitaire onderwijsbevoegdheid. Alle docenten krijgen de ruimte (en dus tijd) om te investeren in hun ontwikkeling gebaseerd op individuele behoeften. Naast het bestaande aanbod van een Basiskwalificatie onderwijs (BKO) en het eerdergenoemde CPD vormen de tutortrainingen een belangrijke schakel in het borgen van de kwaliteit van het onderwijs. De UM wil dat onderwijsgroepen worden begeleid door goed getrainde en goed voorbereide tutors. Tutortraining voor medewerkers en studenten wordt verbeterd door middel van het vaststellen van minimale vereisten voor alle tutortrainingen.

Tabel: Voortgangsrapportage thema 2

Ambitie	Eenheid	Status 2019	Bijzonderheden
6.1 Doorlopende professionele ontwikkeling (CPD)	FASoS	Gerealiseerd	
	FHML	In uitvoering	
	FPN	Gerealiseerd	
	FSE	In uitvoering	
	FL	In uitvoering	
6.2 Tutortraining	SBE	In uitvoering	
	Wergroep	In uitvoering	

Op het gebied van *doorlopende professionele ontwikkeling* (CPD, ambitie 6.1) stond 2019 in het teken van de implementatie van het raamwerk voor CPD, zoals goedgekeurd door het CvB met instemming van de Universiteitsraad. Docenten, die in aanmerking komen, ontvangen vier uur gedurende academisch jaar 2019-2020 en acht uur tijdens 2020-2021 en 2021-2022 om aan hun professionele ontwikkeling te besteden. Dit wordt in overleg met de leidinggevende ingevuld waarbij men bijvoorbeeld gebruik kan maken van een facultair, centraal (EDLAB) of extern aanbod. De medewerker maakt afspraken met de leidinggevende over de benodigde en gewenste scholing en inzet van uren. In het najaar van 2019 hebben zowel de Faculteitsraden als de Universiteitsraad ingestemd met de facultaire implementatieplannen voor CPD.

In 2019 is de interfacultaire werkgroep rond *PBL & Tutor training* (ambitie 6.2) gevormd om een kader te ontwikkelen, voortbouwend op het bestaande aanbod en de inzichten uit het EDview project. Deze is goedgekeurd in het najaar van 2019. De faculteiten zijn momenteel de implementatie van dit kader aan het voorbereiden. EDLAB is momenteel een online module aan het ontwikkelen ter ondersteuning van een blended learning approach voor tutortraining.

Woordenlijst en afkortingenlijst

A

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABR	Algemene BedrijfsReserve
AMIBM	Aachen-Maastricht Institute for Biobased Materials
APG	Algemene Pensioen Groep
App./inv.	Apparatuur / Inventaris
AI	Artificial Intelligence
ARBO	Arbeidsomstandigheden
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWO-ZL	Academische Werkplaats Ouderenzorg Zuid-Limburg
azM	Academisch ziekenhuis Maastricht

B

B&B	Beleggen en Belenen
BBRUM	Bestuurs- en Beheersreglement Universiteit Maastricht
BCC	Brightlands Chemelot Campus
BCGV	Brightlands Campus Greenport Venlo
BISCI	Brightlands Institute for Supply Chain Innovation
BISS	Business Intelligence and Smart Services
BMC	BioMed Central
BMHC	Brightlands Maastricht Health Campus
BPCM B.V.	BioPartner Center B.V.
BR	Bestemde Reserve
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
BREIN	Brightlands e-infrastructure for Neurohealth
B.Sc	Bachelor of Science
BSSC	Brightlands Smart services Campus
BU	Brains Unlimited
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Burgerlijk Wetboek

C

cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAPHRI	Care and Public Health Research Institute
CAS	Centrale Automatiseringssystemen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDDI	Community for Data Driven Insights
CDHO	Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
CeQulnt	Certificate for Quality in Internationalisation
CES	Center for European Studies
CHILL	Chemelot Innovation and Learning Labs
CISO	Corporate Information Security Office
CMT	Crisis Management Team
Cohort	De groep studenten die in hetzelfde academisch jaar voor het eerst ingeschreven staan bij een opleiding
CORE	Collaborative Open Research Education
CPCP	Central PhD Candidates Platform
CPD	Continuing Professional Development
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
CvB	College van Bestuur
CvD	College van Decanen

D

D&A	Development & Alumni Relations Office
D&I	Diversiteit & Inclusiviteit
DKE	Department of Data Science and Knowledge Engineering
DS	Disability Support
DSM	Dutch State Mines
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs

E

EAL	Educatieve Agenda Limburg
ECA	European Consortium for Accreditation in Higher Education
ECB	Europese Centrale Bank
ECPC	European Centre on Privacy and Cybersecurity
EDLAB	Education Laboratory
EEP	Energie-efficiency plan
EER	Europese Economische Ruimte
ERC	European Research Council
ERK	Europees ReferentieKader
ERP	Enterprise Resource Planning
ET	Enabling Technologies
EU	Europese Unie
EUA	European University Association
EUI	European University Initiative
EUR	Euro
EV	Eigen Vermogen
EZ	Ministerie van Economische Zaken

F

FAIR	Findable, Accessible, Interoperable, Re-Usable
FASoS	Faculty of Arts and Social Sciences
FEM	Female Empowerment Maastricht University Netwerk
FHML	Faculty Health, Medicine and Life Sciences
FSE	Faculty of Humanities and Sciences
FKW	Fort Koning Willem
FL/FdR	Faculty of Law / Faculteit der Rechtsgeleerdheid
FPN	Faculty of Psychology and Neuroscience
FR	Faculteitsraad
FS	Facility Services
FSE	Faculty of Science and Engineering
fte	Fulltime equivalent

G

GCE	Global Citizenship Education
GL	Grote Looiersgracht
GM	Gemeente Maastricht
GROW	School for Oncology and Developmental Biology
GVO	Groot Vervangend Onderhoud
GWFP	Gravitational Waves Fundamental Physics
GWl	Grote Wetenschappelijke Infrastructuur

H

HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HEFI	Centre for Healthy Eating & Food Innovation
HO	Hoger Onderwijs
HR(M)	Human Resource (Management)

I

IAM	Identity and Access Management
IBO	Interdepartementaal beleidsonderzoek
ICIS	International Centre for Integrated assessment & sustainable development
ICO	Interuniversitair Centrum voor Onderwijswetenschappen
ICTS	Informatie Communicatie Technologie Servicecentrum
IDS	Institute Data Sciences
ILO's	International Intended Learning Outcomes
InSciTe	Institute for Science and Technology
ISAP	International Student Ambassador Programme
ISH	International Student Helpdesk
ISO	International Standardization Organization / Interstedelijk Studenten Overleg
IT	Information Technology
ITEM	Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility
ITK	Instellingstoets Kwaliteitszorg
ITM/IMM	International Track in Medicine

K

KAS	King Abdullah Scholarship / Master of Health Professionals Education
KNAW	De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
KS	Kortlopende Schulden
KTO	Knowledge Transfer Office
kWh	Kilowattuur

L

LAS	Liberal Arts and Sciences programma
LIBER	Limburg Institute for Business and Economic Research
LINK	Limburg INvesteert in haar Kenniseconomie
LIOF	Limburgse ontwikkelingsmaatschappij
LO	Lokaal Overleg
LOWI	Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit
LSVb	Landelijke Studenten Vakbond

M

M4I	Maastricht MultiModal Molecular Imaging Institute
MACCH	Maastricht Centre for Arts & Culture, Conservation and Heritage
MACIMIDE	Maastricht Centre for Citizenship, Migration and Development
MaCSBio	Maastricht Center for Systems Biology
MECC	Maastrichts Expositie & Congres Centrum
MERIT	Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology
MERLN	Institute for Technology-Inspired Regenerative Medicine
METC	Medisch Ethische Commissie

MGSOG	Maastricht Graduate School of Governance
MHC	Maastricht Health Campus
MHeNS	School for Mental Health and Neuroscience
MJA	Meerjarenplanafspraken
Mje	Man jaar equivalent
M.Sc	Master of Science
MSI	Maastricht Sustainability Institute
MSM	Maastricht School of Management
MSP	Maastricht Science Programme
MUMC	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MUNDO	Maastricht University Centre for International Cooperation in Academic Development
MUO	Maastricht University Office
MUSE	Maastricht University Student Experience
MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
MWoEU	Maastricht, Working on Europe
MYA	Maastricht Young Academy

N

NFU	Nederlandse Federatie voor Universitair Medische Centra
Nikhef	Nationaal Instituut voor Subatomaire Fysica
NRO	Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek
NU	Nederlandse Universiteiten
NUTRIM	School of Nutrition and Translational Research in Metabolism
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

O

OBP	Ondersteunend en Beheers Personeel
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OER	Onderwijs- en Examenregeling
OFB	Overzicht Financiële Beschikkingen
OG	Onroerend Goed
OKP	Orange Knowledge Programme

P

PAS	Parcours Arts and Sciences
PBL	Problem Based Learning
PBM	Prestatie Bekostiging Model
PGO	Probleemgestuurd onderwijs
PhD	Physical Degree
PL	Provincie Limburg
Plc	Public Limited Company
PM	Pro memorie
PPS	Publiek-private samenwerking
PREMIUM	PREMIUM is een honours programma voor goed presterende en gemotiveerde masterstudenten. Met de focus op projectgericht werk en teamwork, evenals persoonlijke (professionele) ontwikkeling, overbrugt PREMIUM de kloof tussen studie en loopbaan.

Q

Q&R Quality and Risk

R

R Resultaat
 R&D Research & Development
 RB Rentebaten
 RDF Research Development Fund
 RDM Research Data Management
 REC Research Ethics Committee
 REI Platform Onderzoeksethiek en integriteit
 RG Roerend Goed
 RIAGG Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
 RJ66o Regeling jaarverslaggeving onderwijs
 ROA Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
 RUDZL Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg
 RVO Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 RvT Raad van Toezicht
 RWTH Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule

S

SBE School of Business and Economics
 SDGs Sustainable Development Goals
 SEO Stimulering Europees Onderzoek
 SEP Standaard Evaluatie Protocol
 SHE School of Health Professions Education
 SLIM Stichting Life Science Incubator
 SMART Specifiek; Meetbaar; Acceptabel; Realistisch; Tijdgebonden
 SOC Security Operations Centre
 SPP Strategische PersoneelsPlanning
 SSC Studenten Service Centrum
 SSH Social Science en Humanities
 SSHM Stichting Studentenhuisvesting Maastricht
 STEM Science, Technology, Engineering, Mathematics
 St(g) Stichting
 SWOL Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg
 SWUM Stichting Wetenschapsbeoefening Universiteit Maastricht

T

TA Totale Activa
 TB Totale Baten
 TC Talencentrum
 THE Times Higher Education
 TMFI The Maastricht Forensic Institute
 TNO Stichting voor Toegepast Natuurkundig Onderzoek
 tUL transnationale Universiteit Limburg
 TV Totaal Vermogen

U

u/g Uitgeleend geld
 UB Universiteitsbibliotheek
 UCM University College Maastricht
 UCV University College Venlo
 UD Universitair Docent
 UFO Universitair functieordeningssysteem
 UHD Universitair Hoofddocent
 UM Universiteit Maastricht
 UMC Universitair Medisch Centrum
 UMGO Universiteit Maastricht Green Office
 UMH B.V. Universiteit Maastricht Holding B.V.
 UM-REC UM Onderzoeksethiekcommissie
 UNS Universiteitssingel
 UNU United Nations University
 UR Universiteitsraad
 UWV Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

V

VA Vlottende Activa
 VH Vereniging van Hogescholen
 VP Vlottende Passiva
 VPZL Valorisatie Programma Zuid-Limburg
 VSNU Vereniging van Universiteiten
 VV Vreemd Vermogen
 VW Vitaliteit Werk
 VZ Voorzieningen

W

WBWM Wonen Boven Winkels Maastricht
 WGA Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
 WHW Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
 WIA Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
 WIOD World Input-Output Database
 WMO Wet medisch wetenschappelijk onderzoek
 WNT Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
 WO Wetenschappelijk Onderwijs
 WP Wetenschappelijk Personeel
 WUN Worldwide Universities Network

Y

YERUN Young European Research Universities Network
 YMP University of York
 YUFE Young Universities for the Future of Europe

Colofon**Ontwerp** DimCoppen**Fotografie** Philip Driessen, Harry Heuts, Sacha Ruland en Jonathan Vos.**Telefoon** +31 43 388 22 22**E-mail** jaarverslag-fin@maastrichtuniversity.nl**Postadres** Postbus 616, 6200 MD Maastricht, Nederland**Website** Het huidige websiteadres van UM alwaar het jaarverslag te vinden is, betreft: <https://www.maastrichtuniversity.nl/about-um/organisation/facts-figures>**Documentnaam** Jaarverslag 2019**Copyright** © Universiteit Maastricht, Nederland.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Universiteit Maastricht

www.maastrichtuniversity.nl

De Universiteit Maastricht (UM) staat bekend om haar Probleem-
gestuurd Onderwijs en internationale oriëntatie. In onze klein-
schalige 'international classroom' komen visies en ervaringen uit
de hele wereld samen. Juist de verschillen maken het verschil.